

گزارش اقتصادی شاپراک

اسفند ۱۴۰۴. شماره ۱۲۹

اللهم صل على محمد
وآله الطيبين

شماره
شرکت مجله الکترونیکی پرداخت کارت اعتباری

فهرست مطالب

۶.....	فهرست شکل‌ها
۸.....	فهرست جداول
۱۱.....	پیشگفتار
۱۲.....	شاخص‌های عمده اقتصادی و عملکردی شرکت شاپرک در یک نگاه
۱۶.....	۱- جایگاه شاپرک در اقتصاد ملی
۱۷.....	۱-۱- نسبت ارزش تراکنش‌های شاپرک به نقدینگی
۱۸.....	۱-۱-۱- نسبت اسکناس و مسکوک در دست اشخاص به نقدینگی
۱۹.....	۲-۱-۱- مقایسه نسبت ارزش تراکنش‌های شاپرکی و اسکناس و مسکوک در دست اشخاص به نقدینگی
۲۱.....	۲-۱- بررسی ارزش تراکنش‌های شاپرک و GDP در طول زمان
۲۲.....	۱-۲-۱- قیاس روند فصلی ارزش تراکنش‌های شاپرک و تولید ناخالص داخلی
۲۳.....	۲-۲-۱- ارزش تراکنش‌های شاپرک و GDP
۲۵.....	۲- شاخص‌های عملکردی شاپرک
۲۵.....	۱-۲- آمار عملکردی شاپرک
۲۶.....	۱-۱-۲- آمار تعداد و ارزش تراکنش‌های شاپرک
۲۷.....	۲-۱-۲- رشد حقیقی ارزش تراکنش‌های شاپرکی
۲۸.....	۳-۱-۲- عملکرد شبکه شاپرک در توزیع ابزار پذیرش
۲۹.....	۴-۱-۲- عملکرد هر ابزار پذیرش به لحاظ تعداد و مبلغ تراکنشها
۳۴.....	۵-۱-۲- عملکرد شاپرک به ازای نوع خدمت
۳۷.....	۲-۲- نفوذ منطقه‌ای
۳۸.....	۱-۲-۲- ضریب نفوذ ابزار پذیرش فعال سیستمی
۳۹.....	۲-۲-۲- سرانه تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش در کشور
۳۹.....	۳-۲-۲- تعداد و سرانه کارتهخوان فروشگاه‌های فعال سیستمی در هر استان
۴۴.....	۴-۲-۲- تعداد ابزارهای پذیرش اینترنتی و کدهای دستوری (USSD) فعال سیستمی
۴۵.....	۵-۲-۲- تعداد و مبلغ تراکنش‌ها به تفکیک استان‌های کشور
۴۶.....	۶-۲-۲- تعداد سرانه تراکنش‌های کارتهخوان فروشگاه‌های در استان‌های کشور
۴۸.....	۳-۲- شاخص‌های پراکندگی مبلغی تراکنش‌ها
۴۸.....	۱-۳-۲- دامنه مبلغی تراکنش‌های ابزارهای پذیرش شبکه
۵۲.....	۲-۳-۲- نسبت متوسط ارزش دهک دهم به دهک اول تراکنش‌ها
۵۴.....	۳-۳-۲- بررسی دهک‌های قیمتی هر خدمت به تفکیک ابزار پذیرش

- ۳- کیفیت انجام خدمات پرداخت الکترونیک کارت ۵۹
- ۳-۱- سهم تراکنش‌های موفق از کل تراکنش‌ها ۶۰
- ۳-۲- آنالیز خطاهای تراکنش‌ها ۶۰
- ۳-۳- کیفیت خدمات شاپرک ۶۳
- ۳-۴- آنالیز تراکنش‌ها ناتمام رخ داده در شبکه ۶۵
- ۴- بررسی عملکرد کلی شرکت‌های ارائه دهنده خدمات پرداخت ۶۸
- ۴-۱- بررسی عملکرد کلی شرکت‌های PSP ۶۹
- ۴-۱-۱- سهم تعدادی و مبلغی هر یک از شرکت‌های PSP از بازار تراکنش‌های حوزه پرداخت الکترونیک کارت ۶۹
- ۴-۱-۲- سهم شرکت‌های PSP از بازار تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش ۷۰
- ۴-۱-۳- سهم شرکت‌های PSP از بازار تراکنش‌های هر سرویس ۷۴
- ۴-۱-۴- بررسی عملکرد شرکت‌های PSP در تعداد خطاهای تراکنش‌ها ۷۸
- ۴-۱-۵- اندازه‌گیری تمرکز بازار با استفاده از شاخص هرفیندال - هیرشمن به ازای ابزارهای پذیرش ۸۰
- ۴-۱-۶- اندازه‌گیری تمرکز بازار با استفاده از شاخص هرفیندال - هیرشمن به ازای نوع سرویس ۸۲
- ۴-۲- بررسی عملکرد شرکت‌های PSP در ابزارهای پذیرش ۸۴
- ۴-۳- بررسی عملکرد شرکت‌های PSP در ابزار کارتخوان‌های فروشگاه ۸۶
- ۴-۳-۱- سهم هر یک از شرکت‌های PSP از تعداد تراکنش‌های کارتخوان فروشگاه در استان‌های کشور ۸۷
- ۴-۳-۲- سهم هر یک از شرکت‌های PSP از تعداد کارتخوان فروشگاه فعال سیستمی در استان‌های کشور ۸۹
- ۴-۳-۳- شاخص اثربخشی کارتخوان فروشگاه در بعد کشوری ۹۱
- ۴-۳-۴- شاخص اثربخشی کارتخوان فروشگاه فعال سیستمی در هر یک از استان‌های کشور ۹۶
- ۴-۳-۵- عملکرد شرکت‌های PSP در ابزار کارتخوان‌های فروشگاه کم‌تراکنش و فاقد تراکنش ۹۸
- ۴-۴- نسبت ترمینال‌های تراکنش‌دار به فعال سیستمی شرکت‌های PSP ۱۰۱
- ۵- بررسی وضعیت بانک‌های صادرکننده و پذیرنده ۱۰۳
- ۵-۱- سهم بازار پذیرندگی ۱۰۳
- ۵-۱-۱- سهم بازار هر یک از بانک‌های پذیرنده از تعداد و مبلغ تراکنش‌های شبکه پرداخت ۱۰۴
- ۵-۱-۲- سهم تعدادی و مبلغی بانک‌های پذیرنده از کل بازار تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش ۱۰۵
- ۵-۱-۳- سهم تعدادی و مبلغی هر یک از ابزارهای پذیرش از تراکنش‌های هر بانک پذیرنده ۱۰۹
- ۵-۱-۴- اندازه‌گیری تمرکز در بازار بانک‌های پذیرنده هر یک از انواع ابزار پذیرش ۱۱۲
- ۵-۲- سهم بازار صادرکنندگی ۱۱۵
- ۵-۲-۱- تعداد کل هر یک از انواع کارت‌های بانکی تراکنش‌دار در سوئیچ شاپرک ۱۱۵
- ۵-۲-۲- سهم بانک‌های صادرکننده از کل کارت‌های بانکی تراکنش‌دار ۱۱۶

- ۳-۲-۵ - سهم بانک‌های صادرکننده از تعداد هر یک از انواع کارت‌های بانکی تراکنش‌دار ۱۱۷
- ۴-۲-۵ - سهم تراکنش‌های هر بانک صادرکننده از انواع کارت‌های بانکی تراکنش‌دار در همان بانک ۱۱۹
- ۵-۲-۵ - اندازه‌گیری تمرکز در بازار صادرکنندگی هر یک از کارت‌های بانکی تراکنش‌دار ۱۲۰
- ۳-۵ - سهم تعداد و مبلغ تراکنش‌های بانک‌های کشور در نقش پذیرنده و صادرکننده ۱۲۲
- ۶- جمع‌بندی ۱۲۹
- ۷- واژه‌نامه ۱۳۷

فهرست شکل‌ها

- شکل ۱-۱ مقایسه روند شاخص نسبت ارزش تراکنش‌های شاپراک به نقدینگی از ابتدای سال ۱۴۰۱ لغایت آذر ۱۴۰۴..... ۱۸
- شکل ۱-۲ مقایسه نسبت ارزش تراکنش‌های شاپراک و نسبت اسکناس و مسکوک در دست اشخاص به نقدینگی..... ۲۰
- شکل ۱-۳ مقایسه روند GDP و ارزش تراکنش‌های شاپراک در ۱۲ فصل منتهی به تابستان ۱۴۰۴..... ۲۲
- شکل ۱-۲-۱ مقایسه میزان رشد تعداد تراکنش‌ها (میلیون عدد) در ۱۲ ماه منتهی به اسفند ۱۴۰۴..... ۲۶
- شکل ۱-۲-۲ مقایسه میزان رشد مبلغ تراکنش‌ها (همت) در ۱۲ ماه منتهی به اسفند ۱۴۰۴..... ۲۶
- شکل ۲-۳ سهم هریک از ابزارهای پذیرش از تعداد تراکنش‌ها- اسفند ۱۴۰۴..... ۳۰
- شکل ۲-۴ مقایسه سهم مبلغی و تعدادی تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش- بهمن و اسفند ۱۴۰۴..... ۳۳
- شکل ۲-۵ مقایسه سهم مبلغی و تعدادی تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش - اسفند ۱۴۰۴ و ۱۴۰۳..... ۳۴
- شکل ۲-۶ سهم تعدادی انواع خدمات ارائه شده شاپراک - اسفند ۱۴۰۴..... ۳۵
- شکل ۲-۷ سهم انواع خدمات از مبلغ تراکنش‌ها - اسفند ۱۴۰۴..... ۳۵
- شکل ۲-۸ مقایسه سهم مبلغی و تعدادی انواع خدمات - بهمن و اسفند ۱۴۰۴..... ۳۶
- شکل ۲-۹ مقایسه نسبت مبلغی و تعدادی انواع خدمات - اسفند ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴..... ۳۷
- شکل ۲-۱۰ تغییر در تعداد کارتخوان فروشنده‌های فعال سیستمی در هر استان - اسفند نسبت به بهمن ۱۴۰۴..... ۴۰
- شکل ۲-۱۱ تعداد کارتخوان فروشنده‌های (هزار عدد) فعال سیستمی در هر استان - اسفند ۱۴۰۴..... ۴۱
- شکل ۲-۱۲ سرانه تعداد کارتخوان فروشنده‌های فعال سیستمی در هر استان به ازای افراد بالای ۱۸ سال - اسفند ۱۴۰۴..... ۴۳
- شکل ۲-۱۳ تعداد ابزارهای پذیرش اینترنتی و کدهای دستوری (USSD) فعال سیستمی در استان‌های کشور - اسفند ۱۴۰۴..... ۴۵
- شکل ۲-۱۴ تعداد سرانه تراکنش‌های کارتخوان فروشنده‌های به ازای افراد بالای ۱۸ سال در هر استان - اسفند ۱۴۰۴..... ۴۷
- شکل ۲-۱۵ دامنه مبلغی تراکنش‌های ابزار کارتخوان فروشنده‌های (بر حسب ریال) - اسفند ۱۴۰۴..... ۴۹
- شکل ۲-۱۶ دامنه مبلغی تراکنش‌های ابزار پذیرش اینترنتی (بر حسب ریال) - اسفند ۱۴۰۴..... ۵۰
- شکل ۲-۱۷ دامنه مبلغی تراکنش‌های ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) (بر حسب ریال) - اسفند ۱۴۰۴..... ۵۱
- شکل ۲-۱۸ دامنه مبلغی تراکنش‌های ابزار پذیرش موبایلی (بر حسب ریال) - اسفند ۱۴۰۴..... ۵۲
- شکل ۲-۱۹ مقایسه روند نسبت متوسط مبالغ دهک دهم به دهک اول قیمتی از ابتدای سال ۱۴۰۲..... ۵۳
- شکل ۲-۲۰ متوسط مبالغ دهک‌های قیمتی در خدمت خرید کالا و خدمات - اسفند ۱۴۰۴..... ۵۵
- شکل ۲-۲۱ متوسط مبالغ دهک‌های قیمتی در خدمت پرداخت قبض و خرید شارژ - اسفند ۱۴۰۴..... ۵۶
- شکل ۱-۳ سهم هر یک از انواع خطا از مجموع تراکنش‌های ناموفق - اسفند ۱۴۰۴..... ۶۱
- شکل ۲-۳ سهم هر یک از انواع تراکنش‌های ناموفق و تراکنش‌های موفق از کل تراکنش‌ها - اسفند ۱۴۰۴..... ۶۲

- شکل ۳-۳ روند کیفیت خدمات شاپرک در ۱۲ ماه منتهی به اسفند ۱۴۰۴..... ۶۴
- شکل ۴-۳ روند کیفیت خدمات شبکه پرداخت در ۱۲ ماه منتهی به اسفند ۱۴۰۴..... ۶۵
- شکل ۱-۴ سهم بازار هر شرکت PSP از نظر تعداد تراکنش‌ها - اسفند ۱۴۰۴..... ۶۹
- شکل ۲-۴ سهم بازار هر شرکت PSP از نظر مبلغ تراکنش‌ها - اسفند ۱۴۰۴..... ۷۰
- شکل ۳-۴ سهم هر شرکت PSP از تعداد تراکنش‌های هریک از ابزارهای پذیرش - اسفند ۱۴۰۴..... ۷۲
- شکل ۴-۴ سهم هر شرکت PSP از مبلغ تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش - اسفند ۱۴۰۴..... ۷۴
- شکل ۵-۴ سهم هر شرکت PSP از تعداد تراکنش‌ها به ازای هر سرویس - اسفند ۱۴۰۴..... ۷۶
- شکل ۶-۴ سهم هر شرکت PSP از مبلغ تراکنش‌ها به ازای هر سرویس - اسفند ۱۴۰۴..... ۷۷
- شکل ۷-۴ مقایسه شرکت‌های PSP در شاخص نسبت خطای پذیرندگی به کل تراکنش‌ها - بهمن و اسفند ۱۴۰۴..... ۷۹
- شکل ۸-۴ سهم بازاری هر شرکت PSP از تعداد تراکنش‌های کارتخوان‌های فروشگاه‌ها - اسفند ۱۴۰۴..... ۸۹
- شکل ۹-۴ سهم بازاری هر شرکت PSP از تعداد ابزار کارتخوان‌های فروشگاه‌ها فعال سیستمی در هر استان - اسفند ۱۴۰۴..... ۹۱
- شکل ۱۰-۴ نمودار پراکندگی شاخص اثربخشی کارتخوان‌های فروشگاه‌ها فعال سیستمی هر شرکت PSP - اسفند ۱۴۰۴..... ۹۴
- شکل ۱۱-۴ نمودار پراکندگی شاخص اثربخشی کارتخوان‌های فروشگاه‌ها تراکنش‌دار هر شرکت PSP - اسفند ۱۴۰۴..... ۹۶
- شکل ۱۲-۴ شاخص اثربخشی کارتخوان‌های فروشگاه‌های شرکت‌های PSP به تفکیک هر استان - اسفند ۱۴۰۴..... ۹۸
- شکل ۱۳-۴ مقایسه روند تغییر تعداد کارتخوان‌های فروشگاه‌ها کم‌تراکنش و فاقد تراکنش مالی از ابتدای سال ۱۴۰۲ تاکنون..... ۹۹
- شکل ۱-۵ سهم بازار هر بانک پذیرنده از کل تعداد تراکنش‌های شبکه پرداخت - اسفند ۱۴۰۴..... ۱۰۴
- شکل ۲-۵ سهم بازار هر بانک پذیرنده از کل مبلغ تراکنش‌های شبکه پرداخت - اسفند ۱۴۰۴..... ۱۰۵
- شکل ۳-۵ سهم بانک‌های صادرکننده از تعداد کارت‌های بانکی تراکنش‌دار در شبکه شاپرک - اسفند ۱۴۰۴..... ۱۱۷
- شکل ۴-۵ اختلاف در تعداد تراکنش‌های صادر شده از پذیرش شده هر بانک - اسفند ۱۴۰۴..... ۱۲۴
- شکل ۵-۵ مجموع تعداد تراکنش‌های صادر شده و پذیرش شده هر بانک - اسفند ۱۴۰۴..... ۱۲۵
- شکل ۶-۵ گردش مالی شاپرکی هر بانک (بر حسب میلیارد ریال) - اسفند ۱۴۰۴..... ۱۲۶
- شکل ۷-۵ اختلاف در مبلغ تراکنش‌های صادر شده از پذیرش شده هر بانک - اسفند ۱۴۰۴..... ۱۲۷

فهرست جداول

جدول ۱-۱	مقایسه ماهانه نسبت ارزش تراکنش‌های شاپرک به نقدینگی در ۱۲ ماه منتهی به آذر ۱۴۰۴.....	۱۷
جدول ۲-۱	مقایسه ماهانه نسبت اسکناس و مسکوک در دست اشخاص به نقدینگی در ۱۲ ماه منتهی به آذر ۱۴۰۴.....	۱۹
جدول ۳-۱	ارزش پرداخت‌های الکترونیک کارت و GDP در ۱۲ فصل منتهی به تابستان ۱۴۰۴.....	۲۳
جدول ۱-۲	مقایسه آمار ماهانه تراکنش‌های شاپرک.....	۲۷
جدول ۲-۲	مقایسه آمار تراکنش‌های شاپرک نسبت ماه مشابه سال ۱۴۰۳.....	۲۷
جدول ۳-۲	مقایسه رشد اسمی و حقیقی ارزش ماهانه تراکنش‌های شبکه شاپرک.....	۲۸
جدول ۴-۲	مقایسه رشد حقیقی و اسمی نقطه به نقطه ارزش تراکنش‌های شبکه شاپرک.....	۲۸
جدول ۵-۲	مقایسه تعداد هر یک از ابزارهای پذیرش فعال سیستمی در اسفند ۱۴۰۴ نسبت به ماه گذشته.....	۲۹
جدول ۶-۲	مقایسه سهم تعدادی هر یک از ابزارهای پذیرش فعال سیستمی از کل ابزارهای بازار- اسفند ۱۴۰۴.....	۲۹
جدول ۷-۲	شاخص تعداد متوسط تراکنش‌ها به ازای هر یک از ابزارهای پذیرش فعال سیستمی - اسفند ۱۴۰۴.....	۳۰
جدول ۸-۲	شاخص متوسط مبلغ تراکنش‌ها به ازای هر ابزارهای پذیرش فعال سیستمی - اسفند ۱۴۰۴.....	۳۱
جدول ۹-۲	شاخص متوسط مبلغ تراکنش‌ها به ازای هر ابزارهای پذیرش تراکنش‌دار - اسفند ۱۴۰۴.....	۳۲
جدول ۱۰-۲	شاخص متوسط مبلغ هر تراکنش ابزارهای پذیرش در سرویس‌های "خرید" و "پرداخت قبض و خرید شارژ" - اسفند ۱۴۰۴.....	۳۳
جدول ۱۱-۲	ضریب نفوذ ابزارهای پذیرش فعال سیستمی در کشور به ازای هر ۱۰,۰۰۰ فرد بالای ۱۸ سال - اسفند ۱۴۰۴.....	۳۸
جدول ۱۲-۲	سرانه تعداد تراکنش‌های هریک از ابزارهای پذیرش به ازای جمعیت بالای ۱۸ سال کل کشور- اسفند ۱۴۰۴.....	۳۹
جدول ۱۳-۲	پنج استان دارای بیشترین تعداد کارتخوان فروشگاه‌های فعال سیستمی - بهمن و اسفند ۱۴۰۴.....	۴۰
جدول ۱۴-۲	سرانه استانی کارتخوان‌های فروشگاه‌های فعال سیستمی به ازای افراد بالای ۱۸ سال - بهمن و اسفند ماه ۱۴۰۴.....	۴۲
جدول ۱۵-۲	تعداد و مبلغ تراکنش‌ها به تفکیک استان‌های کشور- اسفند ۱۴۰۴.....	۴۶
جدول ۱۶-۲	مقایسه تغییرات ماهانه و نقطه به نقطه شاخص نسبت دهکی.....	۵۳
جدول ۱۷-۲	متوسط مبالغ هر دهک قیمتی خدمت "خرید کالا و خدمات" به ازای هر ابزار پذیرش.....	۵۴
جدول ۱۸-۲	متوسط مبالغ دهک‌های قیمتی خدمت "پرداخت قبض و خرید شارژ" به ازای هر ابزار پذیرش.....	۵۵
جدول ۱-۳	تعداد و سهم تراکنش‌های موفق و ناموفق از کل تراکنش‌ها - اسفند ۱۴۰۴.....	۶۰
جدول ۲-۳	مقایسه تعداد انواع تراکنش‌ها و خطاها - اسفند ۱۴۰۴ نسبت به ماه گذشته.....	۶۱
جدول ۳-۳	۳ آنالیز خطاهای رخ داده در شبکه پرداخت الکترونیک کارت - اسفند ۱۴۰۴.....	۶۲
جدول ۴-۳	قیاس سهم هر یک از انواع خطا - اسفند ۱۴۰۴ و ماه گذشته.....	۶۳

جدول ۳-۵	کیفیت خدمات شاپرک و کل شبکه پرداخت الکترونیک کارت	۱۴۰۴
جدول ۳-۶	درصد تراکنش‌های ناتمام رخ داده در شبکه پرداخت شاپرک - بهمن و اسفند ۱۴۰۴	۱۴۰۴
جدول ۴-۱	مقایسه سهم هر شرکت PSP از تعداد تراکنش‌های هریک از ابزارهای پذیرش - بهمن و اسفند ۱۴۰۴	۱۴۰۴
جدول ۴-۲	مقایسه سهم هر شرکت PSP از مبلغ تراکنش‌های هریک از ابزارهای پذیرش - بهمن و اسفند ۱۴۰۴	۱۴۰۴
جدول ۴-۳	مقایسه سهم هر شرکت PSP از تعداد تراکنش‌ها به ازای هر سرویس - بهمن و اسفند ۱۴۰۴	۱۴۰۴
جدول ۴-۴	مقایسه سهم هر شرکت PSP از مبلغ تراکنش‌ها به ازای هر سرویس - بهمن و اسفند ۱۴۰۴	۱۴۰۴
جدول ۴-۵	مقایسه نسبت خطای پذیرندگی به کل تراکنش‌های هر شرکت PSP - بهمن و اسفند ۱۴۰۴	۱۴۰۴
جدول ۴-۶	وضعیت تمرکز بازار با توجه به مقادیر شاخص هرفیندال-هیرشمن	۱۴۰۴
جدول ۴-۷	محاسبه شاخص هرفیندال-هیرشمن در بازار شرکت‌های PSP به ازای ابزارهای پذیرش - اسفند ۱۴۰۴	۱۴۰۴
جدول ۴-۸	مقایسه اختلاف شاخص هرفیندال-هیرشمن در بازار شرکت‌های PSP - بهمن و اسفند ۱۴۰۴	۱۴۰۴
جدول ۴-۹	محاسبه شاخص هرفیندال-هیرشمن در بازار شرکت‌های PSP به ازای نوع سرویس - اسفند ۱۴۰۴	۱۴۰۴
جدول ۴-۱۰	مقایسه اختلاف شاخص هرفیندال-هیرشمن در بازار شرکت‌های PSP در بهمن و اسفند ۱۴۰۴	۱۴۰۴
جدول ۴-۱۱	مقایسه سهم هر شرکت PSP از تعداد هریک از ابزارهای پذیرش فعال سیستمی - بهمن و اسفند ۱۴۰۴	۱۴۰۴
جدول ۴-۱۲	مقایسه سهم هر شرکت PSP از تعداد هریک از ابزارهای پذیرش تراکنش‌دار - بهمن و اسفند ۱۴۰۴	۱۴۰۴
جدول ۴-۱۳	سهم بازار هر شرکت PSP از تعداد تراکنش‌های کارتخوان فروشگاه‌ها به تفکیک استان - اسفند ۱۴۰۴	۱۴۰۴
جدول ۴-۱۴	سهم بازار هر شرکت PSP از تعداد ابزار کارتخوان فروشگاه‌ها فعال سیستمی به تفکیک استان - اسفند ۱۴۰۴	۱۴۰۴
جدول ۴-۱۵	شاخص اثربخشی کارتخوان‌های فروشگاه‌ها فعال سیستمی هر شرکت - بهمن و اسفند ۱۴۰۴	۱۴۰۴
جدول ۴-۱۶	شاخص اثربخشی کارتخوان‌های فروشگاه‌ها تراکنش‌دار هر شرکت - بهمن و اسفند ۱۴۰۴	۱۴۰۴
جدول ۴-۱۷	شاخص اثربخشی کارتخوان‌های فروشگاه‌ها فعال سیستمی هر شرکت در هر استان - اسفند ۱۴۰۴	۱۴۰۴
جدول ۴-۱۸	سهم تعداد کارتخوان‌های کم تراکنش و فاقد تراکنش هر شرکت از کل کارتخوان‌های فعال سیستمی آن - اسفند ۱۴۰۴	۱۴۰۴
جدول ۴-۱۹	نسبت ترمینال‌های تراکنش‌دار به ترمینال‌های فعال سیستمی - اسفند ۱۴۰۴	۱۴۰۴
جدول ۵-۱	سهم هر بانک پذیرنده از کل تعداد تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش - اسفند ۱۴۰۴	۱۴۰۴
جدول ۵-۲	سهم هر بانک پذیرنده از کل مبلغ تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش - اسفند ۱۴۰۴	۱۴۰۴
جدول ۵-۳	سهم تعدادی هر یک از ابزارهای پذیرش از تراکنش‌های هر بانک پذیرنده - اسفند ۱۴۰۴	۱۴۰۴
جدول ۵-۴	سهم مبلغی هر یک از ابزارهای پذیرش از تراکنش‌های هر بانک پذیرنده - اسفند ۱۴۰۴	۱۴۰۴
جدول ۵-۵	محاسبه شاخص هرفیندال-هیرشمن در بازار بانک‌های پذیرنده به ازای انواع ابزار پذیرش - اسفند ۱۴۰۴	۱۴۰۴
جدول ۵-۶	مقایسه تغییر شاخص هرفیندال-هیرشمن در بازار بانک‌های پذیرنده به ازای انواع ابزار پذیرش - بهمن و اسفند ۱۴۰۴	۱۴۰۴

- جدول ۷-۵ مقایسه تعداد و سهم هر یک از کارت‌های بانکی تراکنش‌دار - اسفند ۱۴۰۴..... ۱۱۶
- جدول ۸-۵ سهم هر بانک صادرکننده از تعداد هر یک از کارت‌های بانکی تراکنش‌دار - اسفند ۱۴۰۴..... ۱۱۸
- جدول ۹-۵ سهم هر دسته از انواع کارت‌های بانکی تراکنش‌دار از مجموع کارت‌های بانک صادرکننده - اسفند ۱۴۰۴..... ۱۱۹
- جدول ۱۰-۵ محاسبه شاخص هر فیندال - هیرشمن در بازار صادرکنندگی کارت‌های بانکی تراکنش‌دار - اسفند ۱۴۰۴..... ۱۲۰
- جدول ۱۱-۵ مقایسه تغییر شاخص هر فیندال - هیرشمن در بازار بازار صادرکنندگی کارت‌های بانکی تراکنش‌دار - بهمن و اسفند ۱۴۰۴..... ۱۲۲
- جدول ۱۲-۵ سهم تعدادی و مبلغی هر بانک از کل تراکنش‌های صادر شده و پذیرش شده - اسفند ۱۴۰۴..... ۱۲۲

پیشگفتار

مستند حاضر، گزارش شماره ۱۲۹ شاپرک است که به منظور اطلاع رسانی در فضای پرداخت الکترونیک کشور و با هدف کمک به فعالان حوزه پرداخت الکترونیک در عرصه‌های تصمیم‌گیری و اجرایی منتشر شده است. تدوین این گزارش ضمن بازنگری مستمر شاخص‌های ارائه شده در ۵ بخش اصلی زیر صورت می‌پذیرد:

۱. بخش «جایگاه شاپرک در اقتصاد ملی» که به بیان شاخص‌های کلان اقتصادی شاپرک می‌پردازد.
۲. بخش «شاخص‌های عملکردی شاپرک» که عملکرد ابزارها و خدمات مختلف شبکه پرداخت و ضریب نفوذ منطقه‌ای آنها را تشریح می‌کند.
۳. بخش «کیفیت خدمات پرداخت کارتی» که میزان کیفیت خدمات حس شده و آمادگی شبکه در پذیرش تراکنش‌های پرداخت کارتی را بیان می‌کند.
۴. بخش «بررسی عملکرد شرکت‌های ارائه دهنده خدمات پرداخت» که نتیجه فعالیت شرکت‌ها را در کشور و هر استان نشان می‌دهد.
۵. بخش «بررسی عملکرد بانک‌های صادرکننده و پذیرنده» که به بیان میزان مساعی بانک‌های صادرکننده و پذیرنده در صنعت پرداخت الکترونیک کشور پرداخته است.

شاخص‌های عمده اقتصادی و عملکردی شرکت شاپرک در یک نگاه

شاخص‌های مختلفی که جهت پایش وضعیت شرکت شاپرک، بصورت تفصیلی در این گزارش معرفی و محاسبه شده‌اند، مبنای محاسبه شاخص‌ها در فصل اول تا چهارم تراکنش‌های ۲۰۰ و در فصل پنجم تراکنش‌های ۲۲۰ می‌باشد. در جدول در یک نگاه، به طور خلاصه و در چهار دسته ارائه شده است. بخش‌های شاخص‌های جدول در یک نگاه به صورت زیر تقسیم‌بندی شده است:

- جایگاه شاپرک در اقتصاد ملی
- شاخص‌های عملکردی شاپرک
- شاخص‌های کیفیت انجام خدمات پرداخت الکترونیکی کارت
- شاخص‌های بازار شبکه پرداخت الکترونیک کارتی (شامل عملکرد شرکت‌های ارائه دهنده خدمات پرداخت و عملکرد بانک‌های صادرکننده و پذیرنده)

جزئیات و توضیحات بیشتر هر شاخص در ادامه و در بخش مربوطه بیان شده است.

شاخص های گزارش اقتصادی شاپراک در یک نگاه

▲ رشد نسبت به ماه گذشته
▼ کاهش نسبت به ماه گذشته
▶ بدون تغییر نسبت به ماه گذشته

۱ جایگاه شاپراک در اقتصاد ملی

سهام از نقدینگی

▲	نسبت ارزش تراکنش های شاپراک به نقدینگی	۱۷/۸۸ درصد
▼	نسبت اسکناس و مسکوک به نقدینگی	۱/۶۵ درصد

۲ شاخص های عملکردی شاپراک در اسفند ماه ۱۴۰۴

آمار عملکردی

▼	تعداد تراکنش های شاپراک	۴,۲۳۲,۷۴۲,۳۰۹ تراکنش
▼	ارزش تراکنش های شاپراک	۲۵,۷۶۵,۰۴۱,۳۳۴ میلیون ریال

رشد اسمی و حقیقی ارزش تراکنش ها

▼	رشد اسمی ماهانه اسفند ۱۴۰۴ نسبت به بهمن ۱۴۰۴	-۵/۱۴%
▼	رشد حقیقی ماهانه اسفند ۱۴۰۴ نسبت به بهمن ۱۴۰۴	-۱۰/۱۶%
▲	رشد اسمی ماهانه اسفند ۱۴۰۳ نسبت به اسفند ۱۴۰۳	۲۵/۴۴%
▼	رشد حقیقی ماهانه اسفند ۱۴۰۳ نسبت به اسفند ۱۴۰۳	-۲۶/۹۷%

سهام هر یک از ابزارهای پذیرش از تعداد تراکنش ها

▼	ابزار پذیرش اینترنتی	۴/۹۲%
▼	ابزار پذیرش کدهای دستوری	۱/۸۶%
▼	کارتخوان فروشگاه	۹۱/۸۳%
▲	ابزار موبایلی	۱/۳۹%

سهام مبلغی هر یک از انواع خدمات شاپراک

▲	خرید کالا و خدمات	۹۸/۹۳%
▼	پرداخت قبض و خرید شارژ	۱/۰۷%

سهام تعدادی هر یک از انواع خدمات شاپراک

▼	خرید کالا و خدمات	۹۰/۰۵%
▼	پرداخت قبض و خرید شارژ	۴/۸۶%
▲	مانده گیری	۵/۱۰%

ضریب نفوذ منطقه ای

سرانه ابزارهای پذیرش فعال سیستمی به ازای هر ۱۰۰۰۰ فرد بالای ۱۸ سال کشور

▲	کل ابزارها	۱,۸۳۴/۹۳
▲	کارتخوان فروشگاه	۱,۷۳۶/۷۹
▼	ابزار پذیرش کدهای دستوری	۰/۶۲
▲	ابزار پذیرش اینترنتی	۹۷/۵۱
▲	ابزار موبایلی	۰/۰۳

سرانه تراکنش های هر ابزار پذیرش به ازای افراد بالای ۱۸ سال کشور

▼	کل ابزارها	۶۸/۴۷
▼	کارتخوان فروشگاه	۶۲/۸۸
▼	ابزار پذیرش کدهای دستوری	۱/۲۷
▼	ابزار پذیرش اینترنتی	۳/۳۷
▲	ابزار موبایلی	۰/۹۵۱

نفوذ منطقه ای کارتخوان فروشگاه های فعال سیستمی

▲	بیشترین تعداد	تهران	۱,۷۴۳,۴۴۹
▲	بیشترین تغییر	تهران	۲۱,۲۰۰
▲	بیشترین سرانه	مازندران	۰/۲۲۰
▼	بیشترین سرانه تعداد تراکنش	اردبیل	۷۵/۸۹

نسبت دهکی مبالغ تراکنش های شاپراکی

▼	نسبت متوسط دهک دوم به دهک اول	۵۲۱/۳۴
---	-------------------------------	--------

گزارش اقتصادی شاپرک

۳

کیفیت انجام خدمات پرداخت

ستون اول مربوط به شرکت‌های PSP و ستون دوم مربوط به بانک‌های پذیرنده

بالاترین سهم از کل تراکنش‌های بازار

▲	۱۸/۱۷٪	▲	۲۴/۰۹٪	سهم مبلغی
▲	۱۷/۹۷٪	▲	۲۱/۴۲٪	سهم تعدادی
				به پرداخت ملت
				به پرداخت ملت

بالاترین سهم مبلغ تراکنش‌ها از بازار هر یک از ابزارهای پذیرش

▲	۱۸/۰۰٪	▲	۲۱/۹۵٪	کارتخوان فروشگاه‌ها
▲	۱۹/۰۲٪	▼	۳۴/۲۴٪	ابزار پذیرش اینترنتی
▼	۴۶/۰۷٪	▼	۴۶/۵۱٪	ابزار پذیرش کدهای دستوری
▼	۴۳/۵۳٪	▲	۹۸/۵۶٪	ابزار موبایلی
				آسان پرداخت پرشین
				بانک ملت
				بانک ملت
				بانک شهر

بالاترین سهم تعداد تراکنش‌ها از بازار هر یک از ابزارهای پذیرش

▲	۳۵/۰۲٪	▲	۴۷/۰۳٪	ابزار پذیرش اینترنتی
▼	۴۷/۹۱٪	▲	۴۷/۵۶٪	ابزار پذیرش کدهای دستوری
▲	۱۶/۵۹٪	▼	۱۹/۹۳٪	کارتخوان فروشگاه‌ها
▲	۷۱/۲۵٪	▲	۹۸/۷۱٪	ابزار موبایلی
				آسان پرداخت پرشین
				بانک ملت
				بانک ملت
				بانک شهر

شاخص هر فیندال - هیبرشمن (HHI)

▲	۱۶۴۹	▲	۲۰۹۸	ابزار پذیرش اینترنتی
▼	۳۰۱۶۹	▲	۳۰۳۶۲	ابزار پذیرش کدهای دستوری
▼	۸۶۳	▲	۱۰۲۸۶	کارتخوان فروشگاه‌ها
▲	۵۰۳۴۵	▲	۹۰۷۴۶	ابزار موبایلی

بالاترین سهم بانک‌های صادر کنند از تعداد کارت‌های تراکنش‌دار

▼	۱۵/۳۱٪	بانک شهر	کارت هدیه و بن کارت
▲	۱۷/۲۷٪	بانک ملت	کارت اعتباری
▲	۲۱/۹۲٪	بانک ملی	کارت برداشت نقدی

▼	۹۰/۹۲٪	درصد تراکنش‌های موفق به کل تراکنش‌ها
▼	۹۹/۹۸٪	درصد تراکنش‌های موفق شاپرک به کل تراکنش‌ها

سهم هر یک از خطاهای رخ داد در تراکنش‌ها

▲	۱۰/۷۶٪	خطای پذیرندگی
▼	۰/۲۲٪	خطای شاپرکی
▲	۱۹/۳۲٪	خطای صادر کنندگی
▼	۶۹/۷۱٪	خطای کاربری

کیفیت ارائه خدمات

▼	۹۷/۲۵٪	سطح کیفیت ارائه خدمات شبکه
▲	۹۹/۹۸٪	سطح کیفیت ارائه خدمات شاپرک

تراکنش‌های ناتمام

▲	۰/۰۰۹٪	درصد تراکنش‌های معوق از کل تراکنش‌ها
▲	۷/۳۸٪	درصد تغییرات تراکنش‌های معوق

شاخص‌های بازار شبکه پرداخت الکترونیکی کارتی در اسفند ۱۴۰۴

شاخص اثربخشی کارتخوان فروشگاه‌های فعال سیستمی

▼	۳/۲۰۹	فراپردازان آروند امید	بالاترین میزان شاخص
▼	۰/۲۹۶	الکترونیک کارت دماوند	پایین‌ترین میزان شاخص

نسبت خطای پذیرندگی به کل تراکنش‌ها

▲	۴/۲۱۶٪	به پرداخت ملت	بالاترین میزان شاخص
▲	۰/۰۱۱٪	پرداخت نوین آرین	پایین‌ترین میزان شاخص

سهم کارتخوان‌های کم و فاقد تراکنش از پایانه‌های فعال

▼	۴۲/۰۷٪	الکترونیک کارت دماوند	بیشترین سهم
▲	۷/۷۶٪	به پرداخت ملت	کمترین سهم

میزان تغییرات بر اساس مقادیر ماه گذشته محاسبه شده است.

فصل ۱

جایگاه شاپرک در اقتصاد ملی

بررسی کلان اقتصادی عملکرد شبکه الکترونیک پرداخت کارتی، شاپرک با استفاده از قیاس با شاخص‌های اقتصادی در این بخش از گزارش مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

۱- جایگاه شاپرک در اقتصاد ملی

در این بخش، جایگاه شاپرک در اقتصاد ملی و از جمله نسبت ارزش تراکنش‌های شاپرک به نقدینگی تبیین شده است. به علاوه روند ارزش تراکنش‌های شاپرک و اسکناس و مسکوک در دست اشخاص به نقدینگی در این بخش مقایسه شده است که در نتیجه آن می‌توان تغییر رفتار افراد جامعه در تمایل به پرداخت الکترونیکی را در طول زمان مشاهده کرد. محاسبه سهم ارزش پرداخت‌های الکترونیکی کارتی شاپرک از کل GDP نیز شاخص دیگری است که نمایانگر جایگاه و گستره فعالیت شبکه شاپرک با توجه به اندازه اقتصاد ملی است.

۱-۱- نسبت ارزش تراکنش‌های شاپرک به نقدینگی

این شاخص نشان می‌دهد که صنعت پرداخت الکترونیک تا چه میزان در اقتصاد ملی نقش داشته و چقدر در تسهیل مبادلات اقتصادی کشور موثر بوده است. برای بررسی نسبت ارزش تراکنش‌های شاپرک به نقدینگی، درصدی از نقدینگی^۱ که به صورت الکترونیکی پرداخت شده، محاسبه می‌شود.

شایان توجه است در محاسبه این شاخص از اطلاعات موجود (تا آذر ۱۴۰۴) استفاده شده است.

جدول ۱-۱ مقایسه ماهانه نسبت ارزش تراکنش‌های شاپرک به نقدینگی در ۱۲ ماه منتهی به آذر ۱۴۰۴

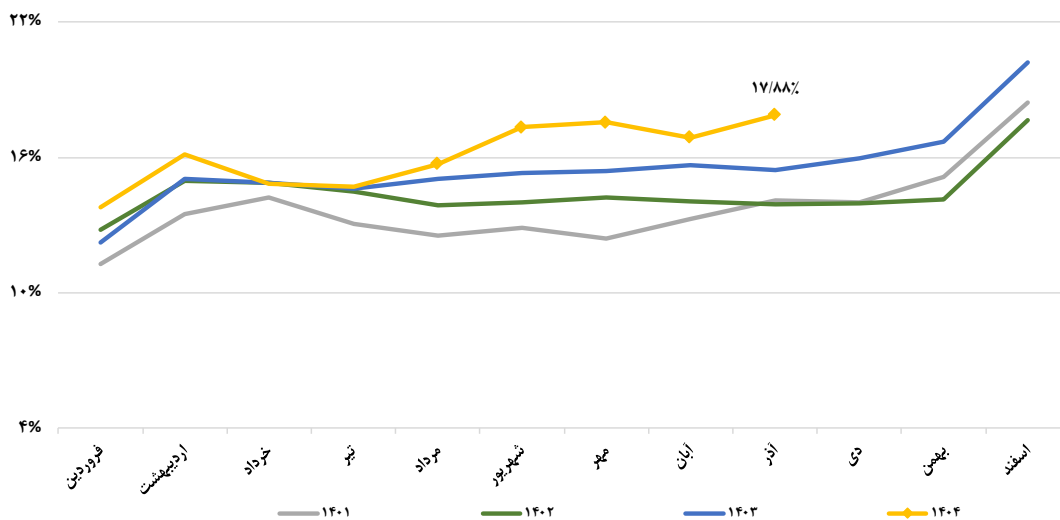
دوره	نقدینگی (میلیارد ریال)	ارزش تراکنش‌های شاپرک (میلیارد ریال)	نسبت ارزش تراکنش‌های شاپرک به نقدینگی
دی ۱۴۰۳	۹۷,۲۳۳,۳۰۰	۱۵,۵۲۰,۳۹۱	۱۵/۹۶٪
بهمن ۱۴۰۳	۹۹,۴۲۰,۱۰۰	۱۶,۶۱۱,۳۶۹	۱۶/۷۱٪
اسفند ۱۴۰۳	۱۰۱,۶۵۹,۵۰۰	۲۰,۵۳۹,۳۷۲	۲۰/۲۰٪
فروردین ۱۴۰۴	۱۰۵,۲۸۸,۶۰۰	۱۴,۵۰۱,۱۸۸	۱۳/۷۷٪
اردیبهشت ۱۴۰۴	۱۰۷,۳۹۲,۶۰۰	۱۷,۳۲۵,۳۷۱	۱۶/۱۳٪
خرداد ۱۴۰۴	۱۱۰,۵۸۸,۰۰۰	۱۶,۴۱۶,۸۴۸	۱۴/۸۵٪
تیر ۱۴۰۴	۱۱۵,۷۸۳,۳۰۰	۱۷,۰۳۸,۸۶۰	۱۴/۷۲٪
مرداد ۱۴۰۴	۱۲۰,۱۴۹,۳۰۰	۱۸,۸۶۲,۶۴۳	۱۵/۷۰٪
شهریور ۱۴۰۴	۱۲۴,۰۸۷,۳۰۰	۲۱,۵۱۷,۷۳۸	۱۷/۳۴٪
مهر ۱۴۰۴	۱۲۸,۰۰۹,۱۰۰	۲۲,۴۷۷,۸۷۹	۱۷/۵۶٪
آبان ۱۴۰۴	۱۳۱,۸۴۵,۳۰۰	۲۲,۲۶۹,۱۷۷	۱۶/۸۹٪
آذر ۱۴۰۴	۱۳۵,۳۴۴,۶۰۰	۲۴,۲۰۱,۵۳۲	۱۷/۸۸٪

در آذر ۱۴۰۴ ارزش تراکنش‌های شاپرک ۱۷/۸۸ درصد از کل نقدینگی بوده است که این شاخص نسبت به ماه آبان ۱۴۰۴، افزایش ۰/۹۹ درصدی داشته است.

^۱ آمارهای نقدینگی و اسکناس و مسکوک در دست اشخاص از سایت بانک مرکزی ج.ا.ا. از بخش پولی و بانکی در گزارش‌های گزیده آمارهای اقتصادی استخراج شده است.

در آذر ۱۴۰۴، ارزش تراکنش‌های شاپرک افزایش ۸/۶۸ درصدی داشته است که در قیاس با رشد ۲/۶۵ درصدی نقدینگی نسبت به ماه گذشته، افزایش شاخص نسبت ارزش تراکنش‌های شاپرکی به نقدینگی نسبت به ماه آبان ۱۴۰۴ را در پی داشته است.

در زمان تولید گزارش حاضر، آمار میزان نقدینگی تا آذر ۱۴۰۴ منتشر شده است، لذا نسبت ارزش تراکنش‌های شاپرک به نقدینگی به تفکیک هر سال در دوره‌ی زمانی سال ۱۴۰۱ لغایت آذر ۱۴۰۴ در شکل ۱-۱ ترسیم شده است که بیانگر روند رو به رشد و نوسانی این شاخص در مدت مورد بررسی است.

شکل ۱-۱ مقایسه روند شاخص نسبت ارزش تراکنش‌های شاپرک به نقدینگی از ابتدای سال ۱۴۰۱ لغایت آذر ۱۴۰۴

۱-۱-۱- نسبت اسکناس و مسکوک در دست اشخاص به نقدینگی

درصدی از نقدینگی که به صورت اسکناس و مسکوک در دست اشخاص جامعه وجود دارد و پرداخت نقدی را ممکن ساخته، در جدول ۱-۲ ارائه شده است.

جدول ۱-۲ مقایسه ماهانه نسبت اسکناس و مسکوک در دست اشخاص به نقدینگی در ۱۲ ماه منتهی به آذر ۱۴۰۴

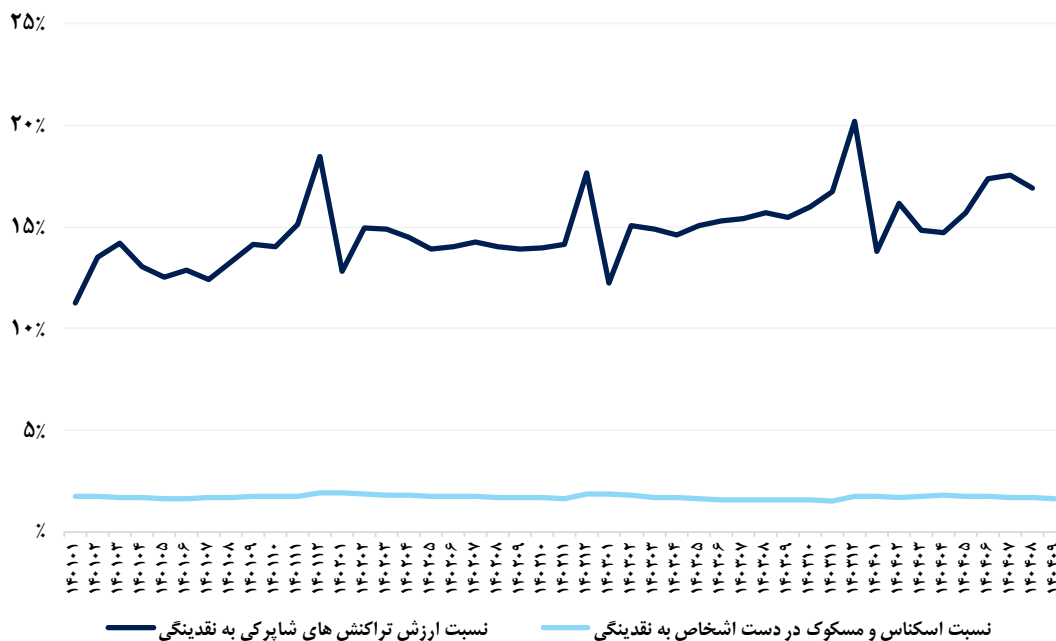
نسبت اسکناس و مسکوکات به نقدینگی	اسکناس و مسکوک در دست اشخاص (میلیارد ریال)	نقدینگی (میلیارد ریال)	دوره
۱/۵۵%	۱,۵۰۵,۷۰۰	۹۷,۲۳۳,۳۰۰	دی ۱۴۰۳
۱/۵۳%	۱,۵۲۳,۰۰۰	۹۹,۴۲۰,۱۰۰	بهمن ۱۴۰۳
۱/۷۶%	۱,۷۹۱,۳۰۰	۱۰۱,۶۵۹,۵۰۰	اسفند ۱۴۰۳
۱/۷۳%	۱,۸۲۲,۲۰۰	۱۰۵,۲۸۸,۶۰۰	فروردین ۱۴۰۴
۱/۶۹%	۱,۸۱۸,۶۰۰	۱۰۷,۳۹۲,۶۰۰	اردیبهشت ۱۴۰۴
۱/۷۳%	۱,۹۱۴,۷۰۰	۱۱۰,۵۸۸,۰۰۰	خرداد ۱۴۰۴
۱/۷۸%	۲,۰۶۳,۴۰۰	۱۱۵,۷۸۳,۳۰۰	تیر ۱۴۰۴
۱/۷۵%	۲,۱۰۲,۹۰۰	۱۲۰,۱۴۹,۳۰۰	مرداد ۱۴۰۴
۱/۷۳%	۲,۱۵۲,۰۰۰	۱۲۴,۰۸۷,۳۰۰	شهریور ۱۴۰۴
۱/۷۱%	۲,۱۹۵,۱۰۰	۱۲۸,۰۰۹,۱۰۰	مهر ۱۴۰۴
۱/۶۷%	۲,۲۰۵,۱۰۰	۱۳۱,۸۴۵,۳۰۰	آبان ۱۴۰۴
۱/۶۵%	۲,۲۳۰,۴۰۰	۱۳۵,۳۴۴,۶۰۰	آذر ۱۴۰۴

در آذر ۱۴۰۴، ۱/۶۵ درصد از کل نقدینگی، متعلق به اسکناس و مسکوک در دست اشخاص بوده است که نسبت به مقدار مشابه در آبان ۱۴۰۴ کاهش ۰/۰۲- درصدی را تجربه نموده است. در آذر ۱۴۰۴ میزان نقدینگی با افزایش ۲/۶۵ درصدی همراه بوده و میزان اسکناس و مسکوک در دست اشخاص نیز با افزایش ۱/۱۵ درصدی همراه بوده است.

۱-۱-۲- مقایسه نسبت ارزش تراکنش‌های شاپرکی و اسکناس و

مسکوک در دست اشخاص به نقدینگی

شکل زیر روند دو شاخص نسبت ارزش تراکنش‌های شاپرک به نقدینگی و نسبت اسکناس و مسکوک در دست اشخاص به نقدینگی را نشان داده و امکان مقایسه تغییرات ارزش تراکنش‌های پرداخت الکترونیک و حجم اسکناس و مسکوک در دست اشخاص را به کل نقدینگی در طول زمان، ممکن می‌سازد.

شکل ۱-۲ مقایسه نسبت ارزش تراکنش‌های شاپرک و نسبت اسکناس و مسکوک در دست اشخاص به نقدینگی

روند نسبت ارزش تراکنش‌های شاپرک به نقدینگی در طول مدت مورد بررسی (ابتدای سال ۱۴۰۱ تا آذر ۱۴۰۴) دارای برآیند صعودی بوده است و از ۱۱/۲۸ درصد در فروردین ۱۴۰۱ به ۱۷/۸۸ درصد در آذر ۱۴۰۴ افزایش یافته است. این در حالی است که نسبت اسکناس و مسکوک در دست اشخاص به نقدینگی در طول این مدت روندی در مجموع کاهشی داشته و از ۱/۷۶ درصد به ۱/۶۵ درصد رسیده است. به عبارت دیگر، گسترش نفوذ ابزارهای پذیرش، یکی از دلایل کاهش ۰/۱۱ درصدی نسبت اسکناس و مسکوک به نقدینگی در مدت مورد بررسی بوده است که انتظار می‌رود این روند کاهشی همچنان تداوم داشته باشد.

۲-۱- بررسی ارزش تراکنش‌های شاپرک و GDP در طول زمان

بر اساس انتظارات و در حالت عمومی، رابطه مستقیمی بین تقاضا در دوره مشخص و مبلغ پرداخت‌های صورت گرفته در آن دوره وجود دارد؛ چرا که بهای کالای مورد تقاضا به صورت الکترونیکی و یا نقدی پرداخت می‌شود. از سوی دیگر عواملی از قبیل تورم، نرخ بهره، رکود و رونق اقتصادی، اوضاع سیاسی و سایر عوامل، بر تقاضا، عادات و رفتار مصرفی آحاد جامعه اثرگذار است. به عنوان مثال در یک اقتصاد رکودی، با کاهش تقاضا و خرید کالاها و خدمات، انتظار بر آن است که پرداخت وجوه چه به صورت نقدی و چه به صورت الکترونیکی در مجموع کاهش یابد.

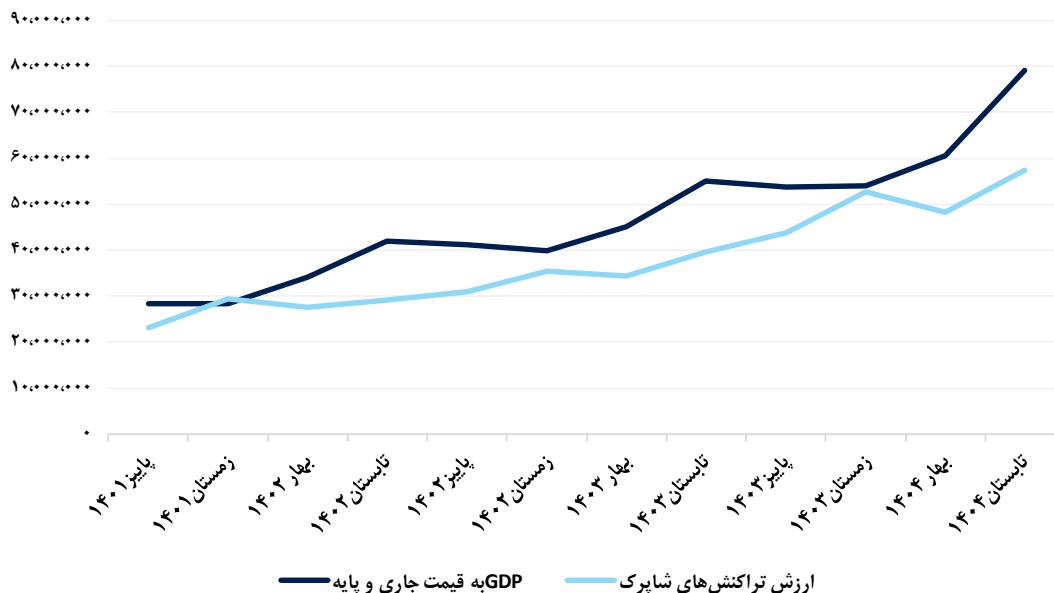
به عبارت دیگر روند ارزش پرداخت‌های الکترونیکی کارت‌ها، به تنهایی عملکرد شرکت شاپرک و یا اعتماد افراد جامعه به صنعت پرداخت الکترونیکی کارت‌ها را نشان نداده و لازم است بررسی ارزش تراکنش‌های کارت‌ها را با توجه به وضعیت سیکل‌های تجاری^۲ و دوره‌های رکود و رونق اقتصادی کشور و نسبت به تولید ناخالص داخلی مورد تحلیل قرار داد.

در شکل ۱-۳ روند تولید ناخالص داخلی^۳ به قیمت پایه بر حسب قیمت‌های جاری و ارزش تراکنش‌های شبکه شاپرک در ۱۲ فصل منتهی به تابستان ۱۴۰۴ به صورت فصلی ترسیم شده است^۴.

^۲ بررسی روند تاریخی تولید ناخالص داخلی هر کشوری به عنوان معیاری از سطح فعالیت اقتصادی آن کشور نمایان‌گر آن است که این متغیر در طول سال‌ها، حول یک روند رشد بلندمدت نوسان کرده است. این نوسانات در ادبیات اقتصادی به سیکل‌های تجاری معروفند.
^۳ به واژه نامه رجوع شود.

^۴ آمار تولید ناخالص داخلی از سایت بانک مرکزی ج.ا.ا. و از گزارش سه ماهه نماگرهای اقتصادی اخذ شده است. در گزارش‌های منتشره بانک مرکزی ج.ا.ا. آخرین اطلاعات موجود برای تولید ناخالص داخلی به صورت فصلی، مربوط به تابستان ۱۴۰۴ می‌باشد.

۱-۲-۱- قیاس روند فصلی ارزش تراکنش‌های شاپرک و تولید ناخالص داخلی

شکل ۳-۱ مقایسه روند GDP و ارزش تراکنش‌های شاپرک در ۱۲ فصل منتهی به تابستان ۱۴۰۴

در محاسبات تولید ناخالص داخلی برای جلوگیری از محاسبه چند باره ارزش کالای تولید شده، صرفاً ارزش کالاهای نهایی و نه واسط محاسبه می‌شود. اما از آنجا که ارزش تراکنش‌های شبکه پرداخت الکترونیک، شامل بهای همه انواع کالا، چه نهایی و چه واسط است، امکان بالاتر رفتن ارزش تراکنش‌ها از ارزش تولید ناخالص داخلی وجود داشته که به این دلیل ارزش تراکنش‌های شاپرک از میزان تولید ناخالص داخلی در برخی بازه‌های زمانی بیشتر است.

۱-۲-۲- ارزش تراکنش‌های شاپرک و GDP

ارزش تراکنش‌های شبکه پرداخت الکترونیک کارتی در کنار GDP، معیاری جهت نشان دادن گستره فعالیت شبکه شاپرک با توجه به اندازه اقتصاد ملی است. این آمار در طول زمان^۵ در جدول ۱-۳ ارائه شده است.

جدول ۱-۳ ارزش پرداخت‌های الکترونیک کارتی و GDP در ۱۲ فصل منتهی به تابستان ۱۴۰۴

ارزش تراکنش‌های شاپرک (میلیارد ریال)	GDP (میلیارد ریال)	دوره
۲۳,۰۹۴,۰۲۹	۲۸,۲۲۱,۳۴۱	پاییز ۱۴۰۱
۲۹,۳۶۹,۱۹۶	۲۸,۲۶۲,۱۵۴	زمستان ۱۴۰۱
۲۷,۶۷۰,۸۲۳	۳۴,۱۶۳,۹۳۴	بهار ۱۴۰۲
۲۹,۱۶۲,۶۷۰	۴۲,۰۸۹,۶۸۰	تابستان ۱۴۰۲
۳۰,۹۳۹,۰۱۰	۴۱,۱۱۱,۲۱۲	پاییز ۱۴۰۲
۳۵,۴۵۵,۲۰۷	۳۹,۷۶۹,۹۴۷	زمستان ۱۴۰۲
۳۴,۳۹۵,۵۶۶	۴۵,۱۸۱,۲۲۳	بهار ۱۴۰۳
۳۹,۶۰۶,۲۸۰	۵۵,۰۸۶,۱۵۶	تابستان ۱۴۰۳
۴۳,۷۶۵,۶۲۴	۵۳,۸۰۳,۷۲۵	پاییز ۱۴۰۳
۵۲,۶۷۱,۱۳۱	۵۳,۹۶۰,۱۶۲	زمستان ۱۴۰۳
۴۸,۲۴۳,۴۰۷	۶۰,۶۷۹,۲۸۲	بهار ۱۴۰۴
۵۷,۴۱۹,۲۴۰	۷۹,۰۲۹,۳۴۶	تابستان ۱۴۰۴

*در محاسبات GDP صرفاً ارزش مبادلات کالاها و محصولات نهایی لحاظ می‌شود و به دلیل جلوگیری از محاسبات چند باره ارزش کالاها، ارزش مبادلات کالاهای واسطه‌ای لحاظ نمی‌شود. لذا ارزش مبادلات الکترونیکی ممکن است به دلیل محاسبات ارزش مبادلات کالاهای واسطه‌ای، بیش از ارزش GDP شود.

^۵ در گزارش‌های منتشره بانک مرکزی ج.ا.ا. آخرین اطلاعات موجود برای تولید ناخالص داخلی به صورت فصلی، مربوط به تابستان ۱۴۰۴ می‌باشد.

فصل ۲

شاخص‌های عملکردی شاپرک

بررسی کلان عملکرد شبکه الکترونیکی پرداخت کارتی، شاپرک در این بخش از گزارش مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

۲- شاخص‌های عملکردی شاپرک

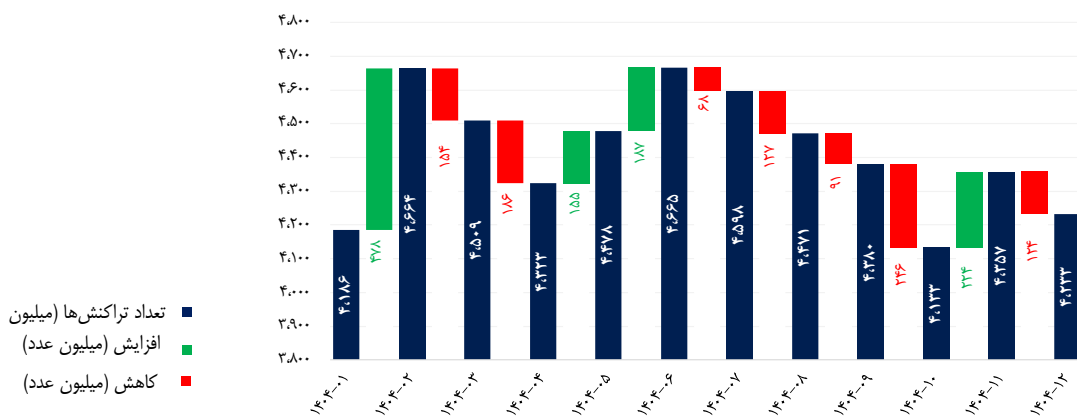
فعالیت و عملکرد پذیرندگی در کل شبکه پرداخت الکترونیک کارت در این بخش بررسی شده است. این بخش خود به سه زیر بخش "آمار عملکردی شاپرک"، "نفوذ منطقه‌ای" و نیز "شاخص‌های پراکندگی مبلغی تراکنش‌ها" تقسیم شده که در هر زیر بخش شاخص‌های مختلفی ارائه شده است.

۲-۱- آمار عملکردی شاپرک

در این بخش، عملکرد شاپرک به لحاظ تعدادی و ارزشی و نیز رشد اسمی و حقیقی آن، نسبت تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش و سهم هر یک از انواع خدمات پرداخت الکترونیک کارت (خرید کالا و خدمات، پرداخت قبض و خرید شارژ و مانده‌گیری) با ارائه شاخص‌هایی بررسی می‌شود.

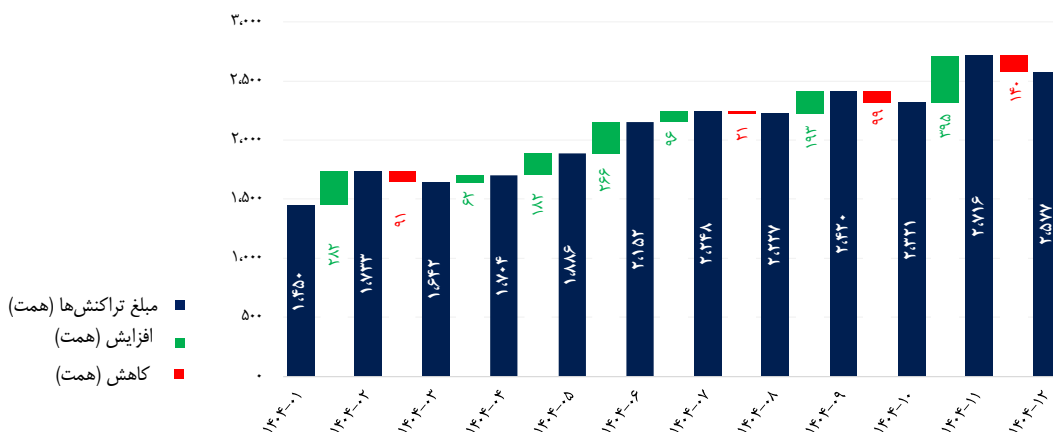
۲-۱-۱- آمار تعداد و ارزش تراکنش‌های شپاک

در شکل ۲-۱، به بررسی تعداد تراکنش‌ها در ۱۲ ماه منتهی به اسفند ماه ۱۴۰۴ پرداخته شده است. همچنین میزان کاهش و افزایش هر ماه نسبت به ماه گذشته در نمودار قابل مشاهده است. با توجه به این نمودار بیشترین میزان افزایش و کاهش تعداد تراکنش نسبت به ماه گذشته به ترتیب در ماه‌های اردیبهشت و دی ۱۴۰۴ رخ داده است.

شکل ۲-۱- مقایسه میزان رشد تعداد تراکنش‌ها (میلیون عدد) در ۱۲ ماه منتهی به اسفند ۱۴۰۴

در شکل ۲-۲، به بررسی مبلغ تراکنش‌ها در ۱۲ ماه منتهی به اسفند ماه ۱۴۰۴ پرداخته شده است. با توجه به این نمودار بیشترین میزان افزایش و کاهش مبلغ تراکنش نسبت به ماه گذشته به ترتیب در ماه‌های بهمن ۱۴۰۴ و اسفند ۱۴۰۴ رخ داده است.

شکل ۲-۲- مقایسه میزان رشد مبلغ تراکنش‌ها (همت) در ۱۲ ماه منتهی به اسفند ۱۴۰۴

گزارش اقتصادی شاپرک

در اسفند ماه ۱۴۰۴ بالغ بر ۴,۲۳۳ میلیون تراکنش با ارزش ۲۵,۷۶۵ هزار میلیارد ریال در شبکه الکترونیک پرداخت کارت پردازش شده که نسبت به بهمن ماه رشد ۲/۸۵- درصدی در تعداد و ۵/۱۴- درصدی در ارزش ریالی داشته است. در جدول ۱-۲ آمار تعداد و ارزش تراکنش‌های شاپرک در اسفند ماه ۱۴۰۴ و نرخ رشد آن نسبت به ماه گذشته درج شده است.

جدول ۱-۲ مقایسه آمار ماهانه تراکنش‌های شاپرک

نوع	بهمن ۱۴۰۴	اسفند ۱۴۰۴	نرخ رشد
تعداد تراکنش	۴,۳۵۷,۰۴۵,۹۵۸	۴,۲۳۲,۷۴۲,۳۰۹	-۲/۸۵%
مبلغ تراکنش (میلیون ریال)	۲۷,۱۶۱,۵۲۳,۷۵۵	۲۵,۷۶۵,۰۴۱,۳۳۴	-۵/۱۴%

همچنین جدول ۲-۲ حاوی آمار تعداد و ارزش تراکنش‌های شاپرک در اسفند ۱۴۰۴ و ماه مشابه سال گذشته به همراه نرخ رشد آن می‌باشد.

جدول ۲-۲ مقایسه آمار تراکنش‌های شاپرک نسبت ماه مشابه سال ۱۴۰۳

نوع	اسفند ۱۴۰۳	اسفند ۱۴۰۴	نرخ رشد
تعداد تراکنش	۴,۵۹۳,۹۸۳,۷۱۷	۴,۲۳۲,۷۴۲,۳۰۹	-۷/۸۶%
مبلغ تراکنش (میلیون ریال)	۲۰,۵۳۹,۳۷۱,۶۵۰	۲۵,۷۶۵,۰۴۱,۳۳۴	۲۵/۴۴%

بر اساس مندرجات جدول ۲-۲ تراکنش‌های اسفند ۱۴۰۴ به نسبت ماه مشابه سال ۱۴۰۳ از نظر تعدادی - ۷/۸۶ و از نظر ریالی ۲۵/۴۴ درصد رشد داشته است.

۲-۱-۲- رشد حقیقی ارزش تراکنش‌های شاپرکی

در اقتصاد به منظور ارائه تحلیل‌های قابل اتکا، متغیرهای ارزشی و مبلغی را به صورت حقیقی بررسی می‌کنند. به این مفهوم که متغیر ارزشی اسمی^۱ را تورمزدایی نموده تا اثر عامل تورم موجب برداشت‌های اشتباه و انحراف در تصمیم‌گیری نشود. لذا شاخص مناسب‌تر برای بیان رشد ارزش تراکنش‌ها، بیان آن به صورت رشد حقیقی^۲ و تورمزدایی شده می‌باشد.

^۱ به واژه نامه رجوع شود.

^۲ ارزش تراکنش‌های شاپرک بدون اثرات تورم، برای محاسبه ارزش حقیقی، شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی (CPI) به قیمت سال پایه ۱۴۰۰ به صورت ماهانه از سایت مرکز آمار کشور اخذ شده است.

جدول ۲-۳ مقایسه رشد اسمی و حقیقی ارزش ماهانه تراکنش‌های شبکه شاپراک

ارزش تراکنش‌ها (میلیون ریال)	بهمن ۱۴۰۴	اسفند ۱۴۰۴	نرخ رشد
ارزش اسمی تراکنش‌ها	۲۷,۱۶۱,۵۲۳,۷۵۵/۳۶	۲۵,۷۶۵,۰۴۱,۳۳۴/۴۶	-۵/۱۴%
ارزش حقیقی تراکنش‌ها	۵,۲۸۸,۴۵۸,۶۷۵/۱۱	۴,۷۵۱,۰۶۷,۹۲۰/۷۹	-۱۰/۱۶%
شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی (CPI)*	۵۱۳/۶	۵۴۲/۳	۵/۵۹%

*نرخ تورم ماهانه: نرخ رشد شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی در دو ماه متوالی بیانگر نرخ تورم ماهانه می‌باشد. (مرجع آمار CPI از سایت مرکز آمار کشور می‌باشد.)

همان‌گونه که جدول ۲-۳ نشان می‌دهد ارزش اسمی تراکنش‌های اسفند ۱۴۰۴ نسبت به ماه گذشته با رشد ۵/۱۴- درصدی همراه بوده و این در حالی است که ارزش حقیقی تراکنش‌ها رشد ۱۶/۱۰- درصدی را تجربه نموده است. ارزش حقیقی تراکنش‌ها در واقع ارزش تراکنش‌های شاپراک بدون در نظر گرفتن اثرات تورم می‌باشد. در ادامه طی جدول ۲-۴ مقایسه‌ای بین رشد حقیقی و اسمی نقطه به نقطه ارزش تراکنش‌های شبکه شاپراک آورده شده است.

جدول ۲-۴ مقایسه رشد حقیقی و اسمی نقطه به نقطه ارزش تراکنش‌های شبکه شاپراک

ارزش تراکنش‌ها (میلیون ریال)	اسفند ۱۴۰۳	اسفند ۱۴۰۴	نرخ رشد
ارزش اسمی تراکنش‌ها	۲۰,۵۳۹,۳۷۱,۶۵۰/۲۶	۲۵,۷۶۵,۰۴۱,۳۳۴/۴۶	۲۵/۴۴%
ارزش حقیقی تراکنش‌ها	۶,۵۰۵,۹۷۷,۷۱۶/۲۷	۴,۷۵۱,۰۶۷,۹۲۰/۷۹	-۲۶/۹۷%
شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی (CPI)*	۳۱۵/۷۰	۵۴۲/۳۰	۷۱/۷۸%

*تورم نقطه به نقطه: رشد شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی در ماه مشخص نسبت به ماه مشابه سال قبل را در نظر می‌گیرد. (مرجع آمار CPI: سایت مرکز آمار کشور می‌باشد.)

همانگونه که مشاهده می‌گردد، مندرجات جدول ۲-۴ رشد ۴۴/۲۵ درصدی در ارزش اسمی تراکنش‌ها در قیاس نقطه به نقطه بوده که می‌توان آن را شاهدی برای افزایش استقبال عمومی از پرداخت الکترونیکی تفسیر کرد. همچنین ملاحظه می‌شود رشد حقیقی ارزش تراکنش‌ها بدون در نظر گرفتن اثرات تورم محاسبه شده - ۲۶/۹۷ درصد می‌باشد.

۲-۱-۳- عملکرد شبکه شاپراک در توزیع ابزار پذیرش

سوئیچ شرکت شبکه الکترونیکی پرداخت کارت (شاپراک) چهار نوع "ابزار پذیرش اینترنتی"، "ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD)"، "ابزار پذیرش کارتهای فروم‌گهی" و به تازگی "ابزار پذیرش موبایلی" را

پشتیبانی می‌نماید که در این بخش تعداد هر یک از این ابزارها، در کنار سایر عوامل نظیر تعداد تراکنش، دسترسی و توسعه شبکه پرداخت الکترونیک کارتی مورد بررسی قرار می‌گیرد. در این راستا تعداد هر یک از ابزارهای پذیرش فعال سیستمی^۱ در اسفند ۱۴۰۴ در قیاس با ماه گذشته در جدول ۲-۵ ارائه شده است.

جدول ۲-۵ مقایسه تعداد هر یک از ابزارهای پذیرش فعال سیستمی در اسفند ۱۴۰۴ نسبت به ماه گذشته

ابزار پذیرش	تعداد ابزار فعال سیستمی		نرخ رشد
	اسفند ۱۴۰۴	بهمن ۱۴۰۴	
اینترنتی	۶۰۲,۸۵۵	۵۸۶,۵۵۷	۲/۷۸%
کدهای دستوری (USSD)	۳,۸۳۲	۳,۸۶۵	-۰/۸۵%
کارتخوان فروشگاه‌های	۱۰,۷۳۷,۱۶۱	۱۰,۶۰۲,۰۳۰	۱/۲۷%
موبایلی	۱۸۵	۱۷۸	۳/۹۳%
مجموع ابزارها	۱۱,۳۴۴,۰۳۳	۱۱,۱۹۲,۶۳۰	۱/۳۵%

بر اساس جدول ۲-۵ تعداد ابزارهای شاپرکی در مجموع نسبت به بهمن ماه رشد ۱/۳۵ درصدی را تجربه نموده‌اند که به نظر می‌رسد سبب این تغییر، افزایش ۱/۲۷ درصدی تعداد ابزار کارتخوان فروشگاه‌های می‌باشد. در ادامه آمار سهم بازار هر یک از ابزارها در جدول ۲-۶ ارائه شده است.

جدول ۲-۶ مقایسه سهم تعدادی هر یک از ابزارهای پذیرش فعال سیستمی از کل ابزارهای بازار- اسفند ۱۴۰۴

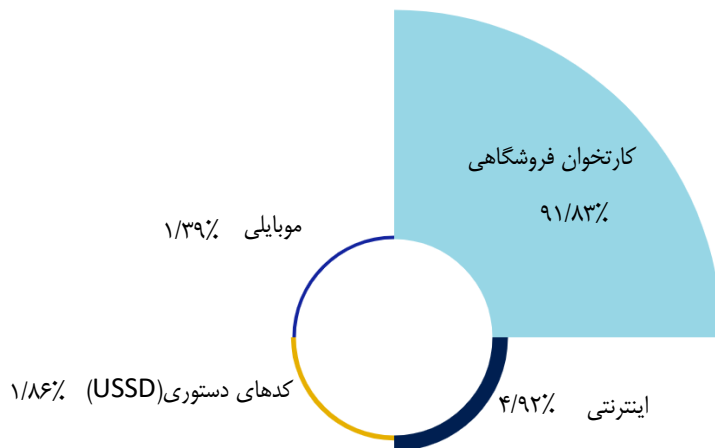
ابزار پذیرش	اسفند ۱۴۰۴		بهمن ۱۴۰۴	
	سهم از بازار	تعداد ابزار فعال سیستمی	سهم از بازار	تعداد ابزار فعال سیستمی
اینترنتی	۵/۳۱%	۶۰۲,۸۵۵	۵/۲۴%	۵۸۶,۵۵۷
کدهای دستوری (USSD)	۰/۰۳%	۳,۸۳۲	۰/۰۳%	۳,۸۶۵
کارتخوان فروشگاه‌های	۹۴/۶۵%	۱۰,۷۳۷,۱۶۱	۹۴/۷۲%	۱۰,۶۰۲,۰۳۰
موبایلی	۰/۰۰%	۱۸۵	۰/۰۰%	۱۷۸
مجموع ابزارها	۱۰۰/۰۰%	۱۱,۳۴۴,۰۳۳	۱۰۰/۰۰%	۱۱,۱۹۲,۶۳۰

۲-۱-۴- عملکرد هر ابزار پذیرش به لحاظ تعداد و مبلغ تراکنش‌ها

سهم تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش نیز شاخص دیگری است که در شکل ۳-۲ نشان داده شده است. همانطور که مشخص است کارتخوان فروشگاه‌های با سهم ۹۱/۸۳ درصدی، بیشترین تعداد تراکنش را در

^۱ ابزارهایی که به لحاظ فنی امکان انجام تراکنش بر روی آن‌ها مهیا می‌باشد و در پایگاه داده شاپرک با وضعیت "Y" ثبت شده است.

بین سایر ابزارهای پذیرش داشته است و ابزار پذیرش اینترنتی، ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) و ابزار پذیرش موبایلی به ترتیب در جایگاه‌های بعدی قرار گرفته‌اند.

شکل ۲-۳ سهم هریک از ابزارهای پذیرش از تعداد تراکنش‌ها - اسفند ۱۴۰۴

بیشترین سهم بازار تراکنش‌های شاپرکی در اختیار ابزار کارتخوان فروشگاهی می‌باشد. این در حالی است که عواملی مانند وجود محدودیت انجام تراکنش بر روی ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD)، تعداد بالای ابزار کارتخوان فروشگاهی، فراگیر بودن این ابزار، عدم نیاز این ابزار به تجهیزات مکمل دیگر نظیر کامپیوتر یا گوشی موبایل و عواملی از این دست را می‌توان از جمله عوامل تاثیر گذار بر تعداد تراکنش‌های ابزار پذیرش کارتخوان فروشگاهی دانست. همچنین به منظور استفاده از ابزار پذیرش اینترنتی، به بستر اینترنتی امن و در استفاده از ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) به وجود دستگاه گوشی تلفن همراه نیاز می‌باشد که ممکن است هنگام خرید در دسترس همگان قرار نداشته باشد. متوسط تعداد تراکنش به ازای هر یک از ابزارها در جدول ۲-۷ به خوبی قابل ملاحظه می‌باشد.

جدول ۲-۷ شاخص تعداد متوسط تراکنش‌ها به ازای هر یک از ابزارهای پذیرش فعال سیستمی - اسفند ۱۴۰۴

ابزار پذیرش	تعداد ابزار فعال سیستمی	تعداد تراکنش‌ها	تعداد تراکنش به ازای هر ابزار
اینترنتی	۶۰۲,۸۵۵	۲۰۸,۱۹۶,۶۵۵	۳۴۵
کدهای دستوری (USSD)	۳,۸۳۲	۷۸,۶۹۳,۱۱۱	۲۰,۵۳۶
کارتخوان فروشگاهی	۱۰,۷۳۷,۱۶۱	۳,۸۸۷,۰۵۷,۸۴۸	۳۶۲
موبایلی	۱۸۵	۵۸,۷۹۴,۶۹۵	۳۱۷,۸۰۹
مجموع ابزارها	۱۱,۳۴۴,۰۳۳	۴,۲۳۲,۷۴۲,۳۰۹	۳۷۳

متوسط تراکنش هر ابزار پذیرش شاپرکی در اسفند ۱۴۰۴، ۳۷۳ تراکنش می‌باشد که این تعداد نسبت به مقدار مشابه در ماه گذشته کاهش ۱۶/۱۵ واحدی (۴/۱۵- درصدی) را تجربه نموده است. بیشترین تغییر متوسط تعداد تراکنش مربوط به ابزار پذیرش موبایلی می‌باشد. در اسفند ماه متوسط تعداد تراکنش‌های اینترنتی با کاهش ۲۴/۰۳- درصدی از ۴۵۵ تراکنش در بهمن ۱۴۰۴ به ۳۴۵ تراکنش رسیده است. متوسط تعداد تراکنش هر ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) ۲۰,۵۳۶ تراکنش است که این مقدار نسبت به ماه گذشته با کاهش ۱,۱۶۲/۲۵ واحدی همراه بوده است. متوسط تعداد تراکنش هر ابزار کارتخوان فروشگاه‌های نیز با ۱۰/۳۷ واحد کاهش نسبت به بهمن ۱۴۰۴ به ۳۶۲ عدد در اسفند ماه رسیده است. متوسط تعداد تراکنش هر ابزار پذیرش موبایلی ۳۱۷,۸۰۹ تراکنش است که این مقدار نسبت به ماه گذشته با کاهش ۱۰,۹۷۷/۴۷ واحدی همراه بوده است. در ادامه طی جدول ۲-۸ به بررسی شاخص متوسط مبلغ تراکنش‌ها به ازای هر ابزار پذیرش فعال سیستمی پرداخته شده است.

جدول ۲-۸ شاخص متوسط مبلغ تراکنش‌ها به ازای هر ابزارهای پذیرش فعال سیستمی - اسفند ۱۴۰۴

ابزار پذیرش	تعداد ابزار فعال سیستمی	مجموع مبلغ تراکنش‌ها (میلیون ریال)	متوسط مبلغ تراکنش‌ها به ازای هر ابزار پذیرش (میلیون ریال)
اینترنتی	۶۰۲,۸۵۵	۴,۵۱۵,۹۳۷,۶۶۳	۷,۴۹۰/۹۲
کدهای دستوری (USSD)	۳,۸۳۲	۲۹,۵۶۰,۲۳۱	۷,۷۱۴/۰۵
کارتخوان فروشگاه‌های	۱۰,۷۳۷,۱۶۱	۲۱,۱۶۳,۲۱۲,۸۲۹	۱,۹۷۱/۰۳
موبایلی	۱۸۵	۵۶,۳۳۰,۶۱۱	۳۰۴,۴۸۹/۷۹
مجموع ابزارها	۱۱,۳۴۴,۰۳۳	۲۵,۷۶۵,۰۴۱,۳۳۴	۲,۲۷۱/۲۴

متوسط مبلغ کارکرد هر ابزار پذیرش اینترنتی در اسفند ۱۴۰۴ ماه با کاهش ۴,۴۴۴/۰۱ میلیون ریالی نسبت به ماه گذشته به ۷,۴۹۰/۹۲ میلیون ریال رسیده است. متوسط مبلغ کارکرد هر ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) با افزایش ۳۹۲/۹۶ میلیون ریالی نسبت به ماه گذشته به ۷,۷۱۴/۰۵ میلیون ریال به ازای هر ابزار در اسفند ماه رسیده است. متوسط مبلغ کارکرد هر ابزار پذیرش موبایلی با کاهش ۲۱,۳۵۸/۸۸ میلیون ریالی نسبت به ماه گذشته به ۳۰۴,۴۸۹/۷۹ میلیون ریال به ازای هر ابزار رسیده است. متوسط مبلغ کارکرد هر ابزار کارتخوان فروشگاه‌های نیز با توجه به جدول ۲-۸ برابر با ۱,۹۷۱/۰۳ میلیون ریال می‌باشد که این میزان نیز نسبت به ماه گذشته ۷۷/۵۵ میلیون ریال افزایش را تجربه نموده است.

در جدول ۲-۹ به بررسی شاخص متوسط مبلغ تراکنش‌ها به ازای هر ابزار پذیرش تراکنش‌دار^۱ پرداخته شده است.

جدول ۲-۹ شاخص متوسط مبلغ تراکنش‌ها به ازای هر ابزارهای پذیرش تراکنش‌دار - اسفند ۱۴۰۴

ابزار پذیرش	تعداد ابزار تراکنش‌دار	مجموع مبلغ تراکنش‌ها (میلیون ریال)	متوسط مبلغ تراکنش‌ها به ازای هر ابزار پذیرش (میلیون ریال)
اینترنتی	۱۶۸,۵۶۴	۴,۵۱۵,۹۳۷,۶۶۳	۲۶,۷۹۰/۶
کدهای دستوری (USSD)	۱۷۸	۲۹,۵۶۰,۲۳۱	۱۶۶,۰۶۸/۷
کارتخوان فروشگاه‌ها	۸,۹۶۵,۷۵۵	۲۱,۱۶۳,۲۱۲,۸۲۹	۲,۳۶۰/۴
موبایلی	۹۴	۵۶,۳۳۰,۶۱۱	۵۹۹,۲۶۱/۸
مجموع ابزارها	۹,۱۳۴,۵۹۱	۲۵,۷۶۵,۰۴۱,۳۳۴	۲,۸۲۰/۶۰

متوسط مبلغ کارکرد هر ابزار پذیرش اینترنتی تراکنش‌دار در اسفند ماه ۱۴۰۴ با کاهش ۹,۷۵۸/۹۰ میلیون ریالی نسبت به ماه گذشته به ۲۶,۷۹۰/۶ میلیون ریال رسیده است. متوسط مبلغ کارکرد هر ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) تراکنش‌دار با افزایش ۴,۳۷۷/۳۰ میلیون ریالی نسبت به ماه گذشته به ۱۶۶,۰۶۸/۷ میلیون ریال به ازای هر ابزار در اسفند ماه رسیده است. متوسط مبلغ کارکرد هر ابزار پذیرش موبایلی تراکنش‌دار در اسفند ماه ۱۴۰۴ با افزایش ۱۹,۲۵۱/۱۹ میلیون ریالی نسبت به ماه گذشته به ۵۹۹,۲۶۱/۸ میلیون ریال رسیده است. متوسط مبلغ کارکرد هر ابزار کارتخوان فروشگاه‌ها تراکنش‌دار نیز با توجه به جدول ۲-۹ برابر با ۲,۳۶۰/۴ میلیون ریال می‌باشد که این میزان نیز نسبت به ماه گذشته ۱۱۰/۸۶ میلیون ریال افزایش را تجربه نموده است.

همانگونه که مشاهده می‌گردد، جدول ۲-۱۰ حاوی اطلاعات متوسط مبلغ هر تراکنش در هر یک از ابزارهای پذیرش است. با توجه به اینکه تراکنش‌های سرویس "مانده‌گیری" فاقد مبلغ هستند، تعداد تراکنش‌ها شامل سرویس "خرید" و "پرداخت قبض و خرید شارژ" می‌باشد. بر اساس این جدول تراکنش‌های کدهای دستوری (USSD) به طور متوسط کمترین ارزش ریالی را داشته و اینترنتی از این منظر رتبه نخست را دارد.

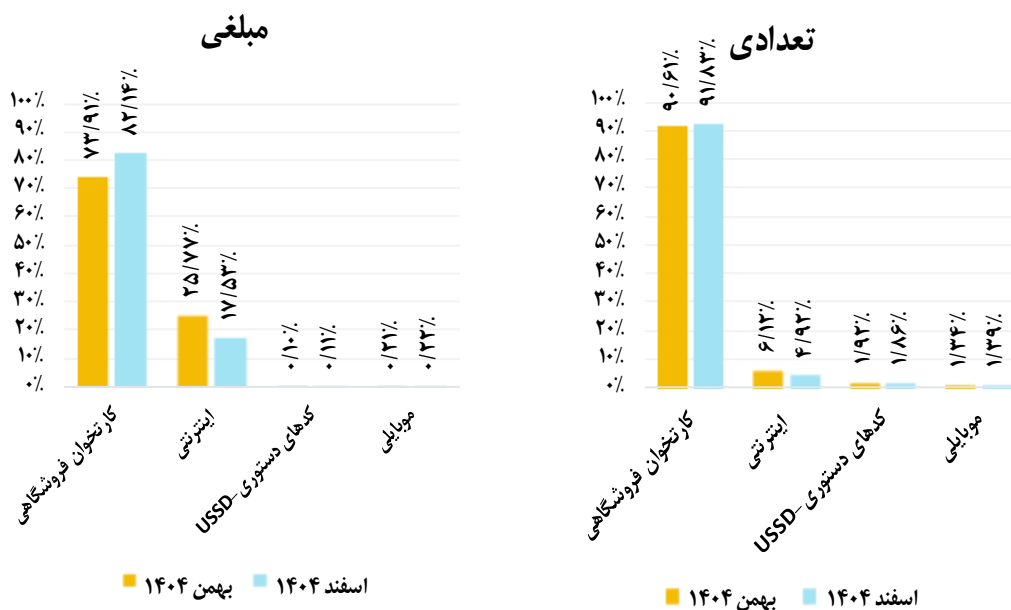
^۱ به واژه نامه رجوع شود

گزارش اقتصادی شاپرک

جدول ۲-۱۰ شاخص متوسط مبلغ هر تراکنش ابزارهای پذیرش در سرویس‌های "خرید" و "پرداخت قبض و خرید شارژ" - اسفند ۱۴۰۴

ابزار پذیرش	تعداد تراکنش‌ها (تعداد)	مجموع مبلغ تراکنش‌ها (میلیون ریال)	متوسط مبلغ هر تراکنش در هر ابزار (میلیون ریال)
اینترنتی	۲۰۲,۲۹۵,۳۶۷	۴,۵۱۵,۹۳۷,۶۶۳	۲۲/۳۲
کدهای دستوری (USSD)	۷۸,۶۹۳,۱۱۱	۲۹,۵۶۰,۲۳۱	۰/۳۸
کارتخوان فروشگاه‌های	۳,۶۸۹,۵۹۱,۹۲۲	۲۱,۱۶۳,۲۱۲,۸۲۹	۵/۷۴
موبایلی	۴۶,۴۴۷,۶۵۰	۵۶,۳۳۰,۶۱۱	۱/۲۱
مجموع ابزارها	۴,۰۱۷,۰۲۸,۰۵۰	۲۵,۷۶۵,۰۴۱,۳۳۴	۶/۴۱

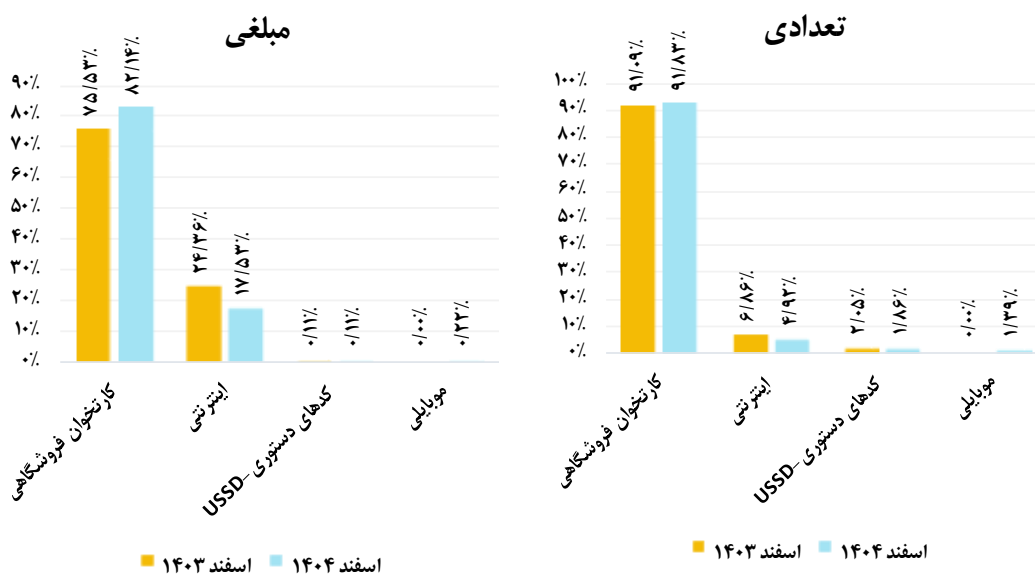
اطلاعات مربوط به تغییرات سهم تعدادی و مبلغی تراکنش‌های هر ابزار پذیرش، در ماه اسفند ۱۴۰۴ نسبت به ماه گذشته در شکل ۲-۴ ترسیم شده است.

شکل ۲-۴ مقایسه سهم مبلغی و تعدادی تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش - بهمن و اسفند ۱۴۰۴

همانگونه که در شکل ۲-۴ ملاحظه می‌شود، سهم تعدادی و مبلغی تراکنش‌های ابزار کارتخوان فروشگاه‌های در اسفند ۱۴۰۴ نسبت به ماه گذشته به ترتیب افزایش ۱/۲۲ و ۸/۲۳ درصدی داشته است. تعداد و مبلغ تراکنش‌های ابزار پذیرش اینترنتی در اسفند ۱۴۰۴ نسبت به ماه گذشته به ترتیب کاهش ۱/۲۰ و ۸/۲۵ درصدی را تجربه نموده‌اند. در بررسی تعداد و مبلغ تراکنش‌های ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) نیز به ترتیب کاهش و افزایش ۰/۰۷ و ۰/۰۱ درصدی مشهود می‌باشد. سهم تعدادی و مبلغی تراکنش‌های ابزار پذیرش موبایلی در اسفند ۱۴۰۴ نسبت به ماه گذشته به ترتیب افزایش ۰/۰۵ و ۰/۰۱ درصدی داشته است.

شکل ۵-۲ تغییرات سهم تعدادی و مبلغی تراکنش‌ها به ازای هر نوع ابزار پذیرش برای اسفند ۱۴۰۴ و مقایسه آن با اسفند ۱۴۰۳ را نشان می‌دهند.

شکل ۵-۲ مقایسه سهم مبلغی و تعدادی تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش - اسفند ۱۴۰۴ و ۱۴۰۳

همانگونه که در شکل ۵-۲ مشاهده می‌گردد، تعداد و مبلغ تراکنش‌های ابزار کارتخوان فروشگاه‌های در اسفند ماه ۱۴۰۴ نسبت به ماه مشابه سال گذشته به ترتیب با افزایش ۰/۷۴ و ۶/۶۱ درصدی همراه بوده است. تعداد و مبلغ تراکنش‌های ابزار پذیرش اینترنتی به ترتیب کاهش ۱/۹۴ و ۶/۸۳ درصدی را تجربه نموده است. در زمان مشابه تعداد و مبلغ تراکنش‌های ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) به ترتیب با کاهش و افزایش ۰/۱۹ و ۰/۰۱ درصدی همراه بوده است. همچنین تعداد و مبلغ تراکنش‌های ابزار پذیرش موبایلی به ترتیب افزایش ۱/۳۹ و ۰/۲۲ درصدی را تجربه نموده است.

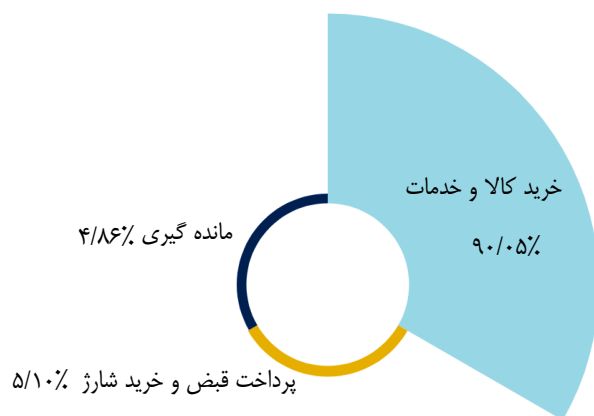
۲-۱-۵- عملکرد شاپراک به ازای نوع خدمت

شبکه پرداخت الکترونیک کارت‌های سه خدمت "خرید کالا و خدمات"، "پرداخت قبض و خرید شارژ" و "مانده‌گیری" را به جامعه ارائه می‌نماید.

گزارش اقتصادی شاپرک

در این راستا شکل ۲-۶ و شکل ۲-۷ به ترتیب سهم تعدادی و مبلغی هر یک از انواع خدمات ارائه شده را در کل شبکه پرداخت نشان می‌دهد.

شکل ۲-۶ مبین آن است که در اسفند ۱۴۰۴، ۹۰/۰۵ درصد خدمات ارائه شده توسط شبکه شاپرک از نوع خدمت "خرید کالا و خدمات" بوده که با توجه به شکل ۲-۸ نسبت به ماه گذشته این سهم کاهش ۰/۲۳۷ درصدی داشته است. همانگونه که مشاهده می‌گردد، خدمت "پرداخت قبض و خرید شارژ" با ۴/۸۶ درصد سهم، کمترین سهم از کل خدمات در بین خدمات ارائه شده داشته است.

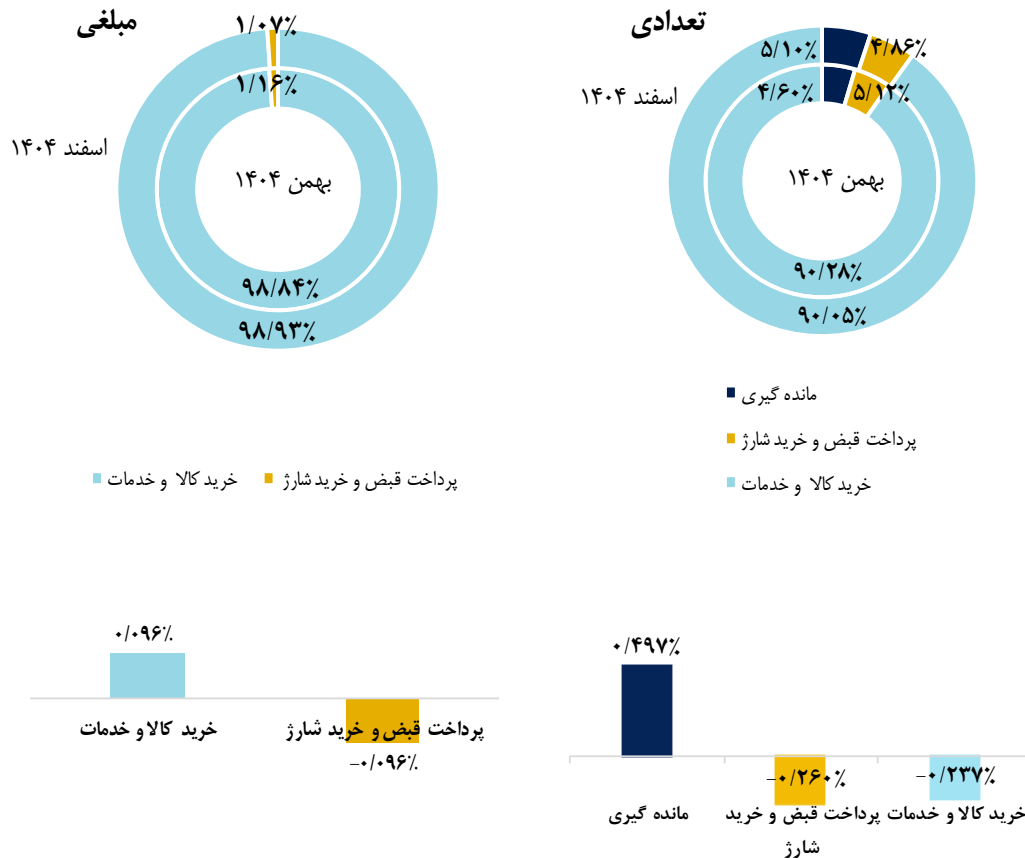
شکل ۲-۶ سهم تعدادی انواع خدمات ارائه شده شاپرک - اسفند ۱۴۰۴

شکل ۲-۷ نشان می‌دهد که ۹۸/۹۳ درصد مبلغ خدمات ارائه شده در ماه اسفند ۱۴۰۴ مربوط به خدمت "خرید کالا و خدمات" بوده است و خدمت "مانده‌گیری" نیز به دلیل عدم اثر مالی بر مبلغ تراکنش‌های شبکه پرداخت، سهم مبلغی صفر را دارا بوده است.

شکل ۲-۷ سهم انواع خدمات از مبلغ تراکنش‌ها - اسفند ۱۴۰۴

برای بررسی تغییرات تعدادی و مبلغی در انواع خدمات به صورت ماهانه، شکل ۸-۲ ترسیم شده است. دو شکل دایره‌ای سهم هر یک از خدمات از کل و شکل‌های میله‌ای اختلاف سهم خدمات در این دوره یک ماهه را نشان می‌دهد.

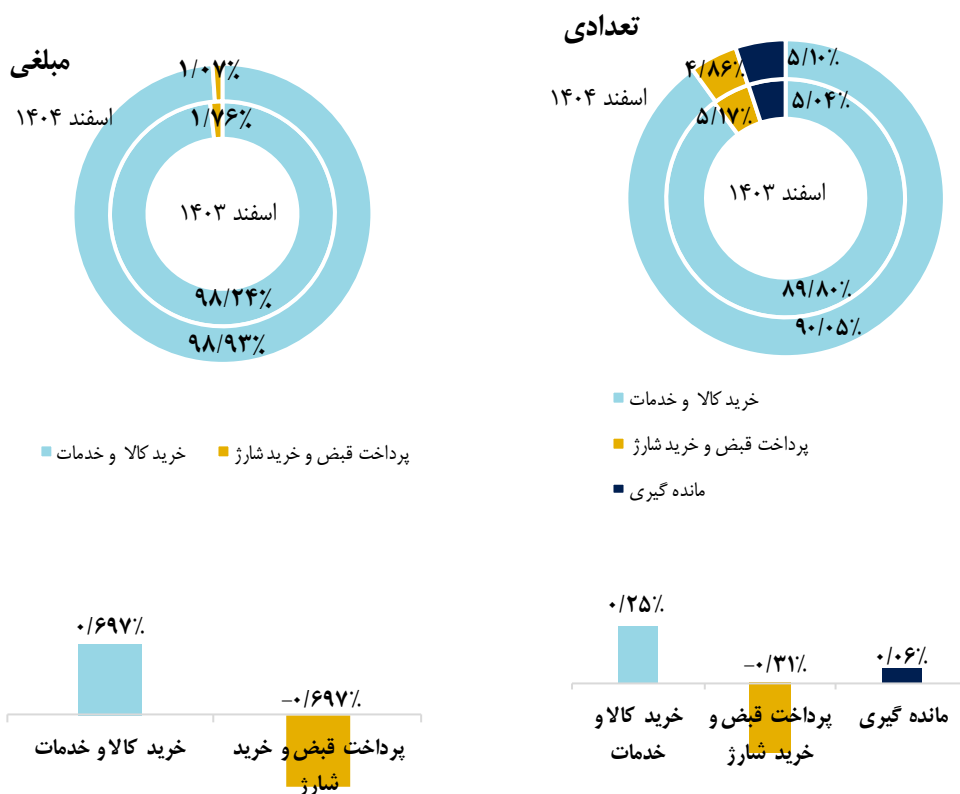

شکل ۸-۲ مقایسه سهم مبلغی و تعدادی انواع خدمات - بهمن و اسفند ۱۴۰۴

در شکل ۸-۲ ملاحظه می‌شود که نسبت به ماه گذشته، سهم تعدادی خدمت "خرید کالا و خدمات" از کل تراکنش‌ها با کاهش همراه بوده، همچنین خدمات "پرداخت قبض و خرید شارژ" و "مانده‌گیری" به ترتیب کاهش و افزایش یافته است. سهم تعدادی تراکنش‌های "خرید کالا و خدمات" نسبت به ماه گذشته کاهش ۰/۲۳۷ درصدی، "پرداخت قبض و خرید شارژ" کاهش ۰/۲۶۰ درصدی و سهم تعدادی تراکنش‌های "مانده‌گیری" با افزایش ۰/۴۹۷ درصدی مواجه بوده است. سهم مبلغی تراکنش‌های "خرید کالا و خدمات" نیز در اسفند ماه با افزایش ۰/۰۹۶ درصدی همراه بوده است که میزان افزایش یافته از سهم مبلغی تراکنش‌های "پرداخت قبض و خرید شارژ" کاسته شده است.

گزارش اقتصادی شاپرک

در شکل ۹-۲ این موضوع در مقایسه با ماه مشابه سال گذشته یعنی اسفند ۱۴۰۳ بررسی شده است.

شکل ۹-۲ مقایسه نسبت مبلغی و تعدادی انواع خدمات - اسفند ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴

بر اساس شکل ۹-۲ ملاحظه می‌شود همزمان با افزایش ۰/۲۵ درصدی سهم تعداد تراکنش‌های "خرید کالا و خدمات" در اسفند ۱۴۰۴ نسبت به اسفند ماه ۱۴۰۳، سهم مبلغی آن نیز به میزان ۰/۶۹۷ درصد افزایش داشته است. تعداد تراکنش‌های "پرداخت قبض و خرید شارژ" در قیاس نقطه به نقطه با کاهش ۰/۳۱ درصدی همراه بوده است. همچنین تعداد تراکنش‌های مانده‌گیری نیز افزایش ۰/۰۶ درصدی را تجربه نموده است.

۲-۲- نفوذ منطقه‌ای

شاخص نفوذ منطقه‌ای بیانگر سرانه ابزارهای پذیرش و تعداد تراکنش‌های هر ابزار در کل کشور و در هر استان است. این شاخص معیاری برای سنجش فراگیر شدن خدمات پرداخت الکترونیک کارتی در مناطق مختلف کشور است.

۱-۲-۲- ضریب نفوذ ابزار پذیرش فعال سیستمی

آمار تعداد کل هر یک از ابزارهای پذیرش فعال سیستمی شبکه شاپرک و سرانه آن به ازای هر ۱۰,۰۰۰ فرد بالای ۱۸ سال^۱ مصرف کننده خدمات کارت در کل کشور (ضریب نفوذ ابزار پذیرش) در جدول ۱۱-۲ ارائه شده است.

همانطور که ملاحظه می شود ضریب نفوذ مجموع ابزارهای پذیرش فعال سیستمی در اسفند ماه، ۱,۸۳۴/۹۶ ابزار به ازای هر ۱۰,۰۰۰ فرد بالای ۱۸ سال در کشور بوده است. بیشترین میزان نفوذ این ابزارها متعلق به کارتخوان فروشگاههای با تعداد ۱,۷۳۶/۷۹ به ازای هر ۱۰,۰۰۰ فرد بالای ۱۸ سال در کشور می باشد و کمترین آن به ابزار پذیرش موبایلی اختصاص دارد که به ازای هر ۱۰,۰۰۰ نفر صرفاً ۰/۰۳ ابزار پذیرش موبایلی در کشور وجود دارد. به ازای هر ۱۰,۰۰۰ فرد بالای ۱۸ سال کشور نیز ۹۷/۵۱ ابزار پذیرش اینترنتی نیز در کشور وجود دارد. شایان توجه است که بر خلاف کارتخوان فروشگاهها، امکان دسترسی از نقاط مختلف کشور به ابزار پذیرش اینترنتی، کدهای دستوری (USSD) و موبایلی برای انجام پرداختها میسر بوده است. این در حالی است که ماهیت پرداخت وجوه با استفاده از ابزار پذیرش اینترنتی، کدهای دستوری (USSD) و موبایلی به نسبت ابزار پذیرش کارتخوان فروشگاهها که نیازمند حضور فیزیکی کارت در محل می باشد، متفاوت است.

جدول ۱۱-۲ ضریب نفوذ ابزارهای پذیرش فعال سیستمی در کشور به ازای هر ۱۰,۰۰۰ فرد بالای ۱۸ سال - اسفند ۱۴۰۴

ضریب نفوذ هر ابزار به ازای هر ۱۰,۰۰۰ نفر	جمعیت بالای ۱۸ سال در کشور	تعداد ابزار	ابزار پذیرش
۹۷/۵۱	۶۱,۸۲۱,۸۵۴	۶۰۲,۸۵۵	اینترنتی
۰/۶۲		۳,۸۳۲	کدهای دستوری (USSD)
۱,۷۳۶/۷۹		۱۰,۷۳۷,۱۶۱	کارتخوان فروشگاهها
۰/۰۳		۱۸۵	موبایلی
۱,۸۳۴/۹۶		۱۱,۳۴۴,۰۳۳	کل ابزارها

^۱ آمار جمعیت افراد بالای ۱۸ سال در هر استان، از بخش نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن در سال ۱۳۹۵ از شبکه ملی آمار استخراج شده است.

۲-۲-۲- سرانه تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش در کشور

آمار تعداد تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش و نیز سرانه تراکنش‌های هر یک از این ابزارها به ازای افراد بالای ۱۸ سال را در اسفند ماه سال جاری در جدول ۲-۱۲ ارائه گردیده است.

جدول ۲-۱۲ سرانه تعداد تراکنش‌های هریک از ابزارهای پذیرش به ازای جمعیت بالای ۱۸ سال کل کشور- اسفند ۱۴۰۴

ابزار پذیرش	تعداد تراکنش‌ها	جمعیت بالای ۱۸ سال در کشور	سرانه تراکنش‌های هر ابزار
اینترنتی	۲۰۸,۱۹۶,۶۵۵	۶۱,۸۲۱,۸۵۴	۳/۳۷
کدهای دستوری (USSD)	۷۸,۶۹۳,۱۱۱		۱/۲۷
کارتخوان فروشگاه‌های	۳,۸۸۷,۰۵۲,۸۴۸		۶۲/۸۸
موبایلی	۵۸,۷۹۴,۶۹۵		۰/۹۵
کل ابزارها	۴,۲۳۲,۷۴۲,۳۰۹		۶۸/۴۷

همانطور که در جدول ۲-۱۲ ملاحظه می‌شود به ازای هر فرد بالای ۱۸ سال، در اسفند ماه سال جاری ۶۸/۴۷ عدد تراکنش پرداخت الکترونیکی صورت گرفته است و بیشترین سرانه تعداد تراکنش متعلق به کارتخوان فروشگاه‌های با ۶۲/۸۸ تراکنش برای هر فرد بالای ۱۸ سال بوده است.

۲-۲-۳- تعداد و سرانه کارتخوان فروشگاه‌های فعال سیستمی در هر

استان

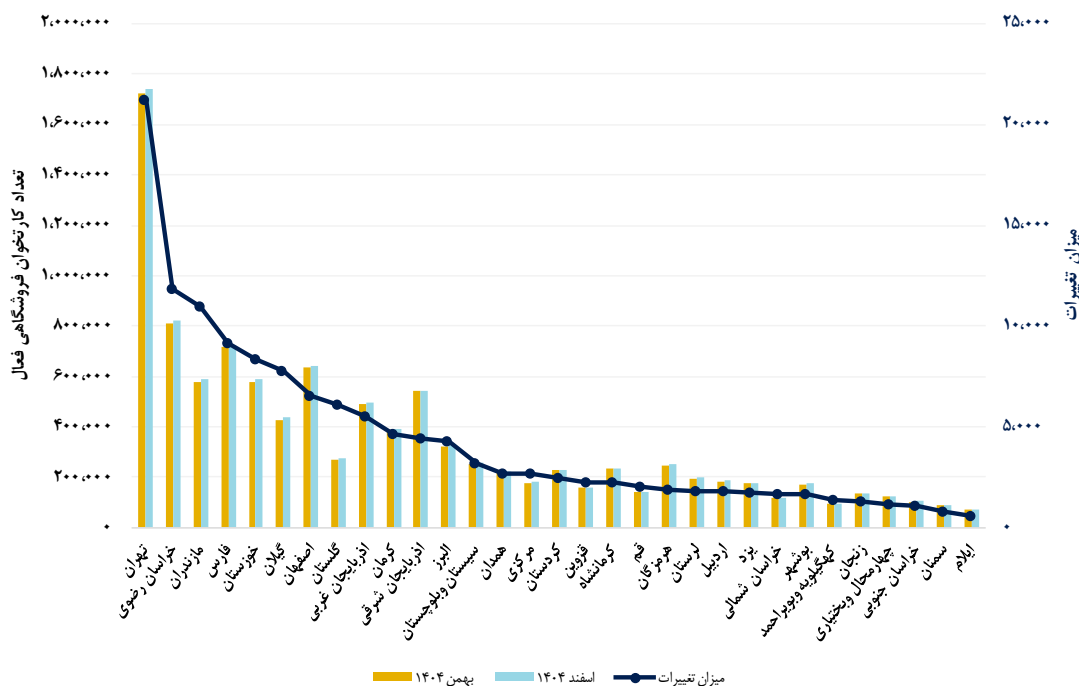
در این بخش به منظور بررسی نحوه توزیع و میزان نفوذ ابزارهای پذیرش، تعداد و سرانه هر یک از ابزارهای فعال سیستمی در استان‌های مختلف مورد بررسی قرار می‌گیرد. شایان توجه است که برخلاف کارتخوان فروشگاه‌های، خدمات ابزارهای پذیرش اینترنتی و کدهای دستوری (USSD) لزوماً به منطقه و یا استان خاصی تعلق نداشته و از سایر نقاط کشور نیز امکان استفاده از خدمات این ابزارها فراهم است. بنابراین سرانه ابزارهای پذیرش اینترنتی، کدهای دستوری (USSD) و موبایلی برای هر استان معنای دقیقی نداشته و صرفاً تعداد توزیع شده این دو ابزار پذیرش در بخش بعدی مورد توجه قرار می‌گیرد. اطلاعات مربوط به تعداد توزیع شده کارتخوان فروشگاه‌های فعال سیستمی در ۵ استان دارای بیشترین تعداد کارتخوان فروشگاه‌های فعال و تغییرات آن در اسفند ۱۴۰۴ نسبت به ماه گذشته در جدول ۲-۱۳ ارائه شده است.

جدول ۲-۱۳ پنج استان دارای بیشترین تعداد کارتخوان فروشگاهی فعال سیستمی - بهمن و اسفند ۱۴۰۴

نام استان	بهمن ۱۴۰۴	اسفند ۱۴۰۴	تغییر	نرخ رشد
تهران	۱,۷۲۲,۲۴۹	۱,۷۴۳,۴۴۹	۲۱,۲۰۰	۱/۲۳%
خراسان رضوی	۸۱۲,۵۷۰	۸۲۴,۴۱۹	۱۱,۸۴۹	۱/۴۶%
فارس	۷۱۵,۹۰۱	۷۲۵,۰۴۷	۹,۱۴۶	۱/۲۸%
اصفهان	۶۳۴,۶۷۷	۶۴۱,۲۱۴	۶,۵۳۷	۱/۰۳%
مازندران	۵۷۸,۵۵۲	۵۸۹,۵۲۱	۱۰,۹۶۹	۱/۹۰%

همانگونه که در جدول ۲-۱۳ مشاهده می‌شود، استان‌های تهران، خراسان رضوی، فارس، اصفهان و مازندران به ترتیب دارای بیشترین تعداد کارتخوان فروشگاهی فعال در اسفند ۱۴۰۴ بوده‌اند.

بر اساس اطلاعات جدول ۲-۱۳، شکل ۱۰-۲ تغییرات تعداد کارتخوان فروشگاهی فعال سیستمی در هر یک از استان‌ها را در اسفند ۱۴۰۴ نسبت به بهمن ماه نشان می‌دهد.

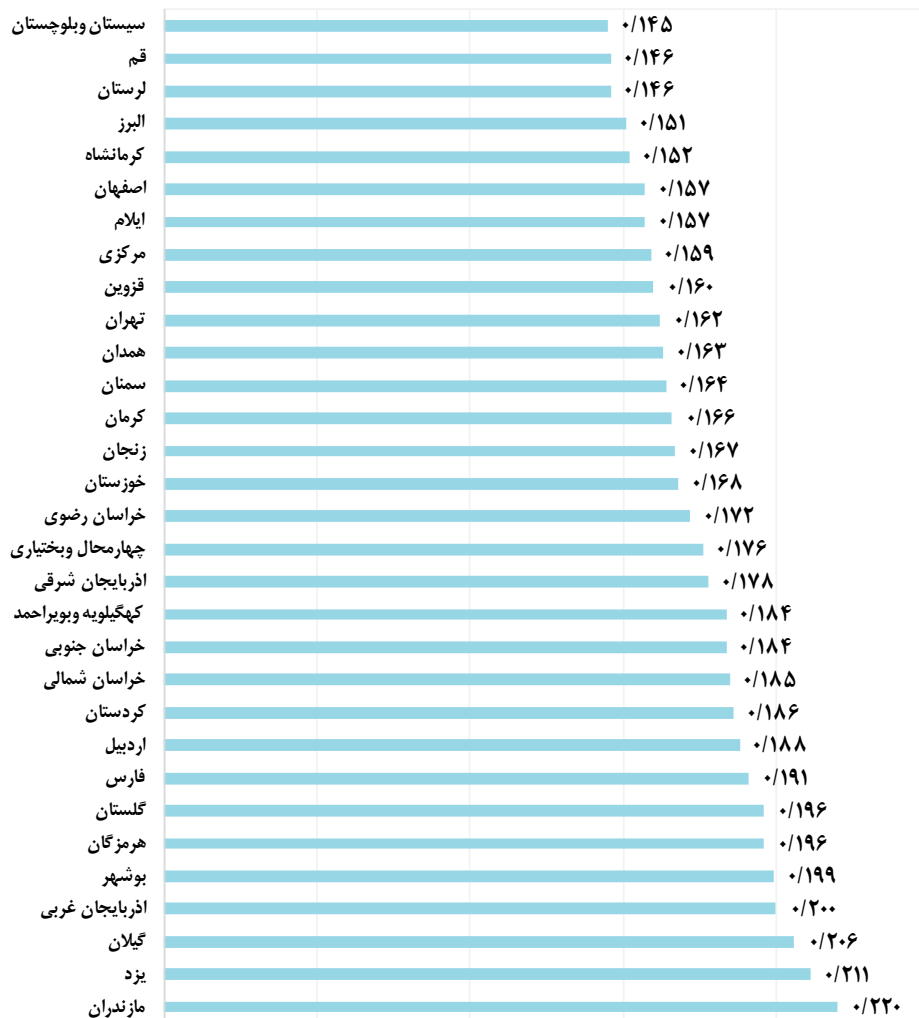
شکل ۱۰-۲ تغییر در تعداد کارتخوان فروشگاهی فعال سیستمی در هر استان - اسفند نسبت به بهمن ۱۴۰۴

در اسفند ۱۴۰۴ بیشترین افزایش در تعداد کارتخوان فروشگاهی فعال با ۲۱,۲۰۰ افزایش متعلق به استان تهران می‌باشد. شکل ۱۱-۲ پراکندگی تعداد کارتخوان فروشگاهی فعال سیستمی در استان‌های کشور را نشان

جدول ۲-۱۴ سرانه استانی کارت‌خوان‌های فروشگاه‌های فعال سیستمی به ازای افراد بالای ۱۸ سال - بهمن و اسفند ماه ۱۴۰۴

تعداد سرانه ابزار کارت‌خوان فروشگاه‌های فعال سیستمی			
استان	بهمن ۱۴۰۴	اسفند ۱۴۰۴	نرخ رشد
گلستان	۰/۱۹۲	۰/۱۹۶	۲/۲۸٪
مازندران	۰/۲۱۶	۰/۲۲۰	۱/۹۰٪
گیلان	۰/۲۰۲	۰/۲۰۶	۱/۸۲٪
مرکزی	۰/۱۵۷	۰/۱۵۹	۱/۴۹٪
خراسان رضوی	۰/۱۶۹	۰/۱۷۲	۱/۴۶٪
قم	۰/۱۴۴	۰/۱۴۶	۱/۴۵٪
قزوین	۰/۱۵۸	۰/۱۶۰	۱/۴۵٪
خوزستان	۰/۱۶۶	۰/۱۶۸	۱/۴۵٪
کهگیلویه	۰/۱۸۱	۰/۱۸۴	۱/۴۴٪
خراسان شمالی	۰/۱۸۲	۰/۱۸۵	۱/۴۳٪
البرز	۰/۱۴۹	۰/۱۵۱	۱/۳۳٪
فارس	۰/۱۸۸	۰/۱۹۱	۱/۲۸٪
سیستان	۰/۱۴۳	۰/۱۴۵	۱/۲۷٪
تهران	۰/۱۶۰	۰/۱۶۲	۱/۲۳٪
همدان	۰/۱۶۱	۰/۱۶۳	۱/۲۲٪
کرمان	۰/۱۶۴	۰/۱۶۶	۱/۲۰٪
آذربایجان غربی	۰/۱۹۸	۰/۲۰۰	۱/۱۲٪
کردستان	۰/۱۸۴	۰/۱۸۶	۱/۰۷٪
خراسان جنوبی	۰/۱۸۲	۰/۱۸۴	۱/۰۶٪
اصفهان	۰/۱۵۵	۰/۱۵۷	۱/۰۳٪
یزد	۰/۲۰۸	۰/۲۱۱	۰/۹۹٪
اردبیل	۰/۱۸۶	۰/۱۸۸	۰/۹۸٪
بوشهر	۰/۱۹۷	۰/۱۹۹	۰/۹۶٪
کرمانشاه	۰/۱۵۱	۰/۱۵۲	۰/۹۵٪
زنجان	۰/۱۶۵	۰/۱۶۷	۰/۹۵٪
چهارمحال	۰/۱۷۴	۰/۱۷۶	۰/۹۵٪
لرستان	۰/۱۴۵	۰/۱۴۶	۰/۹۴٪
سمنان	۰/۱۶۲	۰/۱۶۴	۰/۸۲٪
آذربایجان شرقی	۰/۱۷۶	۰/۱۷۸	۰/۸۲٪
ایلام	۰/۱۵۶	۰/۱۵۷	۰/۷۶٪
هرمزگان	۰/۱۹۵	۰/۱۹۶	۰/۷۵٪

در شکل ۱۲-۲ سرانه تعداد کارتخوان فروشگاهی فعال سیستمی هر استان قابل ملاحظه می‌باشد.

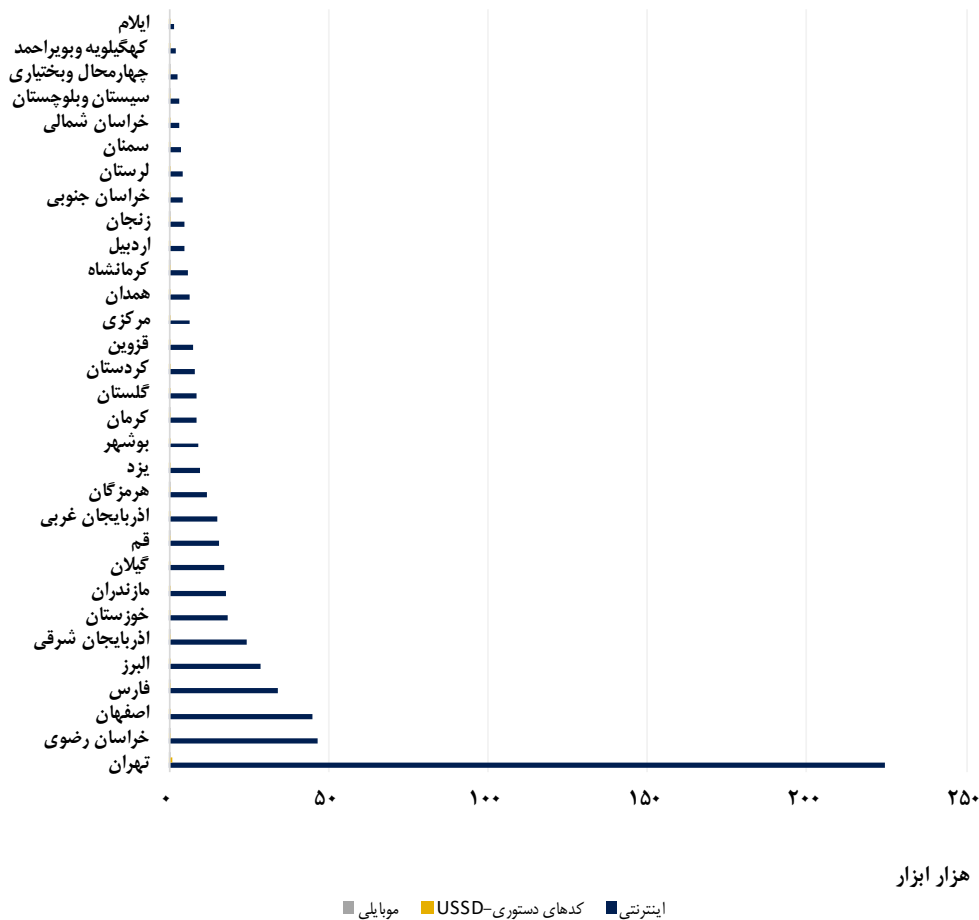
شکل ۱۲-۲ سرانه تعداد کارتخوان فروشگاهی فعال سیستمی هر استان به ازای افراد بالای ۱۸ سال - اسفند ۱۴۰۴

همانگونه که مشاهده می‌گردد، بیشترین تعداد سرانه کارتخوان فروشگاهی به ترتیب به استان‌های مازندران، یزد و گیلان و کمترین آن به ترتیب به استان‌های سیستان و بلوچستان، قم و لرستان تعلق گرفته است. لازم به ذکر است که به منظور انجام محاسبات سرانه ابزار کارتخوان فروشگاهی هر استان از جمعیت بالای ۱۸ سال کشور بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۵ استفاده شده است. بر همین اساس در اسفند ۱۴۰۴، تعداد سرانه ابزار کارتخوان فروشگاهی در کل کشور ۰/۱۷۳۷ عدد به ازای هر فرد بالای ۱۸ سال (۱,۷۳۷ ابزار به ازای هر ۱۰,۰۰۰ فرد بالای ۱۸ سال) بوده است.

۲-۲-۴- تعداد ابزارهای پذیرش اینترنتی و کدهای دستوری (USSD) فعال سیستمی

همانطور که قبلاً ذکر شد، امکان استفاده از ابزارهای پذیرش اینترنتی، کدهای دستوری (USSD) و موبایلی برای انجام عملیات پرداخت الکترونیکی (بر خلاف کارتخوان فروشگاهی) به دلیل اینکه نیاز به حضور فیزیکی ابزار کارت ندارد، لزوماً به منطقه و یا استان خاصی تعلق نداشته و از سایر نقاط کشور نیز امکان استفاده از خدمات این ابزارهای پذیرش میسر می‌باشد. لذا محاسبه تعداد سرانه این ابزارها برای بررسی، معنای دقیقی نداشته و تنها تعداد این ابزارها در استان‌های کشور بررسی می‌شود. شایان ذکر است که این اطلاعات بر مبنای آدرس و استان ثبت شده در اطلاعات پذیرندگان ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD)، ابزار پذیرش اینترنتی و ابزار پذیرش موبایلی محاسبه شده است.

تعداد ابزارهای پذیرش اینترنتی، کدهای دستوری (USSD) و موبایلی فعال سیستمی به تفکیک استان‌های محل استقرار پذیرندگان ثبت شده در سویچ شاپرک، در شکل ۱۳-۲ ترسیم شده است.

شکل ۱۳-۲ تعداد ابزارهای پذیرش اینترنتی و کدهای دستوری (USSD) فعال سیستمی در استان‌های کشور - اسفند ۱۴۰۴

شکل ۱۳-۲ مبین آن است بیشترین تعداد ابزار پذیرش اینترنتی، کدهای دستوری (USSD) و موبایلی فعال سیستمی به ترتیب در اختیار استان‌های تهران، خراسان رضوی و اصفهان می‌باشد.

۲-۲-۵- تعداد و مبلغ تراکنش‌ها به تفکیک استان‌های کشور

با توجه به جدول ۲-۱۵، عملکرد تعدادی و مبلغی تراکنش‌ها به تفکیک هر استان در ماه بهمن و اسفند ۱۴۰۴ ذکر گردیده است. همچنین نرخ رشد برای هر استان نسبت به ماه گذشته محاسبه و قابل مشاهده است.

جدول ۲-۱۵ تعداد و مبلغ تراکنش‌ها به تفکیک استان‌های کشور- اسفند ۱۴۰۴

استان	تعداد تراکنش		مبلغ تراکنش (میلیون ریال)		تغییر
	اسفند ۱۴۰۴	بهمن ۱۴۰۴	اسفند ۱۴۰۴	بهمن ۱۴۰۴	
اذربایجان شرقی	۱۸۴,۳۷۵,۶۴۲	۱۷۶,۸۳۵,۳۹۰	۱,۰۱۷,۰۴۹,۲۰۷	۹۲۲,۶۳۲,۴۴۸	۴/۲۶%
اذربایجان غربی	۱۵۰,۲۹۷,۹۵۵	۱۵۳,۳۷۲,۴۷۴	۸۰۱,۰۲۹,۵۰۹	۷۷۳,۳۵۲,۴۵۶	-۲/۰۰%
اردبیل	۷۵,۲۶۹,۴۲۶	۶۴,۵۱۸,۶۹۶	۳۸۲,۰۲۶,۰۸۹	۲۸۲,۷۵۱,۲۱۷	۱۶/۶۶%
اصفهان	۲۲۸,۶۱۳,۲۳۷	۲۲۵,۸۰۶,۳۵۸	۱,۳۷۰,۰۱۸,۷۷۴	۱,۲۴۲,۴۸۶,۳۱۲	۱/۲۴%
البرز	۱۳۱,۲۵۷,۲۲۲	۱۳۶,۸۴۷,۵۲۶	۷۴۸,۳۵۸,۵۹۷	۷۸۵,۹۵۰,۶۸۸	-۴/۰۹%
ایلام	۲۶,۲۷۸,۸۸۴	۲۵,۹۲۷,۱۵۳	۱۱۹,۱۷۷,۹۴۶	۱۰۶,۷۶۵,۵۷۶	۱/۳۶%
بوشهر	۵۲,۵۶۰,۸۴۹	۶۱,۱۹۲,۹۲۵	۲۹۸,۰۰۱,۷۴۱	۳۳۹,۹۶۶,۵۶۶	-۱۲/۳۴%
تهران	۹۰۳,۰۶۱,۴۸۲	۱,۰۹۹,۴۳۵,۵۲۱	۷,۹۹۷,۶۸۸,۹۴۰	۱۱,۰۰۱,۲۱۶,۴۰۷	-۱۷/۸۶%
چهارمحال و بختیاری	۴۱,۵۵۰,۷۰۵	۳۴,۴۴۱,۲۶۶	۲۳۰,۹۱۷,۹۲۳	۱۵۸,۵۴۴,۶۲۵	۲۰/۶۴%
خراسان جنوبی	۲۹,۳۴۲,۸۷۶	۲۷,۶۸۵,۸۴۹	۱۴۱,۷۰۰,۶۲۲	۱۱۸,۶۳۴,۲۲۵	۵/۹۹%
خراسان رضوی	۳۲۴,۰۴۴,۴۷۸	۳۱۹,۸۹۴,۰۹۴	۱,۶۳۰,۳۳۹,۸۵۰	۱,۵۱۲,۸۹۶,۹۸۴	۱/۳۰%
خراسان شمالی	۴۱,۰۵۹,۹۶۹	۳۶,۰۵۵,۶۸۴	۱۷۰,۸۲۵,۰۱۹	۱۳۲,۲۱۶,۲۴۶	۱۳/۸۸%
خوزستان	۲۴۸,۴۶۲,۰۷۶	۲۴۶,۷۳۵,۳۸۲	۱,۲۷۴,۰۲۱,۴۳۰	۱,۱۲۷,۶۴۹,۸۴۸	-۱/۰۰%
زنجان	۵۰,۰۲۷,۰۸۲	۴۵,۳۳۱,۷۹۸	۲۵۲,۰۸۵,۲۱۷	۲۲۲,۹۴۳,۴۲۰	۱۰/۳۶%
سمنان	۳۴,۹۴۰,۳۸۰	۳۱,۳۳۲,۶۵۵	۱۷۳,۴۵۹,۹۲۳	۱۴۱,۵۲۹,۶۴۱	۱۱/۵۱%
سیستان و بلوچستان	۱۲۷,۵۲۶,۲۶۸	۱۳۳,۵۱۶,۰۴۵	۵۴۳,۸۶۸,۹۲۴	۵۲۲,۴۶۵,۸۴۶	-۴/۴۹%
فارس	۲۷۲,۶۵۳,۴۶۷	۲۷۳,۸۷۳,۵۱۴	۱,۵۱۰,۴۲۳,۶۵۰	۱,۴۱۹,۱۰۵,۸۹۶	-۰/۴۵%
قزوین	۶۶,۴۰۲,۸۸۳	۶۰,۲۶۳,۲۷۷	۳۲۳,۷۸۲,۵۱۰	۲۶۵,۸۶۲,۲۵۱	۱۰/۱۹%
قم	۶۱,۶۵۹,۶۳۰	۶۷,۷۲۴,۰۳۸	۳۱۹,۶۰۰,۰۱۹	۳۴۳,۴۶۰,۰۳۰	-۸/۹۵%
کردستان	۶۹,۹۳۸,۴۷۴	۷۴,۰۵۰,۷۰۵	۳۱۷,۷۷۷,۷۴۲	۳۰۹,۱۳۷,۶۰۴	-۵/۵۵%
کرمان	۱۴۳,۱۵۹,۰۱۱	۱۳۸,۰۱۲,۸۶۰	۸۰۱,۷۰۹,۵۹۷	۷۰۷,۰۳۵,۷۱۰	۳/۷۳%
کرمانشاه	۸۶,۸۹۲,۲۶۲	۸۳,۵۹۸,۴۲۳	۴۰۲,۱۹۱,۸۳۲	۳۶۷,۴۹۱,۰۷۴	۳/۹۴%
کهگیلویه و بویراحمد	۳۶,۵۹۱,۹۷۲	۳۴,۲۲۰,۰۵۷	۱۵۱,۳۲۹,۶۱۴	۱۱۹,۱۰۱,۰۱۶	۶/۹۳%
گلستان	۹۱,۸۰۰,۸۵۷	۸۸,۳۱۹,۶۷۹	۴۶۶,۹۶۷,۷۱۲	۴۰۸,۹۵۲,۲۵۳	۳/۹۴%
گیلان	۱۵۴,۰۷۵,۳۸۱	۱۴۰,۳۱۲,۴۸۰	۸۶۱,۱۳۴,۱۳۸	۶۹۹,۷۵۴,۷۷۰	۹/۸۱%
لرستان	۸۰,۸۶۸,۵۹۸	۷۱,۸۰۷,۵۰۳	۳۶۸,۱۴۹,۶۳۲	۲۸۸,۹۸۲,۸۱۹	۱۲/۶۳%
مازندران	۱۹۶,۸۳۲,۲۶۰	۱۷۳,۷۵۳,۵۴۱	۱,۴۴۴,۹۶۴,۴۱۶	۱,۱۸۷,۱۵۰,۵۴۹	۱۳/۲۸%
مرکزی	۶۶,۷۴۶,۲۱۱	۵۹,۴۰۱,۳۸۷	۳۴۵,۲۶۲,۲۶۵	۲۷۷,۲۰۷,۸۱۸	۱۲/۳۶%
هرمزگان	۱۱۷,۰۶۱,۲۸۷	۱۴۲,۵۰۲,۳۲۷	۵۱۲,۲۸۱,۴۴۵	۶۶۰,۵۴۳,۹۷۳	-۱۷/۸۵%
همدان	۸۵,۲۷۹,۴۰۸	۷۵,۰۳۶,۵۳۴	۴۰۵,۶۸۳,۳۶۱	۳۲۵,۵۸۶,۵۷۲	۱۳/۶۵%
یزد	۵۴,۱۱۲,۰۷۷	۵۵,۲۰۶,۶۸۲	۳۸۳,۳۱۳,۶۹۲	۳۹۰,۱۴۸,۹۱۴	-۱/۷۵%

۲-۲-۶- تعداد سرانه تراکنش‌های کارتخوان فروشگاه‌ها در استان‌های کشور

استفاده از ابزارهای پذیرشی که در انجام عملیات پرداخت الکترونیکی نیازی به ارائه فیزیک کارت بانکی ندارد (یعنی ابزارهای پذیرش اینترنتی و کدهای دستوری (USSD)) بر خلاف کارتخوان فروشگاه‌های لزوماً به منطقه و یا استان خاصی تعلق نداشته و انجام تراکنش به وسیله این ابزارها (که هر یک از پذیرندگان آن به یک

گزارش اقتصادی شاپرک

استان خاص تعلق دارند) از نقاط مختلف کشور امکان پذیر است. به همین دلیل شکل زیر به منظور نمایش تعداد سرانه تراکنش‌ها صرفاً برای ابزار کارتخوان فروشگاه‌های (که موقعیت محلی برای آن معنی دار بوده) در استان‌های مختلف برای اسفند ۱۴۰۴ ترسیم شده است.

شکل ۱۴-۲ تعداد سرانه تراکنش‌های کارتخوان فروشگاه‌های به ازای افراد بالای ۱۸ سال در هر استان - اسفند ۱۴۰۴

همانطور در شکل ۱۴-۲ ملاحظه می‌شود استان‌های اردبیل، مازندران و گیلان در سه جایگاه برتر تعداد سرانه تراکنش‌های کارتخوان فروشگاه‌های به ازای افراد بالای ۱۸ سال در هر استان، قرار گرفته‌اند و خراسان جنوبی، اصفهان و تهران کمترین تعداد سرانه تراکنش‌های این ابزار را در اسفند ۱۴۰۴ داشته‌اند.

۳-۲- شاخص‌های پراکندگی مبلغی تراکنش‌ها

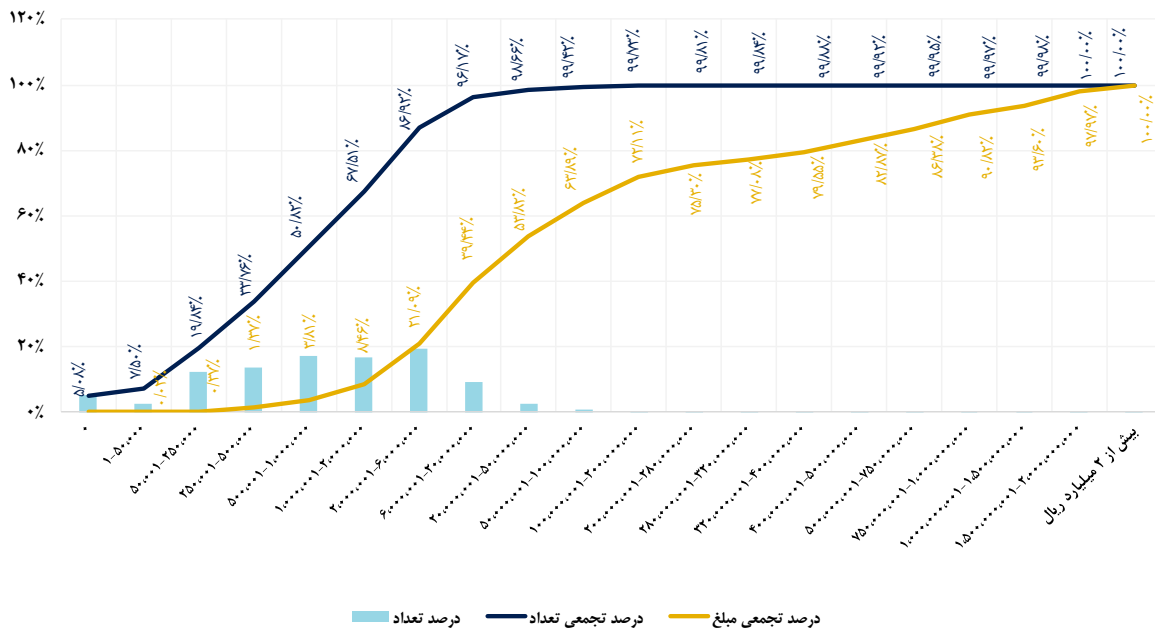
در این قسمت به بررسی دقیق‌تر مبالغ تراکنش‌ها پرداخته می‌شود. بدین منظور ابتدا دامنه مبلغی تراکنش‌های هر سه ابزار پذیرش به تفکیک ارائه شده و سپس نسبت دهکی برای کل ابزارهای پذیرش و نیز دهک‌های قیمتی به تفکیک هر خدمت و به طور هم‌زمان به تفکیک نوع ابزار ارائه می‌شود.

۲-۳-۱- دامنه مبلغی تراکنش‌های ابزارهای پذیرش شبکه

در این بخش از گزارش شکل دامنه مبلغی تراکنش‌های هر چهار ابزارهای پذیرش یعنی "کارتخوان فروشگاه‌های"، "ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD)" و "ابزار پذیرش اینترنتی" و "ابزار موبایلی" در اسفند ۱۴۰۴ ترسیم شده و مورد بررسی قرار می‌گیرد.

بر اساس شکل ۱۵-۲ دامنه مبلغی تراکنش‌های ابزار کارتخوان فروشگاه‌های ترسیم شده است. این دامنه‌ها با توجه دامنه مبلغی کارمزد تراکنش‌ها به شرح زیر می‌باشد:

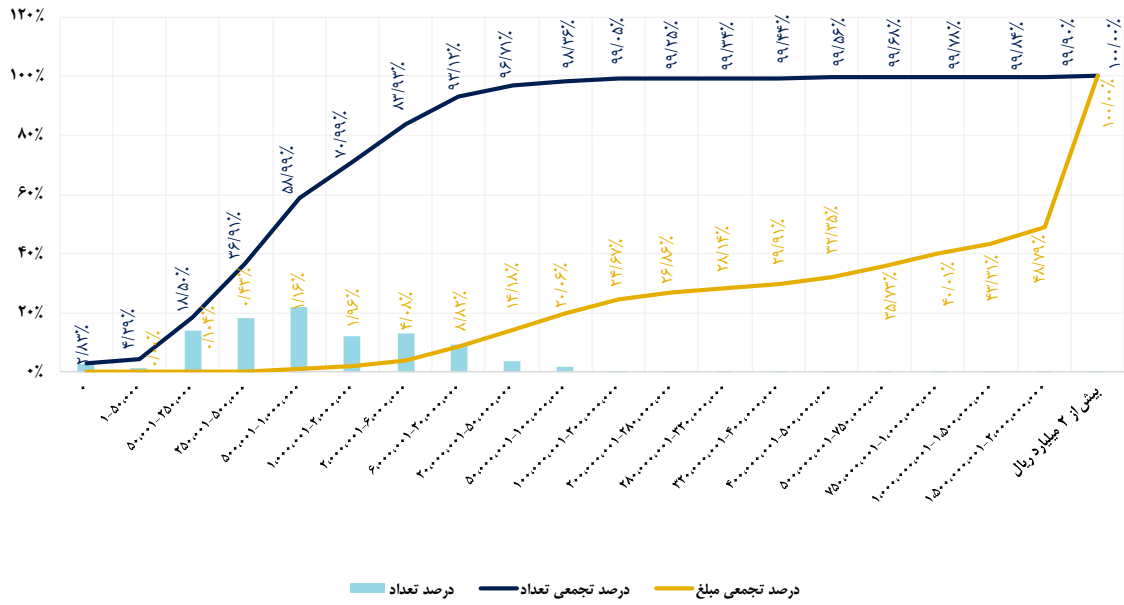
- زیر ۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال
 - بین ۶,۰۰۰,۰۰۱ ریال تا ۲۸۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
 - بین ۲۸۰,۰۰۰,۰۰۱ ریال تا ۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
 - بیش از ۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
- سهم تراکنش‌های مانده‌گیری از کل تعداد تراکنش‌های ابزار کارتخوان فروشگاه‌های ۵/۰۸ درصد می‌باشد. همانگونه که از اطلاعات موجود در شکل ۱۵-۲ مشخص است در اسفند ۱۴۰۴:
- ۸۱/۸۴ درصد تعداد تراکنش‌های ابزار کارتخوان فروشگاه‌های مبلغ کمتر از ۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال داشته‌اند.
 - ۱۲/۸۹ درصد تراکنش‌های ابزار کارتخوان فروشگاه‌های، در بازه مبلغی ۶,۰۰۰,۰۰۱ ریال تا ۲۸۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال بوده‌اند.
 - ۰/۰۷ درصد تراکنش‌های ابزار کارتخوان فروشگاه‌های، در بازه مبلغی ۲۸۰,۰۰۰,۰۰۱ ریال تا ۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال بوده‌اند.
 - ۰/۱۲ درصد تراکنش‌ها با مبلغ بالای ۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال انجام گرفته‌اند.

شکل ۱۵-۲ دامنه مبلغی تراکنش‌های ابزار کارتخوان فروشگاه‌های (بر حسب ریال) - اسفند ۱۴۰۴

در اسفند ماه ۱۴۰۴، تعداد تراکنش‌های با مبلغ کمتر از ۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال در ابزار کارتخوان فروشگاه‌های برابر با ۳,۱۸۱,۰۶۹,۳۴۷ عدد تراکنش بوده است. همچنین تعداد تراکنش‌های با مبلغ بین ۶,۰۰۰,۰۰۱ ریال تا ۲۸۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال و تراکنش‌های با مبلغ بین ۲۸۰,۰۰۰,۰۰۱ ریال تا ۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال به ترتیب برابر با ۵۰۱,۰۴۸,۸۵۴ و ۲,۶۸۲,۰۳۶ عدد تراکنش بوده و کل تعداد تراکنش‌های با مبلغ بالای ۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال برابر با ۴,۷۹۱,۶۸۵ عدد تراکنش می‌باشد.

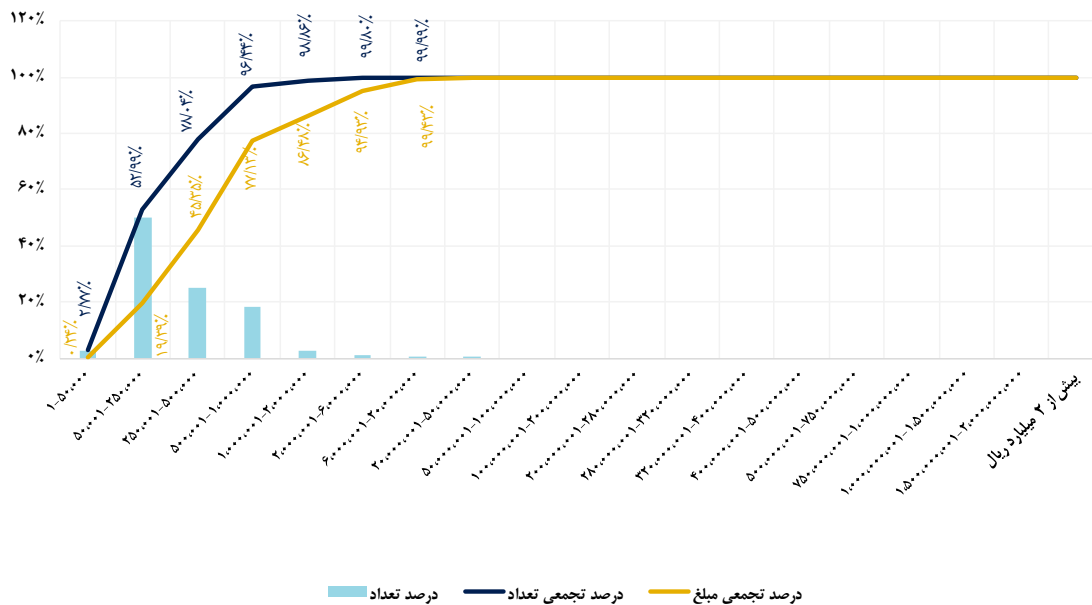
شکل ۱۶-۲ ترسیم کننده دامنه مبلغی تراکنش‌های ابزار پذیرش اینترنتی است. سهم تراکنش‌های مانده‌گیری از کل تعداد تراکنش‌های ابزار پذیرش اینترنتی ۲/۸۳ درصد می‌باشد.

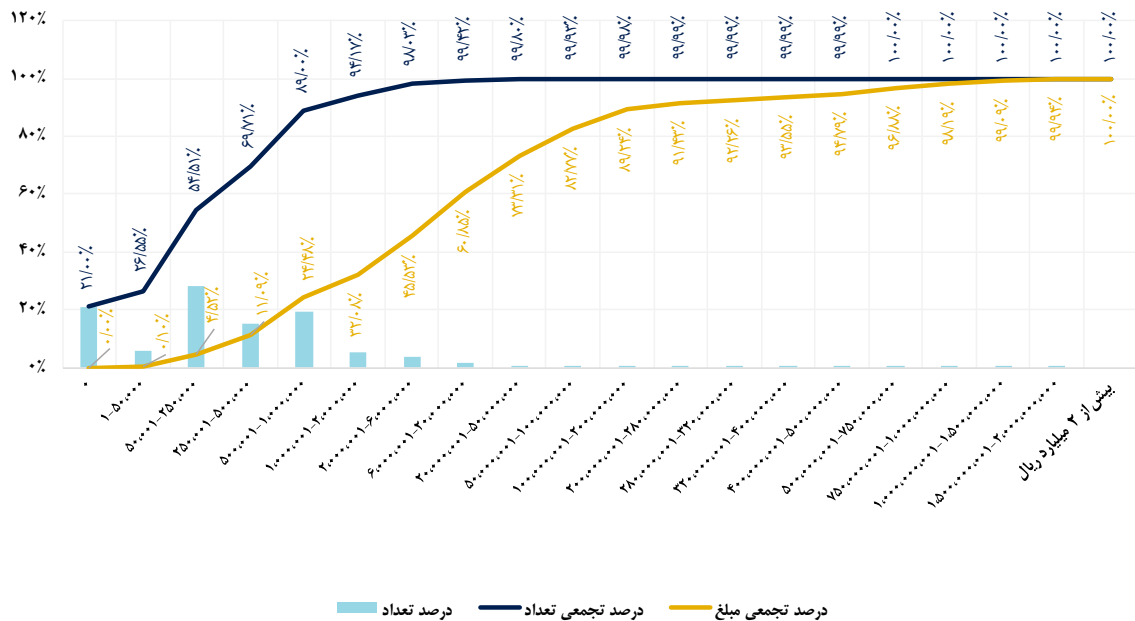

شکل ۱۶-۲ دامنه مبلغی تراکنش‌های ابزار پذیرش اینترنتی (بر حسب ریال) - اسفند ۱۴۰۴

دامنه مبلغی تراکنش‌های انجام شده توسط ابزار پذیرش اینترنتی، مبین آن است بیشترین تعداد تراکنش‌ها در بازه کمتر از ۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال قرار گرفته‌اند و این بازه ۸۱/۱۰ درصد از کل تراکنش‌ها را در بر می‌گیرد. در این ابزار پذیرش حدود ۱۵/۳۱، ۰/۲۰ و ۰/۵۶ درصد کل تراکنش‌ها به ترتیب در بازه مبلغی های ۶,۰۰۰,۰۰۰ تا ۲۸۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال، ۲۸۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال و بیش از ۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال هستند.

شکل ۱۷-۲ نیز دامنه مبلغی تراکنش‌های ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) را نمایش می‌دهد.

شکل ۱۸-۲ دامنه مبلغی تراکنش‌های ابزار پذیرش موبایلی (بر حسب ریال) - اسفند ۱۴۰۴

دامنه مبلغی تراکنش‌های انجام شده توسط ابزار پذیرش موبایلی، مبین آن است بیشترین تعداد تراکنش‌ها در بازه کمتر از ۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال قرار گرفته‌اند و این بازه ۷۷/۰۳ درصد از کل تراکنش‌ها را در بر می‌گیرد. در این ابزار پذیرش حدود ۱/۹۶، ۰/۰۰۶ و ۰/۰۰۹ درصد کل تراکنش‌ها به ترتیب در بازه مبلغی های ۶,۰۰۰,۰۰۰ تا ۲۸۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال، ۲۸۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال و بیش از ۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال هستند.

۲-۳-۲- نسبت متوسط ارزش دهک دهم به دهک اول تراکنش‌ها

در این بخش شاخص نسبت دهکی ۱ به منظور اندازه‌گیری متوسط مبلغ تراکنش‌های دهک‌های تراکنشی شاپراک محاسبه می‌گردد. محاسبه این نسبت برای مبلغ تراکنش‌ها، بیانگر توزیع نابرابر مبلغی تراکنش‌های پرداخت الکترونیک کارتی می‌باشد که روند غیر متمرکز آن بیانگر تغییر ارزش تراکنش‌های این شبکه همراه

^۱ به واژه نامه رجوع شود.

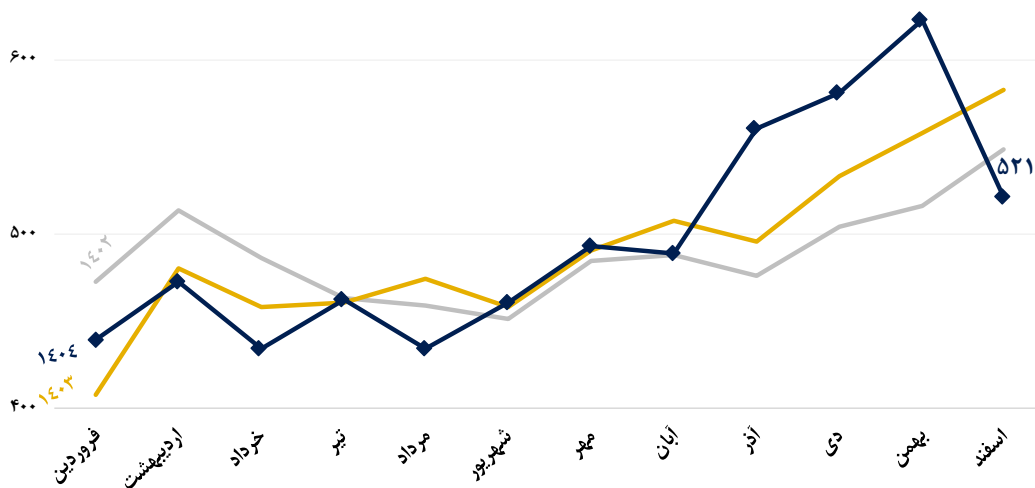
گزارش اقتصادی شاپرک

با تغییرات اقتصادی جامعه می‌باشد. جدول ۲-۱۶ شاخص نسبت دهکی مبلغ تراکنش‌های شبکه شاپرک را در اسفند ماه ۱۴۰۴ در مقایسه با ماه گذشته و نیز ماه مشابه سال ۱۴۰۳ ارائه نموده است.

جدول ۲-۱۶ مقایسه تغییرات ماهانه و نقطه به نقطه شاخص نسبت دهکی

مقایسه نقطه به نقطه	مقایسه ماهانه			محاسبه نسبت دهکی
	اسفند ۱۴۰۴	اسفند ۱۴۰۳	نرخ رشد	
نرخ رشد				
۳۱/۸۴٪	۴۹,۵۵۲,۲۶۰	۳۷,۵۸۶,۵۰۳	-۶/۲۴٪	۴۹,۵۵۲,۲۶۰
				۵۲,۸۴۹,۶۶۳
				میانگین مبلغ تراکنش دهک دهم (ریال)
۴۷/۲۰٪	۹۵,۰۴۸	۶۴,۵۶۹	۱۲/۰۵٪	۹۵,۰۴۸
				۸۴,۸۲۹
				میانگین مبلغ تراکنش دهک اول (ریال)
-۱۰/۴۴٪	۵۲۱/۳۴	۵۸۲/۱۱	-۱۶/۳۲٪	۵۲۱/۳۴
				۶۲۳/۰۲
				نسبت دهکی

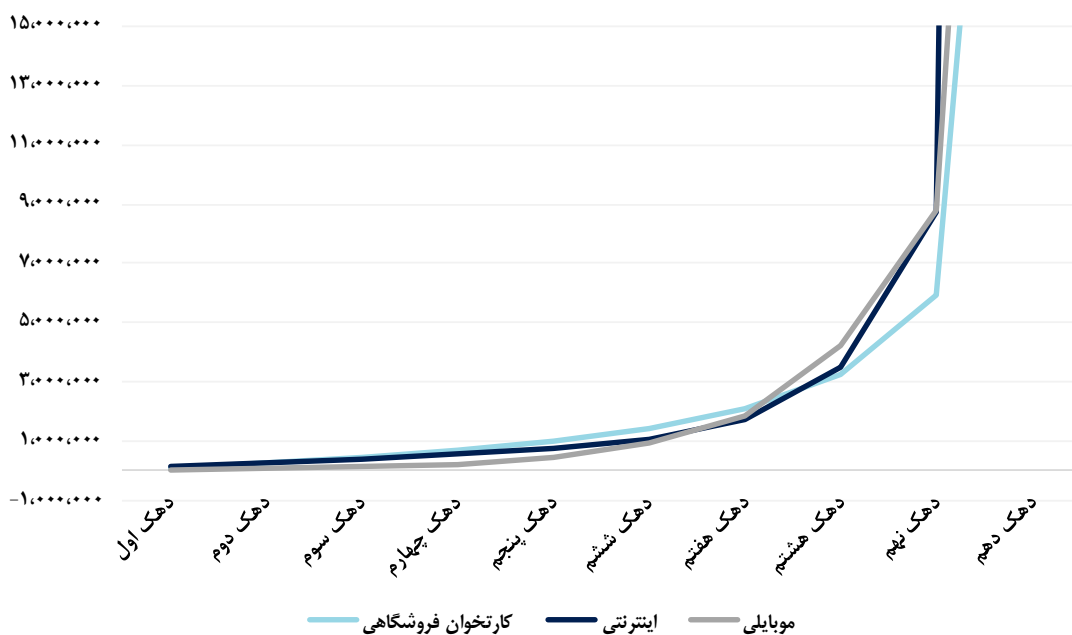
ملاحظه می‌شود که نسبت دهکی در مقایسه نقطه به نقطه رشد ۱۰/۴۴- درصدی و در قیاس ماهانه نیز رشد ۱۶/۳۲- درصدی داشته است. در قیاس ماهانه، متوسط مبلغی تراکنش‌های دهک دهم رشد ۶/۲۴- درصدی و متوسط مبلغی دهک اول نیز رشد ۱۲/۰۵ درصدی را تجربه نموده است که در نهایت منجر به رشد ۱۶/۳۲- درصدی نسبت متوسط قیمت دهک دهم به دهک اول در قیاس ماهانه شده است.

شکل ۱۹-۲ مقایسه روند نسبت متوسط مبلغ دهک دهم به دهک اول قیمتی از ابتدای سال ۱۴۰۲

با توجه به شکل ۱۹-۲، نسبت دهکی در اسفند ۱۴۰۴ نسبت به ماه گذشته روند کاهشی داشته است، به طوری که نسبت دهکی در اسفند ۱۴۰۴ نسبت به بهمن رشد ۱۰/۶۸- واحدی را تجربه نموده و برابر با ۵۲۱ است.

گزارش اقتصادی شاپرک

شکل ۲۰-۲ متوسط مبالغ دهک‌های قیمتی در خدمت خرید کالا و خدمات - اسفند ۱۴۰۴

در شکل ۲۰-۲ به علت نمایش بهتر، متوسط مبلغ دهک دهم به ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال محدود شده است تا اختلاف متوسط قیمت ابزارها در دهک‌های دیگر قابل تشخیص باشد. در این ماه متوسط مبلغ دهک دهم تراکنش‌های خرید کالا و خدمات توسط ابزار پذیرش اینترنتی ۲۳۱,۰۱۱,۹۱۵/۰۰ ریال بوده است.

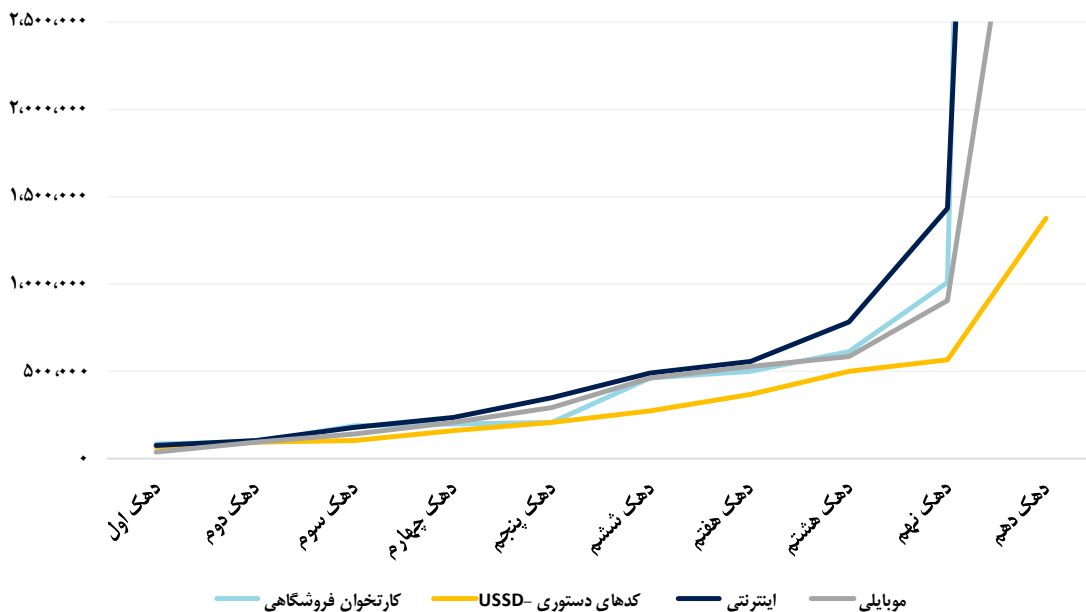
جدول ۲-۱۸ اطلاعات مربوط به متوسط مبالغ هر دهک قیمتی خدمت "پرداخت قبض و خرید شارژ" را به تفکیک ابزارهای پذیرش ارائه نموده است.

جدول ۲-۱۸ متوسط مبالغ دهک‌های قیمتی خدمت "پرداخت قبض و خرید شارژ" به ازای هر ابزار پذیرش

متوسط مبالغ هر دهک در هر یک از ابزارهای پذیرش (مبالغ بر حسب ریال)				دهک قیمتی
موبایلی	اینترنتی	کدهای دستوری - USSD	کارتخوان فروشگاه‌های	
۳۹,۴۶۴/۵۸	۷۷,۴۴۶/۰۸	۷۴,۷۸۴/۹۴	۹۰,۹۹۰/۳۸	دهک اول
۱۰۲,۳۳۳/۰۲	۱۰۵,۱۹۵/۵۲	۱۰۰,۰۰۰/۰۰	۱۰۱,۲۸۱/۳۷	دهک دوم
۱۴۲,۵۵۷/۲۱	۱۸۴,۱۸۸/۹۵	۱۰۸,۱۲۰/۶۷	۱۹۲,۱۸۸/۳۰	دهک سوم
۲۰۸,۵۳۹/۰۱	۲۴۰,۶۹۸/۲۸	۱۶۸,۸۹۸/۱۰	۲۰۰,۰۰۰/۰۰	دهک چهارم
۲۹۱,۶۱۲/۳۹	۳۵۵,۵۴۱/۸۸	۲۰۸,۴۳۷/۲۱	۲۱۱,۴۸۵/۷۸	دهک پنجم
۴۶۵,۶۷۵/۹۲	۴۹۳,۶۲۶/۲۲	۲۷۸,۷۳۳/۴۳	۴۶۱,۳۹۲/۰۵	دهک ششم
۵۲۹,۸۱۷/۶۶	۵۶۲,۹۴۳/۷۳	۳۶۷,۰۵۴/۶۸	۵۰۰,۰۰۰/۰۰	دهک هفتم
۵۸۳,۸۷۷/۲۱	۷۸۱,۵۱۹/۳۴	۵۰۰,۱۰۶/۸۹	۶۱۷,۰۲۳/۰۲	دهک هشتم
۹۱۰,۱۹۰/۶۸	۱,۴۳۴,۱۲۹/۷۶	۵۷۱,۲۱۲/۹۴	۱,۰۰۸,۵۵۹/۱۴	دهک نهم
۴,۵۴۷,۹۲۹/۱۲	۱۴,۱۸۲,۱۱۲/۱۷	۱,۳۷۹,۰۴۴/۹۵	۲۴,۳۱۰,۶۵۳/۱۴	دهک دهم

با توجه به اطلاعات جدول ۲-۱۸ به نظر می‌رسد که از ابزار کارتخوان فروشگاه‌های و نیز ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) به طور عمده برای خرید کارت‌های شارژ تلفن همراه اعتباری نیز استفاده می‌شود. به طوری که بیشترین تعداد تراکنش از نوع خدمت پرداخت قبض و خرید شارژ صورت گرفته توسط کارتخوان فروشگاه‌های، خرید کارت شارژ ۲۰۰,۰۰۰ ریالی بوده است که به طور متوسط ۲۰ درصد تراکنش‌های این ابزار (دهک قیمتی) را در بر می‌گیرد. به عبارتی این طور به نظر می‌رسد که به طور متوسط حداقل ۲۰ درصد تراکنش‌های ابزار کارتخوان فروشگاه‌های مربوط به خرید کارت شارژ تلفن همراه اعتباری بوده است.

شکل ۲-۲۱ متوسط مبالغ دهک‌های قیمتی در خدمت پرداخت قبض و خرید شارژ را به تفکیک ابزارهای پذیرش نشان می‌دهد.

شکل ۲-۲۱ متوسط مبالغ دهک‌های قیمتی در خدمت پرداخت قبض و خرید شارژ - اسفند ۱۴۰۴

در شکل ۲-۲۱ به علت نمایش بهتر، دهک دهم به ۲,۵۰۰,۰۰۰ ریال محدود شده است تا اختلاف متوسط قیمت ابزارها در دهک‌های دیگر قابل تشخیص باشد. متوسط مبلغ دهک دهم خدمت "پرداخت قبض و خرید شارژ" در ابزار پذیرش اینترنتی حدود ۱۴,۱۸۲,۱۱۲/۱۷ ریال و متوسط مبلغ دهک دهم تراکنش‌های این خدمت در ابزار کارتخوان فروشگاه‌های در حدود ۲۴,۳۱۰,۶۵۳/۱۴ ریال همچنین متوسط مبلغ دهک دهم تراکنش‌های این خدمت در ابزار موبایلی در حدود ۴,۵۴۷,۹۲۹/۱۲ ریال بوده است. این در حالی است که در

ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) متوسط مبلغ دهک دهم حدود ۱,۳۷۹,۰۴۴/۹۵ ریال بوده است که نسبت به سه ابزار پذیرش دیگر، به طور قابل ملاحظه‌ای کمتر است.

فصل ۳

کیفیت ارائه خدمات پرداخت الکترونیک کلرتی

کیفیت ارائه خدمات توسط شبکه پرداخت الکترونیک کشور و شرکت شاپرک و همچنین بررسی تعداد خطاهای هر گروه خطایی از موارد تحت بررسی در این بخش از گزارش می باشد.

۳- کیفیت انجام خدمات پرداخت الکترونیک کارتی

ارتقای کیفیت خدمات ارائه شده اصلی‌ترین هدف شرکت‌های ارائه‌دهنده آن خدمات می‌باشد؛ چرا که ارتقای کیفیت خدمت ارائه شده افزایش مطلوبیت و رضایت‌مندی مصرف‌کننده را به دنبال خواهد داشت. شرکت شاپرک نیز در راستای وظایف نظارتی خود، به دنبال افزایش کیفیت انجام خدمات ارائه شده در شبکه و انجام صحیح پرداخت‌ها می‌باشد. کاهش خطاها و تراکنش‌های ناتمام از یک سو و افزایش کیفیت خدمات حس شده خدمات و کیفیت خدمات زمانی از سوی دیگر منجر به بهبود عملکرد شاپرک می‌گردد در ادامه شاخص‌هایی برای سنجش این هدف ارائه می‌گردد.

۱-۳- سهم تراکنش‌های موفق از کل تراکنش‌ها

یکی از اصلی‌ترین برنامه‌های شرکت شاپرک، تلاش برای کاهش وقوع خطاهای شبکه و افزایش نسبت تراکنش‌های موفق از کل تراکنش‌ها می‌باشد. در حال حاضر در شبکه پرداخت الکترونیک کارت، خطاها در چهار گروه^۱ "خطای صادرکنندگی"، "خطای پذیرندگی"، "خطای شاپرکی" و "خطای کاربری" طبقه‌بندی می‌شوند. جدول ۱-۳ اطلاعات مربوط به تعداد تراکنش‌های موفق و ناموفق (خطا) کل شبکه شاپرک را نشان می‌دهد که این بررسی حکایت از سهم ۹۰/۹۲ درصدی تراکنش‌های موفق و ۹/۰۸ درصدی خطاهای رخ داده در اسفند ۱۴۰۴ دارد.

جدول ۱-۳ تعداد و سهم تراکنش‌های موفق و ناموفق از کل تراکنش‌ها - اسفند ۱۴۰۴

سهم	تعداد	نوع تراکنش
۹۰/۹۲٪	۴,۲۳۲,۷۴۲,۳۰۹	تراکنش‌های موفق
۹/۰۸٪	۴۲۲,۵۸۴,۹۶۰	تراکنش‌های ناموفق و خطادار
۱۰۰٪	۴,۶۵۵,۳۲۷,۲۶۹	تعداد کل تراکنش‌ها

۲-۳- آنالیز خطاهای تراکنش‌ها

همانطور که ذکر گردید، خطاهای تراکنش‌ها انواع مختلفی دارند که اطلاعات مربوط به آمار تعدادی هر یک از انواع خطا در اسفند ۱۴۰۴ و ماه گذشته در جدول ۲-۳ ارائه شده است. اطلاعات مندرج در این جدول تغییرات مربوط به هر یک از انواع تراکنش‌های موفق و ناموفق را نشان می‌دهد.

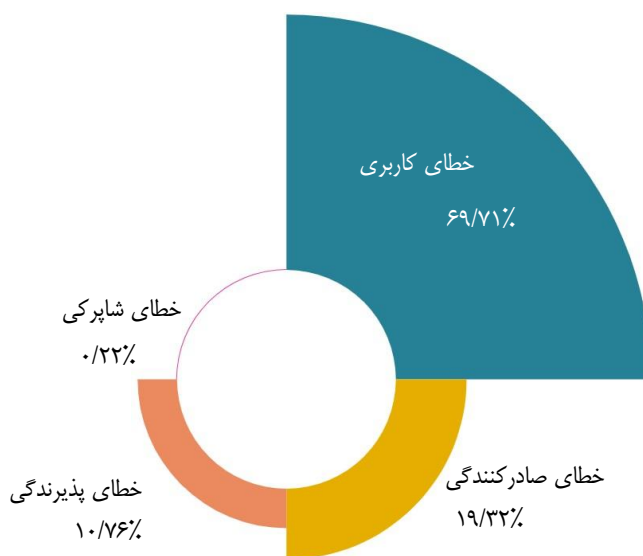
^۱ برای تعاریف انواع خطا به واژه نامه رجوع شود.

گزارش اقتصادی شاپرک

جدول ۲-۳ مقایسه تعداد تراکنش‌ها و خطاها - اسفند ۱۴۰۴ نسبت به ماه گذشته

نرخ رشد	اسفند ۱۴۰۴	بهمن ۱۴۰۴	نوع تراکنش و انواع خطا	
۱۲۲۶/۰۹%	۴۵,۴۵۰,۰۴۳	۳,۴۲۷,۲۸۴	خطای پذیرندگی	ناموفق
-۷/۵۷%	۲۹۴,۵۷۳,۹۳۱	۳۱۸,۶۸۶,۲۱۶	خطای کاربری	
۱۳۶/۸۳%	۸۱,۶۳۳,۵۶۰	۳۴,۴۶۹,۶۶۱	خطای صادرکنندگی	
-۴۰/۰۷%	۹۲۷,۴۲۶	۱,۵۴۷,۵۵۲	خطای شاپرکی	
۱۸/۰۰%	۴۲۲,۵۸۴,۹۶۰	۳۵۸,۱۳۰,۸۱۳	تعداد کل تراکنش‌های ناموفق	
-۲/۸۵%	۴,۲۳۲,۷۴۲,۳۰۹	۴,۳۵۷,۰۴۵,۹۵۸	تعداد کل تراکنش‌های موفق	
-۱/۲۷%	۴,۶۵۵,۳۲۷,۲۶۹	۴,۷۱۵,۱۷۶,۷۷۱	تعداد کل تراکنش‌ها	

نرخ رشد تعداد تراکنش‌های خطا در تمام گروه‌های خطایی در اسفند ۱۴۰۴ نسبت به ماه گذشته در جدول ۲-۳ قابل ملاحظه می‌باشد. با توجه به این جدول در مجموع تعداد تراکنش‌های ناموفق نسبت به ماه گذشته، ۱۸/۰۰ درصد افزایش یافته است. همچنین تعداد تراکنش دو گروه خطایی پذیرندگی و صادرکنندگی افزایش و دو گروه خطایی شاپرکی و کاربری کاهش یافته‌اند.

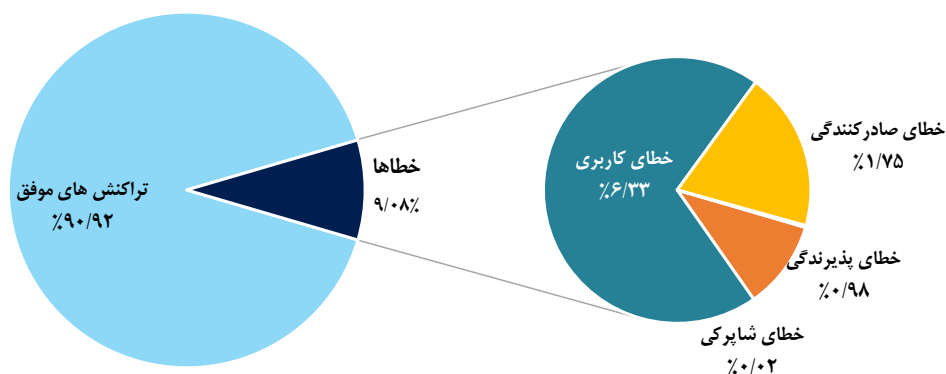
شکل ۱-۳ سهم هر یک از انواع خطا از مجموع تراکنش‌های ناموفق - اسفند ۱۴۰۴

همچنین در راستای بررسی‌های انجام گرفته، اطلاعات شکل ۱-۳ حاکی از آن است که بروز خطای کاربری عمده‌ترین دلیل بروز خطاها بوده و ۶۹/۷۱ درصد از کل تراکنش‌های خطا را شامل می‌شود. این نوع خطا به عملکرد شبکه پرداخت الکترونیک ارتباطی نداشته و ناشی از عملکرد دارنده کارت (نظیر کمبود موجودی یا فراموشی رمز) می‌باشد.

جدول ۳-۳ آنالیز خطاهای رخ داده در شبکه پرداخت الکترونیک کارت - اسفند ۱۴۰۴

سهم	تعداد	نوع تراکنش و انواع خطا	
۹۰/۹۲٪	۴,۲۳۲,۷۴۲,۳۰۹	تراکنش های موفق	موفق
۰/۹۸٪	۴۵,۴۵۰,۰۴۳	خطای پذیرندگی	ناموفق
۶/۳۳٪	۲۹۴,۵۷۳,۹۳۱	خطای کاربری	
۱/۷۵٪	۸۱,۶۳۳,۵۶۰	خطای صادرکنندگی	
۰/۰۲۰٪	۹۲۷,۴۲۶	خطای شاپرکی	
۱۰۰/۰۰٪	۴,۶۵۵,۳۲۷,۲۶۹	تعداد کل تراکنش ها	

در ادامه اطلاعات جدول ۳-۳ در شکل زیر به تصویر کشیده شده و سهم هر یک از انواع تراکنش های موفق و ناموفق از کل تراکنش ها در شکل آمده است.

شکل ۳-۲ سهم هر یک از انواع تراکنش های ناموفق و تراکنش های موفق از کل تراکنش ها - اسفند ۱۴۰۴

همانگونه که در شکل ۳-۲ ملاحظه می شود، کمترین سهم در تراکنش های خطادار مربوط به خطای شاپرکی با سهم ۰/۰۲۰ درصدی از کل تراکنش ها بوده است. این نوع خطا سهم ۰/۲۲ درصدی را در بین تراکنش های خطادار داشته که در شکل ۳-۱ نشان داده شده است.

جهت بررسی تغییرات تراکنش های خطا در دو ماه متوالی بهتر است سهم انواع خطا نسبت به کل تراکنش های صورت گرفته در ماه مورد نظر، مورد قیاس قرار گیرد. لذا تغییر سهم تراکنش های خطا در اسفند ۱۴۰۴ نسبت به ماه گذشته در جدول ۳-۴ ارائه شده است.

گزارش اقتصادی شاپرک

جدول ۳-۴ قیاس سهم هر یک از انواع خطا - اسفند ۱۴۰۴ و ماه گذشته

تغییر	سهم از کل تراکنش‌ها		نوع تراکنش و انواع خطا	
	اسفند ۱۴۰۴	بهمن ۱۴۰۴		
-۰/۹۰٪	۰/۹۸٪	۰/۰۷٪	خطای پذیرندگی	ناموفق
-۰/۴۳٪	۶/۳۳٪	۶/۷۶٪	خطای کاربری	
۱/۰۲٪	۱/۷۵٪	۰/۷۳٪	خطای صادرکنندگی	
-۰/۰۱۳٪	۰/۰۲۰٪	۰/۰۳۳٪	خطای شاپرکی	
۱/۴۸٪	۹/۰۸٪	۷/۶۰٪	تعداد کل تراکنش‌های ناموفق	موفق
-۱/۴۸٪	۹۰/۹۲٪	۹۲/۴۰٪	تعداد کل تراکنش‌های موفق	
-	۱۰۰/۰۰٪	۱۰۰/۰۰٪	تعداد کل تراکنش‌ها	

اطلاعات جدول ۳-۴ مبین افزایش سهم دو گروه خطای پذیرندگی و صادرکنندگی و همچنین کاهش سهم دو گروه خطای کاربری و شاپرکی در اسفند ۱۴۰۴ نسبت به بهمن می‌باشد.

۳-۳- کیفیت خدمات شاپرک

یکی از دلایل وجودی شرکت شاپرک و از مهم‌ترین اهداف آن، بهبود امکان دسترسی به خدمات و انجام تراکنش موفق در هر زمانی می‌باشد. برای سنجش میزان تحقق این هدف، شاخص کیفیت خدمات تعریف شده که سهم تراکنش‌های موفق سیستمی کل شبکه یا تراکنش‌های موفق سیستمی سوئیچ شاپرک را از کل تراکنش‌ها محاسبه می‌کند. در ادامه اطلاعات مربوط به شاخص کیفیت خدمات در جدول ۳-۵ ارائه شده است.

جدول ۳-۵ کیفیت خدمات شاپرک و کل شبکه پرداخت الکترونیک کارت

اسفند ۱۴۰۴		بهمن ۱۴۰۴		اسفند ۱۴۰۳		تراکنش‌های موفق
کیفیت خدمات	تعداد تراکنش	کیفیت خدمات	تعداد تراکنش	کیفیت خدمات	تعداد تراکنش‌ها	
۹۷/۲۵٪	۴,۵۲۷,۳۱۶,۳۴۰	۹۹/۱۶٪	۴,۶۷۵,۷۳۲,۱۷۴	۹۸/۸۵٪	۴,۹۰۹,۷۸۰,۲۰۴	تراکنش‌های موفق سیستمی کل شبکه پرداخت ^۱

^۱ به واژه نامه رجوع شود

اسفند ۱۴۰۴		بهمن ۱۴۰۴		اسفند ۱۴۰۳		تراکنش‌های موفق
کیفیت خدمات	تعداد تراکنش	کیفیت خدمات	تعداد تراکنش	کیفیت خدمات	تعداد تراکنش‌ها	
۹۹/۹۸٪	۴,۶۵۴,۳۹۹,۸۴۳	۹۹/۹۷٪	۴,۷۱۳,۶۲۹,۲۱۹	۹۹/۹۸٪	۴,۹۶۵,۸۵۰,۶۸۳	تراکنش‌های موفق سیستمی شاپرک ^۱
-	۴,۶۵۵,۳۲۷,۲۶۹	-	۴,۷۱۵,۱۷۶,۷۷۱	-	۴,۹۶۶,۷۱۷,۱۵۹	تعداد کل تراکنش

جدول ۳-۵ مبین در دسترس بودن ۹۹/۹۸ درصدی خدمات شرکت شاپرک در اسفند ۱۴۰۴ می‌باشد که نسبت به اسفند ۱۴۰۳ و بهمن ۱۴۰۴ به ترتیب رشد ۰/۰۰۲- و ۰/۰۱۳- درصدی داشته است.

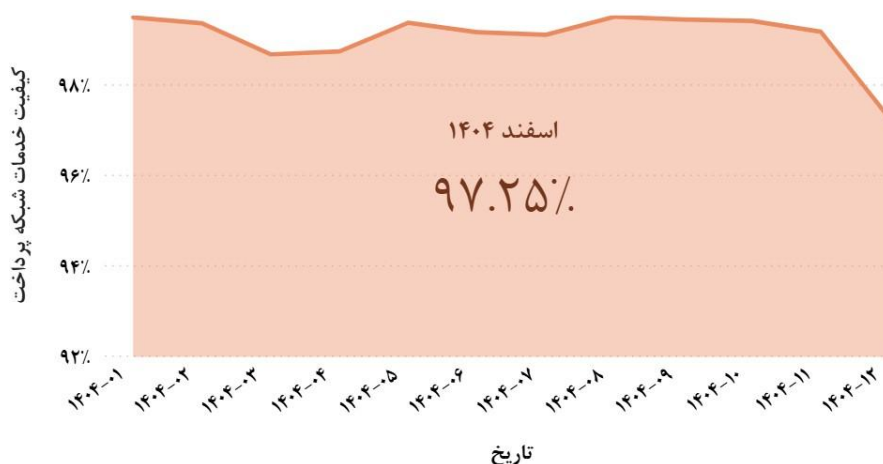
در نمودارهای شکل ۳-۳ و شکل ۳-۴ به ترتیب روند کیفیت خدمات تراکنش‌های موفق سیستمی شاپرک و کل شبکه پرداخت در دوازده ماه منتهی به اسفند ۱۴۰۴ قابل مشاهده است.

شکل ۳-۳ روند کیفیت خدمات شاپرک در ۱۲ ماه منتهی به اسفند ۱۴۰۴

با توجه به شکل ۳-۳ کمترین و بیشترین درصد کیفیت خدمات شاپرک به ترتیب در ماه‌های آذر و اردیبهشت ۱۴۰۴ رخ داده است.

^۱ به واژه نامه رجوع شود.

شکل ۳-۴ روند کیفیت خدمات شبکه پرداخت در ۱۲ ماه منتهی به اسفند ۱۴۰۴

همچنین با توجه به شکل ۳-۴ کمترین و بیشترین درصد کیفیت خدمات شبکه پرداخت به ترتیب در ماه‌های اسفند و آبان ۱۴۰۴ مشاهده می‌شود.

۳-۴ - آنالیز تراکنش‌ها ناتمام رخ داده در شبکه

شاخص میزان تراکنش‌های ناتمام^۱ رخ داده در شبکه الکترونیک پرداخت کارتی و روند آن در طول زمان، یکی از شاخص‌هایی است که بر کیفیت انجام عملیات و رضایت از شبکه پرداخت اثرگذار است. لذا می‌بایست نسبت تعداد تراکنش‌های ناتمام به کل تراکنش‌ها روندی کاهشی داشته باشد. جدول ۳-۶ مقادیر این شاخص را ارائه نموده است.

جدول ۳-۶ درصد تراکنش‌های ناتمام رخ داده در شبکه پرداخت شاپرک - بهمن و اسفند ۱۴۰۴

تغییر	اسفند ۱۴۰۴	بهمن ۱۴۰۴	وضعیت تراکنش
۷/۳۸%	۳۹۷,۰۱۶	۳۶۹,۷۲۴	تعداد تراکنش‌های مغایرتی
-۲/۸۵%	۴,۲۳۲,۷۴۲,۳۰۹	۴,۳۵۷,۰۴۵,۹۵۸	تعداد کل تراکنش‌های موفق
۰/۰۰۱%	۰/۰۰۹%	۰/۰۰۸%	نسبت تعداد تراکنش‌های مغایرتی به کل تراکنش‌های موفق

^۱ به واژه نامه رجوع شود.

همانطور که در جدول ۳-۶ ملاحظه می‌شود تعداد تراکنش‌های ناتمام (مغایرتی) اسفند ماه نسبت به بهمن ماه با افزایش قابل توجه ۷/۳۸ درصدی همراه بوده است. علی‌رغم کاهش ۲/۸۵ درصدی تعداد کل تراکنش‌های موفق در اسفند ۱۴۰۴ نسبت به بهمن، تعداد تراکنش‌های ناتمام نیز در این دوره با افزایش همراه بوده است. نسبت تراکنش‌های مغایرتی به کل تراکنش‌های موفق در این ماه نسبت به ماه گذشته افزایش ۰/۰۰۱ درصدی را تجربه نموده است.

فصل ۴

بررسی عملکرد کلی شرکت های ارائه دهنده خدمات پرداخت

در این بخش به بررسی عملکرد شرکت های ارائه کننده خدمات پرداخت در شبکه پرداخت کشور و بررسی شاخص های تدوین شده به ازای هر شرکت در سطح کلی پرداخته خواهد شد.

۴ - بررسی عملکرد کلی شرکت‌های ارائه دهنده خدمات پرداخت

شاخص‌های معرفی شده در این بخش، گستره فعالیت هر یک از شرکت‌های PSP را در صنعت پرداخت الکترونیکی نشان می‌دهند که آگاهی از آن برای نهاد نظارتی شاپرک جزو ملزومات به‌شمار می‌رود؛ چرا که این نهاد سیاستگذار و ناظر می‌بایست به خوبی از نقش و سطح فعالیت هر یک از شرکت‌های مزبور اطلاع داشته باشد تا با نظارت بر عملکرد آن‌ها بتواند در هدایت صنعت پرداخت الکترونیک ایفای نقش نماید. همچنین این شاخص‌ها کمک شایان توجهی به مطالعه‌ی بازار هریک از شرکت‌های ارائه‌دهنده‌ی خدمات پرداخت خواهد نمود.

در این بخش عملکرد شرکت‌های PSP در دو حوزه اصلی مورد بررسی قرار می‌گیرد که اولین حوزه عملکرد کلی شرکت‌ها در شبکه پرداخت را مورد بررسی قرار داده و در بخش دوم به‌طور ویژه عملکرد این شرکت‌ها در بازار کارتخوان فروشگاهی تحلیل می‌شود.

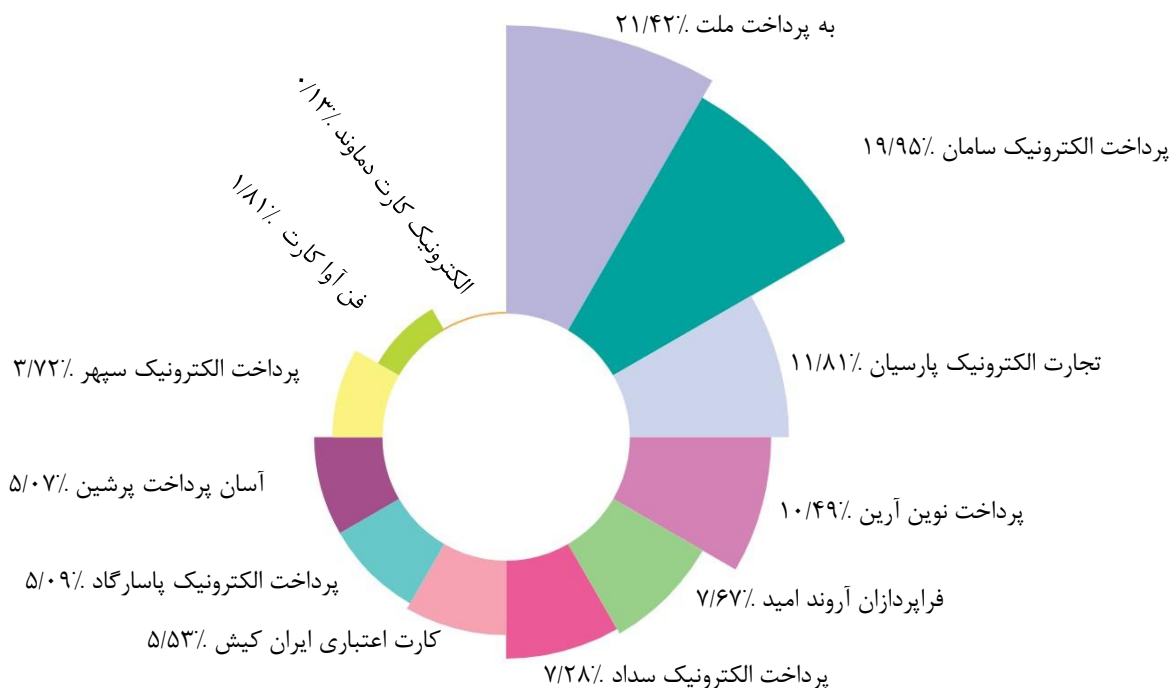
۱-۴- بررسی عملکرد کلی شرکت‌های PSP

به منظور رصد وضعیت کنونی صنعت پرداخت الکترونیکی کارت کشور و ترسیم مسیر حرکت آتی بازار آن و همچنین کمک به تعیین سیاست‌های توسعه‌ی بازار و نظارت بر آن، می‌بایست شاخص‌هایی تعریف و روند تغییرات آن بررسی گردد. در این بخش از گزارش سعی گردیده است تا با مطالعه‌ی شاخص‌های عملکرد تعدادی و مبلغی شرکت‌ها در کل و همچنین به تفکیک هریک از ابزار پذیرش و نوع سرویس، تصویری کلی از وضعیت آن‌ها در صنعت پرداخت الکترونیکی کارت ترسیم شود. در پایان نیز عملکرد هریک از شرکت‌های PSP در رخداد تراکنش‌های خطا مورد بررسی قرار می‌گیرد.

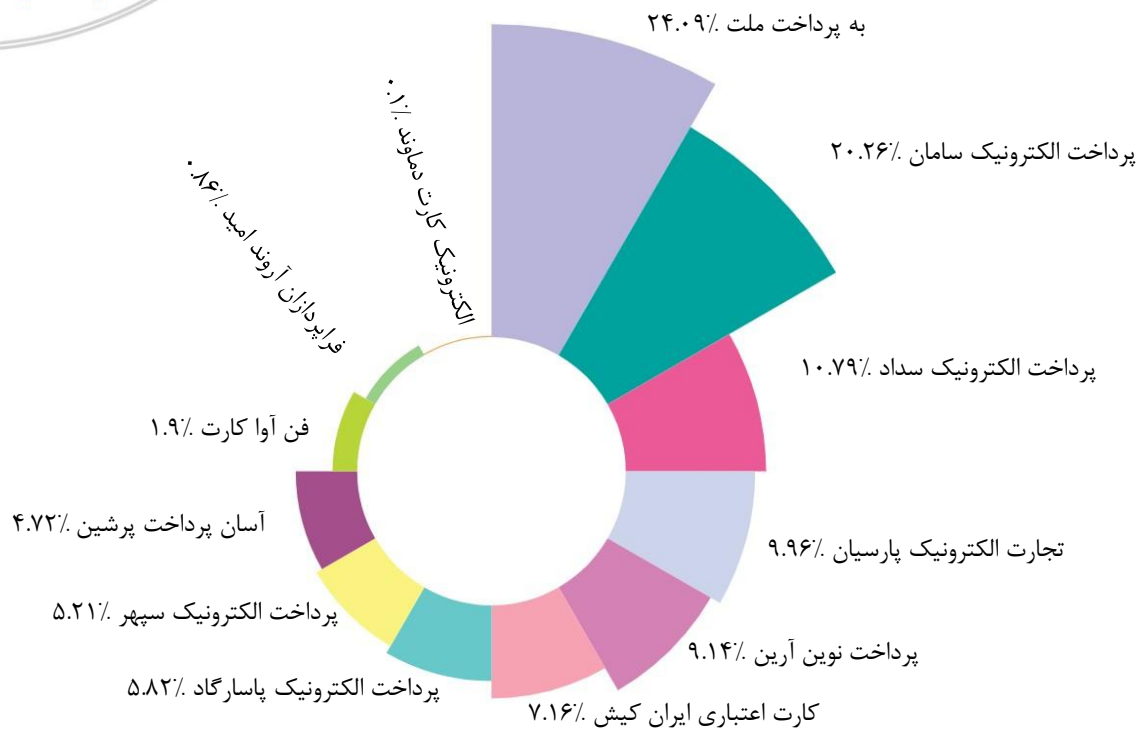
۱-۱-۴- سهم تعدادی و مبلغی هر یک از شرکت‌های PSP از بازار

تراکنش‌های حوزه پرداخت الکترونیک کارت

سهم تعدادی و مبلغی هر یک از شرکت‌های ارائه دهنده خدمات پرداخت از کل تراکنش‌های بازار خدمات پرداخت الکترونیک کاردی، در دو شکل ۱-۴ و ۲-۴ ترسیم شده است.

شکل ۱-۴ سهم بازار هر شرکت PSP از نظر تعداد تراکنش‌ها - اسفند ۱۴۰۴

شکل ۴-۲ سهم بازار هر شرکت PSP از نظر مبلغ تراکنش‌ها - اسفند ۱۴۰۴

در شاخص سهم تعدادی و مبلغی تراکنش‌ها، شرکت "به پرداخت ملت" به ترتیب با سهم ۲۱/۴۲ و ۲۴/۰۹ درصدی جایگاه اول را به خود اختصاص داده است. در این ماه اختلاف سهم تعدادی و مبلغی شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" - دومین شرکت بازار - با شرکت به پرداخت ملت به ترتیب حدود ۱/۴۷ و ۳/۸۳ درصد است.

مقایسه دو شکل بالا با شکل‌های مشابه در گزارش بهمن ماه سال ۱۴۰۴ حکایت از آن دارد که در مولفه سهم تعدادی، جایجایی بین شرکت‌ها رخ نداده است. در سهم مبلغ تراکنش‌ها جایجایی بین شرکت‌ها رخ نداده است.

۴-۱-۲- سهم شرکت‌های PSP از بازار تراکنش‌های هر یک از

ابزارهای پذیرش

این شاخص، سبب شناخت حوزه فعالیت و نحوه سرمایه‌گذاری هر یک از شرکت‌های PSP در ابزارهای پذیرش می‌شود. در این بخش تعداد و مبلغ تراکنش‌های هر شرکت به تفکیک ابزار پذیرش مورد بررسی قرار می‌گیرد. سهم تعدادی تراکنش‌های هر یک از شرکت‌های PSP از بازار ابزارهای پذیرش برای دو ماه متوالی بهمن و اسفند ۱۴۰۴ در جدول ۴-۱ ارائه شده است.

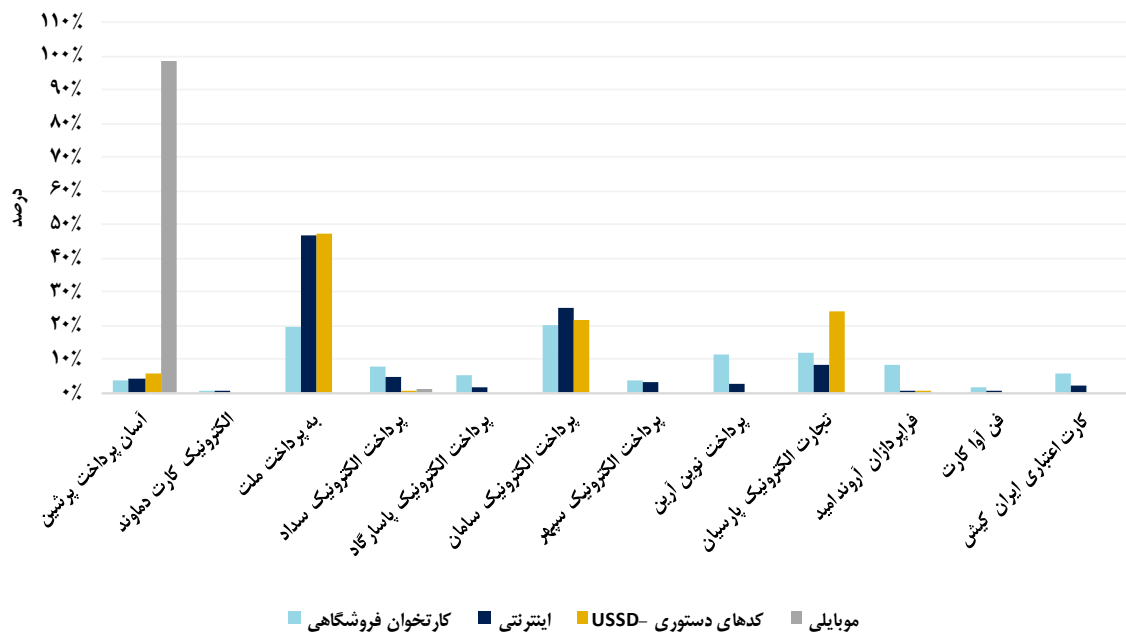
شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" در اسفند ماه با پوشش ۱۹/۹۳ درصد از بازار تراکنش‌های کارتخوان فروشگاه‌ها، همانند ماه گذشته بالاترین سهم را در اختیار خود دارد. شرکت "به پرداخت ملت" نیز در هر دو ابزار پذیرش اینترنتی و کدهای دستوری (USSD) به ترتیب با کسب ۴۷/۰۳ و ۴۷/۵۶ درصد از سهم بازار، دارنده‌ی بالاترین سهم در بازار می‌باشد. همچنین شرکت "آسان پرداخت پرشین" با پوشش ۹۸/۷۱ درصد از بازار تراکنش‌های موبایلی، بالاترین سهم را در اختیار خود دارد.

جدول ۴-۱ مقایسه سهم هر شرکت PSP از تعداد تراکنش‌های هریک از ابزارهای پذیرش- بهمن و اسفند ۱۴۰۴

نام شرکت ارائه دهنده خدمات پرداخت	سهم از تعداد تراکنش‌های کارتخوان فروشگاه‌ها			سهم از تعداد تراکنش‌های اینترنتی			سهم از تعداد تراکنش‌های کدهای دستوری - USSD			سهم از تعداد تراکنش‌های موبایلی		
	تغییر	اسفند	بهمن	تغییر	اسفند	بهمن	تغییر	اسفند	بهمن	تغییر	اسفند	بهمن
آسان پرداخت پرشین	۳/۶۵٪	۴/۰۴٪	-۱/۰۴٪	۱/۴۱٪	۶/۱۹٪	۵/۹۶٪	-۱/۲۳٪	۹۸/۵۴٪	۹۸/۷۱٪	+۱/۱۸٪	۰/۰٪	۰/۰٪
الکترونیک کارت دماوند	۰/۱۴٪	۰/۰۴٪	-۱/۰۴٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
به پرداخت ملت	۱۹/۰۵٪	۱۹/۸۵٪	+۱/۸۰٪	۴۵/۶۲٪	۴۷/۰۳٪	۴۷/۵۶٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
پرداخت الکترونیک سداد	۷/۱۸٪	۷/۶۴٪	-۱/۲۴٪	۶/۴۸٪	۴/۸۸٪	۱/۶۰٪	-۱/۲۹٪	۰/۴۲٪	۱/۲۹٪	-۱/۱۸٪	۱/۲۹٪	۱/۲۹٪
پرداخت الکترونیک پاسارگاد	۵/۵۶٪	۵/۴۴٪	-۱/۱۲٪	۱/۵۹٪	۱/۹۰٪	۱/۳۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
پرداخت الکترونیک سامان	۲۰/۰۷٪	۱۹/۹۳٪	-۱/۱۴٪	۲۴/۸۱٪	۲۵/۳۲٪	۲۱/۱۷٪	+۱/۶۰٪	۲۱/۷۷٪	۲۱/۷۷٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
پرداخت الکترونیک سپهر	۳/۶۹٪	۳/۸۸٪	+۱/۱۹٪	۳/۴۶٪	۳/۱۵٪	-۱/۳۱٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
پرداخت نوین آریا	۱۰/۸۳٪	۱۱/۲۷٪	+۱/۴۳٪	۲/۸۳٪	۲/۹۶٪	۱/۱۳٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
تجارت الکترونیک پارسبان	۱۲/۲۴٪	۱۱/۹۳٪	-۱/۳۱٪	۷/۵۳٪	۸/۲۵٪	۱/۷۲٪	۰/۰۰٪	۲۴/۲۹٪	۲۴/۲۹٪	-۱/۵۲٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
فرابرداران آروند امید	۹/۰۸٪	۸/۳۵٪	-۱/۷۳٪	۰/۰۶٪	۰/۰۴٪	-۱/۰۳٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
فن آوا کارت	۲/۲۰٪	۱/۹۷٪	-۱/۲۳٪	۰/۰۵٪	۰/۰۵٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
کارت اعتباری ایران کیش	۵/۶۳٪	۵/۹۰٪	+۱/۲۷٪	۱/۹۵٪	۲/۳۰٪	۱/۲۵٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪

بیشترین اختلاف بین سهم تعدادی تراکنش‌های ابزار پذیرش کارتخوان فروشگاه‌ها با ۰/۸۰ درصد افزایش به شرکت "به پرداخت ملت" تعلق دارد. بیشترین اختلاف بین سهم تعدادی تراکنش‌های ابزار پذیرش اینترنتی با رقم ۱/۶۰ درصد کاهش به شرکت "پرداخت الکترونیک سداد" تعلق دارد. شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" با رقم ۰/۶۰ درصد افزایش دارای بالاترین اختلاف در بین سهم تعدادی تراکنش‌های ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) نیز می‌باشد. شرکت‌های "آسان پرداخت پرشین" و "پرداخت الکترونیک سداد" به ترتیب با رقم ۰/۱۸ درصد افزایش و کاهش دارای بالاترین اختلاف در بین سهم تعدادی تراکنش‌های ابزار پذیرش موبایلی می‌باشند.

سهم شرکت‌های مختلف ارائه دهنده خدمات پرداخت از تعداد تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش در شکل ۴-۳ نمایش داده شده است.

شکل ۳-۴ سهم هر شرکت PSP از تعداد تراکنش‌های هریک از ابزارهای پذیرش - اسفند ۱۴۰۴

نتایج بررسی‌های این بخش حاکی از آن است که در ماه جاری مجموع تعداد تراکنش‌ها، الکترونیک کارت دماوند در ابزار پذیرش کارت خوان فروشگاه‌های و کدهای دستوری (USSD) و شرکت "فراپردازان آروند امید" در ابزار پذیرش اینترنتی کمترین سهم از کل تعداد، شرکت "به پرداخت ملت" در ابزار پذیرش اینترنتی و کدهای دستوری (USSD) و شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" در ابزار پذیرش کارت خوان فروشگاه‌های و شرکت "آسان پرداخت پرشین" در ابزار پذیرش موبایلی بیشترین سهم را به خود اختصاص داده‌اند.

سهم مبلغی تراکنش‌های هر یک از شرکت‌های PSP از بازار ابزارهای پذیرش برای دو ماه متوالی به‌همین و اسفند ۱۴۰۴ در جدول ۲-۴ نمایش داده شده است.

در این ماه شرکت "به پرداخت ملت" در سه ابزار پذیرش کارتخوان فروشگاه‌های، کدهای دستوری (USSD) و اینترنتی به ترتیب با پوشش ۲۱/۹۵، ۴۶/۵۱ و ۳۴/۲۴ درصدی از مبالغ بازار دارای بالاترین سهم می‌باشد. همچنین شرکت "آسان پرداخت پرشین" با پوشش ۹۸/۵۶ درصدی بالاترین سهم از مبالغ بازار موبایلی را به خود اختصاص داده است.

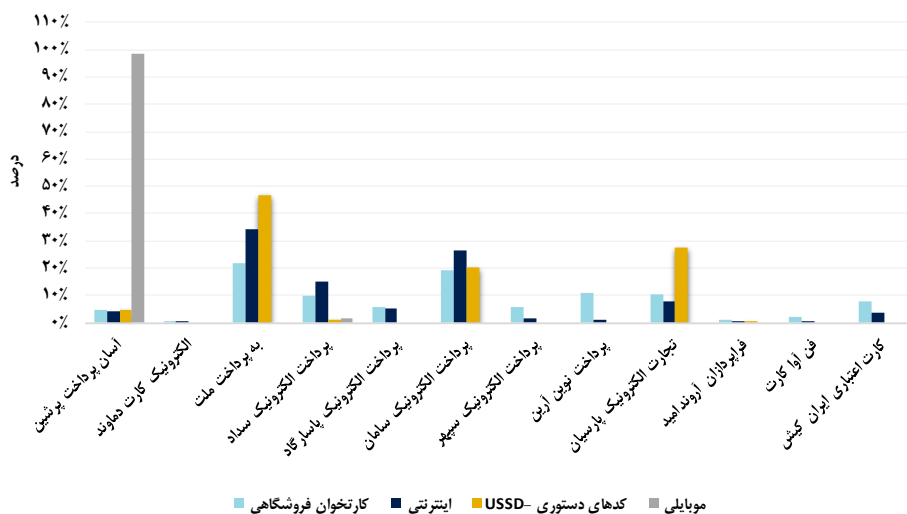
گزارش اقتصادی شاپرک

جدول ۴-۲ مقایسه سهم هر شرکت PSP از مبلغ تراکنش‌های هریک از ابزارهای پذیرش - بهمن و اسفند ۱۴۰۴

نام شرکت ارائه دهنده خدمات پرداخت	سهم از مبلغ تراکنش‌های کارتخوان فروشگاه‌های			سهم از مبلغ تراکنش‌های اینترنتی			سهم از مبلغ تراکنش‌های کدهای دستوری - USSD			سهم از مبلغ تراکنش‌های موبایلی		
	بهمن	اسفند	تغییر	بهمن	اسفند	تغییر	بهمن	اسفند	تغییر	بهمن	اسفند	تغییر
آسان پرداخت پرشین	۴/۴۸٪	۴/۵۸٪	۰/۱۰٪	۴/۸۹٪	۴/۲۲٪	-۰/۶۷٪	۵/۱۳٪	۴/۷۸٪	-۰/۳۴٪	۹۸/۱۸٪	۹۸/۵۶٪	۰/۳۸٪
الکترونیک کارت دماوند	۰/۱۲٪	۰/۱۳٪	-۰/۰۱٪	۰/۰۰٪	۰/۰۲٪	۰/۰۲٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
به پرداخت ملت	۲۰/۹۶٪	۲۱/۹۵٪	-۰/۹۹٪	۳۱/۳۱٪	۳۴/۲۴٪	۲/۹۳٪	۴۶/۷۸٪	۴۶/۵۱٪	-۰/۲۷٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
پرداخت الکترونیک سداد	۱۱/۷۳٪	۹/۸۷٪	-۱/۸۴٪	۱۷/۸۸٪	۱۵/۲۸٪	-۲/۶۰٪	۰/۳۲٪	۰/۸۸٪	۰/۵۶٪	۱/۸۳٪	۱/۴۴٪	-۰/۳۸٪
پرداخت الکترونیک پاسارگاد	۶/۲۳٪	۵/۹۵٪	-۰/۷۲٪	۵/۱۳٪	۵/۳۲٪	۰/۱۹٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
پرداخت الکترونیک سامان	۱۸/۵۱٪	۱۸/۹۸٪	۰/۴۷٪	۲۴/۷۱٪	۲۶/۵۱٪	۱/۸۰٪	۱۹/۴۳٪	۲۰/۴۵٪	۱/۰۲٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
پرداخت الکترونیک سپهر	۵/۸۳٪	۵/۹۶٪	۰/۱۳٪	۲/۱۸٪	۱/۷۹٪	-۰/۳۹٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
پرداخت نوین آریا	۱۰/۳۷٪	۱۰/۹۱٪	۰/۵۴٪	۰/۸۶٪	۱/۰۳٪	۰/۱۶٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
تجارت الکترونیک پارسپان	۱۰/۴۰٪	۱۰/۴۴٪	۰/۰۴٪	۸/۷۸٪	۷/۷۱٪	-۱/۰۷٪	۲۸/۳۳٪	۲۷/۳۸٪	-۰/۹۶٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
فرابردارزاد آروند امید	۱/۴۰٪	۱/۰۱٪	-۰/۳۹٪	۰/۳۱٪	۰/۱۳٪	-۰/۱۸٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
فن آوا کارت	۲/۳۷٪	۲/۳۰٪	-۰/۰۷٪	۰/۰۵٪	۰/۰۴٪	-۰/۰۱٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
کارت اعتباری ایران کیش	۷/۷۱٪	۷/۹۳٪	۰/۲۲٪	۳/۹۱٪	۳/۷۴٪	-۰/۱۷٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪

بیشترین اختلاف بین سهم مبلغی تراکنش‌های ابزار پذیرش کارتخوان فروشگاه‌های نسبت به ماه گذشته با کاهش ۱/۸۴ درصدی به شرکت "پرداخت الکترونیک سداد" تعلق دارد. همچنین شرکت "به پرداخت ملت" در ابزار پذیرش اینترنتی با افزایش ۲/۹۳ درصدی، بالاترین تفاضل را نشان می‌دهد. شرکت "آسان پرداخت پرشین" و "پرداخت الکترونیک سداد" به طور همزمان و به ترتیب با افزایش و کاهش ۰/۳۸ درصدی بالاترین اختلاف ماهانه در مبلغ تراکنش‌های ابزار پذیرش موبایلی را کسب کرده اند. شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" با ۱/۰۲ درصد افزایش نیز دارای بیشترین اختلاف سهم در مبلغ تراکنش‌های ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) می‌باشد.

شکل ۴-۴ سهم شرکت‌های PSP از مبلغ تراکنش‌های ابزارهای پذیرش مختلف را در اسفند ۱۴۰۴ نمایش می‌دهد.

شکل ۴-۴ سهم هر شرکت PSP از مبلغ تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش - اسفند ۱۴۰۴

نتایج بررسی‌های این بخش حاکی از آن است که در ماه جاری مجموع مبلغ تراکنش‌ها، شرکت "الکترونیک کارت دماوند" در هر سه ابزار پذیرش (کارتخوان فروشگاه، اینترنتی و کدهای دستوری) کمترین سهم از کل مبلغ، شرکت "به پرداخت ملت" در هر سه ابزار پذیرش (کارتخوان فروشگاه، اینترنتی و کدهای دستوری) بیشترین سهم از کل مبلغ را به خود اختصاص داده‌اند. همچنین بیشترین سهم مبلغی در ابزار پذیرش موبایلی متعلق به شرکت "آسان پرداخت پرشین" می‌باشد.

۴-۱-۳- سهم شرکت‌های PSP از بازار تراکنش‌های هر سرویس

این شاخص، سبب شناخت حوزه فعالیت و نحوه سرمایه‌گذاری هر شرکت PSP در سرویس‌های خدمات پرداخت می‌شود. در این بخش تعداد و مبلغ تراکنش‌های هر یک از شرکت‌ها به تفکیک نوع سرویس مورد بررسی قرار می‌گیرد. سهم تعدادی تراکنش‌های هر یک از شرکت‌های PSP از بازار تراکنش‌های هر سرویس برای دو ماه متوالی بهمن و اسفند ۱۴۰۴ در جدول ۴-۳ ارائه شده است.

شرکت "به پرداخت ملت" با پوشش ۲۱/۳۴ درصد از بازار تراکنش‌های خرید، در این ماه نیز بالاترین سهم را به خود اختصاص داده است. شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" در حوزه تراکنش‌های مانده‌گیری با در اختیار داشتن ۱۷/۶۵ درصد از بازار تراکنش‌های فوق، بیشترین سهم را دارد. در این ماه شرکت "به پرداخت ملت" با کسب ۲۸/۴۲ درصد از سهم بازار تراکنش‌های پرداخت قبض و خرید شارژ، به بالاترین حجم از این گونه تراکنش‌ها خدمت ارائه می‌دهد.

گزارش اقتصادی شاپرک

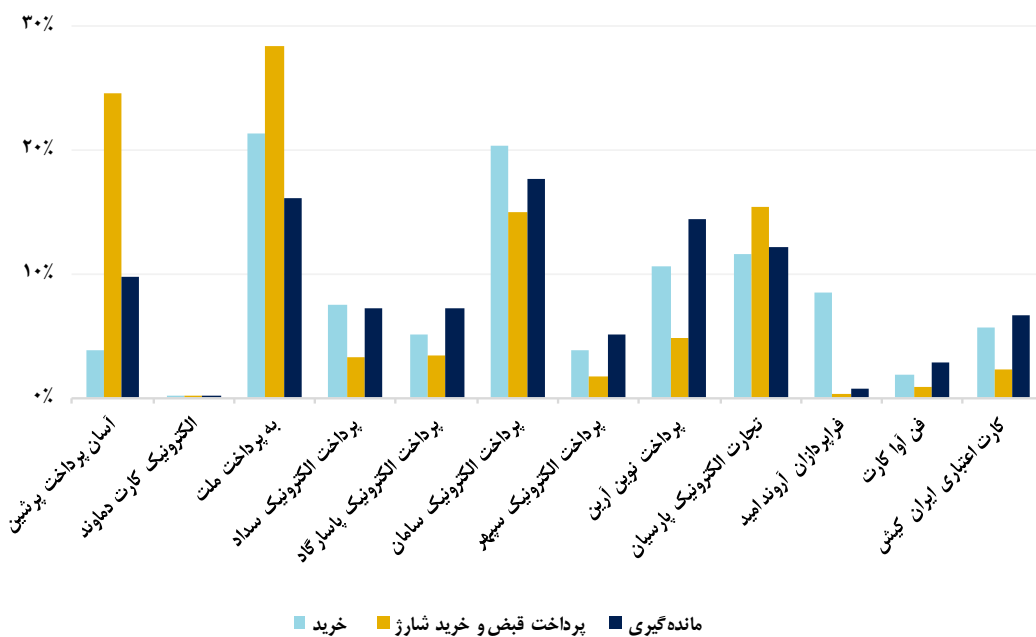
جدول ۳-۴ مقایسه سهم هر شرکت PSP از تعداد تراکنش‌ها به ازای هر سرویس - بهمن و اسفند ۱۴۰۴

نام شرکت ارائه‌کننده خدمات پرداخت	سهم از تعداد تراکنش‌های خرید			سهم از تعداد تراکنش‌های پرداخت قبض و خرید شارژ			سهم از تعداد تراکنش‌های مانده‌گیری		
	تغییر	اسفند	بهمن	تغییر	اسفند	بهمن	تغییر	اسفند	بهمن
آسان پرداخت پرشین	-۰/۰۶%	۳/۷۶%	۳/۸۲%	۰/۴۱%	۲۴/۶۰%	۲۴/۱۹%	+۰/۹۶%	۹/۶۹%	۸/۷۳%
الکترونیک کارت دماوند	۰/۰۰%	۰/۱۳%	۰/۱۳%	۰/۰۰%	۰/۰۵%	۰/۰۵%	-۰/۰۱%	-۰/۱۶%	-۰/۱۷%
به پرداخت ملت	-۰/۵۲%	۲۱/۳۴%	۲۰/۸۲%	+۰/۵۳%	۲۸/۴۲%	۲۷/۸۹%	-۰/۱۴%	۱۶/۱۷%	۱۶/۰۳%
پرداخت الکترونیک سداد	-۰/۲۹%	۷/۵۱%	۷/۸۰%	-۰/۲۰%	۳/۲۰%	۳/۴۰%	-۰/۳۴%	۷/۱۵%	۷/۴۹%
پرداخت الکترونیک پاسارگاد	-۰/۰۳%	۵/۰۶%	۵/۰۹%	-۰/۳۰%	۳/۴۵%	۳/۷۵%	-۰/۳۵%	۷/۲۳%	۷/۵۹%
پرداخت الکترونیک سامان	-۰/۱۷%	۲۰/۳۵%	۲۰/۵۲%	-۰/۲۱%	۱۴/۹۹%	۱۴/۷۹%	-۰/۴۰%	۱۷/۶۵%	۱۸/۰۴%
پرداخت الکترونیک سپهر	۰/۱۶%	۳/۷۶%	۳/۵۹%	-۰/۰۹%	۱/۶۹%	۱/۷۸%	-۰/۱۹%	۵/۰۷%	۴/۸۸%
پرداخت نوین آرین	۰/۵۱%	۱۰/۵۸%	۱۰/۰۶%	-۰/۲۲%	۴/۸۶%	۵/۰۸%	-۰/۳۹%	۱۴/۴۱%	۱۴/۰۱%
تجارت الکترونیک پارسین	-۰/۱۸%	۱۱/۶۰%	۱۱/۷۷%	-۰/۳۰%	۱۵/۴۱%	۱۵/۷۱%	-۰/۶۷%	۱۲/۳۳%	۱۲/۹۰%
فراپردازان آروند امید	+۰/۵۹%	۸/۴۶%	۹/۰۵%	۰/۲۶%	۰/۲۶%	۰/۲۹%	-۰/۱۰%	۰/۷۶%	۰/۸۶%
فن آوا کارت	-۰/۲۱%	۱/۸۰%	۲/۰۱%	-۰/۰۶%	۰/۸۶%	۰/۹۳%	-۰/۰۴%	۲/۸۷%	۲/۹۱%
کارت اعتباری ایران کیش	۰/۳۲%	۵/۶۵%	۵/۳۳%	۰/۰۵%	۲/۲۱%	۲/۱۶%	-۰/۲۲%	۶/۶۱%	۶/۳۹%

بیشترین اختلاف بین سهم تعدادی در تراکنش‌های خرید در ماه اسفند نسبت به بهمن با کاهش ۰/۵۹ درصدی به شرکت "فراپردازان آروند امید" تعلق دارد. در تراکنش‌های پرداخت قبض و خرید شارژ، شرکت "به پرداخت ملت" با افزایش ۰/۵۳ درصدی دارای بیشترین اختلاف سهم تعدادی می‌باشد. بیشترین اختلاف سهم تعدادی در تراکنش‌های مانده‌گیری نیز شرکت "آسان پرداخت پرشین" با افزایش ۰/۹۶ درصدی دارای می‌باشد.

سهم شرکت‌های مختلف ارائه‌دهنده خدمات پرداخت از تعداد تراکنش‌های هر یک از سرویس‌های شبکه‌ی الکترونیک پرداخت کارت در شکل ۴-۵ نمایش داده شده است.

همچنین علاوه بر این سه سرویس، در این ماه ۲۷,۷۵۰ عدد تراکنش "درخواست تایید رمز کارت" و ۶,۳۸۰ عدد تراکنش "درخواست چکیده صورتحساب" در شرکت‌های "پرداخت الکترونیک پاسارگاد"، "پرداخت الکترونیک سپهر"، "الکترونیک کارت دماوند"، "فراپردازان آروند امید" و "فن آوا کارت" ثبت شده است.

شکل ۴-۵ سهم هر شرکت PSP از تعداد تراکنش‌ها به ازای هر سرویس - اسفند ۱۴۰۴

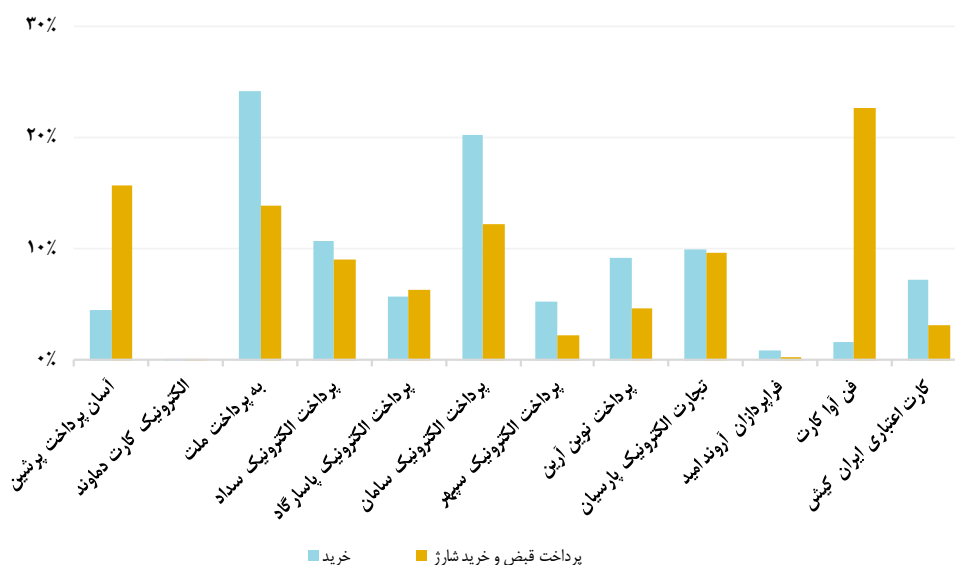
سهم مبلغی تراکنش‌های هر یک از شرکت‌های PSP از بازار سرویس‌های شبکه‌ی الکترونیکی پرداخت کارت برای دو ماه متوالی بهمن و اسفند ۱۴۰۴ در جدول ۴-۴ ارائه شده است. اطلاعات این جدول مبین آن است که در اسفند ماه شرکت "به پرداخت ملت" با پوشش ۲۴/۱۹ درصد از بازار تراکنش‌های خرید، بالاترین دارنده‌ی سهم مبلغی تراکنش‌های مذکور محسوب می‌گردد. همچنین شرکت "فن آوا کارت" در تراکنش‌های پرداخت قبض و خرید شارژ اسفند ماه با سهم مبلغی ۲۲/۷۲ درصدی بیشترین سهم مبلغی این نوع از تراکنش‌ها را به خود اختصاص داده است.

گزارش اقتصادی شاپرک

جدول ۴-۴ مقایسه سهم هر شرکت PSP از مبلغ تراکنش‌ها به ازای هر سرویس - بهمن و اسفند ۱۴۰۴

نام شرکت ارائه‌کننده خدمات پرداخت	سهم از مبلغ تراکنش‌های خرید			سهم از مبلغ تراکنش‌های پرداخت قبض و خرید شارژ		
	بهمن	اسفند	تغییر	بهمن	اسفند	تغییر
آسان پرداخت پرشین	۴/۶۶%	۴/۶۱%	-۰/۰۵%	۱۵/۸۳%	۱۵/۸۰%	-۰/۰۴%
الکترونیک کارت دماوند	۰/۰۹%	۰/۱۰%	۰/۰۱%	۰/۰۲%	۰/۰۱%	۰/۰۰%
به پرداخت ملت	۲۳/۷۲%	۲۴/۱۹%	۰/۴۷%	۱۴/۰۶%	۱۳/۹۲%	-۰/۱۴%
پرداخت الکترونیک سداد	۱۳/۳۱%	۱۰/۸۱%	-۲/۵۰%	۱۰/۲۳%	۹/۱۳%	-۱/۱۰%
پرداخت الکترونیک پاسارگاد	۵/۹۲%	۵/۸۱%	-۰/۱۱%	۶/۴۴%	۶/۳۵%	-۰/۱۰%
پرداخت الکترونیک سامان	۲۰/۱۵%	۲۰/۳۵%	۰/۲۰%	۱۳/۲۲%	۱۲/۲۷%	-۰/۹۵%
پرداخت الکترونیک سپهر	۴/۸۹%	۵/۲۴%	۰/۳۵%	۲/۸۴%	۲/۱۹%	-۰/۶۶%
پرداخت نوین آراین	۷/۹۲%	۹/۱۹%	۱/۲۷%	۵/۲۶%	۴/۶۸%	-۰/۵۸%
تجارت الکترونیک پارسپان	۹/۹۷%	۹/۹۶%	-۰/۰۱%	۱۰/۵۳%	۹/۶۲%	-۰/۹۱%
فراپردازان آروند امید	۱/۰۵%	۰/۸۶%	-۰/۱۹%	۰/۲۴%	۰/۲۲%	-۰/۰۲%
فن آوا کارت	۱/۵۷%	۱/۶۷%	۰/۱۰%	۱۸/۲۵%	۲۲/۷۲%	۴/۴۷%
کارت اعتباری ایران کیش	۶/۷۵%	۷/۲۰%	۰/۴۵%	۳/۰۹%	۳/۱۱%	۰/۰۲%

بیشترین اختلاف بین سهم مبلغی تراکنش‌های خرید در ماه جاری و بهمن ماه با ۲/۵۰ درصد کاهش در شرکت "پرداخت الکترونیک سداد" گزارش شده است. این شاخص در تراکنش‌های پرداخت قبض و خرید شارژ نیز با افزایش ۴/۴۷ درصدی، در شرکت "فن آوا کارت" مشاهده می‌شود.

شکل ۴-۶ سهم هر شرکت PSP از مبلغ تراکنش‌ها به ازای هر سرویس - اسفند ۱۴۰۴

نتایج بررسی‌های این بخش حاکی از آن است که شرکت "الکترونیک کارت دماوند" کمترین سهم تعدادی و مبلغی تراکنش‌ها را در بین شرکت‌های ارائه دهنده خدمات پرداخت داشته و سهم آن از بازار کلیه سرویس‌های خدمات پرداخت کارت ناچیز است

۴-۱-۴- بررسی عملکرد شرکت‌های PSP در تعداد خطاهای تراکنش‌ها

در این بخش عملکرد شرکت‌های ارائه دهنده خدمات پرداخت از منظر تراکنش‌های ناموفق حوزه پذیرندگی مورد بررسی قرار می‌گیرد. هدف آن، انجام مقایسه‌ای بین شرکت‌ها در پشتیبانی از تراکنش‌های صحیح و دقت در عملکرد می‌باشد. بدین منظور سهم خطای پذیرندگی از تعداد کل تراکنش‌های هر شرکت PSP محاسبه گردیده تا بررسی شود که کدام شرکت عملکرد بهتری از این منظر داشته است. جدول ۴-۵ نتایج این بررسی در دو ماه متوالی بهمن و اسفند ۱۴۰۴ را منعکس نموده است

جدول ۴-۵ مقایسه نسبت خطای پذیرندگی به کل تراکنش‌های هر شرکت PSP - بهمن و اسفند ۱۴۰۴

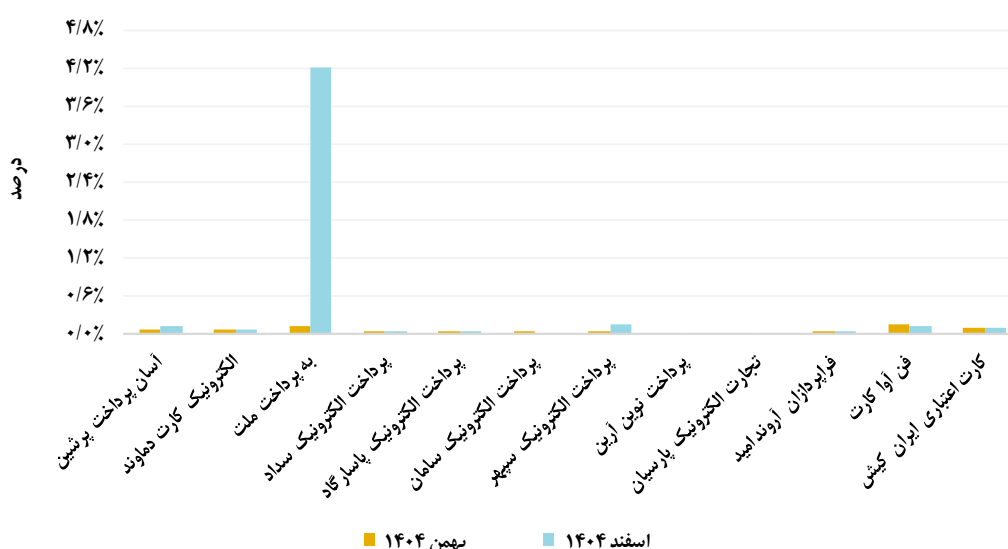
نام شرکت ارائه دهنده خدمات پرداخت	نسبت تعداد خطای پذیرندگی به تعداد کل تراکنش‌ها		
	تغییر	اسفند	بهمن
آسان پرداخت پرشین	۰/۰۳۸٪	۰/۱۲۷٪	۰/۰۸۹٪
الکترونیک کارت دماوند	۰/۰۰۰٪	۰/۰۸۶٪	۰/۰۸۵٪
به پرداخت ملت	۴/۰۷۴٪	۴/۲۱۶٪	۰/۱۴۳٪
پرداخت الکترونیک سداد	-۰/۰۰۵٪	۰/۰۴۱٪	۰/۰۴۵٪
پرداخت الکترونیک پاسارگاد	-۰/۰۱۳٪	۰/۰۴۶٪	۰/۰۵۹٪
پرداخت الکترونیک سامان	-۰/۰۳۳٪	۰/۰۳۳٪	۰/۰۶۷٪
پرداخت الکترونیک سپهر	۰/۱۲۲٪	۰/۱۶۴٪	۰/۰۴۲٪
پرداخت نوین آراین	۰/۰۰۰٪	۰/۰۱۱٪	۰/۰۱۱٪
تجارت الکترونیک پارسیان	-۰/۰۱۱٪	۰/۰۱۸٪	۰/۰۲۹٪
فراپردازان آروند امید	۰/۰۰۱٪	۰/۰۴۶٪	۰/۰۴۵٪
فن آوا کارت	-۰/۰۲۴٪	۰/۱۳۹٪	۰/۱۶۳٪
کارت اعتباری ایران کیش	۰/۰۱۳٪	۰/۱۱۰٪	۰/۰۹۷٪

* هر چه این شاخص کمتر باشد، نشان دهنده آن است که شرکت عملکرد بهتری به نسبت سایر شرکت‌ها داشته است. لذا در این جدول بر خلاف سایر جدول‌ها، کمترین میزان شاخص به صورت **Bold** نمایش داده شده است.

گزارش اقتصادی شاپرک

در ماه اسفند شرکت "پرداخت نوین آرین"، با رقمی برابر با ۰/۰۱۱ درصد، بهترین عملکرد از منظر نسبت خطای پذیرندگی به مجموع تراکنش‌ها را در میان سایر شرکت‌ها داشته‌است. در مقابل شرکت "به پرداخت ملت" با کسب رقم قابل توجه ۴/۲۱۶ درصد بالاترین عدد شاخص مذکور را به خود اختصاص داده است.

در ماه جاری عملکرد بیشتر شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات پرداخت به‌ویژه شرکت "به پرداخت ملت" به‌گونه‌ای بوده که سبب افزایش قابل توجه ۱۲۲۶/۰۹ درصدی در خطای پذیرندگی شبکه شده است. اطلاعات این جدول در شکل ۴-۷ به تصویر کشیده شده است.

شکل ۴-۷ مقایسه شرکت‌های PSP در شاخص نسبت خطای پذیرندگی به کل تراکنش‌ها - بهمن و اسفند ۱۴۰۴

در مقایسه ماهانه عملکرد این شرکت‌ها ملاحظه می‌شود که بیشترین کاهش در نسبت خطای پذیرندگی به کل تراکنش‌ها (عملکرد مثبت)، با رقمی برابر با ۰/۰۳۳ درصد در شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" رخ داده است. همچنین شرکت "به پرداخت ملت" با رقم ۴/۰۷۴ درصد افزایش، بیشترین رشد را نسبت به سایر شرکت‌ها در این شاخص تجربه کرده است.

۴-۱-۵- اندازه گیری تمرکز بازار با استفاده از شاخص هرfindahl-

هیرشمن^۱ به ازای ابزارهای پذیرش

در این بخش وضعیت تمرکز و قدرت رقابتی شرکت‌های فعال در بازار با استفاده از شاخص هرfindahl-هیرشمن سنجیده و بررسی می‌شود.^۲ شاخص هرfindahl-هیرشمن یکی از شاخص‌های مهم و کاربردی برای بیان مفهوم تمرکز است که از اطلاعات همه‌ی شرکت‌ها برای اندازه گیری تمرکز و قدرت رقابتی در صنعت استفاده می‌کند؛ به طوری که هرچه میزان شاخص تمرکز کمتر باشد، بازار رقابتی‌تر است و هر چه میزان شاخص تمرکز بیشتر باشد، نشان‌دهنده آن است که رقابت کمتری در صنعت وجود دارد و بازار به انحصار نزدیک‌تر می‌باشد. بر اساس مقادیر مختلف شاخص هرfindahl-هیرشمن، می‌توان در خصوص تمرکز بازار قضاوت نمود که دامنه مقادیر شاخص و وضعیت تمرکز بازار در جدول ۴-۶ ارائه شده است.

جدول ۴-۶ وضعیت تمرکز بازار با توجه به مقادیر شاخص هرfindahl-هیرشمن

وضعیت تمرکز	اندازه HHI
رقابتی	کمتر از ۱۰۰۰
تمرکز ملایم	بین ۱۰۰۰ تا ۱۸۰۰
تمرکز بالا	بالای ۱۸۰۰

برای محاسبه شاخص هرfindahl-هیرشمن در شبکه پرداخت الکترونیک کشور، نیاز به دانستن سهم بازاری هر یک از شرکت‌های PSP می‌باشد. به این منظور می‌توان سهم هر یک از شرکت‌ها از تعداد تراکنش‌ها را به ازای ابزارهای مختلف و همچنین نوع خدمات پرداخت مورد ارائه آن‌ها به کار گرفت.

در جدول ۴-۷ این شاخص برای صنعت پرداخت الکترونیک که متشکل از ۱۲ شرکت PSP می‌باشد به ازای هر سه ابزار پذیرش برای اسفند ماه محاسبه شده است. بدین منظور ابتدا درصد سهم از تعداد تراکنش‌های

^۱ Herfindahl-Hirshman Index

^۲ به واژه نامه رجوع شود.

گزارش اقتصادی شاپرک

بازار هر ابزار پذیرش محاسبه و در ستون بعدی، مجذور هر سهم احصاء گردیده است. مجموع مجذور سهم تمام شرکت‌ها، شاخص هرفیندال-هیرشمن را به دست داده که در ردیف آخر جدول مشخص شده است.

جدول ۴-۷ محاسبه شاخص هرفیندال-هیرشمن در بازار شرکت‌های PSP به ازای ابزارهای پذیرش - اسفند ۱۴۰۴

موبایلی		کدهای دستوری - USSD		اینترنتی		کارتخوان فروشگاهی		شاخص H-H و شرکت PSP
S_i^2	S_i	S_i^2	S_i	S_i^2	S_i	S_i^2	S_i	
۹,۷۴۵	۹۹	۳۵	۶	۱۶	۴	۱۴	۴	آسان پرداخت پرشین
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	الکترونیک کارت دماوند
۰	۰	۲,۲۶۲	۴۸	۲,۲۱۱	۴۷	۳۹۴	۲۰	به پرداخت ملت
۲	۱	۰	۰	۲۴	۵	۵۸	۸	پرداخت الکترونیک سداد
۰	۰	۰	۰	۴	۲	۳۰	۵	پرداخت الکترونیک پاسارگاد
۰	۰	۴۷۴	۲۲	۶۴۱	۲۵	۳۹۷	۲۰	پرداخت الکترونیک سامان
۰	۰	۰	۰	۱۰	۳	۱۵	۴	پرداخت الکترونیک سپهر
۰	۰	۰	۰	۹	۳	۱۲۷	۱۱	پرداخت نوین آربین
۰	۰	۵۹۰	۲۴	۶۸	۸	۱۴۲	۱۲	تجارت الکترونیک پارسیان
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۷۰	۸	فرپردازان آروند امید
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۴	۲	فن آوا کارت
۰	۰	۰	۰	۵	۲	۳۵	۶	کارت اعتباری ایران کیش
۹,۷۴۶	-	۳,۳۶۲	-	۲,۹۸۸	-	۱,۲۸۶	-	جمع

در اسفند ماه شاخص هرفیندال-هیرشمن در بازار کارتخوان فروشگاهی عددی حدود ۱,۲۸۶ به دست آمده است (بین ۱,۰۰۰ تا ۱,۸۰۰) که نشان دهنده تمرکز ملایم در بازار این ابزار است؛ به این معنا که پشتیبانی از تراکنش‌های کارتخوان فروشگاهی در بین شرکت‌ها توزیع شده و نمی‌توان گفت که در انحصار شرکت و یا شرکت‌های خاصی می‌باشد. برای این شاخص در بازار ابزارهای پذیرش اینترنتی، کدهای دستوری (USSD) و موبایلی به ترتیب ارقامی در حدود ۲,۹۸۸، ۳,۳۶۲، ۹,۷۴۶ حاصل شده است (بیشتر از ۱,۸۰۰) که مبین وجود تمرکز بالا در بازار این ابزارهاست. به این معنا که تعداد کمی از شرکت‌ها سهم قابل توجهی از بازار را در اختیار دارند. شرکت "به پرداخت ملت" و پس از آن با اختلاف زیاد شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" در بازار تراکنش‌های اینترنتی و شرکت "به پرداخت ملت" و پس از آن با اختلاف، شرکت‌های "تجارت الکترونیک پارسیان" و "پرداخت الکترونیک سامان" در بازار تراکنش‌های کدهای دستوری (USSD) تاثیرگذار هستند. شرکت "آسان پرداخت پرشین" تنها شرکت تاثیرگذار در بازار تراکنش‌های موبایلی بوده است. اختلاف میزان شاخص هرفیندال-هیرشمن در اسفند ماه نسبت به ماه گذشته‌ی آن در جدول ۴-۸ ارائه شده است.

جدول ۴-۸ مقایسه اختلافاً شاخص هرفیندال-هیرشمن در بازار شرکت‌های PSP - بهمن و اسفند ۱۴۰۴

موبایلی			کدهای دستوری - USSD			اینترنتی			کارتخوان فروشگاه‌ها			HHI
تغییر	اسفند	بهمن	تغییر	اسفند	بهمن	تغییر	اسفند	بهمن	تغییر	اسفند	بهمن	
۳۴	۹,۷۴۶	۹,۷۱۲	۰	۳,۳۶۲	۳,۳۶۲	۱۳۵	۲,۹۸۸	۲,۸۵۳	۱۵	۱,۳۸۶	۱,۳۷۱	شاخص H-H

در ماه اسفند شاخص هرفیندال-هیرشمن نسبت به ماه گذشته در سه ابزار پذیرش کارتخوان فروشگاه‌ها و اینترنتی و موبایلی افزایش داشته است. البته این تغییرات در آن‌ها حائز اهمیت نمی‌باشد چرا که وضعیت تمرکز بازار هیچ یک را تغییر نداده است. بالا رفتن این شاخص بیانگر بیشتر شدن تمرکز بازار بین شرکت‌های ارائه دهنده خدمات پرداخت با سهم بالا و کاهش قدرت بازاری دیگر شرکت‌ها است. کاهش این شاخص نیز بیانگر کاهش تمرکز در شرکت‌های ارائه دهنده خدمات پرداخت دارای سهم بالا و افزایش سهم سایر شرکت‌های بازار است.

۴-۱-۶ - اندازه‌گیری تمرکز بازار با استفاده از شاخص هرفیندال - هیرشمن به ازای نوع سرویس

در این بخش وضعیت تمرکز و قدرت رقابتی شرکت‌های فعال در بازار با استفاده از شاخص هرفیندال-هیرشمن به ازای هر یک از انواع سرویس در شبکه‌ی پرداخت کشور سنجیده و بررسی می‌شود.

در جدول ۴-۹ این شاخص برای صنعت پرداخت الکترونیک که متشکل از ۱۲ شرکت PSP می‌باشد، به ازای هر سه نوع خدمت برای اسفند ۱۴۰۴ محاسبه شده است. بدین منظور ابتدا درصد سهم از تعداد تراکنش‌های بازار هر نوع سرویس محاسبه و در ستون بعدی، مجذور هر سهم احصاء گردیده است. مجموع مجذور سهم تمام شرکت‌ها، شاخص هرفیندال-هیرشمن را به دست داده که در ردیف آخر جدول مشخص شده است.

گزارش اقتصادی شاپرک

جدول ۴-۹ محاسبه شاخص هرفیندال-هیرشمن در بازار شرکت‌های PSP به ازای نوع سرویس- اسفند ۱۴۰۴

مانده‌گیری		پرداخت قبض و خرید شارژ		خرید		شاخص H-H و شرکت PSP
S_i^2	S_i	S_i^2	S_i	S_i^2	S_i	
۹۴	۱۰	۶۰۵	۲۵	۱۴	۴	آسان پرداخت پرشین
۰	۰	۰	۰	۰	۰	الکترونیک کارت دماوند
۲۶۱	۱۶	۸۰۸	۲۸	۴۵۶	۲۱	به پرداخت ملت
۵۱	۷	۱۰	۳	۵۶	۸	پرداخت الکترونیک سداد
۵۲	۷	۱۲	۳	۲۶	۵	پرداخت الکترونیک پاسارگاد
۳۱۱	۱۸	۲۲۵	۱۵	۴۱۴	۲۰	پرداخت الکترونیک سامان
۲۶	۵	۳	۲	۱۴	۴	پرداخت الکترونیک سپهر
۲۰۸	۱۴	۲۴	۵	۱۱۲	۱۱	پرداخت نوین آراین
۱۵۰	۱۲	۲۳۷	۱۵	۱۳۴	۱۲	تجارت الکترونیک پارسیان
۱	۱	۰	۰	۷۲	۸	فراپردازان آروند امید
۸	۳	۱	۱	۳	۲	فن آوا کارت
۴۴	۷	۵	۲	۳۲	۶	کارت اعتباری ایران کیش
۱,۲۰۶	-	۱,۹۲۹	-	۱,۳۳۳	-	جمع

در اسفند ماه شاخص هرفیندال-هیرشمن در تراکنش‌های خرید، پرداخت قبض و خرید شارژ و مانده‌گیری به ترتیب ۱,۳۳۳، ۱,۹۲۹ و ۱,۲۰۶ به دست آمده است (بین ۱,۰۰۰ تا ۱,۸۰۰) که نشان‌دهنده تمرکز ملایم در بازار این سرویس‌هاست. به این معنا که پشتیبانی از تراکنش‌های سرویس‌های مذکور در بین شرکت‌ها توزیع شده و نمی‌توان گفت که در انحصار شرکت و یا شرکت‌های خاصی می‌باشد. اختلاف میزان شاخص هرفیندال-هیرشمن در ماه اسفند ۱۴۰۴ نسبت به ماه گذشته‌ی آن در جدول ۴-۱۰ ارائه شده است.

جدول ۴-۱۰ مقایسه اختلاف شاخص هرفیندال-هیرشمن در بازار شرکت‌های PSP در بهمن و اسفند ۱۴۰۴

مانده‌گیری			پرداخت قبض و خرید شارژ			خرید			HHI
تغییر	اسفند	بهمن	تغییر	اسفند	بهمن	تغییر	اسفند	بهمن	
-۳	۱,۲۰۶	۱,۲۰۹	۴۰	۱,۹۲۹	۱,۸۸۹	۱۰	۱,۳۳۳	۱,۳۳۳	شاخص H-H

در ماه اسفند شاخص هرفیندال-هیرشمن در دو سرویس "خرید" و "پرداخت قبض و خرید شارژ" افزایش و یک سرویس "مانده‌گیری" کاهش داشته است. این تغییرات در هیچ‌یک از سرویس‌ها حائز اهمیت نیست چرا که وضعیت تمرکز بازار هیچ یک را نسبت به ماه پیشین تغییر نداده است.

۴-۲- بررسی عملکرد شرکت های PSP در ابزارهای پذیرش

یکی از مهمترین شاخص های حوزه ی پرداخت الکترونیک کارت، بررسی عملکرد شرکت های PSP در مدیریت، پشتیبانی و توسعه ابزارهای پذیرش می باشد. با توجه به آینده ی صنعت پرداخت در حوزه ی پرداخت های کدهای دستوری (USSD) و اینترنتی، در گزارش اقتصادی شاپرک سعی شده است که علاوه بر ارائه ی اطلاعات در خصوص کارتخوان های فروشگاه، به ابزارهای پذیرش اینترنتی و کدهای دستوری (USSD) نیز پرداخته شود. از این رو در این بخش ابتدا عملکرد شرکت ها در هر یک از ابزارهای پذیرش به تفکیک ابزارهای فعال سیستمی و تراکنش دار مورد بررسی قرار گرفته است.

این شاخص، سبب شناخت حوزه فعالیت و نحوه ی سرمایه گذاری هر یک از شرکت های PSP در ابزارهای پذیرش می شود. در این بخش تعداد هر یک از انواع ابزار پذیرش فعال سیستمی و تراکنش دار به ازای هر شرکت مورد بررسی قرار می گیرد. سهم هر یک از شرکت های PSP از تعداد کارتخوان های فروشگاه، ابزار پذیرش اینترنتی و کدهای دستوری (USSD) و موبایلی فعال سیستمی در دو ماه بهمن و اسفند ۱۴۰۴ در جدول ۴-۱۱، ذکر شده است. در این ماه شرکت "پرداخت نوین آرین" با کسب سهم بازار ۱۴/۸۷ درصدی همانند ماه قبل به عنوان دارنده ی بالاترین تعداد کارتخوان های فروشگاه فعال سیستمی محسوب می گردد. شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" نیز با سهم بازار ۲۵/۷۳ درصد همچنان از بیشترین تعداد ابزار پذیرش اینترنتی فعال پشتیبانی می کند. لازم به توضیح است که برخی شرکت ها با بازتعریف بعضی از کارتخوان های فروشگاه خود به عنوان ابزار پذیرش اینترنتی، سعی در تسهیل انجام خدمات پرداخت کارت از طریق نرم افزار کدهای دستوری (USSD) خود و بر بستر اینترنت می نمایند. ابزارهای پذیرش فوق این امکان را برای مشتریان فراهم می کند تا با استفاده از نرم افزار این شرکت ها بر روی موبایل، اقدام به دریافت QRCode پذیرنده نموده و به آسانی پرداخت بدون کارت خود را با وارد کردن اطلاعات رمز دوم و CVV۲ انجام دهند. در بازار ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) شرکت "آسان پرداخت پرشین" نیز همانند ماه قبل بخش قابل توجهی از سهم بازار ابزارهای کدهای دستوری (USSD) فعال سیستمی را با رقمی معادل با ۷۸/۱۸ درصد در اختیار دارد. شرکت "آسان پرداخت پرشین" با سهم بازار ۴۵/۴۱ درصد همانند ماه قبل از بیشترین تعداد ابزار پذیرش موبایلی فعال پشتیبانی می کند.

گزارش اقتصادی شاپرک

جدول ۱۱-۴ مقایسه سهم هر شرکت PSP از تعداد هریک از ابزارهای پذیرش فعال سیستمی - بهمن و اسفند ۱۴۰۴

نام شرکت ارائه دهنده خدمات پرداخت	سهم از تعداد کارتخوان فروشگاه			سهم از تعداد اینترنتی			سهم از تعداد کدهای دستوری - USD			سهم از تعداد موبایلی		
	تغییر	اسفند	بهمن	تغییر	اسفند	بهمن	تغییر	اسفند	بهمن	تغییر	اسفند	بهمن
آسان پرداخت پرشین	-۰/۰۴٪	۴/۰۴٪	۴/۰۸٪	-۰/۳۳٪	۱۴/۶۸٪	۱۵/۰۱٪	-۰/۵۹٪	۷۸/۱۸٪	۷۷/۵۹٪	۱/۰۲٪	۴۵/۴۱٪	۴۴/۲۸٪
الکترونیک کارت دماوند	-۰/۰۱٪	-۰/۴۷٪	-۰/۴۵٪	-۰/۰۰٪	-۰/۰۱٪	-۰/۰۱٪	-۰/۰۳٪	-۰/۰۳٪	-۰/۰۳٪	-۰/۰۰٪	-۰/۰۰٪	-۰/۰۰٪
به پرداخت ملت	-۰/۰۴٪	۱۳/۸۴٪	۱۳/۸۸٪	-۰/۰۷٪	۱۳/۳۰٪	۱۳/۲۳٪	-۰/۱۵٪	۸/۰۱٪	۷/۸۷٪	-۰/۰۰٪	-۰/۰۰٪	-۰/۰۰٪
پرداخت الکترونیک سداد	-۰/۱۰٪	۷/۱۲٪	۷/۲۲٪	-۰/۰۳٪	۲/۳۶٪	۲/۳۹٪	-۰/۱۶٪	-۰/۱۶٪	-۰/۱۶٪	۱۱/۸۹٪	۱۱/۸۰٪	۱۱/۸۰٪
پرداخت الکترونیک پاسارگاد	-۰/۱۴٪	۱۱/۸۹٪	۱۲/۰۲٪	-۰/۱۱٪	۷/۸۷٪	۷/۹۸٪	-۰/۰۰٪	-۰/۰۰٪	-۰/۰۰٪	-۰/۰۰٪	-۰/۰۰٪	-۰/۰۰٪
پرداخت الکترونیک سامان	-۰/۰۰٪	۱۴/۲۳٪	۱۴/۲۳٪	-۰/۰۲٪	۲۵/۷۳٪	۲۵/۷۶٪	-۰/۱۷٪	۷/۱۰٪	۷/۱۸٪	-۱/۵۷٪	۴۰/۰۰٪	۴۱/۵۷٪
پرداخت الکترونیک سپهر	-۰/۰۳٪	۶/۸۶٪	۶/۹۰٪	-۰/۱۷٪	۲۱/۹۳٪	۲۲/۱۰٪	-۰/۱۳٪	-۰/۱۳٪	-۰/۱۳٪	-۰/۰۰٪	-۰/۰۰٪	-۰/۰۰٪
پرداخت نوین آرین	+۰/۲۵٪	۱۴/۸۷٪	۱۴/۶۳٪	-۰/۰۲٪	-۰/۲۲٪	-۰/۲۲٪	-۰/۰۵٪	-۰/۲۶٪	-۰/۲۶٪	-۰/۰۰٪	-۰/۰۰٪	-۰/۰۰٪
تجارت الکترونیک پارسیان	-۰/۰۸٪	۸/۹۴٪	۹/۰۲٪	-۰/۰۲٪	۱/۳۶٪	۱/۳۸٪	-۰/۰۵٪	۵/۳۵٪	۵/۳۰٪	-۰/۵۴٪	-۰/۵۶٪	-۰/۵۶٪
فراپرازان آروند امید	-۰/۰۵٪	۲/۶۰٪	۲/۶۵٪	-۰/۰۱٪	-۰/۳۱٪	-۰/۳۲٪	-۰/۰۱٪	-۰/۳۳٪	-۰/۳۳٪	۱/۶۲٪	۱/۶۹٪	۱/۶۹٪
فن آوا کارت	-۰/۱۴٪	۶/۶۶٪	۶/۵۱٪	-۰/۰۳٪	-۰/۱۵٪	-۰/۱۲٪	-۰/۰۳٪	-۰/۰۰٪	-۰/۰۰٪	-۰/۰۰٪	-۰/۰۰٪	-۰/۰۰٪
کارت اعتباری ایران کیش	-۰/۰۷٪	۸/۴۸٪	۸/۴۲٪	+۰/۶۲٪	۱۲/۱۰٪	۱۱/۴۸٪	-۰/۰۳٪	-۰/۰۳٪	-۰/۰۳٪	-۰/۵۴٪	-۰/۵۴٪	-۰/۵۴٪

در سهم تعداد ابزار فعال کارتخوان‌های فروشگاه‌های، بیشترین اختلاف با ۰/۲۵ درصد افزایش به شرکت "پرداخت نوین آرین" اختصاص دارد. در ابزار پذیرش اینترنتی بالاترین تغییر سهم در شرکت "کارت اعتباری ایران کیش" با افزایش ۰/۶۲ درصدی مشاهده می‌شود. در سهم ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" با کاهش ۰/۷۹ درصدی دارای بیشترین اختلاف نسبت به ماه گذشته است. در ابزار پذیرش موبایلی بالاترین تغییر سهم در شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" با کاهش ۱/۵۷ درصدی مشاهده می‌شود.

سهم هریک از شرکت‌های PSP از تعداد ابزار کارتخوان‌های فروشگاه‌های، اینترنتی، کدهای دستوری (USSD) و موبایلی تراکنش‌دار^۱ در دو ماه متوالی بهمن و اسفند ۱۴۰۴ در جدول ۴-۱۲ ارائه شده است. همانگونه که ملاحظه می‌گردد، شرکت "پرداخت نوین آرین" در ابزار کارتخوان فروشگاه‌های تراکنش‌دار با کسب ۱۵/۴۳ درصد بالاترین سهم را در اختیار دارد. در این ماه شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" با کسب سهم ۳۵/۸۵ درصدی بیشترین سهم در ابزارهای تراکنش‌دار اینترنتی را به خود اختصاص داده است. همچنین شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" با ۵۵/۶۲ درصد بیشترین سهم بازار ابزارهای پذیرش تراکنش‌دار کدهای دستوری (USSD) را نیز در دست دارد. در این ماه شرکت "آسان پرداخت پرشین" با کسب سهم ۷۵/۵۳ درصدی بیشترین سهم در ابزارهای تراکنش‌دار موبایلی را به خود اختصاص داده است.

^۱ به واژه نامه رجوع شود

جدول ۴-۱۲ مقایسه سهم هر شرکت PSP از تعداد هریک از ابزارهای پذیرش تراکنش‌دار - سپند و اسفند ۱۴۰۴

نام شرکت ارائه دهنده خدمات پرداخت	سهم از تعداد کارتخوان فروشگاه			سهم از تعداد اینترنتی			سهم از تعداد کدهای دستوری - USD			سهم از تعداد موبایلی		
	تغییر	اسفند	سپند	تغییر	اسفند	سپند	تغییر	اسفند	سپند	تغییر	اسفند	سپند
آسان پرداخت پرشین	-۰/۰۳٪	۴/۰۴٪	۴/۰۷٪	-۲/۴۴٪	۲/۶۳٪	۶/۰۷٪	-۰/۴۸٪	۵/۶۲٪	۵/۱۴٪	-۱/۴۸٪	۷۷/۰۰٪	۷۵/۵۳٪
الکترونیک کارت دماوند	-۰/۰۲٪	-۰/۳۲٪	-۰/۳۱٪	-۰/۰٪	-۰/۰٪	-۰/۰٪	-۰/۰٪	-۰/۰٪	-۰/۰٪	-۰/۰٪	-۰/۰٪	-۰/۰٪
به پرداخت ملت	-۰/۰۳٪	۱۵/۳۹٪	۱۵/۲۶٪	۱/۹۳٪	۲۳/۴۷٪	۲۱/۵۵٪	-۰/۹۹٪	۲۴/۱۶٪	۲۵/۱۴٪	-۰/۹۹٪	-۰/۰٪	-۰/۰٪
پرداخت الکترونیک سداد	-۰/۰۸٪	۷/۲۲٪	۷/۳۱٪	-۱/۰٪	۲/۹۵٪	۲/۸۵٪	-۰/۰۴٪	۲/۲۵٪	۲/۲۹٪	-۰/۰۴٪	۱۹/۰۰٪	۲۱/۲۸٪
پرداخت الکترونیک پاسارگاد	-۰/۱۶٪	۱۱/۳۰٪	۱۱/۴۶٪	-۱/۴۱٪	۲/۳۳٪	۴/۶۴٪	-۰/۰٪	-۰/۰٪	-۰/۰٪	-۰/۰٪	-۰/۰٪	-۰/۰٪
پرداخت الکترونیک سامان	-۰/۰۹٪	۱۴/۷۶٪	۱۴/۸۵٪	-۰/۶۸٪	۳۵/۸۵٪	۳۵/۱۷٪	-۰/۷۶٪	۵۵/۶۳٪	۵۴/۸۶٪	-۰/۷۶٪	۱۰/۰٪	-۱/۰۰٪
پرداخت الکترونیک سپهر	-۰/۰٪	۶/۳۲٪	۶/۳۳٪	-۲/۵۱٪	۱۴/۱۷٪	۱۶/۶۸٪	-۰/۰٪	-۰/۰٪	-۰/۰٪	-۰/۰٪	-۰/۰٪	-۰/۰٪
پرداخت نوین آراین	+۰/۳۹٪	۱۵/۴۳٪	۱۵/۱۵٪	-۰/۳۷٪	-۰/۳۷٪	-۰/۳۷٪	-۰/۰٪	-۰/۰٪	-۰/۰٪	-۰/۰٪	-۰/۰٪	-۰/۰٪
تجارت الکترونیک پارسبان	-۰/۰۷٪	۸/۹۹٪	۹/۰۵٪	-۰/۲۰٪	۲/۶۳٪	۲/۴۳٪	-۰/۱۹٪	۱۱/۲۴٪	۱۱/۴۳٪	-۰/۱۹٪	۱۰/۰٪	-۱/۰۰٪
فراپردازان آروند امید	-۰/۰۳٪	۲/۴۲٪	۲/۴۶٪	-۰/۱۶٪	-۰/۱۶٪	-۰/۱۶٪	-۰/۱۰٪	-۰/۵۶٪	-۰/۵۷٪	-۰/۱۰٪	۲/۰۰٪	۲/۱۳٪
فن آوا کارت	-۰/۰۵٪	۵/۳۳٪	۵/۱۷٪	-۰/۵٪	-۰/۳۷٪	-۰/۳۳٪	-۰/۰٪	-۰/۰٪	-۰/۰٪	-۰/۰٪	-۰/۰٪	-۰/۰٪
کارت اعتباری ایران کیش	-۰/۰۸٪	۸/۵۷٪	۸/۴۹٪	۳/۳۹٪	۱۳/۱۶٪	۹/۷۷٪	-۰/۰۶٪	-۰/۵۶٪	-۰/۵۷٪	-۰/۰۶٪	-۰/۰۶٪	-۰/۰۶٪

در سهم تعداد ابزار کارتخوان فروشگاه تراکنش‌دار، شرکت "پرداخت نوین آراین" با افزایش ۰/۳۹ درصدی، بیشترین اختلاف را داشته است. در سهم بازار ابزار پذیرش اینترنتی تراکنش‌دار شرکت "کارت اعتباری ایران کیش" با افزایش ۳/۳۹ بالاترین تفاضل را داشته است. سهم بازار ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) تراکنش‌دار نیز شرکت "به پرداخت ملت" با کاهش ۰/۹۹ درصدی بالاترین تفاضل را نشان می‌دهد. همچنین در سهم بازار ابزار پذیرش موبایلی تراکنش‌دار شرکت "پرداخت الکترونیک سداد" با افزایش ۲/۲۸ درصدی بالاترین تفاضل را نشان می‌دهد.

۴-۳- بررسی عملکرد شرکت‌های PSP در ابزار کارتخوان‌های فروشگاه

کارتخوان فروشگاه به سبب تعدد ابزار و نیز تعداد و مبلغ^۱ تراکنش‌ها اهمیت ویژه‌ای نسبت به سایر ابزارهای پذیرش در شبکه پرداخت الکترونیک کارت‌ای دارد. به همین علت به طور ویژه عملکرد کارتخوان فروشگاه شرکت‌های ارائه دهنده خدمات پرداخت بررسی می‌شود.

^۱ سهم تعداد تراکنش‌های کارتخوان فروشگاه از کل تراکنش‌های شبکه پرداخت در اسفند ماه نزدیک به ۹۲ درصد بوده که حدود ۸۲ درصد مبالغ تراکنش‌های این شبکه را جابجا می‌نماید.

با توجه به اهمیت کارتخوان‌های فروشگاه‌ها در صنعت پرداخت کشور به دلیل سهم بالای تعدادی و مبلغی آن‌ها در تراکنش‌ها، مطالعه‌ای در عملکرد شرکت‌ها در این ابزار انجام شده و با محاسبه شاخص اثربخشی آن‌ها، نحوه‌ی توزیع این ابزارها توسط شرکت‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرد. برای این منظور ابتدا سهم هر شرکت ارائه دهنده خدمات پرداخت از کل تعداد تراکنش‌های کارتخوان فروشگاه‌ها و سهم هر شرکت PSP از کل تعداد ابزار کارتخوان‌های فروشگاه‌ها در هر استان مورد بررسی و محاسبه قرار گرفته و اثربخشی کارتخوان فروشگاه‌های فعال سیستمی و کارتخوان فروشگاه‌های تراکنش‌دار برای هر یک از آن‌ها در بعد کشوری و نیز در بعد استانی اندازه‌گیری و تحلیل شده است. در پایان با بهره‌جویی از آمار کارتخوان‌های کم‌تراکنش و فاقد تراکنش مالی شرکت‌های PSP، عملکرد هر شرکت در خصوص این نوع کارتخوان‌ها بررسی خواهد شد.

۴-۳-۱- سهم هر یک از شرکت‌های PSP از تعداد تراکنش‌های

کارتخوان فروشگاه‌ها در استان‌های کشور

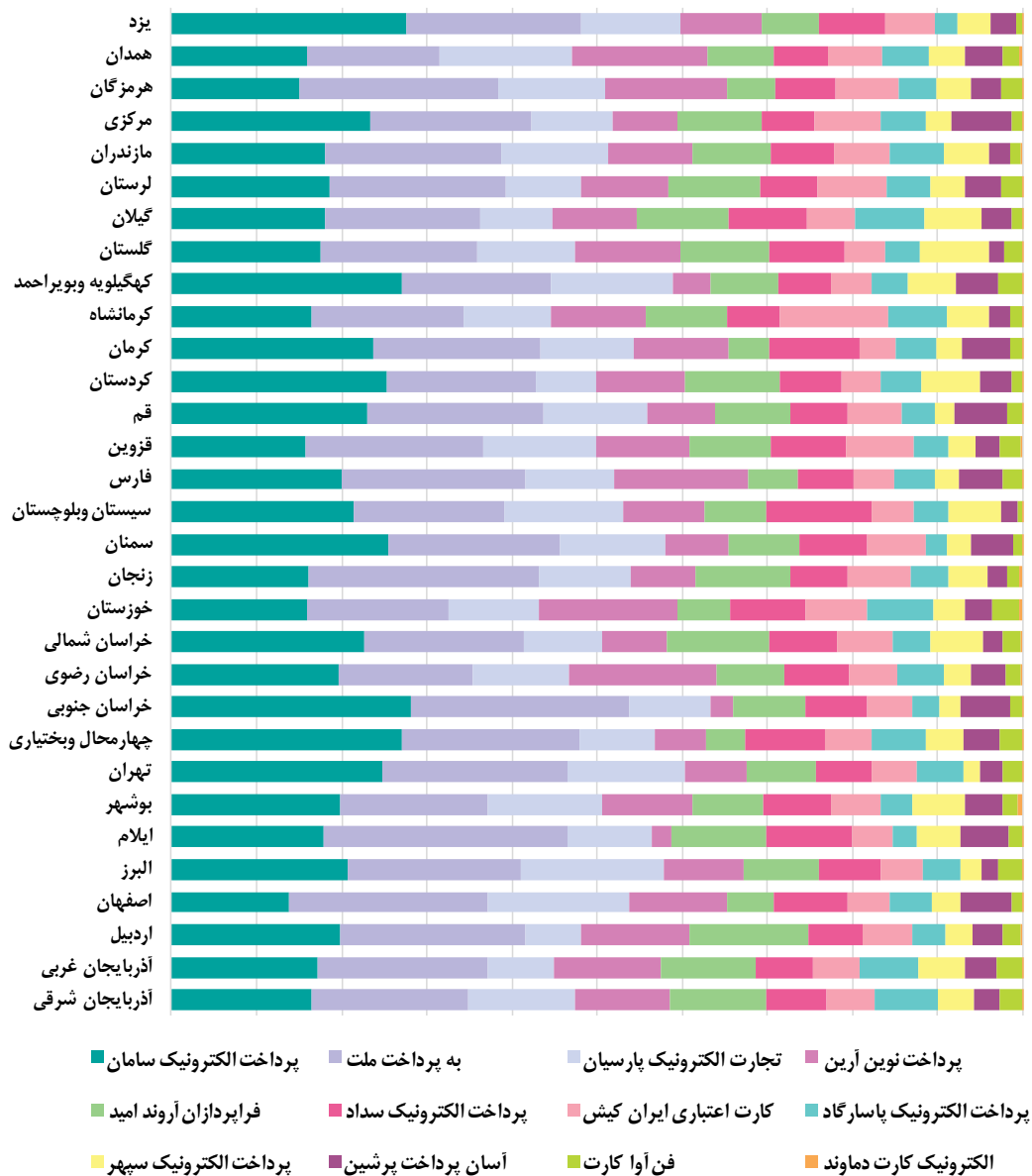
سهم هر یک از شرکت‌های PSP از تعداد تراکنش‌های کارتخوان‌های فروشگاه‌ها به تفکیک استان‌های کشور در اسفند ماه در جدول ۴-۱۳ ارائه شده است. در مجموع شرکت‌های "پرداخت الکترونیک سامان"، "به پرداخت ملت" و "تجارت الکترونیک پارسیان" بیشترین سهم از تعداد تراکنش‌های کارتخوان فروشگاه‌ها را در اکثر استان‌های کشور داشته‌اند. شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" و "به پرداخت ملت" تقریباً در اکثر استان‌ها، با اختلاف نسبت به سایر شرکت‌ها از تراکنش‌های کارتخوان فروشگاه‌ها پشتیبانی می‌نمایند.

جدول ۴-۱۳ سهم بازار هر شرکت PSP از تعداد تراکنش‌های کارتخوان فروشگاه‌های به تفکیک استان - اسفند ۱۴۰۴

استان	آسان پرداخت پرشین	الکترونیک کارت دماوند	به پرداخت ملت	پرداخت الکترونیک سداد	پرداخت الکترونیک پاسارگاد	پرداخت الکترونیک سامان	پرداخت الکترونیک سپهر	پرداخت نوین آریا	تجارت الکترونیک پارسپان	فراپرداران آروند امید	فن آو کارت	کارت اعتباری ایران کیش
آذربایجان شرقی	۳/۰٪	۰/۰۷٪	۱۸/۳۸٪	۷/۱۳٪	۷/۵۰٪	۱۶/۴۸٪	۴/۱۸٪	۱۱/۰۴٪	۱۲/۵۸٪	۱۱/۴۱٪	۲/۶۷٪	۵/۵۵٪
آذربایجان غربی	۳/۷۱٪	۰/۰۶٪	۱۹/۹۳٪	۶/۷۸٪	۶/۸۹٪	۱۷/۱۴٪	۵/۴۸٪	۱۲/۵۹٪	۷/۸۹٪	۱۱/۰۱٪	۲/۹۳٪	۵/۵۸٪
اردبیل	۳/۴۳٪	۰/۱۴٪	۲۱/۶۹٪	۶/۳۵٪	۳/۸۱٪	۱۹/۸۷٪	۳/۲۹٪	۱۲/۸۹٪	۶/۴۷٪	۱۳/۹۷٪	۲/۳۴٪	۵/۸۳٪
اصفهان	۶/۰۳٪	۰/۱۰٪	۲۳/۵۰٪	۸/۵۷٪	۴/۹۹٪	۱۳/۷۳٪	۳/۳۴٪	۱۱/۴۷٪	۱۶/۶۳٪	۵/۵۰٪	۱/۱۶٪	۵/۰۰٪
البرز	۲/۰۴٪	۰/۰۸٪	۲۰/۴۱٪	۷/۳۶٪	۴/۳۵٪	۲۰/۶۶٪	۲/۴۷٪	۹/۴۷٪	۱۶/۷۵٪	۸/۷۵٪	۲/۸۹٪	۴/۸۸٪
ایلام	۵/۵۳٪	۰/۰۳٪	۲۸/۵۵٪	۱۰/۱۳٪	۲/۷۰٪	۱۷/۹۳٪	۵/۲۶٪	۲/۱۹٪	۱۰/۰۱٪	۱۱/۱۳٪	۱/۶۸٪	۴/۸۷٪
بوشهر	۴/۳۷٪	۰/۶۱٪	۱۷/۳۶٪	۷/۹۰٪	۳/۷۳٪	۱۹/۷۷٪	۶/۲۱٪	۱۰/۷۶٪	۱۳/۴۲٪	۸/۳۰٪	۱/۷۳٪	۵/۸۷٪
تهران	۲/۷۵٪	۰/۱۰٪	۲۱/۶۷٪	۶/۵۱٪	۵/۵۱٪	۲۴/۸۵٪	۴/۴۴٪	۷/۲۱٪	۱۳/۸۷٪	۸/۱۰٪	۲/۱۵٪	۵/۲۷٪
چهارمحال و بختیاری	۴/۲۹٪	۰/۰۸٪	۲۰/۹۳٪	۹/۴۱٪	۶/۱۶٪	۲۷/۰۹٪	۴/۴۴٪	۶/۱۴٪	۸/۷۱٪	۴/۸۵٪	۲/۵۹٪	۵/۶۱٪
خراسان جنوبی	۵/۸۰٪	۰/۰۸٪	۲۵/۵۹٪	۷/۳۳٪	۳/۷۷٪	۲۸/۲۰٪	۲/۴۶٪	۲/۶۶٪	۹/۵۹٪	۸/۴۱٪	۱/۴۱٪	۵/۲۳٪
خراسان رضوی	۴/۱۲٪	۰/۲۲٪	۱۵/۶۷٪	۷/۴۸٪	۵/۴۱٪	۱۹/۷۲٪	۳/۱۳٪	۱۷/۳۸٪	۱۱/۲۶٪	۸/۰۷٪	۱/۷۸٪	۵/۷۶٪
خراسان شمالی	۲/۳۷٪	۰/۱۷٪	۱۸/۸۰٪	۷/۹۵٪	۴/۲۷٪	۲۲/۵۸٪	۶/۲۰٪	۷/۴۹٪	۹/۲۹٪	۱۲/۰۴٪	۲/۱۶٪	۶/۱۶٪
خوزستان	۳/۱۶٪	۰/۴۱٪	۱۶/۶۴٪	۸/۸۹٪	۷/۷۱٪	۱۵/۸۸٪	۳/۷۳٪	۱۶/۲۹٪	۱۰/۵۷٪	۶/۲۶٪	۳/۱۱٪	۷/۱۶٪
زنجان	۲/۳۴٪	۰/۴۵٪	۲۶/۹۸٪	۶/۶۸٪	۴/۵۸٪	۱۶/۱۷٪	۴/۵۵٪	۷/۷۷٪	۱۰/۷۴٪	۱۱/۰۳٪	۱/۲۹٪	۷/۴۴٪
سمنان	۴/۸۴٪	۰/۰۱٪	۲۰/۱۷٪	۸/۰۵٪	۲/۴۱٪	۲۵/۴۳٪	۲/۹۹٪	۷/۴۴٪	۱۲/۴۵٪	۸/۲۵٪	۱/۱۳٪	۶/۸۳٪
سیستان و بلوچستان	۱/۹۸٪	۰/۰۴٪	۱۷/۸۰٪	۱۲/۴۳٪	۳/۹۴٪	۲۱/۳۵٪	۲/۱۸٪	۶/۲۱٪	۱۳/۹۳٪	۷/۲۱٪	۰/۵۵٪	۴/۹۴٪
فارس	۵/۰۱٪	۰/۰۷٪	۲۱/۵۷٪	۶/۴۰٪	۴/۷۸٪	۲۰/۰۶٪	۲/۸۷٪	۱۵/۶۵٪	۱۰/۴۸٪	۵/۹۳٪	۲/۳۲٪	۴/۸۷٪
قزوین	۲/۷۱٪	۰/۱۸٪	۲۰/۸۷٪	۸/۷۳٪	۴/۰۸٪	۱۵/۸۰٪	۳/۳۱٪	۱۰/۹۷٪	۱۳/۲۹٪	۹/۵۵٪	۲/۵۵٪	۷/۹۵٪
قم	۶/۱۴٪	۰/۰۱٪	۲۰/۷۲٪	۶/۶۶٪	۳/۹۴٪	۲۲/۹۷٪	۲/۲۸٪	۷/۸۴٪	۱۲/۲۷٪	۸/۹۴٪	۱/۸۴٪	۶/۳۹٪
کردستان	۳/۸۴٪	۰/۰۴٪	۱۷/۴۶٪	۷/۱۴٪	۴/۷۵٪	۲۵/۲۸٪	۶/۹۳٪	۱۰/۴۹٪	۷/۱۹٪	۱۱/۱۰٪	۱/۸۸٪	۴/۶۳٪
کرمان	۵/۷۰٪	۰/۰۳٪	۱۹/۵۴٪	۱۰/۵۴٪	۴/۷۷٪	۲۳/۷۲٪	۳/۰۸٪	۱۱/۰۶٪	۱۱/۰۷٪	۴/۹۱٪	۱/۳۶٪	۴/۲۲٪
کرمانشاه	۲/۴۷٪	۰/۰۳٪	۱۷/۸۸٪	۶/۸۵٪	۶/۸۳٪	۱۶/۳۷٪	۴/۹۷٪	۱۱/۰۹٪	۱۰/۳۱٪	۹/۷۰٪	۱/۵۰٪	۱۲/۶۹٪
کهگیلویه و بویراحمد	۴/۹۵٪	۰/۰۴٪	۱۷/۴۸٪	۶/۰۹٪	۴/۲۸٪	۲۷/۱۶٪	۵/۶۵٪	۴/۳۹٪	۱۴/۲۴٪	۸/۱۰٪	۲/۸۴٪	۴/۷۹٪
گلستان	۱/۶۶٪	۰/۱۰٪	۱۸/۴۲٪	۸/۷۱٪	۴/۰۶٪	۱۷/۵۵٪	۸/۱۸٪	۱۲/۴۳٪	۱۱/۴۳٪	۱۰/۴۷٪	۲/۰۹٪	۴/۹۰٪
گیلان	۳/۵۲٪	۰/۱۰٪	۱۸/۱۹٪	۹/۱۲٪	۸/۱۵٪	۱۸/۱۱٪	۶/۷۶٪	۹/۹۵٪	۹/۴۲٪	۱۰/۸۱٪	۱/۱۹٪	۵/۶۷٪
لرستان	۴/۳۲٪	۰/۰۳٪	۲۰/۷۳٪	۶/۷۷٪	۵/۱۹٪	۱۸/۵۶٪	۳/۹۶٪	۱۰/۲۵٪	۸/۸۳٪	۱۰/۸۵٪	۲/۴۸٪	۸/۰۵٪
مازندران	۲/۴۷٪	۰/۲۱٪	۲۰/۶۷٪	۷/۳۵٪	۶/۳۴٪	۱۸/۱۴٪	۵/۲۹٪	۱۰/۰۲٪	۱۲/۴۱٪	۹/۲۰٪	۱/۳۷٪	۶/۶۴٪
مرکزی	۷/۱۰٪	۰/۰۳٪	۱۸/۹۳٪	۶/۱۶٪	۵/۲۹٪	۲۳/۲۹٪	۲/۹۳٪	۷/۵۵٪	۹/۶۶٪	۹/۹۵٪	۱/۲۶٪	۷/۸۷٪
هرمزگان	۳/۵۵٪	۰/۱۲٪	۲۳/۲۶٪	۷/۱۷٪	۴/۳۹٪	۱۵/۰۵٪	۴/۰۳٪	۱۴/۳۶٪	۱۲/۶۲٪	۵/۶۲٪	۲/۴۱٪	۷/۴۲٪
همدان	۴/۴۹٪	۰/۴۳٪	۱۵/۷۳٪	۶/۳۴٪	۵/۴۶٪	۱۵/۸۵٪	۴/۲۱٪	۱۶/۰۱٪	۱۵/۴۳٪	۷/۸۱٪	۱/۸۹٪	۶/۴۵٪
یزد	۳/۰۹٪	۰/۰۶٪	۲۰/۶۰٪	۷/۸۲٪	۲/۶۲٪	۲۷/۵۵٪	۳/۹۳٪	۹/۶۶٪	۱۱/۵۹٪	۶/۶۶٪	۰/۶۳٪	۵/۸۱٪

سهم بازار هر یک از شرکت‌های PSP از تعداد تراکنش‌های کارتخوان فروشگاه‌های به تفکیک استان‌های کشور

برای اسفند ماه ۱۴۰۴ در شکل ۴-۸ به تصویر کشیده شده است.

۴-۳-۲- سهم هر یک از شرکت‌های PSP از تعداد کارتخوان

فروشگاهی فعال سیستمی در استان‌های کشور

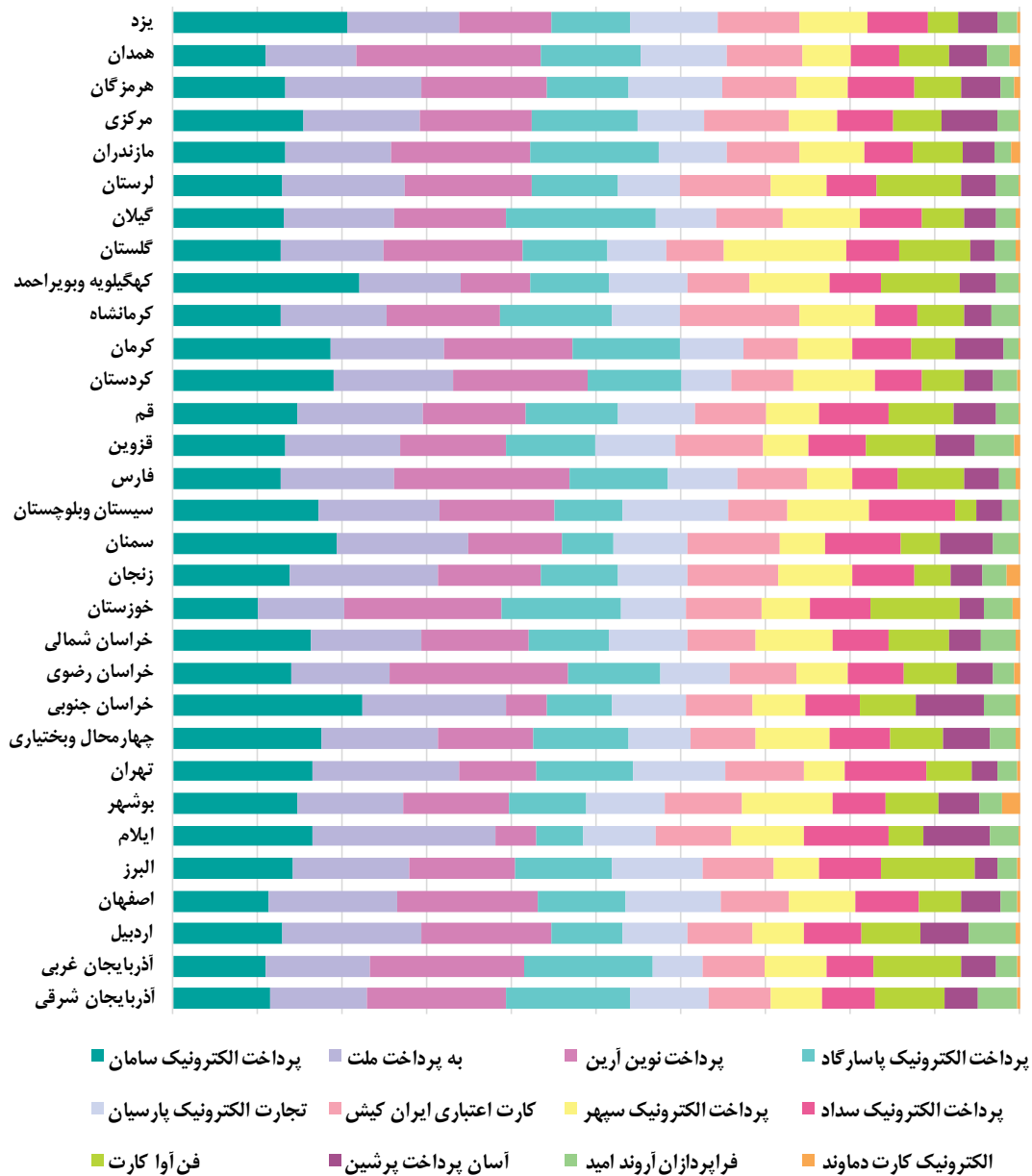
در این بخش به بررسی اطلاعات سهم هر یک از شرکت‌های PSP از تعداد ابزار کارتخوان فروشگاه‌های فعال سیستمی در هر یک از استان‌های کشور پرداخته می‌شود. جدول ۴-۱۴ اطلاعات سهم بازار هر شرکت PSP

از تعداد کارتخوان فروشگاهی فعال سیستمی هر استان را برای اسفند ماه نشان می‌دهد. شرکت‌های "پرداخت الکترونیک سامان"، "به پرداخت ملت" و "پرداخت نوین آراین" بیشترین سهم از بازار را از این منظر در اکثر استان‌های کشور داشته‌اند.

جدول ۴-۱۴ سهم بازار هر شرکت PSP از تعداد ابزار کارتخوان فروشگاهی فعال سیستمی به تفکیک استان - اسفند ۱۴۰۴

استان	آسان پرداخت پرشین	الکترونیک کارت دهانند	به پرداخت ملت	پرداخت الکترونیک سجاد	پرداخت الکترونیک پاسارگاد	پرداخت الکترونیک ساهان	پرداخت الکترونیک سپهر	پرداخت نوین آراین	تجارت الکترونیک پارسبان	فراپردازان آرونید	فن آو کارت	کارت اعتباری ایران کیش
آذربایجان شرقی	۴/۰۳٪	-۰/۳۴٪	۱۱/۵۳٪	۶/۳۱٪	۱۴/۷۳٪	۱۱/۴۹٪	۶/۱۳٪	۱۶/۲۸٪	۹/۲۱٪	۴/۶۱٪	۸/۲۱٪	۷/۳۴٪
آذربایجان غربی	۴/۱۵٪	-۰/۲۰٪	۱۲/۴۲٪	۵/۶۰٪	۱۵/۲۴٪	۱۰/۹۰٪	۷/۳۴٪	۱۸/۲۳٪	۵/۸۳٪	۲/۵۲٪	۱۰/۳۰٪	۷/۳۸٪
اردبیل	۵/۷۸٪	-۰/۵۰٪	۱۶/۴۹٪	۶/۷۵٪	۸/۲۸٪	۱۲/۹۶٪	۶/۰۷٪	۱۵/۳۳٪	۷/۸۰٪	۵/۴۴٪	۶/۹۳٪	۷/۱۶٪
اصفهان	۴/۵۸٪	-۰/۳۰٪	۱۵/۱۵٪	۷/۵۳٪	۱۰/۴۹٪	۱۱/۲۸٪	۷/۱۸٪	۱۶/۶۴٪	۱۱/۱۷٪	۱/۹۴٪	۵/۰۳٪	۸/۰۳٪
البرز	۲/۷۲٪	-۰/۳۶٪	۱۳/۷۸٪	۷/۱۹٪	۱۱/۳۵٪	۱۴/۲۲٪	۵/۴۳٪	۱۲/۴۸٪	۱۰/۸۲٪	۲/۱۹٪	۱۱/۱۷٪	۸/۳۱٪
ایلام	۷/۹۱٪	-۰/۰۷٪	۲۱/۴۸٪	۹/۹۱٪	۵/۴۸٪	۱۶/۵۷٪	۸/۵۴٪	۴/۸۸٪	۸/۶۱٪	۳/۳۸٪	۴/۱۸٪	۹/۰۰٪
بوشهر	۴/۷۶٪	۲/۰۳٪	۱۲/۵۲٪	۶/۳۷٪	۹/۱۰٪	۱۴/۶۴٪	۱۰/۱۶۷٪	۱۲/۶۰٪	۹/۳۳٪	۲/۷۰٪	۶/۳۷٪	۹/۰۳٪
تهران	۳/۱۴٪	-۰/۳۵٪	۱۷/۲۳٪	۹/۴۹٪	۱۱/۴۷٪	۱۶/۹۲٪	۴/۹۳٪	۹/۸۶٪	۱۰/۸۷٪	۲/۱۹٪	۵/۳۳٪	۹/۳۳٪
چهارمحال و بختیاری	۵/۵۳٪	-۰/۳۶٪	۱۳/۶۳٪	۷/۱۰٪	۱۱/۳۰٪	۱۷/۶۵٪	۸/۶۳٪	۱۱/۲۸٪	۷/۳۱٪	۳/۱۹٪	۶/۲۳٪	۷/۷۶٪
خراسان جنوبی	۸/۰۶٪	-۰/۵۳٪	۱۶/۹۷٪	۶/۴۸٪	۷/۵۸٪	۲۲/۲۳٪	۶/۲۴٪	۴/۹۵٪	۸/۷۳٪	۳/۶۰٪	۶/۵۸٪	۷/۹۴٪
خراسان رضوی	۴/۲۹٪	-۰/۵۸٪	۱۱/۶۰٪	۶/۵۵٪	۱۰/۹۶٪	۱۴/۰۷٪	۶/۱۳٪	۲۰/۹۳٪	۸/۲۶٪	۲/۶۰٪	۶/۱۸٪	۷/۱۵٪
خراسان شمالی	۳/۱۰٪	-۰/۴۴٪	۱۳/۱۱٪	۶/۴۹٪	۹/۴۹٪	۱۶/۲۵٪	۹/۲۳٪	۱۲/۶۲٪	۹/۴۲٪	۴/۰۵٪	۷/۲۱٪	۷/۱۸٪
خوزستان	۲/۹۰٪	-۰/۸۲٪	۱۰/۱۶٪	۷/۱۹٪	۱۴/۱۹٪	۱۰/۱۵٪	۵/۷۳٪	۱۸/۴۵٪	۷/۶۰٪	۳/۳۳٪	۱۰/۵۳٪	۸/۹۴٪
زنجان	۳/۶۷٪	۱/۴۹٪	۱۷/۵۸٪	۷/۳۷٪	۹/۱۳٪	۱۲/۷۴٪	۸/۷۱٪	۱۲/۰۴٪	۸/۲۱٪	۲/۹۶٪	۴/۳۳٪	۱۰/۱۳٪
سمنان	۶/۲۰٪	-۰/۱۲٪	۱۵/۶۳٪	۹/۰۱٪	۶/۰۵٪	۱۹/۲۵٪	۵/۳۷٪	۱۱/۰۱٪	۸/۷۴٪	۳/۰۳٪	۴/۶۶٪	۱۰/۱۸۹٪
سیستان و بلوچستان	۳/۰۹٪	-۰/۰۹٪	۱۴/۳۴٪	۱۰/۱۵٪	۸/۰۵٪	۱۷/۱۹٪	۹/۷۶٪	۱۳/۴۹٪	۱۲/۴۸٪	۱/۹۸٪	۲/۳۸٪	۷/۰۰٪
فارس	۴/۰۵٪	-۰/۴۸٪	۱۳/۴۱٪	۵/۴۳٪	۱۱/۷۰٪	۱۲/۷۴٪	۵/۳۰٪	۲۰/۶۵٪	۸/۱۸٪	۱/۹۳٪	۷/۹۲٪	۸/۳۳٪
قزوین	۴/۶۰٪	-۰/۶۸٪	۱۳/۴۷٪	۶/۷۳٪	۱۰/۵۹٪	۱۲/۳۶٪	۵/۳۶٪	۱۲/۴۸٪	۹/۵۳٪	۴/۶۱٪	۸/۳۱٪	۱۰/۱۲۹٪
قم	۴/۹۹٪	-۰/۰۷٪	۱۴/۹۴٪	۸/۱۹٪	۱۰/۷۸٪	۱۴/۵۵٪	۶/۱۳٪	۱۲/۱۸٪	۹/۲۲٪	۲/۶۸٪	۷/۷۷٪	۸/۳۹٪
کردستان	۳/۴۰٪	-۰/۲۶٪	۱۴/۱۳٪	۵/۴۳٪	۱۱/۱۶٪	۱۹/۰۵٪	۹/۷۵٪	۱۵/۷۹٪	۵/۸۹٪	۲/۹۴٪	۴/۹۷٪	۷/۲۴٪
کرمان	۵/۷۹٪	-۰/۱۳٪	۱۳/۳۴٪	۶/۹۹٪	۱۲/۶۶٪	۱۸/۶۴٪	۶/۳۶٪	۱۵/۲۸٪	۷/۴۳٪	۱/۷۱٪	۵/۱۸٪	۶/۵۰٪
کرمانشاه	۳/۲۶٪	-۰/۰۹٪	۱۲/۵۵٪	۵/۰۱٪	۱۳/۱۶٪	۱۲/۷۶٪	۸/۹۳٪	۱۳/۳۴٪	۸/۱۵٪	۳/۱۷٪	۵/۴۷٪	۱۴/۱۰٪
کهگیلویه و بویراحمد	۴/۴۰٪	-۰/۰۸٪	۱۲/۰۶٪	۶/۱۷٪	۹/۲۶٪	۲۱/۹۷٪	۹/۳۸٪	۸/۲۱٪	۹/۲۳٪	۲/۶۳٪	۹/۱۸٪	۷/۴۶٪
گلستان	۲/۷۵٪	-۰/۴۸٪	۱۲/۱۱٪	۶/۳۱٪	۹/۹۳٪	۱۲/۸۸٪	۱۴/۴۳٪	۱۶/۴۹٪	۷/۰۸٪	۲/۵۶٪	۸/۳۸٪	۶/۷۱٪
گیلان	۳/۷۶٪	-۰/۴۱٪	۱۳/۰۲٪	۷/۳۹٪	۱۷/۶۰٪	۱۳/۲۰٪	۹/۱۵٪	۱۳/۳۱٪	۷/۳۴٪	۲/۴۲٪	۴/۹۸٪	۷/۷۳٪
لرستان	۴/۱۱٪	-۰/۰۸٪	۱۴/۴۹٪	۵/۹۹٪	۱۰/۱۸٪	۱۲/۹۸٪	۶/۶۷٪	۱۵/۰۱٪	۷/۳۳٪	۲/۷۷٪	۹/۸۴٪	۱۰/۱۶۵٪
مازندران	۳/۷۹٪	۱/۰۵٪	۱۲/۱۶٪	۵/۷۴٪	۱۵/۱۵٪	۱۲/۲۷٪	۷/۶۵٪	۱۶/۳۳٪	۸/۱۱٪	۱/۹۱٪	۸/۵۷٪	۸/۵۷٪
مرکزی	۶/۷۵٪	-۰/۱۲٪	۱۳/۷۰٪	۶/۶۶٪	۱۲/۴۴٪	۱۵/۴۵٪	۵/۶۸٪	۱۳/۳۱٪	۷/۸۱٪	۲/۴۰٪	۵/۶۴٪	۱۰/۰۲٪
هرمزگان	۴/۵۵٪	-۰/۵۹٪	۱۶/۰۴٪	۷/۹۰٪	۹/۶۹٪	۱۳/۳۰٪	۶/۱۳٪	۱۴/۸۹٪	۱۱/۰۷٪	۱/۶۸٪	۵/۵۳٪	۸/۶۱٪
همدان	۴/۴۳٪	۱/۳۳٪	۱۰/۷۳٪	۵/۷۷٪	۱۱/۸۰٪	۱۰/۹۳٪	۵/۶۶٪	۲۱/۸۷٪	۱۰/۰۶٪	۲/۶۴٪	۵/۸۳٪	۹/۰۷٪
یزد	۴/۷۱٪	-۰/۳۴٪	۱۳/۲۴٪	۶/۹۸٪	۹/۴۲٪	۲۰/۶۲٪	۸/۱۴٪	۱۰/۷۸٪	۱۰/۲۸٪	۲/۴۶٪	۳/۵۷٪	۹/۶۷٪

شکل ۴-۹ سهم بازار هر یک از شرکت‌های PSP از تعداد ابزار کارتخوان فروشگاهی فعال سیستمی در هر یک از استان‌های کشور را برای دوره اسفند ۱۴۰۴ به تصویر می‌کشد.

۴-۳-۳- شاخص اثربخشی کارتخوان فروشگاه‌های در بعد کشوری

دو شاخص تعداد کارتخوان‌های فروشگاه‌های و تعداد تراکنش‌های آن در کنار یکدیگر می‌توانند تعیین کننده عملکرد شرکت و توزیع مناسب این ابزارها توسط شرکت‌ها باشند که برای این منظور می‌توان شاخص اثربخشی کارتخوان فروشگاه‌ها را تعریف نمود.

این شاخص بیانگر نسبت سهم هر شرکت از تراکنش‌های کارتخوان فروشگاه‌ها به سهم آن شرکت از ابزار کارتخوان فروشگاه‌ها است^۱. عدد حاصل میزان اثربخشی کارتخوان‌های یک شرکت در شبکه پرداخت الکترونیک را نشان می‌دهد و مقدار آن بیانگر میزان توانایی یک شرکت در جذب تراکنش‌ها است. در واقع چنانچه مقدار این شاخص برای شرکتی برابر یک باشد، بدین معنی است که آن شرکت توانسته است دقیقاً به اندازه سهمی که در ابزارها دارد، از بازار تراکنش‌ها به دست آورد و چنانچه مقدار شاخص بالاتر از یک باشد یعنی شرکت بیشتر از سهمی که از ابزارها دارد، موفق به جذب تراکنش شده است. بنابراین می‌توان چنین گفت که شاخص اثربخشی کارتخوان فروشگاه‌ها، کارایی توزیع کارتخوان‌های شرکت‌های PSP را بررسی نموده و از این رو شرکت‌ها به سبب کارا تر بودن توزیع، می‌بایست با جایابی مناسب کارتخوان‌ها برای جذب تراکنش‌های بیشتر، شاخص اثربخشی این ابزار پذیرش را بهبود بخشند.

در جدول ۴-۱۵ شاخص اثربخشی کارتخوان‌های فروشگاه‌های فعال سیستمی برای هر یک از شرکت‌های PSP در اسفند ماه محاسبه شده است.

^۱ به واژه نامه رجوع شود.

گزارش اقتصادی شاپرک

جدول ۴-۱۵ شاخص اثربخشی کارتهای فروشگاهی فعال سیستمی هر شرکت - بهمن و اسفند ۱۴۰۴

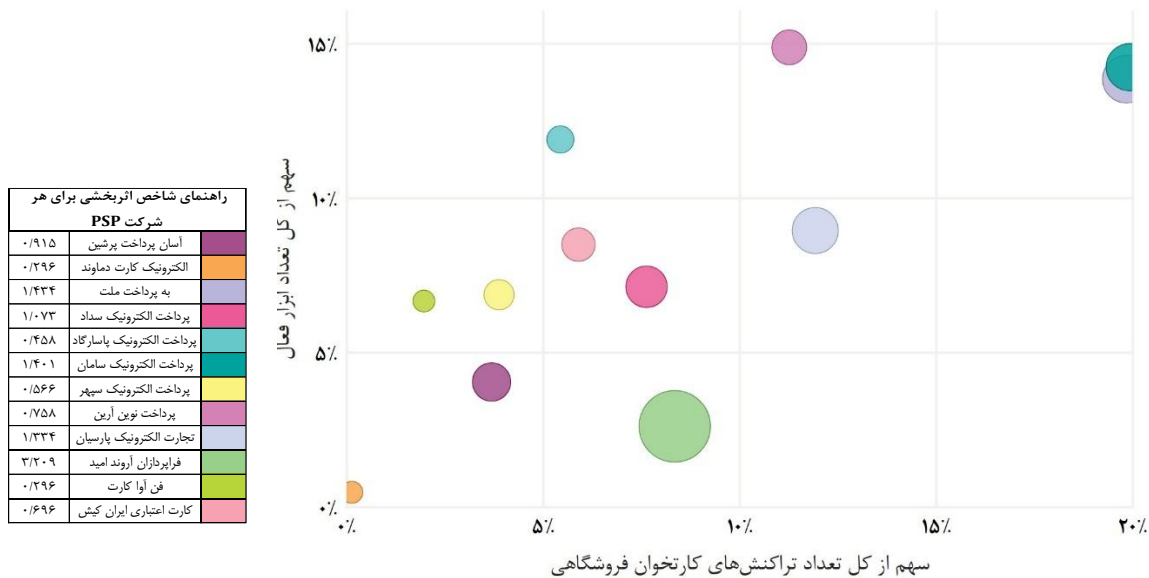
تغییر	اثربخشی کارتهای فروشگاهی فعال سیستمی		کارتهای فروشگاهی فعال سیستمی		شرکت
	اسفند	بهمن	سهم از کل تعداد ابزار	سهم از کل تعداد تراکنشها	
۰/۰۲۱	۰/۹۱۵	۰/۸۹۴	۴/۰۴٪	۳/۶۹٪	آسان پرداخت پرشین
-۰/۰۰۸	۰/۲۹۶	۰/۳۰۴	۰/۴۷٪	۰/۱۴٪	الکترونیک کارت دماوند
۰/۰۶۲	۱/۴۳۴	۱/۳۷۲	۱۳/۸۴٪	۱۹/۸۵٪	به پرداخت ملت
-۰/۰۱۹	۱/۰۷۳	۱/۰۹۱	۷/۱۲٪	۷/۶۴٪	پرداخت الکترونیک سداد
-۰/۰۰۴	۰/۴۵۸	۰/۴۶۲	۱۱/۸۹٪	۵/۴۴٪	پرداخت الکترونیک پاسارگاد
-۰/۰۱۰	۱/۴۰۱	۱/۴۱۱	۱۴/۲۳٪	۱۹/۹۳٪	پرداخت الکترونیک سامان
۰/۰۳۱	۰/۵۶۶	۰/۵۲۵	۶/۸۶٪	۳/۸۸٪	پرداخت الکترونیک سپهر
۰/۰۱۷	۰/۷۵۸	۰/۷۴۱	۱۴/۸۷٪	۱۱/۲۷٪	پرداخت نوین آربین
-۰/۰۲۲	۱/۳۳۴	۱/۳۵۷	۸/۹۴٪	۱۱/۹۳٪	تجارت الکترونیک پارسپان
-۰/۲۱۵	۳/۲۰۹	۳/۴۲۴	۲/۶۰٪	۸/۳۵٪	فراپردازان آروند امید
-۰/۰۴۲	۰/۲۹۶	۰/۳۲۸	۶/۶۶٪	۱/۹۷٪	فن آوا کارت
۰/۰۲۷	۰/۶۹۶	۰/۶۶۹	۸/۴۸٪	۵/۹۰٪	کارت اعتباری ایران کیش

در اسفند ماه شرکت‌های "فراپردازان آروند امید"، "به پرداخت ملت"، "پرداخت الکترونیک سامان"، "تجارت الکترونیک پارسپان" و "پرداخت الکترونیک سداد" به رقمی بالاتر از یک در شاخص اثربخشی دست یافته‌اند. دارا بودن عدد بالاتر از یک در شاخص اثربخشی به این معناست که جذب تراکنش‌های این شرکت‌ها بر روی کارتهای آنها بیشتر از سهم تعداد کارتهای هایشان از کل کارتهای کشورهای کشور بوده است. به عبارت دیگر نحوه توزیع کارتهای فروشگاهی این شرکت‌ها به گونه‌ای بوده که در جذب بیشتر تراکنش‌ها به نسبت سایر شرکت‌ها موفق‌تر عمل نموده‌اند.

بیشترین تغییر در میزان شاخص اثربخشی کارتهای فروشگاهی فعال سیستمی در اسفند ماه ۱۴۰۴ نسبت به ماه گذشته در شرکت "فراپردازان آروند امید" با ۰/۲۱۵ واحد کاهش گزارش می‌شود. این امر به دلیل کاهش سهم تعداد تراکنش‌ها و کاهش تعداد ابزار کارتهای فروشگاهی آن ارزیابی می‌شود. با توجه به متغیر بودن روند و مقدار رشد سهم تعدادی تراکنش‌های کارتهای فروشگاهی شرکت‌ها نسبت به سهم ابزار کارتهای فروشگاهی آنها، شاخص مذکور در هر یک از شرکت‌های PSP ممکن است دچار کاهش و یا افزایش شده باشد.

شکل ۴-۱۰، نمودار پراکندگی شاخص اثربخشی کارتهای فروشگاهی فعال سیستمی هر شرکت PSP را برای دوره اسفند ۱۴۰۴ به تصویر می‌کشد. با توجه به این نمودار قطر هر دایره میزان شاخص اثربخشی هر شرکت را نشان می‌دهد.

همانگونه که ذکر شد دو شاخص تعداد کارتخوان‌های فروشگاه‌ها و تعداد تراکنش‌های آن در کنار یکدیگر می‌توانند تصویر خوبی از توزیع مناسب این ابزارها توسط هر یک از شرکت‌های PSP را ارائه دهند. نکته حائز اهمیت این است که در شبکه‌ی شاپراک کارتخوان‌های فروشگاه‌های فعالی وجود دارند که فاقد تراکنش هستند. به این معنا که وضعیت آن‌ها در شبکه فعال است ولیکن تراکنشی از سوی آن‌ها وارد شبکه‌ی پرداخت نشده‌است.

شکل ۴-۱۰ نمودار پراکنندگی شاخص اثربخشی کارتخوان‌های فروشگاه‌های فعال سیستمی هر شرکت PSP- اسفند ۱۴۰۴

اثربخشی هریک از شرکت‌ها در کل کارتخوان‌های فروشگاه‌ها در بالا به تفصیل بررسی گردید. در این بخش به منظور مشاهده‌ی نحوه‌ی جایابی کارتخوان‌های فروشگاه‌های تراکنش‌دار^۱ در کشور و همچنین بررسی میزان توانایی یک شرکت در جذب تراکنش‌ها، شاخص اثربخشی به ازای سهم تراکنش‌های کارتخوان فروشگاه‌ها هر شرکت به سهم آن‌ها از تعداد کارتخوان‌های فروشگاه‌های تراکنش‌دار بازتعریف شده و به‌عنوان شاخص اثربخشی کارتخوان‌های فروشگاه‌های تراکنش‌دار ارائه می‌گردد.

^۱ به واژه نامه رجوع شود.

گزارش اقتصادی شاپرک

در واقع چنانچه مقدار این شاخص برای شرکتی برابر یک باشد، بدین معنی است که آن شرکت توانسته است دقیقاً به اندازه سهمی که در ابزارهای تراکنش دار دارد، از بازار تراکنش‌ها به دست آورد و چنانچه مقدار شاخص بالاتر از یک باشد یعنی شرکت بیشتر از سهمی که از ابزارهای مزبور دارد، موفق به جذب تراکنش شده است. جدول زیر همچنین، شاخص اثربخشی کارتهای فروشگاهی را بر حسب ابزارهای کارتهای فروشگاهی تراکنش دار در اسفند ماه محاسبه و ارائه می‌نماید.

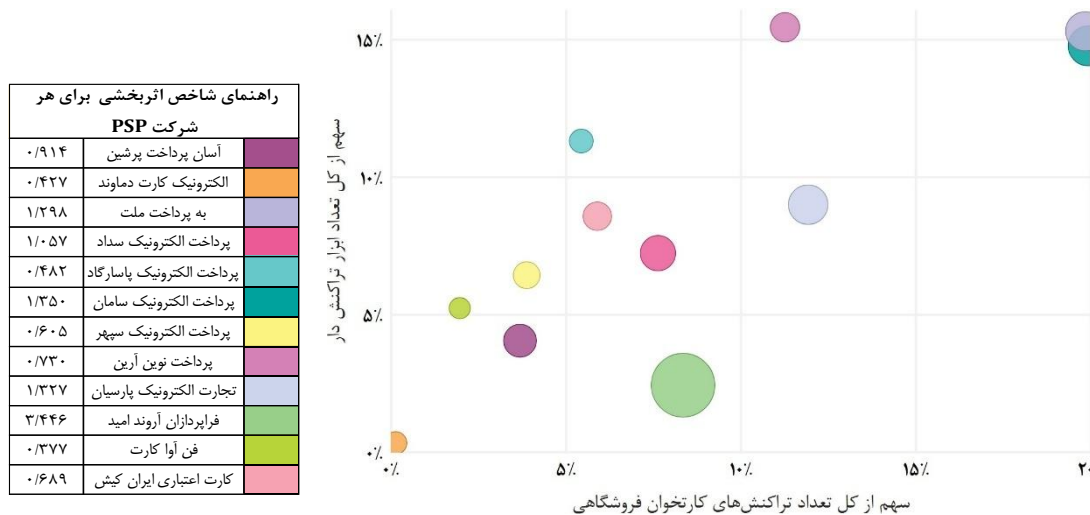
جدول ۴-۱۶ شاخص اثربخشی کارتهای فروشگاهی تراکنش دار هر شرکت - بهمن و اسفند ۱۴۰۴

تغییر	اثربخشی کارتهای فروشگاهی تراکنش دار		کارتهای فروشگاهی تراکنش دار		شرکت
	اسفند	بهمن	سهم از کل تعداد ابزار	سهم از کل تعداد تراکنش‌ها	
۰/۰۱۸	۰/۹۱۴	۰/۸۹۶	۴/۰۴٪	۳/۶۹٪	آسان پرداخت پرشین
-۰/۰۲۳	۰/۴۲۷	۰/۴۴۹	۰/۳۲٪	۰/۱۴٪	الکترونیک کارت دماوند
۰/۰۵۰	۱/۲۹۸	۱/۲۴۸	۱۵/۲۹٪	۱۹/۸۵٪	به پرداخت ملت
-۰/۰۲۱	۱/۰۵۷	۱/۰۷۸	۷/۲۲٪	۷/۶۴٪	پرداخت الکترونیک سداد
-۰/۰۰۳	۰/۴۸۲	۰/۴۸۵	۱۱/۳۰٪	۵/۴۴٪	پرداخت الکترونیک پاسارگاد
-۰/۰۰۱	۱/۳۵۰	۱/۳۵۱	۱۴/۷۶٪	۱۹/۹۳٪	پرداخت الکترونیک سامان
۰/۰۳۰	۰/۶۰۵	۰/۵۷۴	۶/۴۲٪	۳/۸۸٪	پرداخت الکترونیک سپهر
۰/۰۱۵	۰/۷۳۰	۰/۷۱۵	۱۵/۴۳٪	۱۱/۲۷٪	پرداخت نوین آراین
-۰/۰۲۴	۱/۳۲۷	۱/۳۵۲	۸/۹۹٪	۱۱/۹۳٪	تجارت الکترونیک پارسیان
-۰/۲۴۹	۳/۴۴۶	۳/۶۹۵	۲/۴۲٪	۸/۳۵٪	فراپدازان آروند امید
-۰/۰۴۸	۰/۳۷۷	۰/۴۲۵	۵/۲۲٪	۱/۹۷٪	فن آوا کارت
۰/۰۲۶	۰/۶۸۹	۰/۶۶۳	۸/۵۷٪	۵/۹۰٪	کارت اعتباری ایران کیش

در شاخص اثربخشی کارتهای فروشگاهی تراکنش دار همانند ماه گذشته شرکت‌های "فراپدازان آروند امید"، "پرداخت الکترونیک سامان"، "تجارت الکترونیک پارسیان"، "به پرداخت ملت" و "پرداخت الکترونیک سداد" به عددی بالاتر از یک دست یافته‌اند. بالاترین تغییر در شاخص اثربخشی کارتهای فروشگاهی تراکنش دار نیز در شرکت "فراپدازان آروند امید" با کاهش ۰/۲۴۹ واحدی مشاهده می‌شود. چرا که سهم تعداد تراکنش‌های کارتهای فروشگاهی کاهش داشته است.

دستیابی به عدد بالاتر از یک در شاخص اثربخشی کارتهای فروشگاهی تراکنش دار، بدین معناست که جذب تراکنش‌های این شرکت‌ها بر روی کارتهای تراکنش دار بیشتر از سهم تعداد کارتهای تراکنش‌شان از کل کارتهای تراکنش دار کشور بوده است. به عبارت دیگر نحوه توزیع کارتهای تراکنش‌های فروشگاهی این شرکت‌ها به گونه‌ای بوده که در جذب بیشتر تراکنش‌ها به نسبت سایر شرکت‌ها موفق‌تر عمل نموده‌اند. عملکرد

مختلف هر یک از شرکت‌های PSP در کسب سهم بازار تراکنش‌ها و کارتخوان‌های تراکنش‌دار سبب گردیده تا میزان شاخص مذکور بعضاً با افزایش و یا کاهش مواجه شود.

شکل ۴-۱۱ نمودار پراکندگی شاخص اثربخشی کارتخوان‌های فروشگاه‌های تراکنش‌دار هر شرکت PSP - اسفند ۱۴۰۴

شکل ۴-۱۱، نمودار پراکندگی شاخص اثربخشی کارتخوان‌های فروشگاه‌های تراکنش‌دار هر شرکت PSP را بر اساس نام اختصاری برای دوره اسفند ۱۴۰۴ به تصویر می‌کشد. با توجه به این نمودار قطر هر دایره میزان شاخص اثربخشی هر شرکت را نشان می‌دهد.

۴-۳-۴ - شاخص اثربخشی کارتخوان فروشگاه‌های فعال سیستمی در هر یک از استان‌های کشور

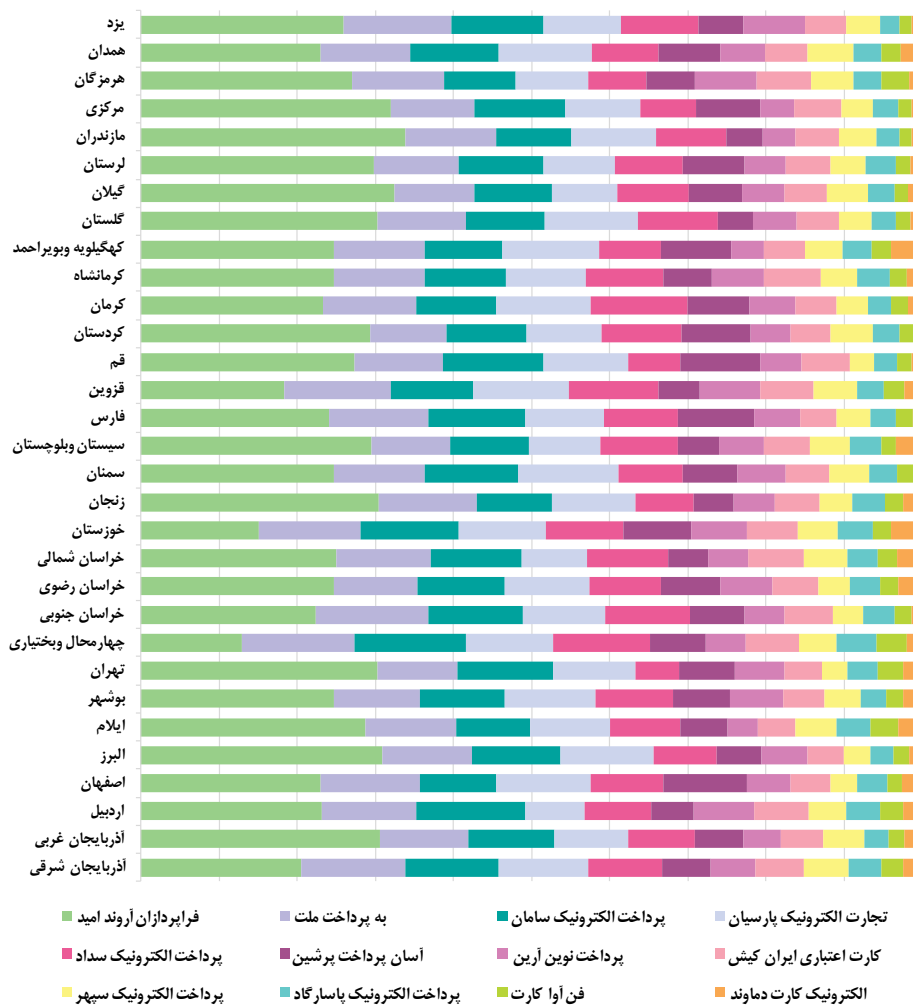
در این قسمت شاخص اثربخشی کارتخوان فروشگاه‌های فعال سیستمی برای هر شرکت در هر یک از ۳۱ استان کشور مورد بررسی قرار می‌گیرد. شرکت‌های "به پرداخت ملت"، "پرداخت الکترونیک سامان"، "فراپردازان آروند امید" در تمام استان‌ها و شرکت "تجارت الکترونیک پارسیان" در غالب استان‌ها، دارای شاخص اثربخشی کارتخوان فروشگاه‌های بالاتر از یک هستند. در جدول ۴-۱۷ این شاخص در اسفند ماه برای هر یک از شرکت‌های PSP به ازای استان‌های کشور مورد محاسبه قرار گرفته است.

گزارش اقتصادی شاپرک

جدول ۴-۱۷ شاخص اثربخشی کارتهای فروشگاهی فعال سیستمی هر شرکت PSP در هر استان - اسفند ۱۴۰۴

کارت اعتباری ایران کیش	فن آوا کارت	فرابازار آروند امید	تجارت الکترونیک پارسین	پرداخت نوین آریا	پرداخت الکترونیک سپهر	پرداخت الکترونیک سامان	پرداخت الکترونیک پاسارگاد	پرداخت الکترونیک سداد	بده پرداخت ملت	الکترونیک کارت دماوند	آسان پرداخت پرشین	استان
۰/۷۵۶	۰/۲۲۵	۲/۴۷۶	۱/۲۶۵	۰/۶۷۸	۰/۶۸۳	۱/۴۳۴	۰/۵۱۰	۱/۱۴۸	۱/۵۹۵	۰/۳۰۲	۰/۷۴۵	آذربایجان شرقی
۰/۷۵۵	۰/۲۸۵	۴/۳۶۹	۱/۳۵۴	۰/۶۹۱	۰/۷۵۷	۱/۵۷۳	۰/۴۵۲	۱/۲۱۰	۱/۶۰۵	۰/۳۳۰	۰/۸۹۳	آذربایجان غربی
۰/۷۶۶	۰/۳۲۴	۲/۵۴۴	۰/۸۳۱	۰/۸۴۲	۰/۵۴۲	۱/۵۳۳	۰/۴۵۹	۰/۹۴۱	۱/۳۱۵	۰/۲۷۹	۰/۵۹۳	اردبیل
۰/۶۲۴	۰/۲۳۰	۲/۸۳۹	۱/۴۸۷	۰/۶۸۹	۰/۴۲۵	۱/۲۱۷	۰/۴۷۶	۱/۱۴۰	۱/۵۵۱	۰/۳۱۸	۱/۳۱۷	اصفهان
۰/۵۸۷	۰/۲۵۰	۳/۹۹۶	۱/۵۴۷	۰/۷۵۹	۰/۴۵۵	۱/۴۵۳	۰/۳۸۴	۱/۰۲۳	۱/۴۸۲	۰/۲۲۱	۰/۷۵۱	البرز
۰/۵۴۱	۰/۴۰۲	۳/۲۹۳	۱/۱۶۲	۰/۴۴۸	۰/۶۱۶	۱/۰۸۲	۰/۴۹۳	۱/۰۲۲	۱/۳۳۰	۰/۳۵۶	۰/۶۹۸	ایلام
۰/۶۵۱	۰/۲۷۴	۳/۰۷۸	۱/۴۳۹	۰/۸۵۴	۰/۵۸۲	۱/۳۵۱	۰/۴۰۹	۱/۲۴۰	۱/۳۸۷	۰/۳۰۴	۰/۹۱۷	بوشهر
۰/۵۷۱	۰/۳۹۹	۳/۷۰۰	۱/۲۷۶	۰/۷۸۸	۰/۴۰۵	۱/۵۰۰	۰/۴۸۱	۰/۶۸۶	۱/۲۵۸	۰/۲۹۸	۰/۸۷۵	تهران
۰/۷۲۲	۰/۴۱۳	۱/۳۹۶	۱/۱۹۲	۰/۵۴۵	۰/۵۱۴	۱/۵۳۵	۰/۵۵۴	۱/۳۲۴	۱/۵۳۶	۰/۲۱۹	۰/۷۷۷	چهارمحال و بختیاری
۰/۶۵۷	۰/۲۱۴	۲/۳۳۸	۱/۰۹۹	۰/۵۳۶	۰/۳۹۴	۱/۲۶۳	۰/۴۳۰	۱/۱۲۸	۱/۵۰۸	۰/۱۵۳	۰/۷۲۰	خراسان جنوبی
۰/۷۳۴	۰/۲۸۷	۳/۱۰۴	۱/۳۶۳	۰/۸۳۰	۰/۵۱۲	۱/۴۰۱	۰/۴۹۴	۱/۱۴۲	۱/۳۵۱	۰/۳۹۰	۰/۹۶۰	خراسان رضوی
۰/۸۴۵	۰/۳۰۰	۲/۹۷۷	۰/۹۸۶	۰/۵۹۳	۰/۶۷۲	۱/۳۸۹	۰/۴۵۰	۱/۲۲۵	۱/۴۳۵	۰/۳۹۱	۰/۶۲۵	خراسان شمالی
۰/۸۱۲	۰/۳۰۵	۱/۸۸۱	۱/۳۹۰	۰/۸۸۳	۰/۶۵۱	۱/۵۶۵	۰/۵۴۳	۱/۲۳۶	۱/۶۳۷	۰/۴۹۸	۱/۰۸۸	خوزستان
۰/۶۹۳	۰/۲۹۸	۳/۷۲۹	۱/۳۰۹	۰/۶۴۵	۰/۵۲۳	۱/۱۷۴	۰/۵۰۱	۰/۹۰۶	۱/۵۳۴	۰/۳۰۰	۰/۶۳۶	زنجان
۰/۶۲۷	۰/۲۴۴	۲/۷۲۶	۱/۴۲۵	۰/۶۷۶	۰/۵۵۸	۱/۳۱۴	۰/۳۹۸	۰/۸۹۴	۱/۲۹۱	۰/۱۱۴	۰/۷۸۰	سمنان
۰/۷۰۵	۰/۲۳۰	۳/۶۳۰	۱/۱۱۶	۰/۷۱۴	۰/۶۳۶	۱/۲۴۲	۰/۴۹۰	۱/۲۲۴	۱/۲۴۱	۰/۴۲۵	۰/۶۴۲	سیستان و بلوچستان
۰/۵۹۲	۰/۲۹۳	۳/۰۶۳	۱/۲۸۱	۰/۷۵۸	۰/۵۴۲	۱/۵۷۴	۰/۴۰۸	۱/۱۸۱	۱/۶۰۹	۰/۱۴۸	۱/۲۳۸	فارس
۰/۷۷۲	۰/۳۰۷	۲/۰۷۲	۱/۳۹۵	۰/۸۷۹	۰/۶۱۹	۱/۱۸۳	۰/۳۸۵	۱/۲۹۸	۱/۵۴۹	۰/۲۶۲	۰/۵۸۹	قزوین
۰/۷۶۱	۰/۲۳۷	۳/۳۳۳	۱/۳۳۱	۰/۶۴۳	۰/۳۷۳	۱/۵۶۹	۰/۳۶۵	۰/۸۱۳	۱/۳۸۶	۰/۱۶۴	۱/۲۲۹	قم
۰/۶۳۸	۰/۲۳۷	۳/۷۷۰	۱/۲۲۰	۰/۶۶۴	۰/۷۱۰	۱/۳۲۷	۰/۴۲۶	۱/۳۱۷	۱/۲۳۷	۰/۱۴۶	۱/۱۲۹	کردستان
۰/۶۵۰	۰/۲۶۲	۲/۸۶۷	۱/۴۹۰	۰/۷۲۴	۰/۴۸۴	۱/۲۷۳	۰/۳۷۷	۱/۵۰۸	۱/۴۶۵	۰/۲۲۹	۰/۹۸۴	کرمان
۰/۹۰۰	۰/۲۷۴	۳/۰۵۹	۱/۲۶۵	۰/۸۳۱	۰/۵۵۷	۱/۲۸۳	۰/۵۱۹	۱/۲۲۸	۱/۴۲۴	۰/۲۵۰	۰/۷۵۹	کرمانشاه
۰/۶۴۳	۰/۳۱۰	۳/۰۹۱	۱/۵۴۴	۰/۵۳۵	۰/۶۰۲	۱/۲۳۶	۰/۴۶۳	۰/۹۸۷	۱/۴۵۰	۰/۵۱۴	۱/۱۲۴	کهگیلویه و بویراحمد
۰/۷۳۰	۰/۲۵۰	۴/۰۹۱	۱/۶۱۵	۰/۷۵۴	۰/۵۶۷	۱/۳۷۴	۰/۴۰۹	۱/۳۷۹	۱/۵۲۲	۰/۲۱۸	۰/۶۰۲	گلستان
۰/۷۳۴	۰/۲۴۰	۴/۴۷۲	۱/۱۶۲	۰/۷۵۴	۰/۷۳۹	۱/۳۷۲	۰/۴۶۳	۱/۲۵۱	۱/۳۹۷	۰/۲۵۰	۰/۹۳۶	گیلان
۰/۷۵۶	۰/۲۵۲	۳/۹۲۴	۱/۲۲۱	۰/۶۸۳	۰/۵۹۳	۱/۴۳۰	۰/۵۰۹	۱/۱۲۹	۱/۴۳۱	۰/۲۰۸	۱/۰۵۱	لرستان
۰/۷۷۵	۰/۲۱۸	۴/۸۰۸	۱/۵۳۰	۰/۶۱۴	۰/۶۹۲	۱/۳۶۶	۰/۴۱۸	۱/۲۸۱	۱/۶۴۰	۰/۱۹۷	۰/۶۵۳	مازندران
۰/۷۸۵	۰/۲۲۳	۴/۱۴۴	۱/۲۲۷	۰/۵۶۷	۰/۵۱۴	۱/۵۰۷	۰/۴۲۵	۰/۹۲۴	۱/۳۸۱	۰/۱۸۰	۱/۰۵۲	مرکزی
۰/۸۶۲	۰/۴۳۴	۳/۳۳۹	۱/۱۴۰	۰/۹۶۴	۰/۶۵۸	۱/۱۳۲	۰/۴۵۳	۰/۹۰۷	۱/۴۵۰	۰/۲۱۰	۰/۷۷۹	هرمزگان
۰/۷۱۱	۰/۳۲۴	۲/۹۵۷	۱/۵۳۵	۰/۷۳۲	۰/۷۴۴	۱/۴۵۰	۰/۴۶۳	۱/۰۸۳	۱/۴۶۸	۰/۳۵۳	۱/۰۱۴	همدان
۰/۶۰۱	۰/۱۷۴	۲/۹۴۵	۱/۱۲۸	۰/۸۹۶	۰/۴۸۳	۱/۳۳۶	۰/۲۷۸	۱/۱۲۰	۱/۵۵۶	۰/۱۶۴	۰/۶۵۶	یزد

همچنین شکل شاخص اثربخشی کارتهای فروشگاهی فعال سیستمی هر شرکت PSP برای هر یک از استانهای کشور در شکل ۴-۱۲ آمده است.

شکل ۴-۱۲ شاخص اثربخشی کارتخوان‌های فروشگاه‌های شرکت‌های PSP به تفکیک هر استان - اسفند ۱۴۰۴

۴-۳-۵- عملکرد شرکت‌های PSP در ابزار کارتخوان‌های فروشگاه‌های

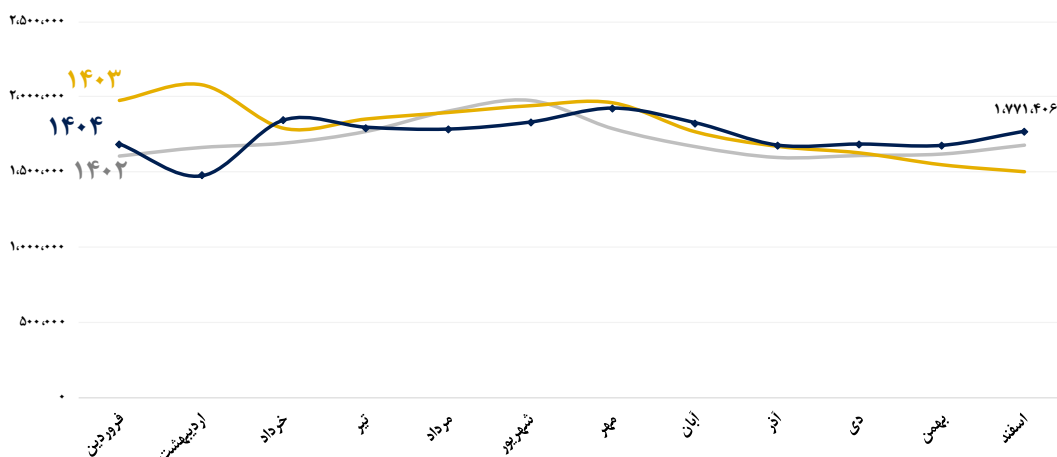
کم‌تراکنش و فاقد تراکنش

بر اساس روش معمول در سایر کشورها، پذیرندگان برای استفاده از ابزار کارتخوان فروشگاه‌ها، ناچار به خرید یا اجاره دستگاه کارتخوان بوده و به‌علاوه موظف به پرداخت هزینه‌های نصب، نگهداری و نیز پرداخت بهای کاغذ رول مورد استفاده در آن هستند. در نتیجه در این کشورها، توجه به بهره‌وری در به‌کارگیری این ابزار بسیار بیشتر است. اما در ایران به واسطه مداخله بانک‌ها در این امر، نه تنها کارتخوان به صورت رایگان در اختیار پذیرندگان قرار می‌گیرد، بلکه همه هزینه‌های مربوطه حتی رول کاغذ رسید نیز به رایگان در اختیار

پذیرندگان قرار می‌گیرد. به تبع این رویکرد، تعدد دستگاه‌های کارتخوان در فروشگاه‌ها و در نتیجه فراوانی کارتخوان‌های فروشگاه‌های کم‌تراکنش و فاقد تراکنش مشاهده می‌شود. متأسفانه بی‌تفاوتی فروشندگان و یا حتی استقبال از افزایش کارتخوان‌های فروشگاه‌های کم‌تراکنش به دلیل ارزش نمایشی آن از یک سو و الزام شرکت PSP به نصب کارتخوان بدون توجه به کارایی آن که از قراردادهای این شرکت‌ها با بانک‌ها ناشی می‌شود از سوی دیگر، موجب تشدید پدیده‌هایی نظیر تعدد کارتخوان نصب شده در هر فروشگاه‌ها و وجود کارتخوان‌های کم‌تراکنش و فاقد تراکنش شده است.

در این قسمت به منظور بررسی نمایش میزان کارایی و بهره‌وری کارتخوان‌های فروشگاه‌ها، آمار کارتخوان‌های کم‌تراکنش و فاقد تراکنش مالی هر شرکت PSP بررسی خواهد شد. از تیرماه ۱۴۰۴، مفهوم این نوع کارتخوان‌ها بهینه شده و بر اساس تعریف جدید، کارتخوان کم‌تراکنش و فاقد تراکنش پایانه‌ای است که بیش از سه ماه از تاریخ ثبت و فعال‌سازی آن گذشته و در یک دوره سه‌ماهه متوالی، در هر ماه کمتر از ۶۰ تراکنش مالی و کمتر از ۲۰ میلیون ریال مجموع مبلغ تراکنش داشته باشد^۱.

برای مقایسه روند تغییر تعداد کارتخوان‌های فروشگاه‌های کم‌تراکنش و فاقد تراکنش مالی، شکل ۴-۱۳ از ابتدای سال ۱۴۰۲ تا اسفند ۱۴۰۴ رسم شده است.

شکل ۴-۱۳ مقایسه روند تغییر تعداد کارتخوان‌های فروشگاه‌های کم‌تراکنش و فاقد تراکنش مالی از ابتدای سال ۱۴۰۲ تاکنون

^۱ مدت زمان تعریف کارتخوان کم‌تراکنش در گذشته، دو ماه متوالی بوده است.

تعداد کارتخوان‌های فروشگاهی کم تراکنش و فاقد تراکنش در اسفند ماه با تعداد ۱,۷۷۱,۴۰۶ عدد با افزایش ۵/۵۵ درصدی روبه‌رو بوده است. در این ماه سهم کارتخوان‌های کم تراکنش و فاقد تراکنش مالی، ۱۶/۵۰ درصد از کل کارتخوان‌های فروشگاهی فعال سیستمی شبکه شاپرک را شامل شده است. عدد فوق نسبت به رقم مشابه در بهمن ماه تنها ۰/۶۷ درصد افزایش یافته است. جدول زیر سهم تعداد کارتخوان‌های فروشگاهی کم تراکنش و فاقد تراکنش مالی از کارتخوان‌های فعال سیستمی هر شرکت را ارائه می‌دهد.

جدول ۴-۱۸ سهم تعداد کارتخوان‌های کم تراکنش و فاقد تراکنش هر شرکت از کل کارتخوان‌های فعال سیستمی آن- اسفند ۱۴۰۴

سهم مجموع تعداد کارتخوان‌های کم تراکنش و فاقد تراکنش مالی از کل کارتخوان‌های فعال سیستمی هر شرکت			نام شرکت
تغییر	اسفند ۱۴۰۴	بهمن ۱۴۰۴	
۰/۴۶٪	۱۶/۴۳٪	۱۵/۹۷٪	آسان پرداخت پرشین
-۰/۹۱٪	۴۲/۰۷٪	۴۲/۹۸٪	الکترونیک کارت دماوند
۰/۳۳٪	۷/۷۶٪	۷/۴۴٪	به پرداخت ملت
۰/۴۸٪	۱۵/۲۶٪	۱۴/۷۹٪	پرداخت الکترونیک سداد
۰/۸۳٪	۲۰/۶۲٪	۱۹/۷۹٪	پرداخت الکترونیک پاسارگاد
۱/۲۵٪	۱۳/۳۹٪	۱۲/۱۴٪	پرداخت الکترونیک سامان
۰/۲۹٪	۲۱/۸۴٪	۲۱/۵۴٪	پرداخت الکترونیک سپهر
۰/۵۰٪	۱۳/۳۴٪	۱۲/۸۴٪	پرداخت نوین آراین
۰/۵۳٪	۱۶/۰۵٪	۱۵/۵۳٪	تجارت الکترونیک پارسیان
۰/۲۴٪	۲۲/۲۴٪	۲۲/۰۰٪	فراپردازان آروند امید
۱/۳۱٪	۳۴/۴۸٪	۳۳/۱۷٪	فن آوا کارت
۰/۵۹٪	۱۵/۶۸٪	۱۵/۰۹٪	کارت اعتباری ایران کیش
۰/۶۷٪	۱۶/۵۰٪	۱۵/۸۳٪	مجموع

* هر چه این شاخص کمتر باشد، نشان‌دهنده آن است که شرکت عملکرد بهتری به نسبت سایر شرکت‌ها داشته است. لذا در این جدول بر خلاف غالب جدول‌ها، کمترین میزان شاخص به صورت **Bold** نمایش داده شده است.

بسته به جهت و میزان سرعت تغییرات هر یک از دو مولفه‌ی تعداد کارتخوان‌های کم تراکنش و فاقد تراکنش و تعداد کارتخوان‌های فعال سیستمی در هر شرکت PSP، عدد شاخص مذکور تحت تاثیر قرار گرفته است. بیشترین تغییر مربوط به سهم تعداد کارتخوان‌های کم تراکنش و فاقد تراکنش از کارتخوان‌های فعال سیستمی با افزایش ۱/۳۱ درصد، در شرکت "فن آوا کارت" رخ داده است. شرکت "الکترونیک کارت دماوند" با عددی برابر با ۴۲/۰۷ درصد بالاترین رقم شاخص را نشان می‌دهد. در مقابل آن، تنها ۷/۷۶ درصد از کل کارتخوان‌های فعال سیستمی شرکت "به پرداخت ملت" را کارتخوان‌های کم تراکنش و فاقد تراکنش مالی آن شامل می‌شوند.

۴-۴ - نسبت ترمینال‌های تراکنش‌دار به فعال سیستمی شرکت‌های PSP

در این بخش از گزارش نسبت تعداد ترمینال‌های تراکنش‌دار هر یک از شرکت‌های PSP از ترمینال‌های فعال آن شرکت محاسبه شده و قابل مشاهده می‌باشد.

جدول ۴-۱۹ نسبت ترمینال‌های تراکنش‌دار به ترمینال‌های فعال سیستمی - اسفند ۱۴۰۴

نام شرکت	کارتخوان فروشگاهی	اینترنتی	کدهای دستوری - USD	موبایلی	مجموع
به پرداخت ملت	۹۲/۳۴٪	۴۹/۳۴٪	۱۴/۰۱٪	-/۰۰٪	۹۰/۰۲٪
پرداخت نوین آراین	۸۶/۶۶٪	۵۱/۵۶٪	-/۰۰٪	-/۰۰٪	۸۶/۶۴٪
پرداخت الکترونیک سداد	۸۴/۷۴٪	۳۴/۹۳٪	۱۵/۳۸٪	۹۰/۹۱٪	۸۳/۸۲٪
تجارت الکترونیک پارسیان	۸۳/۹۵٪	۵۴/۲۱٪	۹/۷۶٪	-/۰۰٪	۸۳/۶۸٪
پرداخت الکترونیک سامان	۸۶/۶۱٪	۳۸/۹۶٪	۳۶/۴۰٪	-/۰۰٪	۸۲/۲۱٪
کارت اعتباری ایران کیش	۸۴/۳۲٪	۳۰/۴۰٪	۱۰۰/۰۰٪	۱۰۰/۰۰٪	۸۰/۳۲٪
فرایردازان آروند امید	۷۷/۷۶٪	۱۳/۹۸٪	۱۱/۱۱٪	۶۶/۶۷٪	۷۷/۳۳٪
پرداخت الکترونیک پاسارگاد	۷۹/۳۸٪	۱۱/۴۷٪	-/۰۰٪	-/۰۰٪	۷۶/۹۵٪
آسان پرداخت پرشین	۸۳/۵۷٪	۶/۹۱٪	-/۳۳٪	۸۴/۵۲٪	۷۰/۱۸٪
پرداخت الکترونیک سپهر	۷۸/۱۶٪	۱۸/۰۶٪	-/۰۰٪	-/۰۰٪	۶۹/۰۲٪
فن آوا کارت	۶۵/۵۲٪	۷۰/۸۹٪	-/۰۰٪	-/۰۰٪	۶۵/۵۳٪
الکترونیک کارت دماوند	۵۷/۹۳٪	۳۶/۱۱٪	-/۰۰٪	-/۰۰٪	۵۷/۹۱٪
شبکه پرداخت	۸۳/۵۰٪	۲۷/۹۶٪	۴/۶۵٪	۵۰/۸۱٪	۸۰/۵۲٪

شرکت "به پرداخت ملت" دارای بیشترین تعداد ترمینال تراکنش‌دار به ترمینال فعال در اسفند ماه ۱۴۰۴ بوده است و در بررسی نسبت کارتخوان فروشگاهی تراکنش‌دار نیز شرکت "به پرداخت ملت" در صدر جدول قرار گرفته است. در این بین کمترین نسبت تعداد ترمینال تراکنش‌دار به ترمینال‌های فعال سیستمی متعلق به شرکت "الکترونیک کارت دماوند" بوده است.

فصل ۵

بررسی عملکرد بانک‌های صادرکننده و پذیرنده

در این بخش به بررسی عملکرد بانک‌ها در شبکه پرداخت کشور در دو حوزه صادرکنندگی و پذیرندگی پرداخت خواهد شد.

۵- بررسی وضعیت بانک‌های صادرکننده و پذیرنده

در این بخش از گزارش برای داشتن درک بهتری از روند کاری بانک‌های کشور، به بررسی سهم بازار پذیرندگی و صادرکنندگی در بانک‌های^۱ پذیرنده^۲ و صادرکننده^۳ در شبکه پرداخت الکترونیک کارتی پرداخته می‌شود.^۴

۵-۱- سهم بازار پذیرندگی

در این بخش، سهم بازار هر یک از بانک‌های پذیرنده از لحاظ تعداد و مبلغ تراکنش‌های کارتی شبکه‌ی شاپرک مورد بررسی قرار گرفته و همچنین سهم هر یک از آن‌ها نیز به تفکیک ابزارهای پذیرش محاسبه شده است.

^۱ به واژه نامه رجوع شود.

^۲ به واژه نامه رجوع شود.

^۳ به واژه نامه رجوع شود.

^۴ پیرو نامه ابلاغی بانک مرکزی، مبنی بر ادغام "بانک آینده" با "بانک ملی ایران"، از آبان ماه ۱۴۰۴ این ۲ بانک با یکدیگر ادغام گردیده و در جداول و شکل‌های فصل پنجم در قالب "بانک ملی ایران" آورده شده است.

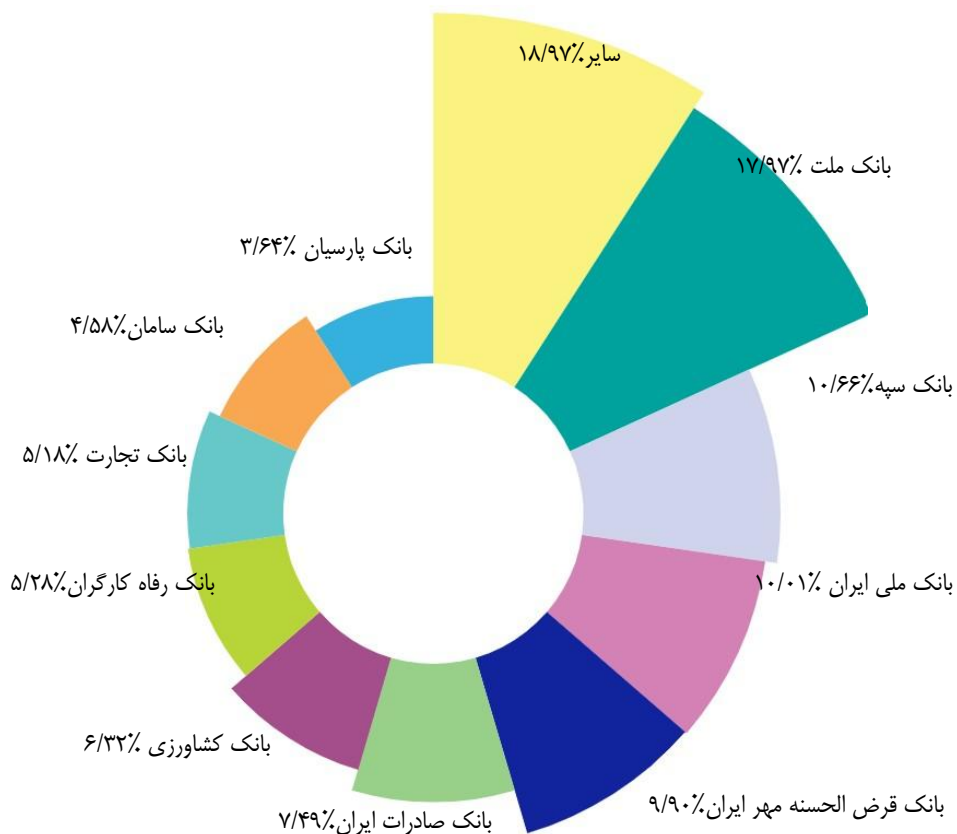
پیرو نامه ابلاغی بانک مرکزی، مبنی بر ادغام "موسسه اعتباری نور" با "بانک ملی ایران"، از بهمن ماه ۱۴۰۲ این ۲ بانک با یکدیگر ادغام گردیده و در جداول و شکل‌های فصل پنجم در قالب "بانک ملی ایران" آورده شده است.

پیرو نامه های ابلاغی بانک مرکزی، مبنی بر ادغام ۵ بانک (حکمت، قوامین، مهراقتصاد، کوثر و انصار) با بانک سپه، از بهمن ماه ۹۹ این ۶ بانک با یکدیگر ادغام گردیده و در جداول و شکل‌های فصل پنجم در قالب بانک "سپه" آورده شده است.

۱-۱-۵ سهم بازار هر یک از بانک‌های پذیرنده از تعداد و مبلغ

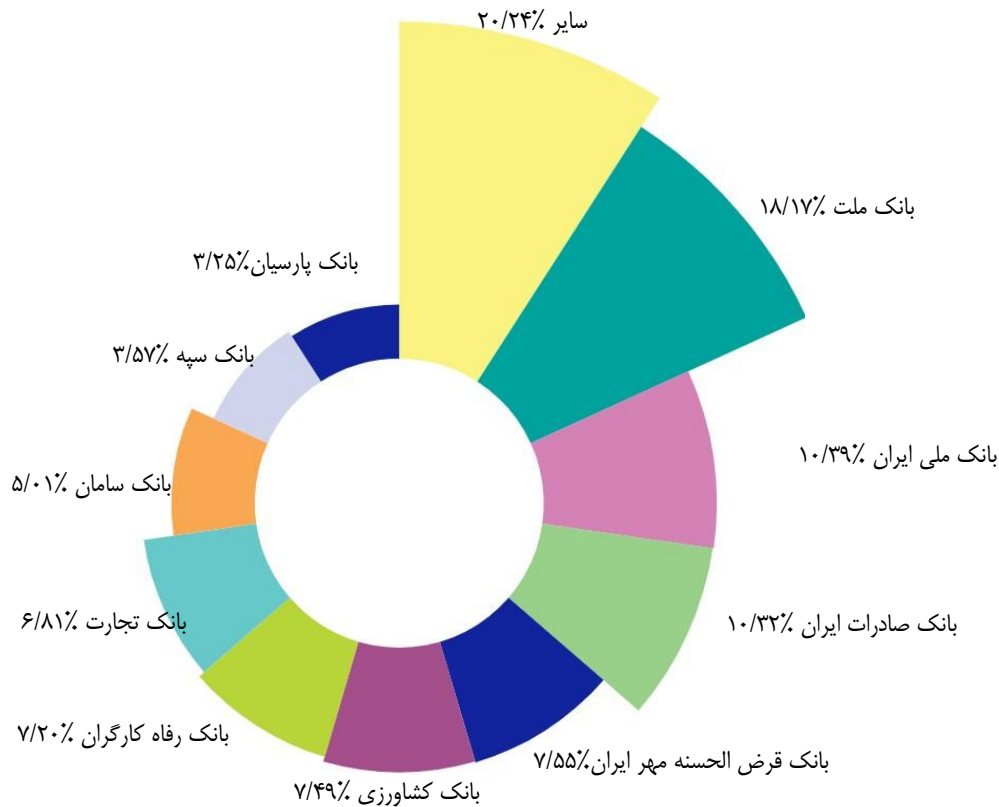
تراکنش‌های شبکه پرداخت

این شاخص گستره فعالیت هر یک از بانک‌ها در پذیرش تعداد و مبلغ تراکنش‌های پشتیبانی شده در شبکه شاپرک را نشان می‌دهد. در نمودارهای مربوطه ده بانک نخست با بالاترین سهم تعدادی و مبلغی در شبکه پرداخت آورده شده و بقیه بانک‌ها در نمودار تحت عنوان سایر آمده‌اند.

شکل ۱-۵ سهم بازار هر بانک پذیرنده از کل تعداد تراکنش‌های شبکه پرداخت - اسفند ۱۴۰۴

همچنین شکل ۱-۵ سهم مبلغی هر یک از بانک‌های پذیرنده از کل جمع مبلغ تراکنش‌های صنعت پرداخت در اسفند ۱۴۰۴ را نشان می‌دهد.

شکل ۲-۵ سهم بازار هر بانک پذیرنده از کل مبلغ تراکنش‌های شبکه پرداخت - اسفند ۱۴۰۴

از دو شکل بالا ملاحظه می‌شود که "بانک ملت" به ترتیب با سهم ۱۷/۹۷ و ۱۸/۱۷ درصدی از تعداد و مبلغ تراکنش‌ها، بالاترین سهم از پذیرش تراکنش‌های بازار را به خود اختصاص داده و در جایگاه نخست در بین تمام بانک‌های پذیرنده قرار گرفته است.

۲-۱-۵ سهم تعدادی و مبلغی بانک‌های پذیرنده از کل بازار تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش

این شاخص، منجر به شناخت حوزه فعالیت و نحوه‌ی بازاریابی هر یک از بانک‌ها به منظور پذیرش وجوه مربوط به داد و ستدهای کارت‌های بانکی در هر یک از ابزارهای پذیرش می‌شود. ذکر این نکته ضروری است که در محاسبه شاخص فوق، آمار تعدادی و مبلغی تراکنش‌ها به ازای تمامی بانک‌های پذیرنده در کارت‌خوان‌های چندشبیه‌ی^۱ نیز در نظر گرفته می‌شود.

^۱ منظور از لفظ چندشبیه‌ی، تعریف و اتصال بیش از یک شماره شبا به ابزار پذیرش است.

سهام تعدادی تراکنش‌های هر یک از بانک‌های پذیرنده از بازار ابزارهای پذیرش برای اسفند ۱۴۰۴ در جدول ۱-۵ ارائه شده است.

جدول ۱-۵ سهم هر بانک پذیرنده از کل تعداد تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش - اسفند ۱۴۰۴

ردیف	بانک پذیرنده	سهم هر بانک پذیرنده از کل تعداد تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش		
		کارتخوان فروشگاهی	ابزار پذیرش اینترنتی	ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD)
۱	بانک اقتصاد نوین	۱/۲۷٪	۰/۸۶٪	۰/۰۳٪
۲	بانک ایران زمین	۰/۴۴٪	۰/۰۲٪	۰/۰۰٪
۳	بانک پارسیان	۳/۵۵٪	۶/۷۴٪	۱/۹۰٪
۴	بانک پاسارگاد	۲/۸۶٪	۲/۰۵٪	۰/۰۳٪
۵	بانک تجارت	۵/۵۸٪	۱/۳۸٪	۰/۰۰٪
۶	بانک توسعه تعاون	۰/۹۷٪	۰/۰۸٪	۰/۰۰٪
۷	بانک توسعه صادرات ایران	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
۸	بانک خاورمیانه	۰/۰۸٪	۹/۴۲٪	۰/۰۰٪
۹	بانک دی	۰/۲۹٪	۴/۹۱٪	۰/۱۴٪
۱۰	بانک رفاه کارگران	۵/۵۲٪	۲/۰۴٪	۵/۷۷٪
۱۱	بانک سامان	۴/۲۴٪	۱۲/۵۸٪	۱/۵۴٪
۱۲	بانک سپه	۱۱/۵۶٪	۱/۰۴٪	۰/۰۵٪
۱۳	بانک سرمایه	۰/۱۹٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
۱۴	بانک سینا	۰/۷۶٪	۱/۳۰٪	۰/۰۱٪
۱۵	بانک شهر	۱/۵۱٪	۳/۱۲٪	۵/۶۶٪
۱۶	بانک صادرات ایران	۷/۸۲٪	۶/۱۰٪	۰/۰۰٪
۱۷	بانک صنعت و معدن	۰/۰۴٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
۱۸	بانک قرض الحسنه رسالت	۲/۹۹٪	۲/۴۴٪	۲۷/۵۰٪
۱۹	بانک قرض الحسنه مهر ایران	۱۰/۶۴٪	۰/۵۰٪	۶/۲۳٪
۲۰	بانک کارآفرین	۰/۲۵٪	۰/۶۷٪	۰/۵۷٪
۲۱	بانک کشاورزی	۶/۸۱٪	۰/۷۸٪	۰/۰۰٪
۲۲	بانک گردشگری	۰/۴۴٪	۰/۶۴٪	۰/۰۱٪
۲۳	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران	۰/۷۷٪	۲/۵۸٪	۰/۰۱٪
۲۴	بانک مسکن	۰/۹۸٪	۰/۰۲٪	۰/۰۵٪
۲۵	بانک مشترک ایران - ونزوئلا	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
۲۶	بانک ملت	۱۶/۵۹٪	۳۵/۰۲٪	۴۷/۹۱٪
۲۷	بانک ملی ایران	۱۰/۳۸٪	۵/۵۷٪	۲/۵۷٪

گزارش اقتصادی شاپرک

سهم هر بانک پذیرنده از کل تعداد تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش				بانک پذیرنده	ردیف
ابزار پذیرش موبایلی	ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD)	ابزار پذیرش اینترنتی	کارتخوان فروشگاهی		
۰/۰۵٪	۰/۱۰۰٪	۰/۱۳٪	۳/۰۱٪	شرکت دولتی پست بانک	۲۸
۰/۱۰۰٪	۰/۱۰۰٪	۰/۱۰۰٪	۰/۴۶٪	موسسه اعتباری ملل	۲۹

همانگونه که در جدول ۵-۱ مشاهده می‌گردد در بررسی این شاخص به ترتیب:

- بالاترین سهم تعدادی از تراکنش‌های ابزار کارتخوان فروشگاهی به "بانک ملت"، "بانک سپه"، "بانک قرض الحسنه مهر ایران" و "بانک ملی ایران"
- بالاترین سهم تعدادی از تراکنش‌های ابزار پذیرش اینترنتی به "بانک ملت"، "بانک سامان"، "بانک خاورمیانه" و "بانک پارسیان"
- بالاترین سهم تعدادی از تراکنش‌های ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) به "بانک ملت"، "بانک قرض الحسنه رسالت"، "بانک قرض الحسنه مهر ایران" و "بانک رفاه کارگران"
- بالاترین سهم تعدادی از تراکنش‌های ابزار پذیرش موبایلی به "بانک شهر"، "بانک ملی ایران"، "بانک دی" و "بانک کشاورزی"

سهم مبلغی تراکنش‌های هر یک از بانک‌های پذیرنده از بازار ابزارهای پذیرش برای اسفند ۱۴۰۴ در جدول ۵-۲ ارائه شده است.

جدول ۵-۲ سهم هر بانک پذیرنده از کل مبلغ تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش - اسفند ۱۴۰۴

سهم هر بانک پذیرنده از کل مبلغ تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش				بانک پذیرنده	ردیف
ابزار پذیرش موبایلی	ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD)	ابزار پذیرش اینترنتی	کارتخوان فروشگاهی		
۱/۶۵٪	۰/۰۴٪	۰/۸۴٪	۱/۲۵٪	بانک اقتصاد نوین	۱
۰/۱۰۰٪	۰/۱۰۰٪	۰/۰۶٪	۰/۴۷٪	بانک ایران زمین	۲
۰/۱۰۰٪	۵/۷۸٪	۳/۵۴٪	۳/۱۹٪	بانک پارسیان	۳
۵/۵۰٪	۰/۰۵٪	۵/۴۳٪	۲/۵۸٪	بانک پاسارگاد	۴
۰/۱۰۰٪	۰/۱۰۰٪	۵/۶۸٪	۷/۰۷٪	بانک تجارت	۵
۰/۱۰۰٪	۰/۱۰۰٪	۰/۱۱٪	۱/۱۲٪	بانک توسعه تعاون	۶

سهم هر بانک پذیرنده از کل مبلغ تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش				بانک پذیرنده	ردیف
ابزار پذیرش موبایلی	ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD)	ابزار پذیرش اینترنتی	کارتخوان فروشگاه‌های		
۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۶٪	۰/۰۰٪	بانک توسعه صادرات ایران	۷
۰/۰۱٪	۰/۰۰٪	۵/۹۷٪	۰/۱۵٪	بانک خاورمیانه	۸
۸/۰۶٪	۰/۲۱٪	۰/۵۱٪	۰/۳۷٪	بانک دی	۹
۰/۰۰٪	۵/۱۷٪	۱۳/۲۳٪	۵/۹۳٪	بانک رفاه کارگران	۱۰
۰/۰۰٪	۲/۴۴٪	۸/۳۸٪	۴/۳۰٪	بانک سامان	۱۱
۰/۷۶٪	۰/۰۳٪	۰/۵۳٪	۴/۲۳٪	بانک سپه	۱۲
۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۲۵٪	بانک سرمایه	۱۳
۰/۰۰٪	۰/۰۱٪	۰/۳۳٪	۱/۱۰٪	بانک سینا	۱۴
۴۳/۵۳٪	۴/۴۲٪	۲/۷۷٪	۱/۷۴٪	بانک شهر	۱۵
۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۸/۷۷٪	۱۰/۶۹٪	بانک صادرات ایران	۱۶
۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۶٪	۰/۰۶٪	بانک صنعت و معدن	۱۷
۰/۰۲٪	۲۵/۲۲٪	۱/۹۱٪	۲/۶۷٪	بانک قرض الحسنه رسالت	۱۸
۰/۰۵٪	۶/۹۱٪	۰/۷۸٪	۹/۰۱٪	بانک قرض الحسنه مهر ایران	۱۹
۰/۰۱٪	۰/۳۴٪	۰/۴۷٪	۰/۲۲٪	بانک کارآفرین	۲۰
۳۶/۷۳٪	۰/۰۱٪	۲/۰۵٪	۸/۵۹٪	بانک کشاورزی	۲۱
۰/۰۰٪	۰/۰۱٪	۰/۹۹٪	۰/۴۸٪	بانک گردشگری	۲۲
۰/۰۰٪	۰/۱۸٪	۱۱/۱۷٪	۱/۱۲٪	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران	۲۳
۰/۰۰٪	۰/۰۲٪	۰/۰۲٪	۱/۰۵٪	بانک مسکن	۲۴
۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	بانک مشترک ایران - ونزوئلا	۲۵
۰/۰۰٪	۴۶/۰۷٪	۱۹/۰۲٪	۱۸/۰۰٪	بانک ملت	۲۶
۳/۶۶٪	۳/۱۰٪	۷/۲۲٪	۱۱/۰۹٪	بانک ملی ایران	۲۷
۰/۰۲٪	۰/۰۰٪	۰/۰۹٪	۲/۸۰٪	شرکت دولتی پست بانک	۲۸
۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۴۴٪	موسسه اعتباری ملل	۲۹

- بالاترین سهم مبلغی از تراکنش‌های ابزار کارتخوان فروشگاه‌های به "بانک ملت"، "بانک ملی ایران"، "بانک صادرات ایران" و "بانک قرض الحسنه مهر ایران"
- بالاترین سهم مبلغی از تراکنش‌های ابزار پذیرش اینترنتی به "بانک ملت"، "بانک رفاه کارگران"، "بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران" و "بانک صادرات ایران"

- بالاترین سهم مبلغی از تراکنش‌های ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) به "بانک ملت"، "بانک قرض الحسنه رسالت"، "بانک قرض الحسنه مهر ایران" و "بانک پارسیان"
- بالاترین سهم مبلغی از تراکنش‌های ابزار پذیرش موبایلی به "بانک شهر"، "بانک کشاورزی"، "بانک دی" و "بانک پاسارگاد" می‌باشد.

۵-۱-۳- سهم تعدادی و مبلغی هر یک از ابزارهای پذیرش از

تراکنش‌های هر بانک پذیرنده

در این بخش از گزارش، طی شاخصی سهم تعدادی و مبلغی هر بانک پذیرنده از کل تعداد تراکنش‌های همان بانک برای هر یک از ابزارهای پذیرش مورد بررسی و محاسبه قرار گرفته است. این شاخص می‌تواند دید وسیعی از سهم و کارایی هر ابزار از تعداد کل تراکنش‌های صورت گرفته برای هر بانک پذیرنده را فراهم و زمینه تحلیل و برنامه‌ریزی را برای آن بانک ایجاد نماید.

جدول ۵-۳ سهم تعدادی هر ابزار پذیرش از تراکنش‌های هر بانک پذیرنده را به تفکیک بانک‌ها در شبکه پرداخت کشور نشان می‌دهد.

جدول ۵-۳ سهم تعدادی هر یک از ابزارهای پذیرش از تراکنش‌های هر بانک پذیرنده - اسفند ۱۴۰۴

سهم تعدادی هر یک از ابزارهای پذیرش از تراکنش‌های هر بانک پذیرنده				بانک پذیرنده	ردیف
ابزار پذیرش موبایلی	ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD)	ابزار پذیرش اینترنتی	کارخوان فروشگاهی		
۰/۹۳٪	۰/۰۵٪	۳/۶۹٪	۹۵/۳۳٪	بانک اقتصاد نوین	۱
۰/۱۰٪	۰/۱۰٪	۰/۲۳٪	۹۹/۷۷٪	بانک ایران زمین	۲
۰/۱۰٪	۱/۰۱٪	۹/۷۰٪	۸۹/۲۸٪	بانک پارسیان	۳
۰/۵۵٪	۰/۰۲٪	۳/۹۲٪	۹۵/۵۱٪	بانک پاسارگاد	۴
۰/۱۰٪	۰/۱۰٪	۱/۳۹٪	۹۸/۶۱٪	بانک تجارت	۵
۰/۱۰٪	۰/۱۰٪	۰/۴۸٪	۹۹/۵۲٪	بانک توسعه تعاون	۶
۰/۱۰٪	۰/۱۰٪	۱۲/۹۰٪	۸۷/۱۰٪	بانک توسعه صادرات ایران	۷
۰/۰۱٪	۰/۱۰٪	۸۶/۷۴٪	۱۳/۲۵٪	بانک خاورمیانه	۸
۱۵/۰۸٪	۰/۴۵٪	۴۱/۸۷٪	۴۲/۵۹٪	بانک دی	۹
۰/۱۰٪	۲/۱۲٪	۲/۰۳٪	۹۵/۸۵٪	بانک رفاه کارگران	۱۰
۰/۱۰٪	۰/۶۵٪	۱۴/۴۲٪	۸۴/۹۲٪	بانک سامان	۱۱
۰/۰۴٪	۰/۰۱٪	۰/۵۱٪	۹۹/۴۴٪	بانک سپه	۱۲

ردیف	بانک پذیرنده	سهیم تعدادی هر یک از ابزارهای پذیرش از تراکنش‌های هر بانک پذیرنده		
		کار تخوان فروشگاهی	ابزار پذیرش اینترنتی	ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD)
۱۳	بانک سرمایه	۹۹/۹۱٪	۰/۰۹٪	۰/۰۰٪
۱۴	بانک سینا	۹۱/۰۹٪	۸/۸۸٪	۰/۰۳٪
۱۵	بانک شهر	۵۵/۸۵٪	۶/۵۹٪	۴/۴۲٪
۱۶	بانک صادرات ایران	۹۵/۷۲٪	۴/۲۸٪	۰/۰۰٪
۱۷	بانک صنعت و معدن	۹۹/۹۴٪	۰/۰۶٪	۰/۰۰٪
۱۸	بانک قرض الحسنه رسالت	۸۰/۵۲٪	۳/۷۶٪	۱۵/۷۱٪
۱۹	بانک قرض الحسنه مهر ایران	۹۸/۵۰٪	۰/۲۷٪	۱/۲۲٪
۲۰	بانک کارآفرین	۸۰/۲۹٪	۱۲/۳۵٪	۳/۸۸٪
۲۱	بانک کشاورزی	۹۸/۷۷٪	۰/۶۵٪	۰/۰۰٪
۲۲	بانک گردشگری	۹۲/۲۳٪	۷/۷۴٪	۰/۰۳٪
۲۳	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران	۸۳/۸۵٪	۱۶/۱۳٪	۰/۰۲٪
۲۴	بانک مسکن	۹۹/۷۷٪	۰/۱۳٪	۰/۱۰٪
۲۵	بانک مشترک ایران - ونزوئلا	۵۵/۲۵٪	۴۴/۷۵٪	۰/۰۰٪
۲۶	بانک ملت	۸۴/۶۰٪	۱۰/۲۲٪	۵/۱۸٪
۲۷	بانک ملی ایران	۹۴/۹۹٪	۲/۹۲٪	۰/۵۰٪
۲۸	شرکت دولتی پست بانک	۹۹/۷۳٪	۰/۲۵٪	۰/۰۰٪
۲۹	موسسه اعتباری ملل	۹۹/۹۹٪	۰/۰۱٪	۰/۰۰٪

همانگونه که مشاهده می‌گردد:

- بالاترین سهم تعدادی از پذیرش تراکنش‌های هر بانک پذیرنده در خصوص ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) در اسفند ۱۴۰۴ در تراکنش‌های بانک‌های کشور به "بانک قرض الحسنه رسالت" تعلق گرفته است. پس از آن "بانک ملت"، "بانک شهر" و "بانک کارآفرین" در مکان‌های دوم تا چهارم قرار گرفته‌اند.
- بالاترین سهم تعدادی از پذیرش تراکنش‌های بانک‌های پذیرنده در خصوص ابزار پذیرش اینترنتی در اسفند ۱۴۰۴ در تراکنش‌های بانک‌ها، به "بانک خاورمیانه" تعلق گرفته است. بعد از آن، بانک‌های "بانک مشترک ایران - ونزوئلا"، "بانک دی" و "بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران" به ترتیب در مکان‌های بعدی قرار گرفته‌اند.

گزارش اقتصادی شاپرک

- بالاترین سهم تعدادی از پذیرش تراکنش‌های بانک‌های پذیرنده در خصوص ابزار پذیرش موبایلی در اسفند ۱۴۰۴ در تراکنش‌های بانک‌ها، به "بانک شهر" تعلق گرفته است. بعد از آن، بانک‌های "بانک دی"، "بانک کارآفرین" و "بانک ملی ایران" به ترتیب در مکان‌های بعدی قرار گرفته‌اند.

جدول ۴-۵ سهم مبلغی هر ابزار پذیرش از تراکنش‌های هر بانک پذیرنده را به تفکیک بانک‌ها در شبکه پرداخت کشور نشان می‌دهد.

جدول ۴-۵ سهم مبلغی هر یک از ابزارهای پذیرش از تراکنش‌های هر بانک پذیرنده - اسفند ۱۴۰۴

سهم مبلغی هر یک از ابزارهای پذیرش از تراکنش‌های هر بانک پذیرنده				بانک پذیرنده	ردیف
ابزار پذیرش موبایلی	ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD)	ابزار پذیرش اینترنتی	کارتخوان فروشگاه‌های		
۰/۳۰۷٪	۰/۰۰٪	۱۲/۵۳٪	۸۷/۱۶٪	بانک اقتصاد نوین	۱
۰/۱۰۰٪	۰/۰۰٪	۲/۵۳٪	۹۷/۴۷٪	بانک ایران زمین	۲
۰/۱۰۰٪	۰/۲۰٪	۱۹/۰۸٪	۸۰/۷۲٪	بانک پارسیان	۳
۰/۳۹۰٪	۰/۰۰٪	۳۰/۸۶٪	۶۸/۷۵٪	بانک پاسارگاد	۴
۰/۱۰۰٪	۰/۰۰٪	۱۴/۶۲٪	۸۵/۳۸٪	بانک تجارت	۵
۰/۱۰۰٪	۰/۰۰٪	۱/۹۹٪	۹۸/۰۱٪	بانک توسعه تعاون	۶
۰/۱۰۰٪	۰/۰۰٪	۸۲/۰۳٪	۱۷/۹۷٪	بانک توسعه صادرات ایران	۷
۰/۱۰۰٪	۰/۰۰٪	۸۹/۷۴٪	۱۰/۲۶٪	بانک خاورمیانه	۸
۴/۳۰۲٪	۰/۰۶٪	۲۱/۷۶٪	۷۳/۸۸٪	بانک دی	۹
۰/۱۰۰٪	۰/۰۸٪	۳۲/۲۳٪	۶۷/۶۹٪	بانک رفاه کارگران	۱۰
۰/۱۰۰٪	۰/۰۶٪	۲۹/۳۶٪	۷۰/۵۸٪	بانک سامان	۱۱
۰/۰۴۶٪	۰/۰۰٪	۲/۶۰٪	۹۷/۳۵٪	بانک سپه	۱۲
۰/۱۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۲۸٪	۹۹/۷۲٪	بانک سرمایه	۱۳
۰/۱۰۰٪	۰/۰۰٪	۶/۰۳٪	۹۳/۹۷٪	بانک سینا	۱۴
۴/۷۳۰٪	۰/۲۵٪	۲۴/۱۷٪	۷۰/۸۵٪	بانک شهر	۱۵
۰/۱۰۰٪	۰/۰۰٪	۱۴/۹۰٪	۸۵/۱۰٪	بانک صادرات ایران	۱۶
۰/۱۰۰٪	۰/۰۰٪	۱۵/۹۳٪	۸۴/۰۷٪	بانک صنعت و معدن	۱۷
۰/۰۰۲٪	۱/۱۳٪	۱۳/۱۰٪	۸۵/۷۷٪	بانک قرض الحسنه رسالت	۱۸
۰/۰۰۱٪	۰/۱۱٪	۱/۸۲٪	۹۸/۰۷٪	بانک قرض الحسنه مهر ایران	۱۹
۰/۰۰۶٪	۰/۱۵٪	۳۱/۴۳٪	۶۸/۴۲٪	بانک کارآفرین	۲۰
۱/۰۷۲٪	۰/۰۰٪	۴/۸۱٪	۹۴/۱۲٪	بانک کشاورزی	۲۱

سهم مبلغی هر یک از ابزارهای پذیرش از تراکنش‌های هر بانک پذیرنده				بانک پذیرنده	ردیف
ابزار پذیرش موبایلی	ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD)	ابزار پذیرش اینترنتی	کارتخوان فروشگاهی		
۰/۰۰۰٪	۰/۰۰٪	۳۰/۸۶٪	۶۹/۱۴٪	بانک گردشگری	۲۲
۰/۰۰۰٪	۰/۰۱٪	۶۸/۱۴٪	۳۱/۸۵٪	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران	۲۳
۰/۰۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۳۴٪	۹۹/۶۵٪	بانک مسکن	۲۴
۰/۰۰۰٪	۰/۰۰٪	۱۸/۱۶٪	۸۱/۸۴٪	بانک مشترک ایران - ونزوئلا	۲۵
۰/۰۰۰٪	۰/۲۹٪	۱۸/۳۵٪	۸۱/۳۵٪	بانک ملت	۲۶
۰/۰۷۷٪	۰/۰۳٪	۱۲/۱۹٪	۸۷/۷۰٪	بانک ملی ایران	۲۷
۰/۰۰۲٪	۰/۰۰٪	۰/۶۷٪	۹۹/۳۳٪	شرکت دولتی پست بانک	۲۸
۰/۰۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۱۲٪	۹۹/۸۸٪	موسسه اعتباری ملل	۲۹

کلیه این موارد در حالی است که در سایر بانک‌های کشور بیشترین پذیرش تراکنش از طریق ابزار کارتخوان فروشگاه‌های بوده و نیز بیشترین سهم از مبالغ تراکنش‌ها توسط ابزارهای کارتخوان فروشگاه‌های جذب هر بانک شده است.

۵-۱-۴ - اندازه‌گیری تمرکز در بازار بانک‌های پذیرنده هر یک از انواع ابزار پذیرش

با اندازه‌گیری میزان تمرکز در بازار بانک‌های پذیرنده تراکنش‌ها در انواع ابزار پذیرش، می‌توان میزان رقابت و انحصار در آن بازار را بررسی نمود. هرچه میزان شاخص تمرکز، عدد کمتری باشد، بازار رقابتی‌تر و هر چه شاخص تمرکز عدد بیشتری باشد، بازار به انحصار نزدیک‌تر خواهد بود. در این قسمت نیز وضعیت تمرکز و قدرت رقابتی بانک‌ها در نقش پذیرندگی تراکنش‌ها در انواع ابزار با استفاده از شاخص هرفیندال-هیرشمن سنجیده و بررسی می‌شود.

در جدول ۵-۵ این شاخص برای صنعت پرداخت الکترونیک، به ازای هر چهار ابزار پذیرش محاسبه شده است.

گزارش اقتصادی شاپرک

جدول ۵-۵ محاسبه شاخص هرفیندال-هیرشمن در بازار بانک‌های پذیرنده به ازای انواع ابزار پذیرش - اسفند ۱۴۰۴

ابزار پذیرش موبایلی		ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD)		ابزار پذیرش اینترنتی		کارتخوان فروشگاهی		نام بانک پذیرنده	ردیف
S_i^2	S_i	S_i^2	S_i	S_i^2	S_i	S_i^2	S_i		
۱	۱	۰	۰	۱	۱	۲	۱	بانک اقتصاد نوین	۱
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	بانک ایران زمین	۲
۰	۰	۴	۲	۴۵	۷	۱۳	۴	بانک پارسیان	۳
۲	۱	۰	۰	۴	۲	۸	۳	بانک پاسارگاد	۴
۰	۰	۰	۰	۲	۱	۳۱	۶	بانک تجارت	۵
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱	بانک توسعه تعاون	۶
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	بانک توسعه صادرات ایران	۷
۰	۰	۰	۰	۸۹	۹	۰	۰	بانک خاورمیانه	۸
۶۴	۸	۰	۰	۲۴	۵	۰	۰	بانک دی	۹
۰	۰	۳۳	۶	۴	۲	۳۱	۶	بانک رفاه کارگران	۱۰
۰	۰	۲	۲	۱۵۸	۱۳	۱۸	۴	بانک سامان	۱۱
۰	۰	۰	۰	۱	۱	۱۳۴	۱۲	بانک سپه	۱۲
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	بانک سرمایه	۱۳
۰	۰	۰	۰	۲	۱	۱	۱	بانک سینا	۱۴
۵,۰۷۷	۷۱	۳۲	۶	۱۰	۳	۲	۲	بانک شهر	۱۵
۰	۰	۰	۰	۳۷	۶	۶۱	۸	بانک صادرات ایران	۱۶
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	بانک صنعت و معدن	۱۷
۰	۰	۷۵۶	۲۷	۶	۲	۹	۳	بانک قرض الحسنه رسالت	۱۸
۰	۰	۳۹	۶	۰	۱	۱۱۳	۱۱	بانک قرض الحسنه مهر ایران	۱۹
۱	۱	۰	۱	۰	۱	۰	۰	بانک کارآفرین	۲۰
۱۰	۳	۰	۰	۱	۱	۴۶	۷	بانک کشاورزی	۲۱
۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰	بانک گردشگری	۲۲
۰	۰	۰	۰	۷	۳	۱	۱	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران	۲۳
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱	بانک مسکن	۲۴
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	بانک مشترک ایران - ونزوئلا	۲۵
۰	۰	۲,۲۹۶	۴۸	۱,۲۲۶	۳۵	۲۷۵	۱۷	بانک ملت	۲۶
۱۹۰	۱۴	۷	۳	۳۱	۶	۱۰۸	۱۰	بانک ملی ایران	۲۷
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۹	۳	شرکت دولتی پست بانک	۲۸
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	موسسه اعتباری ملل	۲۹
۵,۳۴۵	-	۳,۱۶۹	-	۱,۶۴۹	-	۸۶۳	-	شاخص هرفیندال - هیرشمن	

ملاحظه می شود در اسفند ۱۴۰۴ شاخص هرfindال- هیرشمن در بازار بانکهای پذیرنده تراکنشها برای دو ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) و موبایلی به ترتیب ۳,۱۶۹، ۵,۳۴۵ (بالا تر از ۱۸۰۰) که با توجه به جدول ۵-۵ همچنان نشان دهنده تمرکز بالا در بازار این دو ابزار است؛ به این معنا که در بازار ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) تعداد بسیار کمی از بانکها سهم قابل توجهی از پذیرش تراکنشهای بازار را در اختیار گرفته اند. مقدار این شاخص در بازار ابزار پذیرش کارتخوان فروشگاههای و اینترنتی به ترتیب ۸۶۳ و ۱,۶۴۹ به دست آمده است که با توجه به اطلاعات جدول ۵-۵، این رقم مبین وجود رقابت در بازار ابزار پذیرش کارتخوان فروشگاههای و همچنین تمرکز ملایم در ابزار پذیرش اینترنتی بین بانکهای پذیرنده شده است.

میزان نرخ رشد شاخص هرfindال- هیرشمن برای بازار بانکهای پذیرنده در اسفند ۱۴۰۴ نسبت به بهمن ۱۴۰۴ در جدول زیر محاسبه و ارائه گردیده است.

جدول ۵-۶ مقایسه تغییر شاخص هرfindال- هیرشمن در بازار بانکهای پذیرنده به ازای انواع ابزار پذیرش- بهمن و اسفند ۱۴۰۴

ابزار پذیرش موبایلی			ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD)			ابزار پذیرش اینترنتی			کارتخوان فروشگاههای			HHI
اختلاف	اسفند ۱۴۰۴	بهمن ۱۴۰۴	اختلاف	اسفند ۱۴۰۴	بهمن ۱۴۰۴	اختلاف	اسفند ۱۴۰۴	بهمن ۱۴۰۴	اختلاف	اسفند ۱۴۰۴	بهمن ۱۴۰۴	
۵۹۲	۵,۳۴۵	۴,۷۵۴	-۶۴	۳,۱۶۹	۳,۲۳۲	۱۶۲	۱,۶۴۹	۱,۴۸۷	-۸/۰	۸۶۳	۸۷۱	شاخص H-H

با توجه به اطلاعات جدول فوق ملاحظه می شود که میزان شاخص هرfindال- هیرشمن در بازار بانکهای پذیرنده برای دو ابزار پذیرش کارتخوان فروشگاههای و کدهای دستوری کاهش و دو ابزار پذیرش اینترنتی و موبایلی افزایش داشته است.

۲-۵- سهم بازار صادرکنندگی

در این قسمت به بررسی سهم بازار صادرکنندگی بانک‌ها پرداخته می‌شود. برای این منظور ابتدا آماری از تعداد هر یک از انواع کارت‌های بانکی تراکنش‌دار در شبکه شاپرک^۱ ارائه شده و سپس سهم بازار هر یک از بانک‌های صادرکننده کارت تراکنش‌دار از مجموع کارت‌ها و نیز به تفکیک انواع کارت‌های بانکی محاسبه می‌گردد.

۱-۲-۵- تعداد کل هر یک از انواع کارت‌های بانکی تراکنش‌دار در

سوئیچ شاپرک

کارت‌های بانکی دارای تراکنش در سوئیچ شاپرک به لحاظ کاربری در سه دسته کارت برداشت (بدهی)^۲، کارت اعتباری^۳ و کارت پیش‌پرداخته^۴ یا بی‌نام (کارت هدیه و بن کارت) طبقه‌بندی می‌شوند.

در اسفند ۱۴۰۴، تعداد کارت‌های بانکی تراکنش‌دار در سوئیچ شاپرک مجموعاً ۱۷۱,۱۶۲,۰۷۱ بوده است که بیشترین تعداد آن با ۱۶۲,۷۵۶,۷۲۷ عدد و سهم تعدادی ۹۵/۰۹ درصدی متعلق به کارت برداشت و کمترین تعداد آن با ۲,۱۱۸,۳۱۲ عدد و سهم ۱/۲۴ درصدی متعلق به کارت اعتباری بوده است. این اطلاعات در جدول ۷-۵ ارائه شده است.

۱ کارت‌هایی که در دوره مورد بررسی حداقل یک تراکنش در سوئیچ شاپرک داشته باشند. در این تعریف تعداد تراکنش‌های کارت‌ها اهمیتی نداشته و هر کارتی با تراکنش بیش از یک عدد، تنها یک مرتبه در آمار لحاظ می‌گردد.

۲ Debit card

۳ Credit card

۴ Prepaid

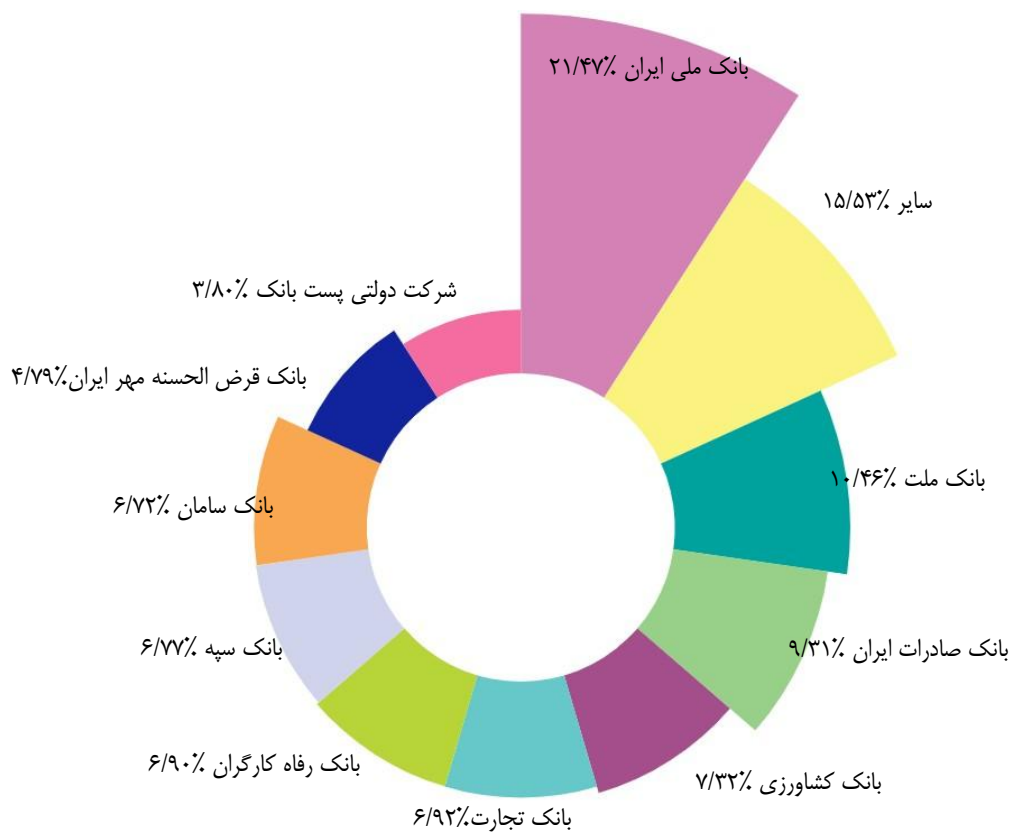
جدول ۷-۵ مقایسه تعداد و سهم هر یک از کارت‌های بانکی تراکنش‌دار - اسفند ۱۴۰۴

ماه	شاخص	تعداد کارت هدیه و بن کارت	تعداد کارت اعتباری	تعداد کارت برداشت	مجموع
بهمن ۱۴۰۴	تعداد کارت‌های بانکی تراکنش‌دار	۶,۲۸۰,۴۷۰	۱,۸۶۰,۴۴۱	۱۶۱,۰۳۴,۰۰۴	۱۶۹,۱۷۴,۹۱۵
	سهم هر یک از انواع کارت‌های بانکی تراکنش‌دار از کل کارت‌های تراکنش‌دار	۳/۷۱٪	۱/۱۰٪	۹۵/۱۹٪	-
اسفند ۱۴۰۴	تعداد کارت‌های بانکی تراکنش‌دار	۶,۲۸۷,۰۳۲	۲,۱۱۸,۳۱۲	۱۶۲,۷۵۶,۷۳۷	۱۷۱,۱۶۲,۰۷۱
	سهم هر یک از انواع کارت‌های بانکی تراکنش‌دار از کل کارت‌های تراکنش‌دار	۳/۶۷٪	۱/۲۴٪	۹۵/۰۹٪	-
رشد تعداد کارت بانکی تراکنش‌دار		-۱/۱۰٪	۱۳/۸۶٪	۱/۰۷٪	۱/۱۷٪

همانگونه که در جدول فوق ملاحظه می‌شود، تعداد کل کارت‌های بانکی تراکنش‌دار در اسفند ۱۴۰۴ نسبت به ماه گذشته، ۱/۱۷ درصد افزایش داشته و نرخ رشد در هر سه نوع کارت افزایشی بوده است.

۵-۲-۲- سهم بانک‌های صادرکننده از کل کارت‌های بانکی تراکنش‌دار

طی اسفند ۱۴۰۴ تعداد کارت‌های دارای حداقل یک تراکنش، متعلق به تعداد ۳۰ بانک صادرکننده بوده که سهم تعدادی کارت‌های این بانک‌ها از تعداد کل کارت‌های بانکی تراکنش‌دار در شکل ۵-۳ ترسیم شده است.

شکل ۳-۵ سهم بانک‌های صادرکننده از تعداد کارت‌های بانکی تراکنش‌دار در شبکه شاپرک - اسفند ۱۴۰۴

ملاحظه می‌شود که در اسفند ۱۴۰۴ "بانک ملی ایران"، "بانک ملت"، "بانک صادرات ایران" و "بانک کشاورزی" دارای بیشترین سهم از تعداد کارت‌های بانکی تراکنش‌دار در شبکه پرداخت بوده‌اند. همانگونه که مشاهده می‌گردد در نمودار بالا تنها ده بانک با سهم تعدادی بالاتر از کل تعداد کارت‌های بانکی تراکنش‌دار آورده شده‌اند و بقیه بانک‌ها در نمودار تحت عنوان سایر آمده‌اند.

۳-۲-۵ سهم بانک‌های صادرکننده از تعداد هر یک از انواع

کارت‌های بانکی تراکنش‌دار

سهم بانک‌های صادرکننده از تعداد هر یک از انواع کارت بانکی تراکنش‌دار برای اسفند ۱۴۰۴ در جدول زیر ارائه شده است. اطلاعات این جدول مبین آن است که در این ماه بیشترین کارت اعتباری تراکنش‌دار متعلق به "بانک ملت"، "بانک صادرات ایران"، "بانک ملی ایران" و "بانک رفاه کارگران"؛ و بیشترین کارت برداشت تراکنش‌دار به ترتیب متعلق به "بانک ملی ایران"، "بانک ملت"، "بانک صادرات ایران" و "بانک

کشاورزی" و بیشترین کارت هدیه و بن کارت تراکنش‌دار متعلق به "بانک شهر"، "بانک ملی ایران"، "بانک پارسیان" و "بانک صادرات ایران" بوده است.

جدول ۵-۸ سهم هر بانک صادرکننده از تعداد هر یک از کارت‌های بانکی تراکنش‌دار - اسفند ۱۴۰۴

ردیف	نام بانک صادرکننده	سهم از کل کارت اعتباری	سهم از کل کارت برداشت	سهم از کل کارت هدیه و بن کارت
۱	بانک اقتصاد نوین	۰/۹۷٪	۰/۶۷٪	۱/۴۹٪
۲	بانک ایران زمین	۰/۶۰٪	۰/۴۱٪	۰/۷۵٪
۳	بانک پارسیان	۰/۷۷٪	۱/۲۳٪	۱۰/۱۲٪
۴	بانک پاسارگاد	۴/۶۷٪	۳/۲۴٪	۲/۰۸٪
۵	بانک تجارت	۵/۲۷٪	۶/۹۸٪	۵/۹۰٪
۶	بانک توسعه تعاون	۱/۱۲٪	۰/۹۰٪	۰/۸۸٪
۷	بانک توسعه صادرات ایران	۰/۰۰٪	۰/۰۱٪	۰/۰۲٪
۸	بانک خاورمیانه	۰/۰۲٪	۰/۱۶٪	۰/۰۹٪
۹	بانک دی	۰/۸۵٪	۰/۵۰٪	۰/۹۵٪
۱۰	بانک رفاه کارگران	۹/۰۱٪	۶/۹۳٪	۵/۴۷٪
۱۱	بانک سامان	۳/۷۲٪	۶/۸۶٪	۴/۲۷٪
۱۲	بانک سپه	۰/۲۳٪	۶/۹۱٪	۵/۲۸٪
۱۳	بانک سرمایه	۰/۵۷٪	۰/۱۸٪	۰/۲۲٪
۱۴	بانک سینا	۱/۸۹٪	۰/۶۴٪	۱/۱۴٪
۱۵	بانک شهر	۳/۸۳٪	۱/۴۳٪	۱۵/۳۱٪
۱۶	بانک صادرات ایران	۱۳/۲۶٪	۹/۲۹٪	۸/۵۸٪
۱۷	بانک صنعت و معدن	۰/۰۸٪	۰/۰۲٪	۰/۰۸٪
۱۸	بانک قرض الحسنه رسالت	۱/۲۷٪	۱/۶۲٪	۱/۱۴٪
۱۹	بانک قرض الحسنه مهر ایران	۵/۸۳٪	۴/۶۸٪	۷/۳۶٪
۲۰	بانک کارآفرین	۰/۱۰٪	۰/۱۱٪	۰/۴۲٪
۲۱	بانک کشاورزی	۴/۷۸٪	۷/۴۸٪	۳/۸۹٪
۲۲	بانک گردشگری	۰/۲۵٪	۰/۲۵٪	۰/۶۰٪
۲۳	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۲٪
۲۴	بانک مسکن	۳/۲۹٪	۲/۹۰٪	۱/۰۸٪
۲۵	بانک مشترک ایران - ونزوئلا	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۱٪
۲۶	بانک ملت	۱۷/۲۷٪	۱۰/۴۸٪	۷/۷۰٪
۲۷	بانک ملی ایران	۱۱/۴۷٪	۲۱/۹۲٪	۱۳/۱۵٪
۲۸	شرکت دولتی پست بانک	۷/۸۰٪	۳/۸۳٪	۱/۸۰٪
۲۹	موسسه اعتباری ملل	۱/۰۵٪	۰/۳۹٪	۰/۲۱٪

ملاحظه می‌شود در این ماه، بیشترین سهم از تعداد کارت‌های بانکی تراکنش‌دار، در نوع کارت اعتباری با ۱۷/۲۷ درصد متعلق به "بانک ملت" و در نوع کارت برداشت و کارت هدیه و بن کارت به ترتیب با ۲۱/۹۲ و ۱۵/۳۱ درصد متعلق به ترتیب به "بانک ملی ایران" و "بانک شهر" بوده است.

۵-۲-۴- سهم تراکنش‌های هر بانک صادرکننده از انواع کارت‌های

بانکی تراکنش‌دار در همان بانک

در این بخش از گزارش برای داشتن تصویری از سهم تراکنش‌های هر بانک صادرکننده از انواع کارت‌های بانکی تراکنش‌دار در همان بانک برای اسفند ۱۴۰۴ اطلاعات مربوطه در جدول ۵-۹ ارائه شده است.

جدول ۵-۹ سهم هر دسته از انواع کارت‌های بانکی تراکنش‌دار از مجموع کارت‌های بانک صادرکننده - اسفند ۱۴۰۴

ردیف	نام بانک صادرکننده	سهم کارت اعتباری از تراکنش‌های بانک	سهم کارت برداشت از تراکنش‌های بانک	سهم کارت هدیه و بن کارت از تراکنش‌های بانک
۱	بانک اقتصاد نوین	۱/۷۲٪	۹۰/۴۴٪	۷/۸۴٪
۲	بانک ایران زمین	۱/۷۴٪	۹۱/۷۶٪	۶/۵۰٪
۳	بانک پارسیان	۰/۶۲٪	۷۵/۳۹٪	۲۳/۹۸٪
۴	بانک پاسارگاد	۱/۸۰٪	۹۵/۸۰٪	۲/۳۷٪
۵	بانک تجارت	۰/۹۴٪	۹۵/۹۱٪	۳/۱۳٪
۶	بانک توسعه تعاون	۱/۵۵٪	۹۴/۸۵٪	۳/۶۰٪
۷	بانک توسعه صادرات ایران	۰/۴۸٪	۸۷/۵۶٪	۱۱/۹۴٪
۸	بانک خاورمیانه	۰/۱۹٪	۹۷/۶۷٪	۲/۱۱٪
۹	بانک دی	۲/۰۲٪	۹۱/۲۹٪	۶/۶۸٪
۱۰	بانک رفاه کارگران	۱/۶۲٪	۹۵/۴۷٪	۲/۹۱٪
۱۱	بانک سامان	۰/۶۸٪	۹۶/۹۸٪	۲/۳۳٪
۱۲	بانک سپه	۰/۰۴٪	۹۷/۰۹٪	۲/۸۷٪
۱۳	بانک سرمایه	۳/۸۹٪	۹۱/۶۹٪	۴/۴۲٪
۱۴	بانک سینا	۳/۴۸٪	۹۰/۲۷٪	۶/۲۵٪
۱۵	بانک شهر	۲/۴۰٪	۶۹/۰۵٪	۲۸/۵۴٪
۱۶	بانک صادرات ایران	۱/۷۶٪	۹۴/۸۵٪	۳/۳۸٪
۱۷	بانک صنعت و معدن	۴/۸۶٪	۸۱/۴۵٪	۱۳/۶۹٪
۱۸	بانک قرض الحسنه رسالت	۰/۹۹٪	۹۶/۳۷٪	۲/۶۲٪
۱۹	بانک قرض الحسنه مهر ایران	۱/۵۱٪	۹۲/۸۵٪	۵/۶۴٪

ردیف	نام بانک صادرکننده	سهم کارت اعتباری از تراکنش های بانک	سهم کارت برداشت از تراکنش های بانک	سهم کارت هدیه و بن کارت از تراکنش های بانک
۲۰	بانک کارآفرین	۱/۰۱٪	۸۶/۷۸٪	۱۲/۲۰٪
۲۱	بانک کشاورزی	۰/۸۱٪	۹۷/۲۴٪	۱/۹۵٪
۲۲	بانک گردشگری	۱/۲۰٪	۹۰/۳۴٪	۸/۴۴٪
۲۳	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران	۰/۰۰٪	۷۶/۹۹٪	۲۳/۰۱٪
۲۴	بانک مسکن	۱/۴۳٪	۹۷/۱۷٪	۱/۴۰٪
۲۵	بانک مشترک ایران - ونزوئلا	۰/۴۶٪	۵۱/۰۹٪	۴۸/۴۵٪
۲۶	بانک ملت	۲/۰۴٪	۹۵/۲۴٪	۲/۷۰٪
۲۷	بانک ملی ایران	۰/۶۶٪	۹۷/۰۸٪	۲/۲۵٪
۲۸	شرکت دولتی پست بانک	۲/۵۴٪	۹۵/۷۲٪	۱/۷۴٪
۲۹	موسسه اعتباری ملل	۳/۳۶٪	۹۴/۶۳٪	۲/۰۱٪

همانگونه که ملاحظه می شود همچنان بیشترین سهم از تعداد کارت تراکنش دار در هر بانکی به کارت برداشت و سپس کارت هدیه و بن کارت اختصاص داشته و کارت اعتباری کمترین سهم را در این بین داشته است.

۵-۲-۵ - اندازه گیری تمرکز در بازار صادرکنندگی هر یک از کارت های بانکی تراکنش دار

در این بخش از گزارش، شاخص هرفیندال - هیرشمن برای سنجش میزان تمرکز در بازار صادرکنندگی هر یک از انواع کارت های بانکی تراکنش دار در شبکه شاپراک اندازه گیری و بررسی می شود. در واقع هدف بررسی میزان رقابت بانک ها در صادر نمودن انواع کارت های بانکی است که به دلیل عدم دسترسی به اطلاعات دقیق کارت های صادر شده، از کارت های تراکنش دار شبکه شاپراک در محاسبه این شاخص استفاده شده است. در جدول ۵-۱۰ نتایج این بررسی ارائه شده است.

جدول ۵-۱۰ محاسبه شاخص هرفیندال - هیرشمن در بازار صادرکنندگی کارت های بانکی تراکنش دار - اسفند ۱۴۰۴

ردیف	نام بانک پذیرنده	کارت اعتباری		کارت برداشت		کارت هدیه و بن کارت	
		S_i	S_i^2	S_i	S_i^2	S_i	S_i^2
۱	بانک اقتصاد نوین	۱	۱	۱	۰	۱	۲
۲	بانک ایران زمین	۱	۰	۰	۰	۱	۱

گزارش اقتصادی شاپرک

کارت هدیه و بن کارت		کارت برداشت		کارت اعتباری		نام بانک پذیرنده	ردیف
S_i^1	S_i	S_i^1	S_i	S_i^1	S_i		
۱۰۳	۱۰	۲	۱	۱	۱	بانک پارسیان	۳
۴	۲	۱۰	۳	۲۲	۵	بانک پاسارگاد	۴
۳۵	۶	۴۹	۷	۲۸	۵	بانک تجارت	۵
۱	۱	۱	۱	۱	۱	بانک توسعه تعاون	۶
۰	۰	۰	۰	۰	۰	بانک توسعه صادرات ایران	۷
۰	۰	۰	۰	۰	۰	بانک خاورمیانه	۸
۱	۱	۰	۱	۱	۱	بانک دی	۹
۳۰	۵	۴۸	۷	۸۱	۹	بانک رفاه کارگران	۱۰
۱۸	۴	۴۷	۷	۱۴	۴	بانک سامان	۱۱
۲۸	۵	۴۸	۷	۰	۰	بانک سپه	۱۲
۰	۰	۰	۰	۰	۱	بانک سرمایه	۱۳
۱	۱	۰	۱	۴	۲	بانک سینا	۱۴
۲۳۴	۱۵	۲	۱	۱۵	۴	بانک شهر	۱۵
۷۴	۹	۸۶	۹	۱۷۶	۱۳	بانک صادرات ایران	۱۶
۰	۰	۰	۰	۰	۰	بانک صنعت و معدن	۱۷
۱	۱	۳	۲	۲	۱	بانک قرض الحسنه رسالت	۱۸
۵۴	۷	۲۲	۵	۳۴	۶	بانک قرض الحسنه مهر ایران	۱۹
۰	۰	۰	۰	۰	۰	بانک کارآفرین	۲۰
۱۵	۴	۵۶	۷	۲۳	۵	بانک کشاورزی	۲۱
۰	۱	۰	۰	۰	۰	بانک گردشگری	۲۲
۰	۰	۰	۰	۰	۰	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران	۲۳
۱	۱	۸	۳	۱۱	۳	بانک مسکن	۲۴
۰	۰	۰	۰	۰	۰	بانک مشترک ایران - ونزوئلا	۲۵
۵۹	۸	۱۱۰	۱۰	۲۹۸	۱۷	بانک ملت	۲۶
۱۷۳	۱۳	۴۸۱	۲۲	۱۳۱	۱۱	بانک ملی ایران	۲۷
۳	۲	۱۵	۴	۶۱	۸	شرکت دولتی پست بانک	۲۸
۰	۰	۰	۰	۱	۱	موسسه اعتباری ملل	۲۹
۸۳۹	-	۹۸۸	-	۹۰۴	-	شاخص هرفیندال - هیرشمن	

همانگونه که در جدول ۵-۱۰ نیز مشاهده می‌گردد، این شاخص برای هر سه دسته کارت در طبقه "رقابتی" قرار گرفته است. میزان نرخ رشد شاخص هرفیندال-هیرشمن برای بازار بانک‌های صادرکننده کارت‌های بانکی تراکنش‌دار در اسفند ۱۴۰۴ نسبت به ماه گذشته در جدول ۵-۱۱ ارائه شده است.

جدول ۵-۱۱ مقایسه تغییر شاخص هرفیندال-هیرشمن در بازار بازار صادرکنندگی کارت‌های بانکی تراکنش دار-بهمن و اسفند ۱۴۰۴

کارت هدیه و بن کارت		کارت برداشت			کارت اعتباری			HHI	
اختلاف	اسفند ۱۴۰۴	بهمن ۱۴۰۴	اختلاف	اسفند ۱۴۰۴	بهمن ۱۴۰۴	اختلاف	اسفند ۱۴۰۴		بهمن ۱۴۰۴
-۶۲/۷	۸۳۹	۹۰۲	۵/۰	۹۸۸	۹۸۳	۲۶	۹۰۴	۸۷۸	شاخص H-H

با توجه به اطلاعات جدول ۵-۱۱، ملاحظه می‌شود که میزان تغییرات شاخص هرفیندال-هیرشمن در بازار صادرکنندگی در اسفند ماه در دو دسته کارت "اعتباری" و "برداشت" افزایشی و "هدیه و بن کارت" کاهش یافته است.

۵-۳- سهم تعداد و مبلغ تراکنش‌های بانک‌های کشور در نقش پذیرنده و صادرکننده

در این بخش تعداد و مبلغ تراکنش‌های صادر شده و پذیرش شده هر بانک آورده شده تا میزان فعالیت بانک‌ها در حوزه صدور و پذیرش تراکنش‌های شاپرکی مشخص گردد. سهم هر بانک از تعداد و مبلغ کل تراکنش‌های صادر شده و پذیرش شده را نشان می‌دهد.

جدول ۵-۱۲ سهم تعدادی و مبلغی هر بانک از کل تراکنش‌های صادر شده و پذیرش شده - اسفند ۱۴۰۴

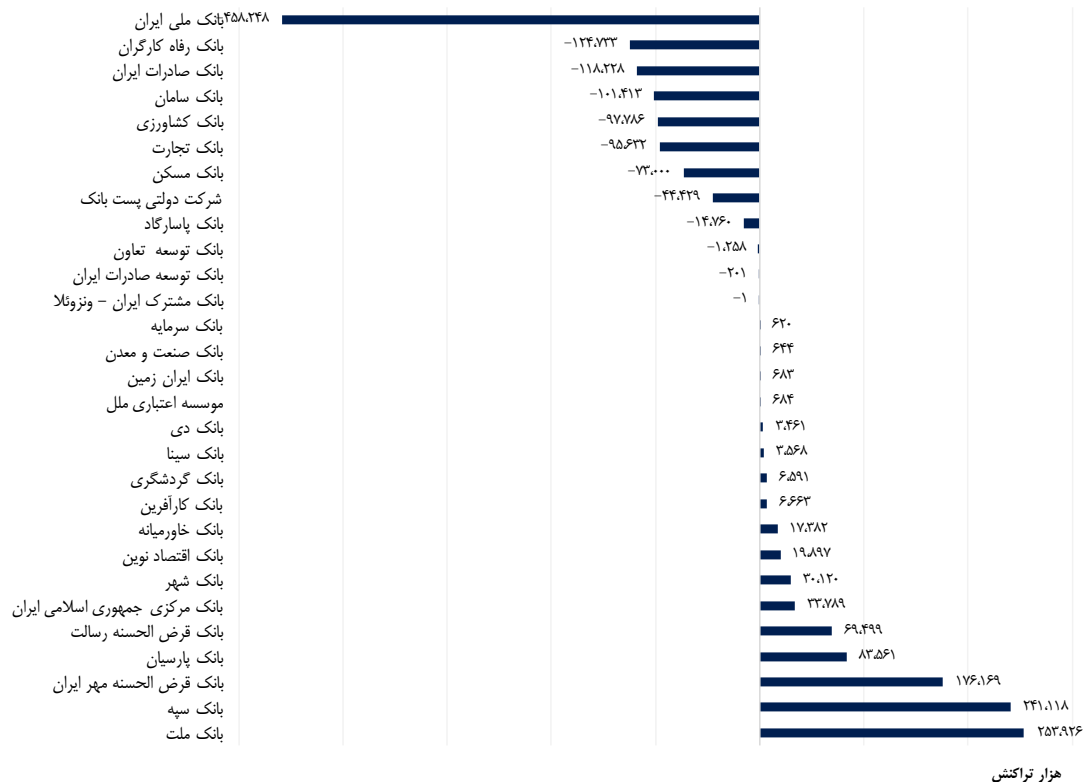
ردیف	نام بانک	سهم تعدادی تراکنش‌ها		سهم مبلغی تراکنش‌ها	
		سهم تراکنش‌های صادر شده از کل	سهم تراکنش‌های پذیرش شده از کل	سهم مبلغ تراکنش‌های صادر شده از کل	سهم مبلغ تراکنش‌های پذیرش شده از کل
۱	بانک اقتصاد نوین	۰/۷۰٪	۱/۲۲٪	۰/۹۰٪	۱/۱۸٪
۲	بانک ایران زمین	۰/۳۷٪	۰/۴۱٪	۰/۴۵٪	۰/۴۰٪
۳	بانک پارسیان	۱/۵۱٪	۳/۶۴٪	۲/۰۵٪	۳/۲۵٪
۴	بانک پاسارگاد	۲/۹۸٪	۲/۷۵٪	۳/۱۴٪	۳/۰۸٪
۵	بانک تجارت	۷/۲۲٪	۵/۱۸٪	۶/۹۸٪	۶/۸۱٪
۶	بانک توسعه تعاون	۰/۸۸٪	۰/۸۹٪	۰/۹۰٪	۰/۹۴٪
۷	بانک توسعه صادرات ایران	۰/۰۱٪	۰/۰۰٪	۰/۰۱٪	۰/۰۱٪
۸	بانک خاورمیانه	۰/۱۳٪	۰/۵۷٪	۰/۱۴٪	۱/۱۷٪
۹	بانک دی	۰/۵۱٪	۰/۶۲٪	۰/۵۳٪	۰/۴۱٪
۱۰	بانک رفاه کارگران	۸/۰۰٪	۵/۲۸٪	۶/۹۲٪	۷/۲۰٪

گزارش اقتصادی شاپرک

سهام مبلغی تراکنش‌ها		سهام تعدادی تراکنش‌ها		نام بانک	ردیف
سهام مبلغ تراکنش‌های پذیرش شده از کل	سهام مبلغ تراکنش‌های صادر شده از کل	سهام تعداد تراکنش‌های پذیرش شده از کل	سهام تعداد تراکنش‌های صادر شده از کل		
۵/۰۱٪	۵/۱۹٪	۴/۵۸٪	۶/۷۸٪	بانک سامان	۱۱
۳/۵۷٪	۴/۱۰٪	۱۰/۶۶٪	۴/۵۱٪	بانک سپه	۱۲
۰/۲۱٪	۰/۱۸٪	۰/۱۷٪	۰/۱۵٪	بانک سرمایه	۱۳
۰/۹۶٪	۰/۷۸٪	۰/۷۷٪	۰/۶۵٪	بانک سینا	۱۴
۲/۰۱٪	۲/۰۳٪	۲/۴۹٪	۱/۶۷٪	بانک شهر	۱۵
۱۰/۳۳٪	۹/۷۰٪	۷/۴۹٪	۹/۹۶٪	بانک صادرات ایران	۱۶
۰/۰۶٪	۰/۰۳٪	۰/۰۴٪	۰/۰۲٪	بانک صنعت و معدن	۱۷
۲/۵۶٪	۲/۲۸٪	۳/۴۰٪	۱/۶۱٪	بانک قرض الحسنه رسالت	۱۸
۷/۵۵٪	۷/۰۸٪	۹/۹۰٪	۵/۳۱٪	بانک قرض الحسنه مهر ایران	۱۹
۰/۲۶٪	۰/۱۹٪	۰/۲۹٪	۰/۱۲٪	بانک کارآفرین	۲۰
۷/۴۹٪	۷/۴۵٪	۶/۳۲٪	۸/۳۶٪	بانک کشاورزی	۲۱
۰/۵۶٪	۰/۴۳٪	۰/۴۳٪	۰/۲۶٪	بانک گردشگری	۲۲
۲/۸۸٪	۰/۰۲٪	۰/۸۴٪	۰/۰۰٪	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران	۲۳
۰/۸۷٪	۲/۱۶٪	۰/۹۰٪	۲/۵۹٪	بانک مسکن	۲۴
۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	بانک مشترک ایران - ونزوئلا	۲۵
۱۸/۱۷٪	۱۳/۳۲٪	۱۷/۹۷٪	۱۱/۲۰٪	بانک ملت	۲۶
۱۰/۳۹٪	۱۹/۸۰٪	۱۰/۰۱٪	۲۰/۴۱٪	بانک ملی ایران	۲۷
۲/۳۲٪	۲/۸۷٪	۲/۷۷٪	۳/۷۰٪	شرکت دولتی پست بانک	۲۸
۰/۳۶٪	۰/۳۸٪	۰/۴۲٪	۰/۳۹٪	موسسه اعتباری ملل	۲۹

اطلاعات جدول ۵-۱۲ بیانگر آن است که در اسفند ۱۴۰۴ بیشترین سهم از تعداد تراکنش‌های صادر شده به "بانک ملی ایران"، "بانک ملت"، "بانک صادرات ایران" و "بانک کشاورزی" بیشترین سهم از مبلغ تراکنش‌های صادر شده به "بانک ملی ایران"، "بانک ملت"، "بانک صادرات ایران" و "بانک کشاورزی" بیشترین سهم از تعداد تراکنش‌های پذیرش شده به "بانک ملت"، "بانک سپه"، "بانک ملی ایران" و "بانک قرض الحسنه مهر ایران" بیشترین سهم از مبلغ تراکنش‌های پذیرش شده به "بانک ملت"، "بانک ملی ایران"، "بانک صادرات ایران" و "بانک قرض الحسنه مهر ایران" تعلق داشته است. در ادامه شکل ۵-۴ نشان‌دهنده برتری عملکرد هر بانک از نظر پذیرش یا صدور تراکنش‌های شاپرکی است. برای محاسبه این

ویژگی، تعداد تراکنش‌های صادره هر بانک از تعداد تراکنش‌های پذیرش شده همان بانک کسر و حاصل در نمودار زیر داده شده است.

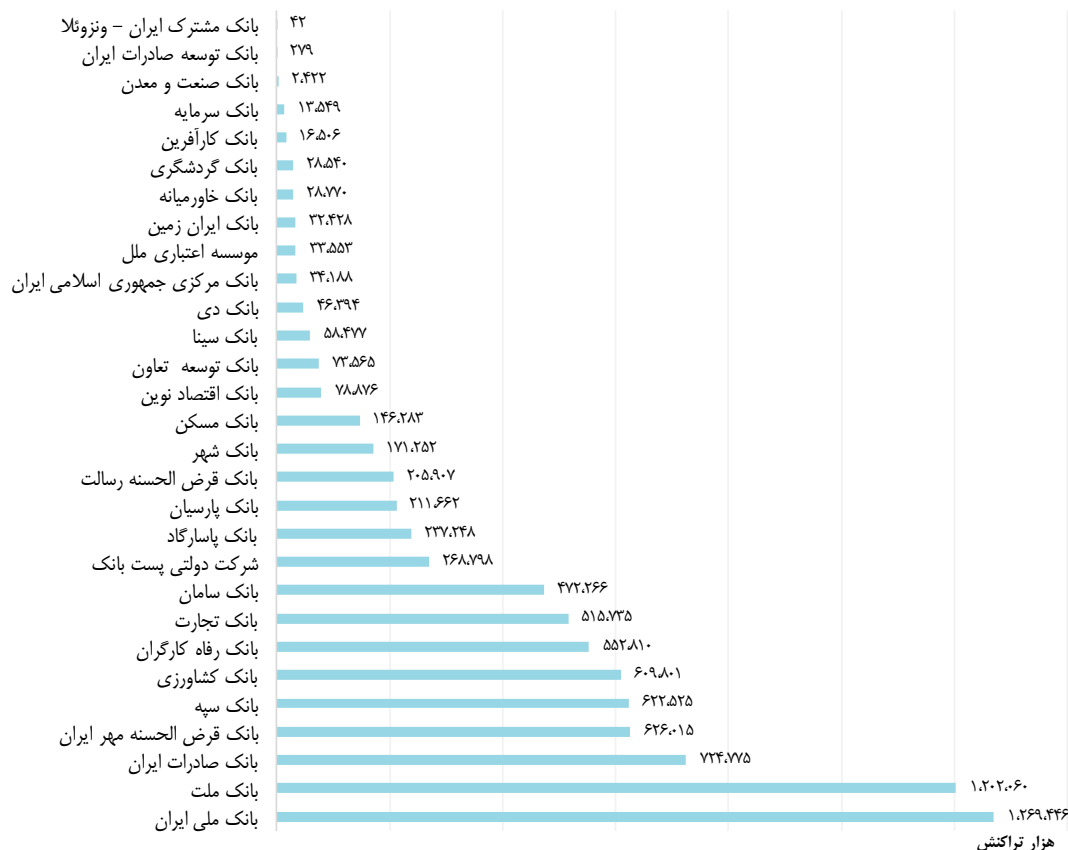

شکل ۴-۵ اختلاف در تعداد تراکنش‌های صادر شده از پذیرش شده هر بانک - اسفند ۱۴۰۴

براساس این شکل، "بانک ملت"، "بانک سپه" و "بانک قرض الحسنه مهر ایران" بیشترین اختلاف مثبت در تعداد تراکنش‌های پذیرش شده را دارا بوده و "بانک ملی ایران"، "بانک رفاه کارگران" و "بانک صادرات ایران" بیشترین اختلاف منفی را در این خصوص دارند. شکل ۴-۵ شمای کلی از جریان منابع مالی از طریق ابزارهای کارتی را در هر یک از بانک‌ها نشان می‌دهد.

از سوی دیگر مجموع تعداد تراکنش‌های صادر شده با تراکنش‌های پذیرش شده در هر بانک، بیانگر سهم آن بانک از تعداد تراکنش‌ها می‌باشد. بدین ترتیب دید کاملی از عملکرد هر یک از بانک‌ها در هر دو نقش صادرکنندگی و پذیرندگی در نظام پرداخت الکترونیکی کشور بدست می‌آید. این شاخص که از مجموع تعداد تراکنش‌های صادره از هر بانک با تعداد تراکنش‌های پذیرش شده همان بانک بدست می‌آید در شکل ۴-۵ نشان داده شده است.

گزارش اقتصادی شاپرک

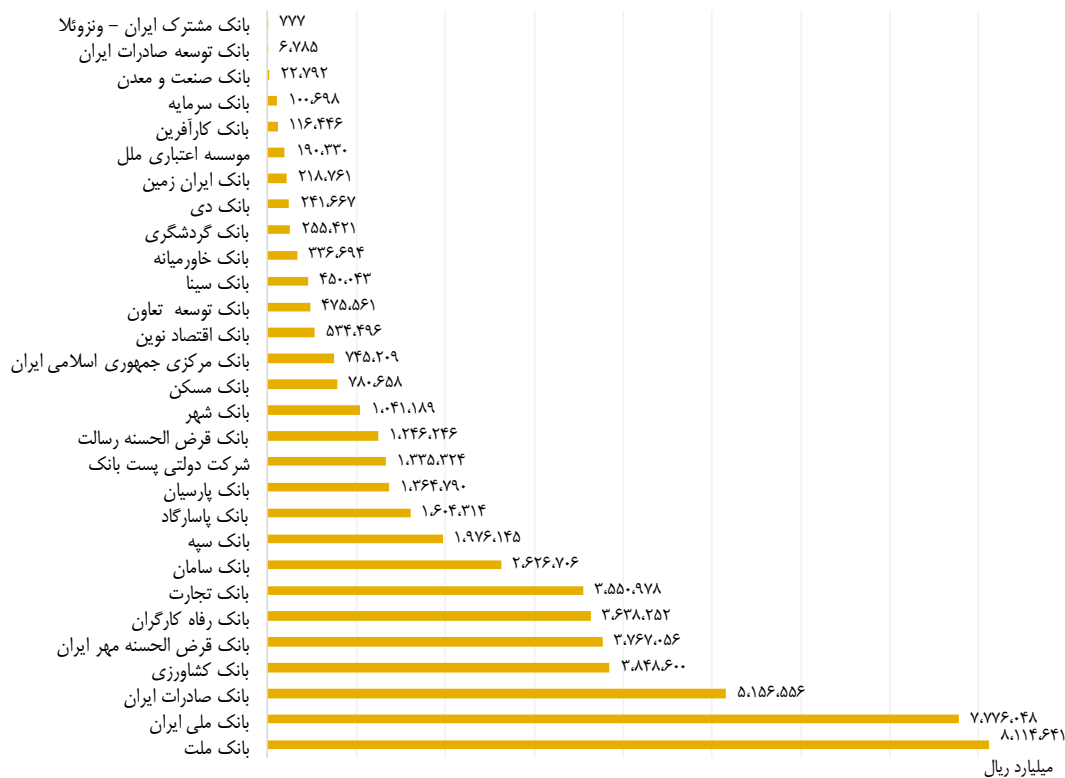
شکل ۵-۵ مجموع تعداد تراکنش‌های صادر شده و پذیرش شده هر بانک - اسفند ۱۴۰۴

همانگونه که در شکل ۵-۵ مشاهده می‌گردد "بانک ملی ایران"، "بانک ملت" و "بانک صادرات ایران" بیشترین سهم از کل تعداد تراکنش‌های صنعت پرداخت کارتی "بانک مشترک ایران - ونزوئلا"، "بانک توسعه صادرات ایران" و "بانک صنعت و معدن" به ترتیب کمترین سهم از کل تعداد تراکنش‌های صنعت پرداخت کارتی را در این ماه در اختیار داشته‌اند.

همانگونه که در بخش‌های قبل مشاهده گردید، قبل از این، سهم مبلغی هر بانک در حوزه‌های صادرکنندگی و پذیرندگی در شاپرک بررسی شد، با این حال در این بخش گردش مالی^۱ ناشی از حضور در شبکه الکترونیکی

^۱ Turnover

پرداخت بانک‌ها در نشان داده شده که در آن مجموع مبالغ تراکنش‌های انجام شده به‌وسیله‌ی کارت‌های هر بانک^۱ و مبالغ پذیرش شده توسط ابزارهایی که به شبای همان بانک متصل است^۲ آمده است.

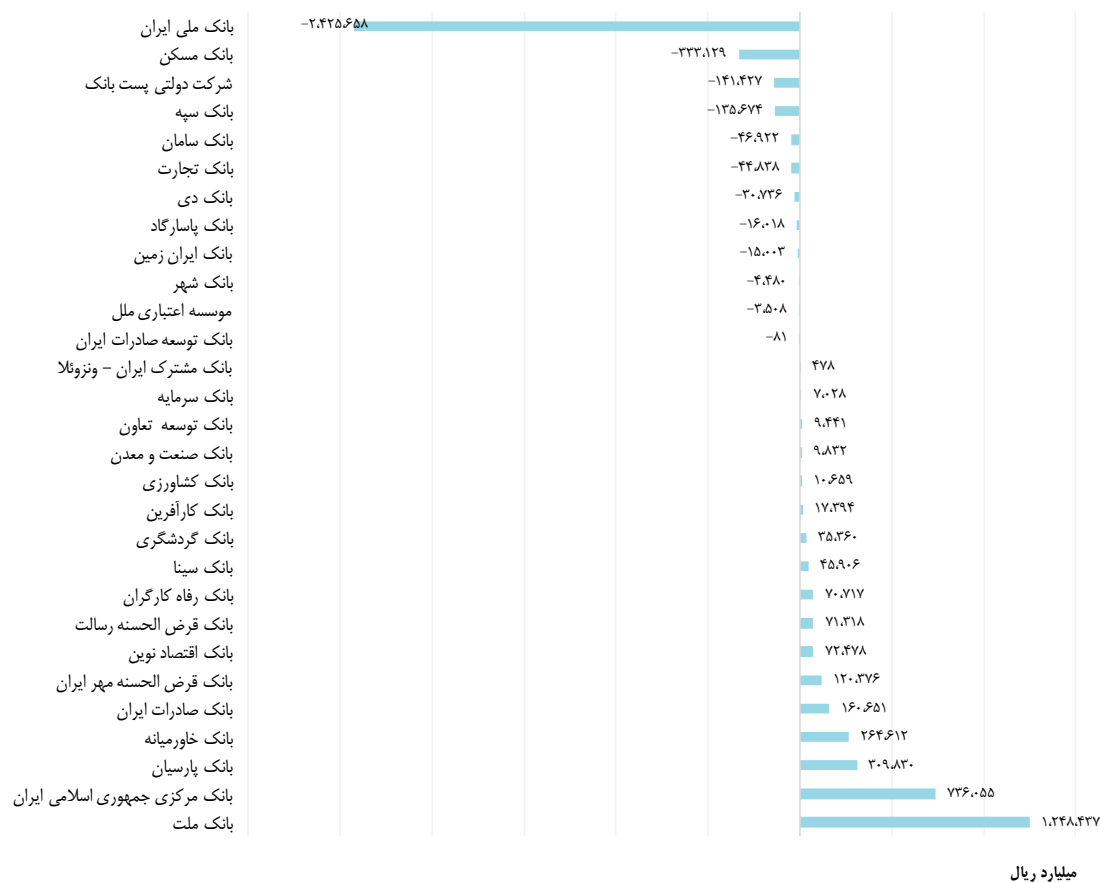

شکل ۵-۶ گردش مالی شاپرکی هر بانک (بر حسب میلیارد ریال) - اسفند ۱۴۰۴

نمودار شکل ۵-۶ نشان دهنده وجود بیشترین گردش مالی اسفند ۱۴۰۴ در "بانک ملت"، "بانک ملی ایران" و "بانک صادرات ایران" بوده و "بانک مشترک ایران - ونزوئلا" و "بانک توسعه صادرات ایران" و "بانک صنعت و معدن" کمترین گردش مالی شاپرکی را در این بازه زمانی به خود اختصاص داده اند.

^۱ در نقش بانک صادرکننده
^۲ در نقش بانک پذیرنده

یکی دیگر از شاخص‌های مورد اهمیت در بانک‌ها، محاسبه‌ی تفاضل ارزش ریالی صادرکنندگی آن‌ها از مبلغ پذیرندگی آن‌هاست. این شاخص نشان می‌دهد که جریان مبلغی تراکنش‌های هر بانک در کدام جهت بوده و به دنبال آن می‌توان تعیین نمود که آیا نقش بانک به‌عنوان بانک پذیرنده برای وی مقرون به صرفه بوده یا نبوده است. در این راستا در شکل ۵-۷ اختلاف ارزش ریالی بین تراکنش‌های پذیرش شده و تراکنش‌های صادر شده هر بانک آورده شده است. در این بررسی ارزش ریالی تراکنش‌های صادر شده هر بانک از ارزش ریالی تراکنش‌های پذیرش شده توسط همان بانک کسر می‌گردد. در این شکل ارقام مثبت بیانگر عملکرد مطلوب بانک در جذب منابع مالی می‌باشد؛ چراکه بیشتر از آن که منابع مالی از حساب‌های آن خارج شود، پول به حساب‌های آن بانک وارد شده است.

شکل ۵-۷ اختلاف در مبلغ تراکنش‌های صادر شده از پذیرش شده هر بانک - اسفند ۱۴۰۴

بر اساس این شکل، "بانک ملت"، "بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران" و "بانک پارسیان" بیشترین اختلاف مثبت در مبلغ تراکنش‌های صادر شده و پذیرش شده را دارا بوده "بانک ملی ایران"، "بانک مسکن" و "شرکت دولتی پست بانک" بیشترین اختلاف منفی را در این خصوص دارند. این بدان معناست که وجوهات

ذخیره شده در حساب‌های دارندگان کارت عمدتاً از طریق ابزار پرداخت الکترونیکی از "بانک ملی ایران"، "بانک مسکن" و "شرکت دولتی پست بانک" به سمت "بانک ملت"، "بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران" و "بانک پارسیان" در حال انتقال است.

۶- جمع‌بندی

در راستای ایفای وظایف نظارتی شرکت شاپرک، شناخت موقعیت کنونی صنعت و اندازه‌گیری ابعاد مختلف فعالیت آن به وسیله شاخص‌های مرتبط، امری ضروری و اجتناب‌ناپذیر است. به همین منظور این گزارش بر اساس آخرین اطلاعات در دسترس، به ارائه شاخص‌هایی در چهار بخش "شاخص‌های عملکردی شاپرک"، "کیفیت انجام خدمات پرداخت الکترونیک کارتی"، "بررسی عملکرد شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات پرداخت" و "بررسی وضعیت بانک‌های صادرکننده و پذیرنده" در دوره زمانی اسفند ۱۴۰۴ پرداخته است.

بخش اول: در این بخش به منظور تبیین جایگاه شاپرک در اقتصاد ملی، شاخص نسبت تراکنش‌های شاپرک به نقدینگی محاسبه شده و نتایج آن با نسبت اسکناس و مسکوک در دست اشخاص در طول زمان مورد مقایسه قرار گرفته است. نتایج حاکی از رشد نسبت تراکنش‌های شاپرک به نقدینگی و شاخص نسبت اسکناس و مسکوک در دست اشخاص به نقدینگی، در طول مدت مورد بررسی بوده است که مبین آن است که صنعت پرداخت الکترونیک با جذب اعتماد عمومی توانسته است بخش بیشتری از میزان نقدینگی را به خود اختصاص دهد. کاهش نسبت اسکناس و مسکوک در دست اشخاص به نقدینگی و جبران بخشی از آن با افزایش دسترسی به خدمات پرداخت الکترونیک ناشی از نفوذ منطقه‌ای ابزارهای پذیرش، یکی از عوامل اصلی افزایش ضریب فزاینده و سالم‌سازی ترکیب نقدینگی بوده و باعث شده برای تامین نقدینگی، پول پر قدرت کمتری به اقتصاد کشور تزریق شود. رشد پرداخت‌های الکترونیک کارتی به دلایلی از جمله افزایش دسترسی به خدمات پرداخت الکترونیک ناشی از نفوذ منطقه‌ای ابزارهای پذیرش، فرهنگ‌سازی، مزایای امنیتی پرداخت‌های غیر نقدی و با مدنظر قراردادن دیگر مزایای این روش صورت گرفته است. شایان توجه است که آخرین اطلاعات منتشر شده در سایت بانک مرکزی ج.ا.ا. از اطلاعات پولی مورد نیاز که در این گزارش مورد استفاده قرار گرفته است، مربوط به آذر ۱۴۰۴ می‌باشد.

همچنین در این بخش روند ارزش تراکنش‌های شاپرک با روند GDP مقایسه شد. آمار اعلام شده توسط وب سایت بانک مرکزی ج.ا.ا. تا پایان تابستان ۱۴۰۴ بوده و تمامی ارقام ارائه شده در گزارش اقتصادی تیر ماه شاپرک تحقق یافته می‌باشد.

بخش دوم: در این بخش فعالیت و عملکرد کل شبکه پرداخت الکترونیک کارت‌های از ابعاد مختلف مورد بررسی قرار گرفته شده است. شاخص‌های این بخش در سه بخش "آمار عملکردی شاپرک"، "میزان نفوذ منطقه‌ای" و "پراکندگی مبلغی تراکنش‌ها" طبقه‌بندی شده‌اند.

در بررسی تعداد و مبلغ تراکنش‌های اسفند ۱۴۰۴ مشخص گردید تعداد تراکنش به ازای مجموع ابزارهای پذیرش ۴,۲۳۳ میلیون تراکنش بوده که این تعداد تراکنش مبلغ ۲۵,۷۶۵ هزار میلیاردی را در پی داشته است. در این ماه سهم تعدادی و مبلغی تراکنش‌ها به ترتیب رشد ۲/۸۵- و ۵/۱۴- درصدی را نسبت به ماه گذشته تجربه نموده است.

مجموع ابزارهای پذیرش در اسفند ۱۴۰۴ با رشد ۱/۳۵ درصدی به نزدیک به ۱۱,۳۴۴ هزار ابزار رسیده است که از این تعداد ۹۴/۶۵ درصد سهم بازار ابزار کارتخوان فروشگاه‌ها، ۵/۳۱ درصد سهم ابزار پذیرش اینترنتی، ۰/۰۲ درصد سهم ابزار پذیرش موبایل و ۰/۰۳ درصد نیز سهم ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) می‌باشد. بیشترین سهم از مجموع تراکنش‌های اسفند ۱۴۰۴ با ۹۱/۸۳ درصد متعلق به ابزار کارتخوان فروشگاه‌ها و به لحاظ سرویس نیز بیشترین سهم در اختیار خدمت خرید کالا و خدمات با ۹۰/۰۵ درصد مجموع تراکنش‌ها می‌باشد. متوسط تعداد تراکنش هر ابزار پذیرش اینترنتی ۳۴۵، هر ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) ۲۰,۵۳۶، هر ابزار پذیرش موبایلی ۳۱۷,۸۰۹ و متوسط تعداد تراکنش هر ابزار کارتخوان فروشگاه‌ها ۳۶۲ تراکنش می‌باشد و این در حالی است که متوسط مبلغی هر تراکنش ابزارهای پذیرش کدهای دستوری (USSD)، موبایلی و اینترنتی به ترتیب ۰/۳۸، ۱/۲۱، و ۲۲/۳۲ میلیون ریال و در ابزار کارتخوان فروشگاه‌ها ۵/۷۴ میلیون ریال می‌باشد.

در بررسی نفوذ منطقه‌ای ابزارهای پذیرش شاخص‌ها در بعد کشوری و استانی نشان می‌دهد که تعداد سرانه هر یک از ابزارها به ازای افراد بالای ۱۸ سال که متقاضی خدمات پرداخت الکترونیکی کارت هستند، به ازای هر ۱۰,۰۰۰ نفر، ۱,۸۳۵ ابزار پذیرش فعال سیستمی می‌باشد که بالاترین سرانه ابزار پذیرش به کارتخوان فروشگاه‌ها با ۱,۷۳۷ عدد به ازای هر ۱۰,۰۰۰ نفر تعلق دارد. همچنین در بعد کشوری حدود ۶۸/۴۷ عدد تراکنش به ازای هر فرد بالای ۱۸ سال در طول اسفند ۱۴۰۴ انجام گرفته است و بیشترین سرانه تراکنش ابزارها نیز مجدداً به کارتخوان فروشگاه‌ها با ۶۲/۸۸ عدد تراکنش به ازای هر فرد بالای ۱۸ سال در کشور تعلق داشته است. لذا بالاترین نفوذ منطقه‌ای در بعد کشوری به این ابزار پذیرش تعلق داشته است.

بیشترین سرانه تعداد ابزار کارتخوان فروشگاه‌های اسفند ۱۴۰۴ به ترتیب در اختیار استان‌های مازندران، یزد و گیلان می‌باشد. همچنین بیشترین سرانه تراکنش ابزار کارتخوان فروشگاه‌های نیز با ۷۵/۸۹ تراکنش به ازای هر فرد بالای ۱۸ سال متعلق به استان اردبیل می‌باشد.

بیشترین فراوانی تراکنشی در کارتخوان فروشگاه‌های و اینترنتی و موبایلی در بازه مبلغی کمتر از ۶ میلیون ریال و در ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) در دامنه مبلغی ۱ تا ۵۰۰ هزار ریال می‌باشد. ۸۱/۸۴ درصد تراکنش‌های ابزار کارتخوان فروشگاه‌های معادل ۳,۱۸۱,۰۶۹,۳۴۷ تراکنش در بازه مبلغی کمتر از ۶ میلیون ریال، ۱۲/۸۹ درصد تراکنش‌ها معادل ۵۰۱,۰۴۸,۸۵۴ تراکنش در بازه مبلغی ۶ تا ۲۸۰ میلیون ریال، ۰/۰۷ درصد معادل ۲,۶۸۲,۰۳۶ تراکنش در بازه مبلغی ۲۸۰ تا ۴۰۰ میلیون ریال و ۰/۱۲ درصد معادل ۴,۷۹۱,۶۸۵ در بازه مبلغی بیش از ۴۰۰ میلیون ریال می‌باشند.

شاخص دهکی اسفند ۱۴۰۴ در قیاس با بهمن، رشد ۱۶/۳۲- درصدی داشته است و در قیاس نقطه به نقطه نیز رشد ۱۰/۴۴- درصدی در شاخص دهکی را شاهد می‌باشیم. این میزان رشد شاخص دهکی اسفند ۱۴۰۴ نسبت به بهمن ماه به سبب رشد ۶/۲۴- درصدی متوسط مبلغ هر تراکنش در دهک دهم و ۱۲/۰۵ درصدی متوسط مبلغ هر تراکنش دهک اول، می‌باشد.

بخش سوم: شاخص‌های این بخش با هدف سنجش کیفیت و صحت خدمات ارائه شده شبکه شاپرک، تعریف و اندازه‌گیری شده‌اند. در همین راستا انواع خطاهای رخ داده در تراکنش‌ها، کیفیت خدمات حس شده و نیز تراکنش‌های ناتمام در این بخش تحلیل و مورد بررسی قرار گرفته است. تحلیل خطاهای تراکنش‌ها نشان می‌دهد که عمده‌ترین دلیل بروز خطاها، همچنان از نوع خطای کاربری است که این نوع خطا به عملکرد شبکه پرداخت الکترونیک ارتباطی نداشته و ناشی از عملکرد دارنده کارت است.

تعداد خطاهای گروه‌های پذیرندگی، کاربری، صادرکنندگی و شاپرکی به ترتیب با رشد ۱,۲۲۶/۰۹، ۷/۵۷-، ۱۳۶/۸۳ و ۴۰/۰۷- درصدی در این ماه نسبت به ماه پیش همراه بوده است.

میزان کیفیت خدمات محاسبه شده اسفند ۱۴۰۴ به ازای شبکه شاپرک ۹۹/۹۸ درصد می‌باشد که این میزان نسبت به مقدار مشابه در ماه بهمن دارای رشد ۰/۰۱۳ درصدی و همچنین میزان کیفیت خدمات محاسبه شده به ازای شبکه پرداخت در اسفند ۱۴۰۴، ۹۷/۲۵ درصد می‌باشد که این میزان نسبت به میزان مشابه در بهمن رشد ۱/۹۱- درصدی، و در قیاس نقطه به نقطه نیز رشد ۱/۶۰- درصدی را تجربه نموده است.

بخش چهارم: در این بخش ابتدا عملکرد کلی شرکت‌ها در شبکه پرداخت مورد بررسی قرار گرفته و سپس به طور ویژه عملکرد آن‌ها در بازار ابزار کارتخوان فروشگاهی تحلیل می‌شود. نتایج شاخص سهم از بازار شرکت‌های PSP حاکی از آن بوده که در اسفند ماه ۱۴۰۴ نسبت به بهمن در مولفه سهم مبلغی جابجایی بین شرکت‌ها رخ نداده است. در سهم تعداد تراکنش‌ها جابجایی بین شرکت‌ها رخ نداده است.

در بررسی سهم از بازار تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش در این ماه بیشترین سهم تعدادی و مبلغی تراکنش‌های ابزار کارتخوان فروشگاهی به ترتیب به دو شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" و "به پرداخت ملت" تعلق داشته است. در اسفند ماه شرکت "به پرداخت ملت" بالاترین سهم را در حجم تراکنش‌های اینترنتی و کدهای دستوری (USSD) کسب نموده است. بالاترین سهم مبلغی در ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) به شرکت "به پرداخت ملت" تعلق داشته است. بالاترین سهم تعدادی و مبلغی در ابزار پذیرش موبایلی به شرکت "آسان پرداخت پرشین" تعلق داشته است. همچنین در ابزار پذیرش اینترنتی شرکت "به پرداخت ملت" دارای بیشترین سهم مبلغی می‌باشد.

در بررسی سهم از بازار تراکنش‌های هر یک از سرویس‌های شبکه‌ی پرداخت کارت در این ماه شرکت "به پرداخت ملت" بیشترین سهم تعدادی و مبلغی تراکنش‌های خرید را به خود اختصاص داده است. در ماه جاری به ترتیب دو شرکت "به پرداخت ملت" و "فن آوا کارت" بالاترین سهم را در حجم و مبلغ تراکنش‌های پرداخت قبض و خرید شارژ کسب نموده اند. شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" از بیشترین سهم تعدادی تراکنش‌های مانده‌گیری برخوردار بوده است.

در ماه اسفند شرکت "پرداخت نوین آرین" جایگاه نخست در بهترین عملکرد از منظر نسبت خطای پذیرندگی به مجموع تراکنش‌ها را به دست آورده است. در این ماه شرکت "به پرداخت ملت" بالاترین عدد شاخص مذکور را در اختیار دارد.

نتایج اندازه‌گیری تمرکز بازار شرکت‌های PSP با شاخص هرفیندال-هیرشمن در بازار ابزارهای پذیرش اینترنتی و کدهای دستوری (USSD) نشان‌دهنده تمرکز بالا است؛ به این معنا که تعداد بسیار کمی از شرکت‌ها سهم قابل توجهی از بازار را در اختیار دارند. شرکت "به پرداخت ملت" و پس از آن با اختلاف زیاد شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" در بازار تراکنش‌های اینترنتی و شرکت "به پرداخت ملت" و پس از آن، شرکت‌های "تجارت الکترونیک پارسیان" و "پرداخت الکترونیک سامان" در بازار تراکنش‌های کدهای دستوری (USSD) و شرکت "آسان پرداخت پرشین" در بازار تراکنش‌های موبایلی تاثیرگذار هستند. این

شاخص همچنین از وجود تمرکز ملایم در بازار کارتخوان فروشگاه‌های حکایت دارد. تغییرات شاخص در هیچ یک از ابزارها حائز اهمیت نیست چرا که وضعیت تمرکز بازار آن‌ها تغییری پیدا نکرده است.

نتایج اندازه‌گیری تمرکز بازار شرکت‌های PSP با شاخص هرفیندال - هیرشمن نشان‌دهنده تمرکز ملایم در بازار در هر سه خرید، پرداخت قبض و خرید شارژ و مانده‌گیری سرویس است؛ به این معنا که پشتیبانی از تراکنش‌های هر سه سرویس در بین شرکت‌ها توزیع شده و نمی‌توان گفت که در انحصار شرکت و یا شرکت‌های خاصی می‌باشد. تغییرات شاخص در هیچ یک از سرویس‌ها حائز اهمیت نیست چرا که وضعیت تمرکز بازار آن‌ها تغییری پیدا نکرده است.

در بررسی تعداد ابزارهای پذیرش فعال در اسفند ماه، شرکت "پرداخت نوین آراین" در ابزار کارتخوان فروشگاه‌های بالاترین سهم را در بین سایر شرکت‌ها به خود اختصاص داده است. شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" و شرکت "آسان پرداخت پرشین" و به ترتیب در دو ابزار پذیرش اینترنتی و کدهای دستوری (USSD) بیشترین سهم بازار را پوشش می‌دهند. همچنین شرکت "آسان پرداخت پرشین" بیشترین سهم بازار در ابزار پذیرش موبایلی را به خود اختصاص داده است.

در حوزه ابزار پذیرش کارتخوان فروشگاه‌های تراکنش‌دار نیز شرکت "پرداخت نوین آراین" بیشترین تعداد را به خود اختصاص داده است. شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" به بالاترین رتبه در ابزار پذیرش اینترنتی و کدهای دستوری (USSD) دست یافته است. بالاترین سهم تعداد ابزار پذیرش تراکنش‌دار موبایلی نیز به شرکت "آسان پرداخت پرشین" تعلق دارد.

نتایج محاسبه شاخص اثر بخشی کارتخوان فروشگاه‌های فعال سیستمی در بعد کشوری مبین آن است که در این ماه شرکت‌های "فراپردازان آروند امید"، "به پرداخت ملت"، "پرداخت الکترونیک سامان"، "تجارت الکترونیک پارسیان" و "پرداخت الکترونیک سداد" به رقمی بالاتر از یک در شاخص اثربخشی دست یافته‌اند. شرکت‌های "فراپردازان آروند امید"، "پرداخت الکترونیک سامان"، "تجارت الکترونیک پارسیان"، "به پرداخت ملت" و "پرداخت الکترونیک سداد" در شاخص اثربخشی کارتخوان‌های فروشگاه‌های تراکنش‌دار نیز عددی بالاتر از یک کسب نموده‌اند. این بدان معناست که اکثر شرکت‌های مذکور هم در بین کارتخوان‌های فعال سیستمی و هم در بین کارتخوان‌های تراکنش‌دار نسبت به سایر شرکت‌ها، تراکنش بیشتری جذب نموده و کارایی مناسبی را نشان می‌دهند.

در بعد استانی شرکت "فراپردازان آروند امید"، "به پرداخت ملت"، "پرداخت الکترونیک سامان" در تمام استان‌ها و شرکت "تجارت الکترونیک پاریسیان" در غالب استان‌ها، دارای شاخص اثربخشی کارتخوان فروشگاه‌های بالاتر از یک هستند. به عبارت دیگر نحوه توزیع کارتخوان‌های فروشگاه‌های این شرکت‌ها به گونه‌ای بوده که در جذب بیشتر تراکنش‌ها به نسبت سایر شرکت‌ها موفق‌تر عمل نموده‌اند. شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" در تعداد تراکنش‌های کارتخوان فروشگاه‌های و تعداد ابزار کارتخوان فروشگاه‌های فعال سیستمی بالاترین سهم از بازار را در اکثر استان‌های کشور داشته است.

در بررسی شرکت‌ها از منظر نسبت مجموع کارتخوان‌های کم تراکنش و فاقد تراکنش مالی به پایانه‌های فعال سیستمی آن شرکت، ملاحظه شد که در این ماه، کمترین رقم این شاخص به شرکت "به پرداخت ملت" تعلق دارد. بیشترین نسبت مذکور در شرکت "الکترونیک کارت دماوند" مشاهده می‌شود. به طور کلی در اسفند ماه سهم کارتخوان‌های کم تراکنش و فاقد تراکنش مالی، ۱۶/۵۰ درصد از کل کارتخوان‌های فروشگاه‌های فعال سیستمی شبکه شاپراک را شامل شده است.

بخش پنجم: در این بخش از گزارش، بازار بانک‌های پذیرنده تراکنش‌های کارت‌های و بانک‌های صادرکننده کارت‌های بانکی تراکنش‌دار مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

نتایج شاخص بازار در بخش بانک‌های پذیرنده حاکی از آن است که در اسفند ۱۴۰۴ "بانک ملت" به لحاظ تعدادی و مبلغی بیشترین سهم از بازار تراکنش‌ها را به خود اختصاص داده و در جایگاه نخست در بین تمام بانک‌های پذیرنده قرار گرفته است. در بررسی بازار تعداد و مبلغی "بانک ملت" در دو ابزار پذیرش اینترنتی و کدهای دستوری (USSD) و همچنین مبلغ تراکنش ابزار پذیرش کارتخوان فروشگاه‌های بالاترین سهم را دارد. همچنین "بانک ملت" نیز بالاترین سهم تعدادی ابزار پذیرش کارتخوان فروشگاه‌های را به خود اختصاص داده است. بالاترین سهم تعداد و مبلغی ابزار پذیرش موبایلی نیز در اختیار "بانک شهر" می‌باشد.

در بررسی سهم تعدادی و مبلغی هر ابزار پذیرش از تراکنش‌های هر بانک در شبکه پرداخت کشور مشاهده می‌گردد که در بانک‌های کشور همچنان بیشترین پذیرش تراکنش از طریق ابزار کارتخوان فروشگاه‌های انجام گرفته است.

شاخص هرfindal-هیرشمن در بازار بانک‌های پذیرنده تراکنش‌های دو ابزار پذیرش "کدهای دستوری (USSD)" و "موبایلی" نشان‌دهنده تمرکز بالا و در "ابزار پذیرش اینترنتی" نشان‌دهنده تمرکز ملایم این شاخص می‌باشد. همچنین در ابزار "کارتخوان فروشگاهی" مبین قرار گرفتن در طبقه رقابتی بوده که این نشان‌دهنده رقابت صحیح در بازار این ابزار در بین بانک‌های پذیرنده می‌باشد. همچنین میزان شاخص هرfindal-هیرشمن در بازار بانک‌های پذیرنده تراکنش‌های کارت‌ای، در این ماه نسبت به ماه گذشته در دو ابزار پذیرش کارتخوان فروشگاه‌ی و کدهای دستوری کاهش و در دو ابزار پذیرش اینترنتی و موبایلی افزایش داشته است.

در بحث صادرکنندگی کارت‌های بانکی دارای تراکنش در سویچ شاپرک تعداد کل کارت‌های بانکی تراکنش‌دار در اسفند ۱۴۰۴ نسبت به بهمن ماه افزایش ۱/۱۷ درصدی داشته و نرخ رشد در هر سه نوع کارت افزایشی بوده است.

در بررسی سهم بانک‌های صادرکننده کارت‌های بانکی تراکنش‌دار در اسفند ۱۴۰۴، "بانک ملت" بیشترین سهم از تعداد کارت‌های اعتباری صادر شده تراکنش‌دار در شبکه شاپرک را داشته و بیشترین کارت "برداشت" و "هدیه و بن کارت" به ترتیب متعلق به "بانک ملی ایران" و "بانک شهر" بوده است.

در بررسی شاخص سهم هر یک از انواع کارت‌های بانکی تراکنش‌دار از مجموع کارت‌های بانک صادرکننده بیشترین سهم از تعداد کارت تراکنش‌دار در هر بانکی به "کارت برداشت" و پس از آن "کارت هدیه و بن کارت" اختصاص داشته و "کارت اعتباری" کمترین سهم را در این بین داشته است.

شاخص هرfindal-هیرشمن در بازار صادرکنندگی کارت‌های بانکی تراکنش‌دار در این ماه در هر سه انواع کارت همانند ماه گذشته در طبقه "رقابتی" قرار گرفته‌اند.

در مقایسه‌ای آماری بین تعداد و مبلغ تراکنش‌های صادرکنندگی و پذیرندگی به تفکیک هر بانک، بیشترین سهم از تعداد تراکنش‌های صادر شده در اسفند ۱۴۰۴ به "بانک ملی ایران"، "بانک ملت"، "بانک صادرات ایران" و "بانک کشاورزی" و مبلغ تراکنش‌های صادر شده به "بانک ملی ایران"، "بانک ملت"، "بانک صادرات ایران" و "بانک کشاورزی" و تعداد تراکنش‌های پذیرش شده در اسفند ۱۴۰۴ به "بانک ملت"، "بانک سپه"، "بانک ملی ایران" و "بانک قرض الحسنه مهر ایران" و مبلغ تراکنش‌های پذیرش شده به

"بانک ملت"، "بانک ملی ایران"، "بانک صادرات ایران" و "بانک قرض الحسنه مهر ایران" اختصاص یافته است.

در محاسبه شاخص اختلاف تعداد تراکنش‌های صادر شده و پذیرش شده هر بانک جهت نشان دادن برتری عملکرد هر بانک از نظر پذیرش یا صدور تراکنش‌های شاپراک، مشاهده می‌گردد که "بانک ملت"، "بانک سپه" و "بانک قرض الحسنه مهر ایران" بیشترین اختلاف مثبت در تعداد تراکنش‌های پذیرش شده "بانک ملی ایران"، "بانک رفاه کارگران" و "بانک صادرات ایران" بیشترین اختلاف منفی در این خصوص را داشته اند. این بدین معناست که در سه بانک نخست ورود منابع مالی بیشتر از میزان خروج آن از بانک و در سه بانک دیگر برعکس است.

در راستای بررسی سهم هر بانک از کل تعداد تراکنش‌ها برای رسیدن به دید کاملی از عملکرد هر یک از بانک‌ها در هر دو نقش صادرکنندگی و پذیرندگی در نظام پرداخت الکترونیکی کشور مجموع تعداد تراکنش‌های صادره هر بانک با تعداد تراکنش‌های پذیرش شده همان بانک محاسبه گردیده است. این شاخص نشان می‌دهد که به ترتیب "بانک ملی ایران"، "بانک ملت" و "بانک صادرات ایران" بیشترین سهم تعدادی از کل تراکنش‌های شاپراکی در شبکه پرداخت را از آن خود کرده‌اند و کمترین سهم به "بانک مشترک ایران - ونزوئلا"، "بانک توسعه صادرات ایران" و "بانک صنعت و معدن" تعلق گرفته است.

در بررسی گردش مالی شاپراکی که مجموع مبالغ صادرکنندگی و پذیرندگی هر بانک است، "بانک ملت"، "بانک ملی ایران" و "بانک صادرات ایران" بیشترین گردش مالی شاپراکی و "بانک مشترک ایران - ونزوئلا"، "بانک توسعه صادرات ایران" و "بانک صنعت و معدن" کمترین گردش مالی شاپراکی را در اختیار دارند.

در بررسی اختلاف ارزش ریالی بین تراکنش‌های پذیرش شده هر بانک با تراکنش‌های صادر شده توسط آن بانک، "بانک ملت"، "بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران" و "بانک پارسیان" بیشترین اختلاف مثبت در مبلغ تراکنش‌های صادر شده و پذیرش شده را دارا بوده و "بانک ملی ایران"، "بانک مسکن" و "شرکت دولتی پست بانک" بیشترین اختلاف منفی در این خصوص را دارند.

۷- واژه‌نامه

در این بخش انواع واژگان به کار برده شده در متن گزارش اقتصادی شاپرک مشتمل بر واژگان تخصصی شبکه الکترونیکی پرداخت کارتی و اصطلاحات و شاخص‌های تخصصی اقتصادی و فرمول‌های نحوه محاسبه این شاخص‌ها بیان می‌شود.

شبکه الکترونیکی پرداخت کارت (شاپرک)

بانک یا مؤسسه اعتباری عضو شبکه شتاب که حساب پذیرنده، به منظور واریز وجوه مربوط به داد و ستدهای کارت‌های بانکی، نزد آن مفتوح است. شبکه پرداخت اطلاعات حساب پذیرنده را از طریق "شماره شبا"^{۳۸} می‌پذیرندگان دریافت می‌نماید.

شبکه‌ای است که به منظور سامان‌دهی پایانه‌های پذیرش کارت‌های بانکی و فراهم آوردن امکان نظارت مؤثر در نظام پرداخت مبتنی بر کارت بانکی در کشور ایجاد شده و تراکنش‌های حاصل از «ابزارهای پذیرش» توسط این شبکه، پذیرش و پردازش می‌شود.

انواع خدمات^{۳۹} شبکه الکترونیکی پرداخت کارت (شاپرک)

انواع خدمات شبکه پرداخت کارتی عبارتند از «خرید کالا و خدمات»، «پرداخت قبض و خرید شارژ»، «مانده‌گیری»، «تراکنش تأیید رمز کارت» و «درخواست چکیده صورتحساب».

شرکت ارائه‌دهنده خدمات پرداخت^{۳۵}

شخص حقوقی ثبت شده وفق قوانین موضوعه جمهوری اسلامی ایران است که بر اساس مجوزی که از بانک مرکزی ج.ا.ا. مطابق با «ضوابط اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت بر شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات پرداخت» دریافت می‌نماید، وفق الزامات و دستورالعمل‌های ابلاغی «بانک مرکزی ج.ا.ا. و «شاپرک» فعالیت می‌کند.

خرید کالا و خدمات^{۴۰}

خدمتی است که دارنده کارت، هزینه کالا و خدمات دریافتی را از طریق ابزارهای پذیرش موجود در شبکه الکترونیکی پرداخت کارت، می‌پردازد. این ابزارها شامل ابزار پذیرش کارتخوان فروشگاه، ابزار پذیرش اینترنتی یا اصطلاحاً درگاه‌های پرداخت اینترنتی و ابزار پذیرش کدهای دستوری^{۴۱} (USSD) هستند. در حال حاضر به دلایل امنیتی صرفاً امکان پرداخت برای تراکنش‌های پرداخت قبض و خرید شارژ از طریق ابزار پذیرش کدهای دستوری مجاز است.

بانک‌ها و مؤسسات اعتباری صادرکننده^{۳۶}

بانک یا مؤسسه اعتباری عضو شبکه شتاب که کارت بانکی را طبق مقررات و ضوابط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران برای مشتریان خود صادر نموده و امکان اتصال، ایجاد و دریافت تراکنش بر بستر این شبکه را دارند.

بانک‌ها و مؤسسات اعتباری پذیرنده^{۳۷}

^{۳۹} Service Type

^{۴۰} Purchasing Good/Services

^{۴۱} USSD: Unstructured Supplementary Service Data

^{۳۵} PSP: Payment Service Provider

^{۳۶} Issuer Bank

^{۳۷} Acquirer Bank Acquirer

^{۳۸} IBAN: International Bank Account Number

پرداخت قبض^{۴۲} و خرید شارژ تلفن همراه^{۴۳}

پرداخت قبض خدمتی است که با استفاده از آن دارنده کارت هزینه پرداخت‌های شناسه دار (شامل شناسه پرداخت و شناسه قبض) خود را از طریق ابزارهای پذیرش موجود در شبکه الکترونیکی پرداخت کارت، می‌پردازد. پرداخت قبض بر روی همه ابزارهای پذیرش قابل اجراست.

خرید شارژ تلفن همراه خدمتی است که دارنده کارت با استفاده از آن اقدام به خرید شارژ تلفن همراه از طریق شبکه پرداخت می‌نماید. این خدمت در زمره خریدهای شناسه‌دار می‌باشد و می‌تواند به دو صورت خرید و شارژ هم‌زمان^{۴۴} و خرید و شارژ غیر هم‌زمان انجام شود.

مانده‌گیری^{۴۵}

خدمتی است که دارنده کارت جهت کسب اطلاع از میزان موجودی حساب متصل به ابزار پرداخت خود، از طریق ابزارهای پذیرش موجود در شبکه الکترونیکی پرداخت کارت دریافت می‌نماید.

تراکنش تأیید رمز کارت^{۴۶}

به منظور بهره‌برداری از خدمات برخی از کسب‌وکارها لازم است بدون انجام تراکنش‌های معمول، تعلق کارت به مشتری احراز شود. در حالت، تراکنش «تأیید رمز کارت» از طریق شرکت ارائه‌دهنده خدمات پرداخت به شاپرک ارسال می‌شود. شاپرک این تراکنش را از طریق «شتاب» به بانک صادرکننده کارت ارسال نموده و بانک صادرکننده پس از کنترل رمز و اطلاعات کارت دریافتی نتیجه را باز می‌گرداند

درخواست چکیده صورتحساب^{۴۷}

در این تراکنش، دارنده کارت درخواست مشاهده چکیده‌ای از عملکرد حساب پیش‌فرض متصل به کارت خود را به پایانه شرکت ارائه‌دهنده خدمات پرداخت می‌دهد. شرکت ارائه‌دهنده خدمات پرداخت درخواست مربوطه را به شاپرک ارسال نموده و بر اساس پاسخ دریافتی، نتیجه را به دارنده کارت نمایش می‌دهد.

وضعیت تراکنش‌ها^{۴۸}

منظور از وضعیت تراکنش‌ها، بررسی موفقیت یا عدم موفقیت تراکنش و در صورت عدم موفقیت دلیل آن می‌باشد. در حال حاضر ۵ گروه مختلف از خطاها شناسایی شده‌اند و تعداد ۱۲۹ کد پاسخ برای انواع خطاهای شناخته شده مطابق استاندارد ISO۸۵۸۳:۲۰۰۳ گزارش‌گیری می‌گردد.

تراکنش موفق کاربری

به تراکنشی اطلاق می‌شود که با موفقیت به پایان رسیده و تمامی مراحل پردازش مورد نظر به‌درستی انجام شده است. در این فرآیند، تأییدیه‌های لازم دریافت گردیده و نتیجه نهایی بدون هیچ‌گونه خطا به کاربر اطلاع داده شده است این‌گونه تراکنش‌ها در سامانه با کد پاسخ صفر مشخص می‌شوند.

تراکنش خطای صادرکنندگی و شتابی

چنانچه در تراکنشی علت بروز خطا، بانک صادرکننده کارت یا سامانه شتاب باشد و تراکنش از دید شبکه

^{۴۶} C(P)V: Card (PIN) Verification Request

^{۴۷}MS: Mini Statement Request

^{۴۸}Transaction Status

^{۴۲} Bill Payment

^{۴۳} Reload

^{۴۴} Top-up

^{۴۵} Balance Inquiry

الکترونیکی پرداخت کارت (شاپرک) ناموفق باشد، خطای صادرکنندگی و شتاب رخ داده است.

تراکنش خطای پذیرندگی

تراکنشی است که از دید شبکه‌ی الکترونیکی پرداخت کارت (شاپرک) ناموفق است و علت بروز خطا، سوئیچ شرکت ارائه‌دهنده‌ی خدمات پرداخت می‌باشد. این خطاها در هر مرحله از چرخه عمر تراکنش ممکن است که رخ بدهد. در حال حاضر دسترسی پذیری شرکت ارائه‌دهنده‌ی خدمات پرداخت از طریق تراکنش‌های خطا محاسبه می‌گردد.

تراکنش خطای شاپرکی

تراکنشی است که از دید شبکه‌ی الکترونیکی پرداخت کارت (شاپرک) ناموفق است و علت بروز خطا سوئیچ یکپارچه‌ساز شاپرک می‌باشد.

تراکنش خطای کاربری

خطاهای کاربری به دلیل مشکلات دارنده کارت نظیر کمبود موجودی و یا رمز اشتباه پدید می‌آیند. علت بروز این خطاها، اشتباهات کاربر (دارنده کارت) می‌باشد. گرچه این تراکنش از دید کاربر نهایی ناموفق است اما از منظر و دید شبکه‌ی الکترونیکی پرداخت کارت (شاپرک) موفق بوده و شبکه پرداخت، خدمات خود را به این تراکنش به انجام رسانده است.

تراکنش موفق سیستمی

تراکنشی است که از دید شبکه‌ی الکترونیکی پرداخت کارت (شاپرک) موفق بوده است. این تراکنش‌ها شامل خطاهای کاربری و تراکنش‌های موفق کاربری هستند. خطاهای کاربری، تراکنش موفق سیستمی محسوب می‌شوند؛ چرا که نمایش دهنده‌ی نقصی در شبکه نیستند و به

علت اشتباه کاربران یا انجام عملیات روزانه‌ی سیستم رخ داده‌اند.

تراکنش ناموفق سیستمی

تراکنشی است که از دید شبکه‌ی الکترونیکی پرداخت کارت (شاپرک) ناموفق بوده است. این تراکنش‌ها شامل خطاهای صادرکنندگی و شتابی، خطاهای شاپرکی و خطاهای پذیرندگی می‌باشند.

تراکنش موفق سیستمی شاپرکی

تراکنشی است که از دید سوئیچ شاپرک موفق است و کل تراکنش‌های شبکه الکترونیکی پرداخت کارت (شاپرک) به جز تراکنش‌های خطای شاپرکی را شامل می‌شود.

ابزار پذیرش تراکنش

عبارت است از سخت‌افزار و نرم‌افزاری که امکان تراکنش را برای دارنده کارت فراهم می‌سازد. انواع ابزارهای موجود در شبکه‌ی الکترونیکی پرداخت کارت شامل دستگاه‌های کارتخوان فروشگاهی، ابزار پذیرش اینترنتی و ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) است.

کارتخوان فروشگاهی^{۴۹}

ابزاری است ثابت یا سیار که با پذیرش کارت بانکی می‌تواند امکانی را فراهم کند تا وجه به صورت الکترونیکی از حساب دارنده کارت به حساب پذیرنده منتقل شود. این ابزار هم به صورت مستقل و هم به صورت متصل به کامپیوتر^{۵۰} در ایران مورد استفاده قرار می‌گیرد. بیشتر کاربرد این ابزار در ایران مربوط به خرید کالا و خدمات است.

کارتخوان فعال سیستمی

کارتخوان فعال سیستمی، ابزار پذیرشی است که توسط شرکت ارائه‌دهنده خدمات پرداخت در پایگاه داده

^{۵۰} PC-POS / IPOS(Integrated POS)

^{۴۹} EFTPOS

ابزار پذیرش تراکنش‌دار، پایانه‌ای است که در یک دوره سه ماهه متوالی، حداقل در یکی از ماه‌ها بیش از ۶۰ تراکنش مالی یا مجموع مبالغ تراکنش‌های آن بیش از ۲۰ میلیون ریال باشد.

ابزار پذیرش اینترنتی

ابزاری است که امکان انجام هرگونه عملیات پرداخت را بدون حضور کارت از طریق اینترنت و درگاه پرداخت اینترنتی^{۵۱} فراهم می‌نماید. ساختار تعامل وبسایت‌های فروشندگان با درگاه پرداخت اینترنتی که از طریق شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات پرداخت ارائه می‌شود، از طریق اتصال امن اینترنتی بر مبنای پروتکل TCP/IP در لایه شبکه اتفاق می‌افتد.

ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD)

عبارت است از ابزارهای پذیرش مبتنی بر کدهای دستوری، که برای دارندگان کارت امکان پرداخت از طریق شماره‌گیری کدهای کوتاه * و # بر بستر اپراتورهای مخابراتی را فراهم می‌کند. در حال حاضر بهره‌برداری از این ابزار صرفاً برای تراکنش‌های پرداخت قبض و خرید شارژ مجاز است.

ابزار پذیرش موبایلی

عبارت است از ابزارهای پذیرش مبتنی بر برنامه‌های موبایلی (Application) که امکان پرداخت درون برنامه‌ای را برای کاربران (دارندگان کارت) فراهم می‌کند.

انواع کارت‌های رایج در شبکه^{۵۲} الکترونیکی پرداخت کارت (شاپرک)

پذیرندگان ثبت شده و وضعیت فعالیت این ابزار در پایگاه اطلاعات "۷" ذکر شده است که به این معنی است که این ابزار آمادگی ارسال تراکنش به شبکه شاپرک را دارد.

کارتخوان غیر فعال سیستمی

کارتخوان غیرفعال سیستمی، ابزار پذیرشی است که توسط شرکت ارائه‌دهنده پرداخت در پایگاه داده پذیرندگان ثبت شده اما وضعیت فعالیت این ابزار در پایگاه اطلاعات "N" ذکر شده است که به این معنی است که این ابزار آمادگی ارسال تراکنش به شبکه الکترونیکی پرداخت کارت (شاپرک) را ندارد و به هر دلیل فاقد تراکنش خواهد بود.

کارتخوان کم تراکنش

با توجه به تعریف شاپرک در سنجش کارایی ابزارهای پذیرش کارتخوان فروشگاهی، کارتخوان کم تراکنش، نوعی از کارتخوان فعال سیستمی است که در بازه زمانی دو ماه متوالی، کمتر از ۶۰ تراکنش مالی در هر ماه داشته باشد و مجموع مبالغ تراکنش‌های آن در دو ماه کمتر از ۲۰ میلیون ریال در ماه باشد. این سنج به جهت شناسایی ابزارهایی است که در شبکه پرداخت از کارایی مناسب برخوردار نیستند. سایر کارتخوان‌های فاقد شرط مذکور، از نظر شاپرک، کارتخوان تراکنش‌دار (فعال شاپرکی) است.

ابزار پذیرش کم تراکنش و فاقد تراکنش

ابزار پذیرش کم تراکنش و فاقد تراکنش، پایانه‌ای است که بیش از سه ماه از تاریخ ثبت و فعال‌سازی آن گذشته و در یک دوره سه‌ماهه متوالی، در هر ماه کمتر از ۶۰ تراکنش مالی و کمتر از ۲۰ میلیون ریال مجموع مبلغ تراکنش داشته باشد.

ابزار پذیرش تراکنش‌دار

^{۵۲} بانک مرکزی (۱۳۸۶) اعلام مشخصات انواع ابزارهای پرداخت karti در نظام بانکی کشور.

^{۵۱} Internet Payment Gateway

سامانه های متمرکز کارت صورت پذیرد. در این گونه کارت ها، ارزش پولی مستقلا ببر روی فیزیک کارت و در تراشه ذخیره می شود. کد محصول این نوع کارت ۵X می باشد.

کارت های بی نام فاقد سوابق هویتی، در حکم پول نقد بوده و با توجه به اینکه همانند اسکناس و مسکوک ردیابی تراکنش ها و تشخیص هویت دارنده آن میسر نیست، در صورت مفقود شدن یا سرقت این کارت ها، دارنده کارت و رمز مربوط به آن صاحب کارت شناخته می شود. با این وجود بانک ها مکلفند برای این قبیل کارت ها- نظیر سایر کارت های پرداخت- حداقل خدمات مانده گیری و تغییر رمز را تعریف کنند.

کارت اعتباری ۵۷

عبارت است از هر نوع کارت متصل به یک خط اعتباری با سقف معین تخصیص یافته از طرف بانک به دارنده کارت، که او را قادر می سازد بدون داشتن سپرده نسبت به پرداخت وجه کالا و خدمات مبادرت کند. کد محصول این نوع کارت ۶X می باشد. این کارت ها در شبکه شاپرک پذیرفته شده و چارچوب کارمزدی مستقل خود را دارند. مسئولیت مدیریت ریسک اعتباری دارندگان این کارت بر عهده بانک صادرکننده می باشد.

تراکنش دارنده ی کارت

یکی از انواع تراکنش است و به تراکنش های ارسالی از طرف دارنده کارت که با شناسه ۲۲۰۰ و ۲۱۰۰ وارد شبکه شاپرک می شوند، گفته می شود (لازم به ذکر است با عملیاتی شدن بسته ۹۰۹۰ در تاریخ ۱۳۹۳/۰۴/۰۶ در سویچ شاپرک، تراکنش های با شناسه ۲۰۰ به ۲۲۰۰ و تراکنش های با شناسه ۱۰۰ به ۲۱۰۰ تبدیل شدند. این

انواع کارت های بانکی دارای تراکنش در سویچ شاپرک، از نظر کاربری شامل کارت برداشت، کارت پیش پرداخته و کارت اعتباری می باشد.

کارت برداشت (بدهی) ۵۳

عبارت است از هر نوع کارت متصل به یک یا چند حساب سپرده ای نزد بانک ها و جزء رایج ترین کارت های مورد استفاده می باشد که کد محصول ۱X دارد. مشتری می تواند با افتتاح یکی از سپرده های قرض الحسنه، جاری یا مدت دار، تا سقف وجهی که نزد بانک، سپرده گذاری کرده است برداشت وجه و خرید کالا و خدمات را از درگاه های بانکداری الکترونیک به عمل آورد.

کارت پیش پرداخته (بی نام) ۵۴

مشخصات دارنده این نوع کارت بر روی جسم کارت درج نمی شود، این کارت ها به انواع زیر تقسیم می شوند:

کارت های بی نام دارای سوابق هویتی در سامانه متمرکز کارت، نظیر کارت های خرید بی نام و برخی بن کارت ها که معمولا به صورت گروهی صادر می شوند.

کارت های بی نام فاقد سوابق هویتی در سامانه متمرکز کارت، که ماهیتا قابل انتقال به غیر بوده و به دو دسته تقسیم می شوند:

○ کارت های بر خط ۵۵ نظیر کارت هدیه که انجام تراکنش توسط آن ها مستلزم تایید توسط سامانه های متمرکز کارت است. کد محصول این کارت ها، ۲X، ۳X و ۴X می باشد.

○ کارتهای برون خط ۵۶ نظیر کارت های کیف پول الکترونیکی (کارت هوشمند) که انجام تراکنش توسط آن ها می تواند بدون نیاز به تعامل با

۵۶ Offline

۵۷ Credit card

۵۳ Debit Card

۵۴ Prepaid

۵۵ Online

تراکنش دارنده‌ی کارت که از نظر کاربری موفق بوده است و به ازای آن تراکنش درخواست واریز تا ۴۸ ساعت به سویچ شاپرک ارسال نشده است را تراکنش ناتمام می‌گویند (معادل تراکنش موفق کاربری با شناسه‌ی ۲۲۰۰ که تراکنش ۲۲۲۰ آن در مدت مجاز ارسال نشده است). وجود تراکنش‌های ناتمام به نوعی مشکل کیفی قلمداد می‌گردد.

تراکنش مالی

تراکنشی است که نوع خدمت آن خرید کالا و خدمات یا پرداخت قبض می‌باشد. در این تراکنش‌ها پول از دارنده‌ی کارت کسر می‌شود و عملیات مالی انجام می‌پذیرد. طبیعتاً تراکنش مانده‌گیری از دسته تراکنش‌های غیر مالی است.

اثربخشی کارتخوان فروشگاه‌ها

این شاخص یکی از روش‌های سنجش و مقایسه شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات پرداخت در فرآیند بازاریابی و نصب ابزار در بازار است. این شاخص برابر با نسبت سهم تراکنش‌های کارتخوان‌های فروشگاه‌های فعال سیستمی هر شرکت از کل، به سهم تعداد کارتخوان‌های فعال سیستمی هر شرکت از کل است. به عبارت دیگر:

$$\text{تعداد تراکنش‌های کارتخوان فروشگاه‌های فعال سیستمی هر شرکت} \\ = \frac{\text{تعداد تراکنش‌های کل کارتخوان‌های فروشگاه‌های فعال سیستمی}}{\text{تعداد کارتخوان فروشگاه‌های فعال سیستمی هر شرکت}} \times \text{تعداد کل کارتخوان‌های فروشگاه‌های فعال سیستمی}$$

عدد حاصل میزان اثربخشی کارتخوان‌های یک شرکت در شبکه شاپرک را نشان می‌دهد و مقدار آن بیانگر میزان توانایی یک شرکت در جذب تراکنش‌های کارتخوان‌های فروشگاه‌های شبکه شاپرک است. مثلاً اگر این شاخص برای شرکتی یک باشد، یعنی سهم آن شرکت از کل

تغییرات مطابق با استاندارد ISO ۸۵۸۳ نسخه ۲۰۰۳ می‌باشد). در این تراکنش‌ها با شناسه ۲۲۰۰ عملیات برداشت از کارت انجام می‌شود ولی با شناسه ۲۱۰۰ عملیات مالی انجام نشده و تنها خدمت مانده‌گیری ارائه می‌شود.

تراکنش تأییدیه انجام تراکنش^{۵۸}

به تراکنش‌هایی گفته می‌شود که توسط شرکت ارائه‌دهنده‌ی خدمات پرداخت ارسال می‌شود. هدف از این تراکنش‌ها تأییدیه انجام تراکنش و درخواست برای واریز مبلغ برداشتی از کارت به حساب پذیرنده است. مطابق این درخواست‌ها عملیات واریز به حساب پذیرنده در سیکل‌های زمانی مشخص انجام می‌گیرد. شناسه‌ی این تراکنش‌ها ۲۲۲۰ است (معادل تراکنش‌های با شناسه‌ی ۲۲۰ قبل از اجرایی شدن بسته‌ی ۹۰۹۰). شرکت‌های ارائه‌دهنده‌ی خدمات پرداخت تا حداکثر ۴۸ ساعت فرصت دارند (معادل یک cut-off یا تغییر روز مالی) این تراکنش را به ازای هر تراکنش دارنده‌ی کارت ارسال کنند. برخی خطاهای پذیرندگی رخ داده در تراکنش‌ها، مربوط به عدم ارسال تأییدیه تراکنش به شبکه الکترونیکی پرداخت کارت (شاپرک) است.

تراکنش اصلاحیه^{۵۹}

اگر تراکنش دارنده‌ی کارت دچار خطا شود ولی برداشت از کارت انجام شده باشد، یک تراکنش اصلاحیه در شبکه تولید می‌شود تا متعاقب آن، مبلغ برداشت شده به دارنده‌ی کارت بازگردد. شناسه‌ی این تراکنش‌ها ۲۴۲۰ است (معادل تراکنش‌های با شناسه‌ی ۴۰۰ و ۴۲۰ قبل از اجرایی شدن بسته‌ی ۹۰۹۰).

تراکنش ناتمام^{۶۰}

^{۶۰} Reconciliation Account (RA)

^{۵۸} Advice transaction

^{۵۹} Reversal Transaction

این شاخص، به عنوان یک شاخص هادی، نسبت فیما بین اسکناس و مسکوک و میزان نقدینگی را بررسی می‌کند. با توجه به رقابت ابزارهای پرداخت الکترونیک و اسکناس و مسکوک، بررسی این شاخص می‌تواند به عنوان راهنمایی در جهت شناخت میزان استقبال عمومی از شبکه پرداخت در نظر گرفته شود.

$$100 * \frac{\text{اسکناس و مسکوک در دست اشخاص}}{\text{نقدینگی}}$$

تولید ناخالص داخلی

بنا به تعریف بانک مرکزی ج.ا.ا، کل ارزش ریالی محصولات نهایی تولید شده توسط واحدهای اقتصادی مقیم کشور در دوره زمانی معین (سالانه یا فصلی) را تولید ناخالص داخلی یا GDP می‌نامند شایان توجه است که صرفاً مبادلات کالاهای نهایی در محاسبات GDP لحاظ می‌شوند.

تولید ناخالص داخلی به قیمت جاری

اگر در دوره ای تولید ناخالص داخلی با قیمت‌های همان سال مورد نظر بررسی و اندازه‌گیری شود به آن تولید ناخالص داخلی به قیمت جاری گویند.

تولید ناخالص داخلی به قیمت ثابت

در بررسی روند تولید ناخالص ملی، یکی از سال‌هایی که کشور در آن از لحاظ بیکاری، تورم و تولید در وضعیت خوبی قرار دارد، را به عنوان سال پایه انتخاب می‌کنند. اگر تولید ناخالص داخلی بر حسب قیمت‌ها در سال پایه اندازه‌گیری شود، به آن تولید ناخالص داخلی به قیمت ثابت (حقیقی) گویند.

ارزش اسمی تراکنش‌ها^{۶۳}

تراکنش‌های کارت‌خوان‌های شبکه شاپرک به‌اندازه سهم تعداد کارت‌خوان‌های آن شرکت از کل کارت‌خوان‌های کشور است. چنانچه این شاخص برای شرکتی بالاتر از یک باشد یعنی جذب تراکنش‌های آن بانک روی کارت‌خوان‌هایش بیش از سهم تعداد کارت‌خوان‌های آن شرکت از کل کارت‌خوان‌های کشور است. بالاتر بودن این شاخص، به معنی کم بازده‌تر بودن ابزارهای شرکت و طبیعتاً کاهش درآمد متصور از ابزارهای فروش است.

نسبت ارزش تراکنش‌های شاپرک به نقدینگی

منظور از این شاخص، محاسبه نسبت ارزش کل تراکنش‌های شاپرکی به نقدینگی کشور است و به شرح زیر محاسبه می‌شود:

$$100 * \frac{\text{ارزش کل تراکنش‌های شاپرکی}}{\text{نقدینگی}}$$

این نسبت، به عنوان شاخصی در جهت نمایش اندازه اقتصادی شبکه پرداخت مورد استفاده قرار می‌گیرد.

نقدینگی و حجم پول

در اقتصاد، نقدینگی به مجموع حجم پول و شبه پول^{۶۱} اطلاق می‌شود. حجم پول، اسکناس و مسکوک در دست اشخاص به اضافه‌ی مانده سپرده‌های دیداری بخش خصوصی نزد بانک‌ها^{۶۲} تعریف می‌شود. سپرده‌های دیداری، سپرده‌های جاری بدون بهره‌ی بخش خصوصی در بانک‌های تجاری است. منظور از شبه‌پول یا سپرده‌های غیر دیداری، انواع سپرده‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز و سپرده‌های مدت‌دار هستند که به نسبت پول سرعت نقدشوندگی کمتری دارند.

سهم اسکناس و مسکوک در دست اشخاص از نقدینگی

^{۶۳} Nominal Value

^{۶۱} Quasi money

^{۶۲} Demand deposits

و نیز قدرت رقابتی صنعت استفاده می‌کند. کاربرد اصلی این شاخص در نظارت و مراقبت از بازار انحصارات خصوصی، ادغام‌ها و تبانی بخش‌های خصوصی در بازار و نیز انجام روندهای اصلاحی رفع این مشکلات برای دستیابی به بازار رقابتی است. برای به دست آوردن این شاخص از مجموع مربع سهم در بازار صنایع مختلف، اندازه‌های تولید، فروش، نیروی کار و مانند آن برای همه بنگاه‌ها در صنعت یا بازار استفاده می‌شود. در واقع این شاخص به هر بنگاه به اندازه سهم آن در بازار وزن می‌دهد. شاخص هرفیندال - هیرشمن (HHI) به صورت زیر تعریف می‌شود.

$$HHI = \sum_{i=1}^N S_i^2$$

که S_i^2 مربع سهم بازار بنگاه (شرکت) i و N تعداد بنگاه‌های موجود در صنعت یا بازار است. بر اساس مقادیر مختلف شاخص هرفیندال - هیرشمن، می‌توان در خصوص تمرکز بازار به شرح زیر قضاوت نمود.

وضعیت تمرکز بازار با توجه به مقادیر شاخص هرفیندال - هیرشمن، از مقیاس کمتر از ۱۰۰۰ آغاز می‌گردد. در صورتی که عدد به دست آمده کمتر از ۱۰۰۰ باشد نشانه رقابتی بودن محیط و در صورتی که بالاتر از ۱۰۰۰ باشد یعنی محیط رقابت به سوی تمرکز حرکت کرده است. تمرکز می‌تواند به صورت ملایم یعنی تا اندازه ۱۸۰۰ و حتی به صورت تمرکز شدید و بالا، نمود کند که بالاتر از ۱۸۰۰ است.

منظور از ارزش اسمی تراکنش‌ها، همان مبالغ معمول گزارش شده تراکنش‌هاست که هیچ عملیات خاصی بر روی آن صورت نگرفته است.

ارزش حقیقی تراکنش‌ها

اگر در دوره‌ای، ارزش تراکنش‌ها بر حسب قیمت‌های سال پایه اندازه‌گیری شود و اثرات تورم از آن حذف شود، به آن ارزش حقیقی تراکنش‌ها گویند. نحوه محاسبه ارزش حقیقی تراکنش به این صورت است:

$$\frac{\text{مبلغ اسمی تراکنش‌ها در ماه } \bar{t}}{\text{شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی در ماه } \bar{t}}$$

شاخص دهکی توزیع مبالغ تراکنش‌ها

برای تعیین دهک‌ها، تراکنش‌ها را به ترتیب ارزش مبالغ دسته بندی کرده و به ۱۰ قسمت برابر به لحاظ تعدادی، تقسیم می‌نماییم که یک دهم از تراکنش‌های با پایین ترین مبالغ، دهک اول و یک دهم تراکنش‌های با بالاترین مبالغ دهک دهم نامیده می‌شود.

$$\frac{\text{متوسط ارزش دهک دهم تراکنش‌ها}}{\text{متوسط ارزش دهک اول تراکنش‌ها}} = \text{شاخص توزیع مبلغی دهکی}$$

شاخص هرفیندال-هیرشمن

شاخص هرفیندال - هیرشمن یکی از شاخص‌های مهم و کاربردی برای بیان مفهوم تمرکز است. این شاخص از اطلاعات همه بنگاه‌های صنعت برای اندازه گیری تمرکز

Summary of key payment statistics

- ▲ Increase compared to last month
- ▼ Decrease compared to last month
- ▶ No change from last month

1

The importance of card payment network in national economy
Respect to the last published statistics

the share of liquidity

The ratio of total value of transactions to liquidity	17/88%	▲
The ratio of coins and paper currency in the hands of the public to liquidity	1/65%	▼

2

Shaparak performance indices

Number & value of transactions

Number of transactions	4,232,742,309	▼
Value of transactions (mill IRR)	25,765,041,334	▼

Nominal and real growth rate of value of transactions

Monthly nominal growth of value of transactions (Apr compared to Feb)	-5/14%	▼
Monthly real growth of value of transactions (Apr compared to Feb)	-10/16%	▼
Point-to-point nominal growth of the value of transactions	25/44%	▲
Point-to-point real growth of the value of transactions	-26/97%	▼

Numerical share of transactions for each of terminals

Internet Payment Gateway	4/92%	▼
Mobile Payment Gateway	1/86%	▼
EFTPOS	91/83%	▼
APP	1/39%	▲

The value share of transactions for each types of payment services

Purchasing Goods & Services	98/93%	▲
Bill payment & purchase mobile charge	1/07%	▼

Numerical share of transactions for each types of payment services

The purchase of goods and services	90/05%	▼
Bill payment & purchase mobile charge	4/86%	▼
Balance Inquiry	5/10%	▲

The regional penetration rate

Number of active acceptance instruments per 10,000 over 20 years old inhabitants

All of acceptance instruments	1,834/93	▲
EFTPOS	1,736/79	▲
Mobile Payment Gateway	0/62	▼
Internet Payment Gateway	97/51	▲
APP	0/03	▲

Number of transactions Per over 20 years old inhabitants for each of terminals

All of acceptance instruments	68/47	▼
EFTPOS	62/88	▼
Mobile Payment Gateway	1/27	▼
Internet Payment Gateway	3/37	▼
APP	0/951	▲

Regional penetration rate of active EFTPOS

The most number of active EFTPOS terminals	Tehran	1,743,449	▲
The most change in the number of active EFTPOS	Tehran	21,200	▲
The most number of active EFTPOS terminals per capita	Mazandara	0/220	▲
The most number of EFTPOS transactions per capita	Ardabil	75/89	▼

Decile ratio

he ratio of average value of the tenth	521/34	▼
--	--------	---

3 The quality of card e-payment services

Quality of services

The ratio of successful transactions to total	90/92%	▼
The ratio of successful transactions to total shaparak switch's transactions	99/98%	▼

The share of each types of errors in transactions

Acquirer error	10/76%	▲
Shaparak network error	0/22%	▼
Issuer error	19/32%	▲
Cardholder Error	69/71%	▼

Services sensed availability

Network sensed availability	97/25%	▼
Shaparak sensed availability	99/98%	▲

Reconciliation account (RA) transactions

Ratio of reconciliation account transactions to total transactions	0/009%	▲
percent change of reconciliation account transactions	7/38%	▲

4 Electronic card payment network market indices in Apr 2026

Active EFTPOS Value effectiveness

The highest effectiveness	Farapardazan Arvand omid	3/209	▼
The lowest effectiveness	Electronic Card Damavand	0/296	▼

The ratio of number of acquiring errors to total number of transactions

The highest ratio	Beh Pardakht Mellat	4/216%	▲
The lowest ratio	Pardakht Novin Arian	0/011%	▲

The ratio of Low Transaction to active EFTPOS

The Highest ratio	Electronic Card Damavand	42/07%	▼
The Lowest ratio	Beh Pardakht Mellat	7/76%	▲

The first column is for PSP's data and the second one is for acquiring banks

The highest market share

highest value	24/09%	▲	18/17%	▲
	Beh Pardakht Mellat		Mellat Bank	
highest numerical	21/42%	▲	17/97%	▲
	Beh Pardakht Mellat		Mellat Bank	

The highest value share of transactions in each terminal

Internet Payment Gateway	34/24%	▼	19/02%	▲
	Beh Pardakht Mellat		Mellat Bank	
Mobile Payment Gateway	46/51%	▼	46/07%	▼
	Beh Pardakht Mellat		Mellat Bank	
EFTPOS	21/95%	▲	18/00%	▲
	Beh Pardakht Mellat		Mellat Bank	
APP	98/56%	▼	43/53%	▲
	Asan Pardakht persian		Shahr Bank	

The highest numerical share of transactions in each of terminals

Internet Payment Gateway	47/03%	▲	35/02%	▲
	Beh Pardakht Mellat		Mellat Bank	
Mobile Payment Gateway	47/56%	▲	47/91%	▼
	Beh Pardakht Mellat		Mellat Bank	
EFTPOS	19/93%	▼	16/59%	▲
	Pardakht Electronic Saman		Mellat Bank	
APP	98/71%	▲	71/25%	▲
	Asan Pardakht persian		Shahr Bank	

Herfindahl-Hirschman Index

Internet Payment Gateway	2,988	▲	1,649	▲
Mobile Payment Gateway	3,362	▲	3,169	▼
EFTPOS	1,286	▲	863	▼
APP	9,746	▲	5,345	▲

The highest share of issuing banks in number of active cards

Prepaid card	Shahr Bank	15/31%	▼
Credit card	Mellat Bank	17/27%	▲
Debit card	Bank Melli Iran	21/92%	▲

آدرس وب گاه شاپراک:

www.shaparak.com

آدرس پست الکترونیک:

Info@shaparak.com

شماره تلفن:

۰۲۱-۲۶۴۰۴۹۰۱-۱۵

شماره دورنگار:

۰۲۱-۲۲۲۲۸۱۲۱

نشانی پستی:

ایران، تهران، بلوار میرداماد،

خیابان شهید شاه نظری،

کوچ دوم، پلاک ۱۴

کلیه حقوق معنوی این اثر، متعلق به شرکت شبکه الکترونیکی پرداخت کارت شاپراک بوده و هرگونه استفاده، چاپ، پخش و رونوشت، با ذکر منبع بلامانع است.